

རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྡོན་འགྲོའི་
ཁྲིད་ཡིག་བཞུགས་སོ། །

ཡསྟུབས་མགོན་ཡགོང་མ་ཁྲི་ཆེན་རྫོ་རྗེ་འཆང་ངག་
དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཆེན་དཔལ་འབར་
གྱི་གསུང་རྩོམ།

སྐྲུབ་པ་དང་སོ།

༡༡། །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྡོན་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་
ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་དབལ་ཡོན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཡསྐབས་མགོན་ཡགོང་མ་ཁྲི་ཚེན་དོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་
དགའ་ཐེག་ཚེན་དབལ་འབར་འཕྲིན་ལས་བསམ་འཕེལ་
དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ཚོམ།

སྡེགས་བམ་དང་པོ།

དཀར་མཁའ་

དཀར་མཁའ་། རྩམ་སྒྲིལ་མཁའ་པ་བསྐོས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ།	1
• མཁའ་པ་བཞེན་དཔོན་པའི་རྒྱ་མཚན།	3
• མཁའ་པ་བྱི་འབྲེལ་བ་བཟླ་བ།	5
• མཁའ་པ་མཁའ་པ་བཞེན་ཚུལ།	11
• མཁའ་པ་འཆད་ཉན་བྱ་ཚུལ།	22
གཉེན་པ། རྩམ་སྒྲིལ་པའི་རྩམ་སྒྲིལ་ཚུལ་འཕྲོ་ཁྲིད།	37
བཟོས་པའི་ཉེན་དམིགས།	46
• རྩམ་སྒྲིལ་པའི་རྩམ་སྒྲིལ།	48
• འཕྲུལ་པའི་རྩམ་སྒྲིལ།	58
• རྩམ་སྒྲིལ་པའི་འཕྲུལ་པའི་རྩམ་སྒྲིལ།	69
དཀར་མཁའ་ཚུལ་ཉེན་དཀའ་བ།	73
འཕྲུལ་པའི་ཉེན་པ།	85
རྩམ་སྒྲིལ་པའི་ཉེན་པ།	94
• མི་དཔོན་པའི་ཉེན་པ།	95

- མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ།105
- དགེ་བའི་ལས།110
- དགེ་བའི་འབྲས་བུ།112
- ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ལས།123
- ལྷན་མ་རྒྱ་ཆེ་ལྷན་མ་ལྷན་མ་བྱ།129
- ལྷན་མ་པ་པ་ལྷན་མ་པ།134
- རྒྱ་ཆེ་ལྷན་མ་བྱ།143
- ལྷན་མ་ལྷན་མ་ལྷན་མ་ལྷན་མ་བྱ།149
- བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་མ་ལྷན་མ་བྱ།153
 - ལྷན་པ་ལེམས་བརྩེད།155
 - འཇུག་པ་ལེམས་བརྩེད།156
 - བདག་གཞན་མཉམ་པ་བརྩོམ་པ།159
 - བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བརྩོམ་པ།161
 - རང་སྲིན་པར་བྱེད་པ་མར་སྲིན་རྒྱལ།167
 - གཞན་སྲིན་པར་བྱེད་པ་བརྩུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི།168
- དོན་དམ་ལྷན་མ་ལྷན་མ་བྱ།169
 - ཞི་གནས་བརྩོམ་པ།173
 - ལྷན་མ་མོང་བརྩོམ་པ།184
 - ཞི་ལྷན་ལྷན་མ་ལྷན་མ་བྱ།191

၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊ ၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊ ၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊ ၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊ ၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊	193
၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊	195
၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊	222
၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊	224
၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊	236
၅၇၆ နှစ် ၊ ၁၇၆၆ ခု ၊	253

དང་པོ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

དང་པོ་ཚོས་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་ཀུན་སྐོང་དང་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཚང་མས་མཁུན་གསལ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཞིབ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར། གང་ལྟར་ཀུན་སྐོང་བཟང་པོར་བཅོས་པ་དང་། ཀུན་སྐྱོད་ཚོས་དང་མཐུན་པ་བྱས་ནས་ལྷ་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་གནས་ཞིང་རྒྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་ནང་ལ་འགོ་བ་མིས་མཚོན་པའི་སྟོག་ཆགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། དེ་དག་ཚང་མར་རང་རང་གི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྟ་བ། བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཚང་མ་སྟུག་བསལ་མི་འདོད་མཁན་དང་། བདེ་སྲིད་འདོད་མཁན་གྱི་སྟུག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་བདེ་སྲིད་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་བདེ་སྲིད་དངོས་གནས་དེ་ཐབས་ལམ་གཞན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པ་རེད། ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། ང་ཚོ་མི་ཡི་ལུས། དེའི་ནང་ནས་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ། མཐུན་རྒྱུན་ཚང་། ཚོས་ལྡན་གྱི་ལུང་པར་སྐྱེས། དེ་ཡང་སྐོ་གསུམ་རང་དབང་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་འདྲའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་འགོ་མར་འགོ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་མི་ཚོ་འདིའི་ནང་ཏུ་ཡག་པོ་

བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་ཡོང་བ་གཅིག་དང་། ད་རིས་མ་
 བྱེད་བ་ཡིན་ན་འདུན་མ་གཏན་ཉེས་སུ་འགྲོ་བའི་ས་མཚོ་མས་གལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེས་ན་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚོས་བརྒྱབ་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚོས་བརྒྱབ་སྤངས་དེ་ལའང་བདག་ཅག་གི་
 ལྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་
 བརྒྱན་ནས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་ཡོངས་གྲགས་མདོ་སྐྱབས་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་དུ་བརྒྱས་ཡོད། མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་ལམ་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
 དང་པོ་ལམ་སྟོན་པའི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་
 ཞིག་བརྟེན་ནས། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
 དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཐོས་བསམ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྟོན་
 ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཡོང་མི་ཐུབ། ཅིའི་སྱིར་ཞེ་ན། མདོ་སྐྱབས་གཉིས་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཚང་མའི་སྤྱི་སྟོན་ལྟ་བུ་དེ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་
 པ་མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྟོན་པ་ལ་ནི་རབ་
 ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་གཞི་རྒྱུ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པའི་ཐོག་ཐོས་
 བསམ་སྟོན་གསུམ་གོ་རིམ་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་གསུངས་པ་དེ་སྤྱི་འགྲོས་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

དང་པོ། ལྷ་མ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

འདྲིར་གཙོ་བོ་སྐྱེགས་ཀྱི་སྐྱོན་འགྲོའི་སྐོར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱོན་
འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་སྐྱོན་འགྲོ། སྐྱོན་
འགྲོ་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་། ཐོག་མ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་
ཚུལ། ལམ་སྐྱབ་མོང་གི་སྐྱོན་འགྲོ་དང་། ལམ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་
འགྲོ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བརྟེན་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན། དཔེ་
གསུམ་གྱི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དཔེ་དང་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་
ན། མིག་ལོང་བ་ཞིག་ཐང་སྟོང་རྒྱ་ལུས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་ཡང་འགོ་མི་
སྟབས། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་དང་པོ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལམ་སྟོན་པའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་གང་རྒྱུའང་འགོ་མི་སྟབས། ལོང་བ་དེ་མིག་
ཡོད་མཁན་གཅིག་གིས་ལོང་བྲིད་བྱས་པ་ཡིན་ན་གང་དང་གང་རྒྱ་འགོ་
བསམ་པའི་གནས་དེར་འགོ་སྟབས། དཔེ་དེ་བཞིན། ང་རང་ཚོ་ལྷ་མ་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་མ་
བྱས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བྲལ་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ལམ་རྒྱུབ་པ་དང་། དགོ་སྐྱོན་གི་སྐྱོང་དོར་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར། ལོང་
བ་ཐང་སྟོང་རྒྱ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་ངེས་པ་ཡིན། ལམ་སྟོན་པའི་སྐྱོན་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ན། མིག་ལོང་མཁན་གྱིས་མིག་ལོང་བ་ཚོ་གང་
རྒྱུའང་བྲིད་སྟབས་པ་ངེ་བཞིན། མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་
ཡིན་ནའང་འདྲ། ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱུབ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། གང་དང་གང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བདེ་ལྷག་དུ་བསྐྱབ་སྐྱབ་པས།
དེར་བརྟེན་དཔེ་དང་སོ་དེ་"ཡོང་བྲིད་"ཅེས་ཡོང་བ་བྲིད་མཁན་ཉུ་བུ་ཞིག་
ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

དཔེ་གཉིས་པ་དེ། "སྒོན་པ་དང་འདྲ་"གསུངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་
ང་ཚོ་ན་བའི་སྐབས། བ་ཚོ་དྲག་དགོས་ན་སྒོན་པ་བསྐྱེན་དགོས། དེ་བཞིན་
སླང་དོར་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་ནད་ཀྱིས་
མནར་བ་དང། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་དགོས་ན་སྒོན་པ་མཁས་
པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྐྱེན་ནས་སྒོན་དང་
འདྲ་བའི་ཚོས་ཉམས་སྲུ་སླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་
གྱི་ནད་ལས་ཐར་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔེ་གཉིས་པ་དེ་
"སྒོན་པ་དང་འདྲ་"གསུངས་ཡོད།

དཔེ་གསུམ་པ་དེ། "མེ་ཤེལ་དང་འདྲ།" ཞེས་དཔེར་ན་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་ག་ཚོད་ཚོ་བ་ཡིན་ན་ཡང། སྒོན་མ་ཡིན་ན་མེ་ཤེལ་དང་སྲ་བའི་
མཐུན་སྦྲེན་མ་འཛོམས་ན་མེ་མི་ཡོང་བ་རེད། དེར་སང་འཕྲུལ་ཆས་མང་
སོ་ཡོད། གང་ལྟར་འཕྲུལ་ཆས་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཉི་མ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མེ་
འབར་བར་ཉི་མའི་རུས་པ་བཅུ་སྟོད་སྐྱབ་གྱི་མེད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དེ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་རུས་རྟེན་ཉུ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཏེ་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བསྐྱེན་པར་
རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་སྐྱབ་གྱི་མེད། དཔེ་ཉི་མའི་
རུས་པ་བཅུ་སྟོད་བྱེད་པའི་འཕྲུལ་ཆས་དང་འདྲ་བ་དེ་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།

གཉེས་པ། གྲ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ།

དེ་དག་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། གྲ་མ་བསྟེན་སྤངས་དེ་གྲ་མ་གཅིག་སྤང་བ་དང་
ལམ་སང་གྲ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོག་རྒྱ་མ་ཡིན་པར། གྲ་མ་ཡིན་ན་ཡང་
སྟོབ་མ་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་ཏུ་སྟོབ་མ་ཡིན་ན་གྲ་
མ་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས་པ་
རེད། བརྟག་དཔུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ང་
ཚོས་མི་ཚོ་འདྲིའི་གཏན་གྲོགས་འདྲ་ཞིག་བཅའ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། མོ་བརྟག་
པ། ཚིས་སྟོར་བ་ཚོགས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་གལ་
ཆེ་བ་གྲ་མ་དེ་བསྟེན་སྤངས་ནོར་བ་ཡིན་ན། འདུན་མ་གཏན་ཉེས་སུ་འགྲོ་
བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལེགས་ཉེས་ཚང་མ་ལམ་
སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་ཡོད། དེས་ན་གྲ་མ་ཞིག་འདུག་
ཟེར་བ་དང་ལམ་སང་བསྟེན་པ་དང་། ཚོས་ལུ་བ། ལྷན་པར་དུ་དབང་ལུ་
བ་དེ་འདྲ་མ་བྱས་པར། དང་པོ་སྟོབ་མ་ཚོ་ཡིན་ཡང་གྲ་མ་ལ་མ་བསྟེན་གོང་
བརྟག་དཔུང་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་ལོ་ན་གྲ་མ་མཚན་ཉིད་གང་འདྲ་ཚང་བ། ཡོན་ཏན་གང་འདྲ་
ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། སྦྱིར་གཞུང་གི་སོ་རིམ་བྱས་ནས་
འདུལ་བའི་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲ་མ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
གྲ་མ་ཞེས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། སྦྱིར་བཏང་
བྱས་ན་གལ་ཆེ་པོས་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་སྤུན་པ་ཞིག་དགོས། ཡོན་ཏན་

གསུམ་པོ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། དང་པོ། ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་ཡོད་
པ་གཅིག དགོ་བསྟེན། དགོ་ཚུལ། དགོ་སྒྲོང་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་རང་རང་
གིས་ཁས་ལེན་པའི་བསྟེན་པ་དེ་མངོན་སྟོན་མེད་པ་ཡག་པོ་སྤྱད་མཁན།
ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་དང་གཅིག ། གཉིས་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
པ། གཞུང་གི་ཚོག་དོན་གང་ལ་ཡང་མཁས་པ། སློབ་མའི་མེ་ཚོམ་གཅོད་
ལུས་པ། གསུམ་པ། ཚོས་གནང་བ་དེ་བྱང་བྱིང་འབྲུལ་བ་སོགས་ལ་མ་
བརྟུས་པར། ལྷིང་རྗེའི་སློ་ནས་སློབ་མ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་བའི་སློ་མ་དེ་བསྟེན་བྱའི་སློ་མ་ཡིན།

སྣུག་པར་དུ་སྟགས་ཀྱི་དབང་ལྷ་སའི་སློ་མ་དེ། སློབ་དཔོན་རྟེན་སྣུག་
མཚན་པའི་སློ་མ་སྟེ་བཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་སོགས་མཚན་ཉིད་མང་པོ་གསུངས་
ཡོད། དེང་སང་དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་དཀའ་ལས་
ཁག་པོ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། སློ་མ་བརྒྱད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
དོ་རྗེ་འཆང་ནས་མར་ད་ལྟའི་བར་དུ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡོད་པ།
རྒྱད་ཀྱི་དོན་ནམས་ཡག་པོ་མཁྲིན་པ། བསྟེན་སྦྱབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནང་བ།
དམ་ཚོག་དང་སྟོན་པ་སྤྱད་སྟབས་པ། མཁ་ངག་ཡོད་མཁན། བྱམས་སྟོང་རྗེ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསང་སྟགས་ཀྱི་སློ་མ་ཡིན། སློ་མ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྟེན་ན། ང་ཚོར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཇུག་
དེའི་གསུང་ཐོས་པའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྟུལ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས། མིའི་གཞུགས་སུ་བྱོན་པའི་སློ་མ་དེ།
མཚོག་དང་དངོས་སུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དད་པ་དང་
མོས་སུ་སྦྱོར་གཅིག་པའི་སློ་ནས་བསྟེན་དགོས།

ད་ལོ་ན་བསྟེན་མི་ཅུང་བའི་སློ་མ་རྒྱོན་ཅན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
སྟེན་ན། དཔེར་ན། སློ་མ་གོང་མ་རྩ་ཆེན་པོ་དང་། མིང་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་

འདྲའི་སྐྱ་སྐྱེ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་པ་ཙུང་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་
བུའི་མིང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། མོ་མོའི་རྒྱུད་ལ་སོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པ། མེད་ན་ཡང་ཡོད་མདོག་སྒོན་མཁའ།
ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ན་ཡང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་མེད་པ། རང་གི་ཁི་བཟང་
ངམ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྐྱོད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། དེ་འདྲའི་སྐྱ་མ་དེ་བརྟེན་
མི་རུང་བ་ཡིན། ལྷག་པར་རུ་སྐྱ་མ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ། ང་ལས་ལྷག་པ་མེད་
བསམ་མཁའ་དེ་ཚོ་བརྟེན་མི་རུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

དཔེར་ན། སྒོ་བའི་པ་གཅིག་གི་ནང་རུ་ཉག་པར་སྐྱོད་མཁའ་
སྐལ་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་རུང་རུ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཡོང་བའི་སྐལ་པ་ཞིག་བྱུང་
བར། སྒོ་བའི་སྐལ་པས་དེར། བྱིད་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་དྲིས། དེས་ང་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཆེ་ཆུང་ག་ཚོད་ཡོད་
དམ་ཞེས་དྲིས་པར། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་སྐྱེས། ང་ཡི་སྒོ་བ་
པའི་བཞི་ཆ་ཅམ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པར། དེ་ཡིས་མི་ཚོད། འོ་ན་བྱེད་ཀ་
ཅམ་ཡོད་དམ་ཟེར་བར། དེ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཚོད་ཅེས་སྐྱེས། འོ་ན་སྒོ་བ་པ་འདི་
ཅམ་ཡོད་དམ་ཟེར་བར། འོ་དེ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཚོད་ཅེས་བཤད་སྐབས། སྒོ་བ་
པའི་སྐལ་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད། ཅེས་ང་གཉིས་རྒྱ་མཚོར་བལྟ་རུ་
འགོ་ཟེར་ནས་རྒྱ་མཚོར་བལྟ་བར་སོང་། སྒོ་བའི་སྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་མཚོར་
བའི་ཚོ་ཉང་སང་སྟེ་མགོ་གས་ནས་ཤི་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་སྐྱ་མ་རྒྱུད་
ལ་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ། དམ་ཚིག་དང་སྐྱོམ་པ་སྐྱུང་མི་ལྷུང་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་
བརྟེན་པ་དང་། ལམ་སྒོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཇུགས་པ་ཡིན་ན།
དེས་ལམ་ལོག་པར་བྱིད་ནས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྐྱ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐྱོབ་མ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་དང་
ལམ་སང་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་མི་རུང་། སྐྱོབ་མར་བརྟེན་དཔུང་བྱས་ཏེ། སྐྱ་མ་

དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་གཞི་ནས་འདྲུགས་དགོས། རབ་བྱུང་ན་མངོན་ཤེས་
ཀྱི་སློབ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ། དཔེར་ན་། ག་ཡ་རྩ་རས་འགྲོག་མི་ལོ་རྩེ་བ་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལྟ་སུ་ཞིག་དགོས། ལམ་འབྲས་སླ་མ་བརྒྱུད་པ་ཚང་མར།
སླ་མས་རང་རང་གི་སློབ་མ་དེར། བྱིད་ལ་སློབ་མ་འདི་ལྟ་སུ་ཡོང་བ་ཡིན།
ཞེས་སུང་བསྟན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། རྗེ་ག་ཡ་རྩ་ར་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་
ཚེན་ཞིག་ཡིན། ག་ཡ་རྩ་རར་བྱིད་རང་གི་སློབ་མ་བརྒྱུད་པ་འཇིག་རླབ་
མཁུན་དེ་པོད་ཁ་བ་ཅན་ལ་ཡོད་ཅིས་སུང་བསྟན་ཏེ། ཁོང་ཆེད་མངགས་
པོད་རུ་ཐེབས་ནས་འགྲོག་མི་ལོ་རྩེ་བ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཁུན་
ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་རབ་བྱུང་ན་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་
སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་དེ་རྗེས་སུ་འཇིག་དགོས། འགྲིང་རིགས་ཤེས་ཞེས་རིག་
པའི་སློབ་ནས་སླ་མས་སློབ་མར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས། སློབ་མ་འདི་ལམ་
ལ་ལྷགས་པ་དང་། མོས་བསམ་བྱས་པ་ཡིན་ན། མོ་ཚོད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་
འདྲུག་དགོངས་ན་རྗེས་སུ་འཇིག་དགོས། མཐའ་མ་དེ་འདྲ་མ་བྱུང་བ་ཡང་།
སླ་མ་དང་སློབ་མ་གཞིས་ཀྱི་བར་བཀའ་མོལ་གསུངས་ནས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་
ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ། མོ་ཚོད་པ་ཡོང་བ་འདྲུག་དགོངས་ན་སློབ་མ་
དེ་རྗེས་སུ་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་སུའི་སློབ་ནས་བརྟེན་བྱ་སླ་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་ནས།
དེ་ནས་བརྟེན་ཚོག་པའི་སློབ་མ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། གང་
ཟག་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་གི་སློབ་ནས་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། གལ་ཆེ་
ཤོས་ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས། དང་པོ་སློབ་མ་རིག་པ་ཡོད་པ།
གོ་བ་ཡོད་པ། ཚོས་བཤད་པ་ཡིན་ན་གོ་རླབ་པ། ཤེས་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཡོད་པ་
དང་གཅིག ཤེས་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཡོད་པ་ཅུ་ལྟ་མ་ཟད་སློབ་བྱུང་གི་དོན་

གཉེར་ཡོད་པ། ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དང་གཉིས། དད་པས་སླ་
མ་ལ་མོས་གུས་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དེ་འདྲའི་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
བྱུང་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

སླར་བྱའི་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དམ། སློབ་མ་བསྟེན་མི་རུང་བ།
ཡང་ན། མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་ནི། སླ་མ་དང་ཚོས་ལ་དད་པ་མེད་པ།
ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ། ཤེས་རབ་དང་བཙོན་འགྲུས་རྒྱུང་བ་དེ་འདྲའི་སློབ་
མ་དེ་སླར་བྱའི་སློབ་མར་གསུངས་པ་རེད། དཔེར་ན་སེལླའི་འོ་མ་འཛོག་
པའི་སློབ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེལླའི་འོ་མ་ཚ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་འཛོག་ས་སློབ་
ལུན་གུམ་ཚོགས་པ། གསེར་དབྱལ་ལོགས་མ་གཏོགས། སློབ་རབ་པ་ས་ལ་
ལོགས་པའི་ནང་རྒྱ་ལེང་གའི་འོ་མ་རྒྱལ་ན་ཡོང་གི་མེད། དེ་བཞིན་ཚོས་
ལུ་མཁན་གྱི་སློབ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་དེ་ཡང། མ་མཐའ་ལའང་དད་
པ་ཡོད་པ། ཚུལ་བྲིམས་སླར་བྱུང་བ། འོན་གཉེར་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་དགོས་
པ་རེད། དེ་མེད་ན། ཚོས་ལུས་ན་ཡང་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད།
སླ་མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་བསྟེན་
པའི་ཚུལ་ཡང། སླར་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྐབས་ནས་བརྟག་དབྱུང་
བྱེད་དགོས། བརྟག་དབྱུང་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ། སླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
ཡིན་ན་བསྟེན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ན་མི་བསྟེན་པ་ཡིན། དེ་མིན་
ཚོས་འབྲེལ་ལུས་ཚར་ནས་སླ་མས་ག་རེ་གནང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དད་པ་
བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། བརྟག་དབྱུང་དང་ཐེ་ཚོམ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས།
སླར་བྱུང་གི་ཚོས་འབྲེལ་ཙམ་རྒྱུང་བྱུང་ག་ནའང་། དབང་ལུས་པ་དེ་ཚོ་
གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཅིའི་སླར་ཞེ་ན། སར་སྟེན་
ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ། སངས་རྒྱས་དང་
འདྲ་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་དངོས་རེད་ཅེས་གསུངས་

མེད། འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་དང་། དབང་དང་མཉམ་པའི་སོགས་
ལུས་པའི་སྤྲུལ་མ་དེ། སངས་རྒྱལ་དངོས་སུ་བཟུང་དགོས་གསུངས་པ་རེད། སྤྲུལ་
མ་བསྐྱེན་ཚེར་བའི་རྗེས་འབྲུལ་གྱི་མཚན་སློང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་ཡང་། དེ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་བསམ་པ་མ་གཏོགས།
དུན་རྒྱ་མང་པོ་བྱེད་མི་རུང་བས་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དད་པ་བྱེད་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དད་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རེད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོང་ས།
དོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ས་དེ་དད་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་རང་
གི་དད་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་དཔགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལུགས་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
སྤྲུལ་མ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་བསམ་པའི་དད་པ་བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་
རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིན་བསམ་ན། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔལ་ཡིན་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་ཐོས་ཡིན་བསམ་ན་ཉམས་ཐོས་དང་། རང་
རྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་བསམ་ན། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་
རྒྱལ་ལུགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྲུལ་མ་བསྐྱེན་ཚེར་བའི་རྗེས་དགོན་མཚོགས་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དེ་སྤྲུལ་མ་ཡིན་བསམ་ནས་དད་པ་བྱེད་དགོས།
དེ་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་རྒྱལ་དེ་དད་པའི་སློན་ནས་བསྐྱེན་
པ་དང་། མཉམ་པའི་རྗེས་སུ་དུན་པའི་སློན་ནས་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ན་མཉམ་པའི་
ཆེན་པོ་ཡོད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རབ་འགྲོ་རབ་སོང་གི་གནས་སུ་མི་སྤྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་ཡང་
དག་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་པའི་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ རྒྱུ་ལ་མཁུ་བྱེད་ཚུལ་

དངོས་སུ་བརྟེན་ཚུལ་བསམ་པ་དག་པའི་སྐོ་ནས། དཔེར་ན། འདུལ་བའི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཔོན། དག་ཚུལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་སྒོ་ལ་པ་ལུ་ཡུལ་ཡིན་ན། དག་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་གྱི་བར་དུ་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཔོན་མཁུ་པོ་ཉིད་དང་མ་བུལ་བ་བྱས་ནས། དེ་ཡང་ཞབས་ལ་སྐྱབས་བྱེད་པ་སོགས་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཔོན་བརྟེན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་སྐྱབས་དང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བརྟེན་དཔོན་གསུངས་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པ། རྒྱ་མས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ན། ཚོས་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དང་པོ་སྐྱབས་འཚོལ་ནས་བདག་རྒྱུ་ལ་མཁུ་རྒྱུ་ལ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། རྒྱ་མས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་གནང་བ་བྱིན། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་འཛིན་ཞེས་དམིགས་བསམ་སྒྲིག་མཁུ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཏེ། རྒྱ་མས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་བཟུང་བའི་ཞལ་བཞེས་གནང་དཔོན། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་ན། རྒྱ་མ་དང་རྒྱུ་ལ་མཁུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེ་མ་ཆགས་ན་རྒྱུ་ལ་དེ་རྒྱ་མའི་རིགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དཔོན། རྒྱ་མ་དང་རྒྱུ་ལ་མཁུ་ལ་འབྲེལ་བ་བཅུགས་ཚར་བའི་རྒྱུ་ལ། དངོས་སུ་བརྟེན་ཚུལ་མདོ་ཡི་ནང་དུ་དཔེ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད།

དང་པོ། ས་ལྟ་ལུ་འཕྲུལ་གྱིས་རྒྱ་མ་བརྟེན་པར་བྱ་བ། ཞེས་རྒྱ་མས་ལྷན་གསུངས་འདྲ་ཞིག་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ད་ལྷན་ལྷན་ས་མ་

རེད་མི་བསམ་པར་ས་ཡིས་སྒོ་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་བཞིན་ས་ལྟ་
བུའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞེས། དོ་རྗེ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་
མི་ཤིག་པ་བཞིན། བདུད་དང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་གང་གིས་ཀྱང་སློབ་པར་
དད་པ་བྱེད་པར་གཡོ་འགྲུལ་དང་། འཕྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞེས་སྤྱི་ལོར་ཡུག་དེ་གཞན་གྱི་གཡོ་འགྲུལ་
མི་ཐུབ་པ་བཞིན་སྤྲིག་བསྐལ་དང་དཀའ་ངལ་རི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་བཟོད་
ཐུབ་པ་སྤྱི་ལོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲན་གཡོག་ལ་མཚོང་རྒྱུ་
དང་བརྟུག་བཅོས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བཟོད་ཐུབ་པ་བཞིན་ལམ་ཐམས་ཅད་
ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་མི་སྒོ་དེ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲན་གཡོག་ལྟ་བུའི་སེམས་
ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

ལྷག་པར་ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་སྤང་བ། ལྷག་དར་བ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས། ལྷག་དར་བ་ཞེས་གད་དར་བྱེད་མཁན་ཚོ་
རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྤངས་ཉམས་དམའ་བ་ཡིན་སྲིད་ཉམས་རྒྱུ་ནས་
སྒོ་དེ་པ་བཞིན་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

ཁྱུང་སྤྱི་བ་ཁྱུང་བའི་ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། སློབ་པས་འགན་གང་
འདྲ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱུང་ཐུབ་མཁན་ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་
ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

ཡང་སློབ་པས་བཀའ་བཀྲོན་སྤྲུག་འབེབས་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་བ་
ཡིན་ཡང་། དེའི་ལན་དུ་མི་ཤོ་བ་སྐྱོ་བྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་དགོས།

གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞེས་གྲུ་དེ་ཚྭོགས་གང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲོལ་བ་མེད་
པ་བཞིན། རང་གི་ཚོས་དང་། ལྷ་མའི་དོན་གང་གི་ཆེད་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲོལ་བ་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་མ་བསྟེན་དགོས།

བྱ་མཛད་ས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། ཞེས་བྱ་དང་བྱ་ཚོ་ཡ་རབས་ཚོས་བྱ་
བ་ཚང་མ་སོ་སོས་རང་ཡན་དུ་མི་བྱེད་པ། མ་མས་གང་གསུངས་པ་བཞིན་
བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཚང་མ་སོ་སོ་རང་དབང་གིས་ཐོག་ནས་མི་བྱེད་པ།
བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱས་ན་ཡང་། ལྷ་མའི་བཀའ་དང་མཐུན་པ་བྱེད་པ་བྱ་
མཛད་ས་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་མ་བསྟེན་དགོས།

མདོར་ན་རང་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ན་བས་
ནད་པའི་འདུ་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྱོན་པའི་འདུ་ཤེས། ཚོས་
ལ་སྦྱོན་གྱི་འདུ་ཤེས། ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་ཉེ་བར་གསོ་བའི་འདུ་
ཤེས། དེ་འདྲའི་སྐོ་ནས་ལྷ་མ་བསྟེན་དགོས།

མདོར་ན་ལྷ་མ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཚོ་གང་བཤེས་སྐོམ་ལ་སོགས་
པའི་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་བྱུང་དུ་བསད་
ནས་ལྷ་མས་གང་གསུང་པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ། དད་པ་
དང་ཚོས་བྱས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། རང་གིས་བྱ་བ་དང་། སྒྲོལ་བ་གང་
བྱས་ཀྱང་། ལྷ་མར་གནང་བ་མ་ལྷུས་པ་རང་དགར་མི་བྱེད་པ། ལྷ་མས་རི་
ལྟར་བཀའ་སྐྱེལ་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་བྱུངས། མདོར་ན་རང་གིས་སྐོ་གསུམ་
གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བྱིད་ཤེས་
ཀྱིས་དད་པའི་སྐོ་ནས་བསྟེན་པར་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་གྱི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། ཚོས་སྐྱིད་དང་
བྱུང་པར་དུ་གསང་སྐྱགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལྷུས་པའི་དོ་རྗེ་སྐོབ་དཔོན་ལ།
རང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྐོས་གཏང་དཀའ་བ། བྱ་དང་རྒྱུང་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་

རང་གི་ལུས་སྟོག་ཀྱང་ཡོན་ཏུ་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལགས་ན། ཟང་ཟླ་
གི་དངོས་པོ་དེ་བས་ཀྱང་རྟ་ཅི་སྟོན། དེ་འདྲའི་སླ་མ་ལ་མཚོད་པ་འབྱུང་
དགོས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སླ་མ་ལ་རྒྱ་མཐོང་པ་དང་། སླ་མ་ལ་བཟའ་རྒྱ་
འཕྲུང་རྒྱ་མཐོང་པ་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་བའི་ཚེད་ཏུ་འབྱུང་
བར་གསུང་གི་མེད། ཅིའི་སྲིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སར་སྲིན་ཐེག་པའི་
ལུགས་ཡིན་ན། བསྐལ་བ་གངས་མེད་མང་པོ་ལ། ཚོགས་བསམགས། སྲིབ་པ་
རྒྱུངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།

གསང་སྟགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཚོེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ལམ་སྟོན་མཁའ་དེ་སླ་མ་ཡིན་པར་
བརྟེན་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྩོགས་པའི་ཚེད་ཏུ་སླ་མ་དང་སངས་
རྒྱས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་བཀའ་རྒྱ་གྱི་སྟོན་སླ་
མ་དེ་སངས་རྒྱས་ལས་སྟགས་པ་ཡིན་སྲིད། རྒྱ་མཚོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོད་
པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་རེད།

གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པ་ལ་ཏུས་བསྐལ་པ་
གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པར་བརྟེན་བཀའ་དང་མཚོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྤུལ་བ་ལས་ཀྱང་རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་བ་སྲུའི་བྱ་ག་གཅིག་ལ་སྟུམ་
གྱིས་བྱུག་པ་དེ་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད།

སྟགས་པར་ཏུ་སླ་མ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་བསམ་
པ། སྲིས་སུ་སེར་སྟེས་ནས་མ་སྤུལ་བ། ཡང་ན། དང་པོ་ཡོ་བྱང་ཅིག་
འབྱུང་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ། རྩོམ་སྟུ་མ་སྤུལ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཉེས་པ་ཚེན་
པོ་ཡོད་གསུངས་པ་རེད།

ལྷན་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཞབས་ཏོག་རྒྱབ་པ། དཔེར་ན། ལྷན་གྱི་སྒོ་ནས་ག་རུས་མཇལ་ན་ཡང་སྤྱད་འཚལ་བ་དང་། ལྷ་མའི་སྤྱད་གཞུགས་ལ་སྤྱད་མཉེན་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་བཞིན་ལྷ་མར་སྤྱད་མའོ་དང་། ཞབས་སྤྱི་ལྷ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་དག་ལ་ལེ་ལོ་དང་། ལྷ་ཚོས་མེད་པའི་སྒོ་ནས། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱབ་པ།

རག་གི་སྒོ་ནས། ལྷ་མའི་མཚན་ནས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ལ་ཞེ་ས་དང་བཅས། དཔེར་ན། "རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་"ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་མཚན་གྱི་དབྱར་བརྗོད་པ་དང་། མཚན་གྱི་མཇུག་ཏུ་"དེའི་ཞལ་སྤྱད་ནས་"ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ས་མཐོ་ཤོས་དང་། ཚིག་གལ་ཆེ་ཤོས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ལྷ་མའི་བརྗོད་པ་དང་། མཚན་སྤྱད་འདོན་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས།

ཡིད་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ། ཐལ་མོ་རྒྱར་བ་དང་། ལྷན་ཞབས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་མར་བཀའ་གང་གནང་དགོས་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་སྤྱི་གང་རྒྱབ་དགོས་ཡོད་ན་ཡང་གསུངས་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བཀའ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱབ་པ་དང་། ཞབས་སྤྱི་ལྷན་པའི་རྗེས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་། རས་ཞབས་སྤྱི་འདི་འདྲ་ལྷན་ཡོད། རས་འདི་འདྲ་བྱས་ཡོད་ཅེས་ལྷན་ཤོད་པ། རས་འབྲུལ་བ་འདི་ཅེས་སྤུལ་བ་ཡིན། རས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་རྒྱལ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་གསུངས་པ་རེད། གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ལྷ་མས་གང་གསུངས་ན་ཡང་། དེ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྒོ་ནས་ཞབས་སྤྱི་བརྒྱབ་ནས་བྱས་ལྷན་མེད་པ་ཞིག་དགོས།

དེ་བཞིན་འབྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་ན་ཡང་། དཔེར་ན། ལྷ་རྒྱལ་པ། ལུང་བ་ལུང་བ་ལ་སོགས་མི་མཚོས་པའི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་

ཁ་རས་དང་། གཟན་གྱིས་འགྲོའི་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཛེས་པ་སྤང་
བ། དེ་བཞིན་སྒྲ་མའི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
སྒྲ་མའི་སྒོ་ནས་ལ་འགྲོ་བ། སྒྲ་མ་ཡོད་སར་ལུས་པོའི་རྣམ་འགྲུར་མ་ལུས་པ་
དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲ་མའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་བཞོམ་པ་
དང་། ཀླང་པས་བརྗེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཚོད་རྟེན་བཞིག་པ་དང་འདྲ་
བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། གྲིབ་མ་ཅེས་ཡང་བཞོམ་མི་རུང་ན།
སྒྲ་མའི་ན་བཟའ་དང་། བཞུགས་གདན་སོགས་ཀླང་པས་བརྗེས་པ་དང་།
བཞོམ་བཅག་ཤོར་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། གལ་སྲིད་སྒྲ་
མའི་ན་བཟའ་དང་། དབྱའི་གོང་སོགས་ལ་ངེས་པར་རྒྱ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་
བ་ཡིན་ན། རྩོམ་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྐྱུ་གས་དང་། ལྷག་ཀྱང་ལ་བརྟེན་ན་ཉེས་པ་
མེད་གསུངས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་སྒྲ་མའི་སྐྱུ་རྒྱུ་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་
རྒྱ་བྱས་ནས། བདག་མེད་རྒྱ་འདོག་མི་རུང་། དེ་ཚོ་སོ་སོའི་རྒྱ་ལོར་བཞིན་
རྒྱ་ཚ་ཚེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མ་བྱིས་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་མའི་རྒྱ་དང་རྒྱུང་མ་
སོགས་པ་ལ་ཡང་གུས་པ་བྱེད་པ། ཞབས་སྤྱི་དང་། སྐྱུ་ཉེ་སོགས་ལ་ཡང་མ་
གུས་པ་སྤངས་ཏེ་བརྗེ་བཀུར་ལྷུ་དགོས་པ་ཡིན།

ལྷག་པར་སྒྲ་མར་སྤང་ར་གཏོང་མཁན་དང་། སྒྲ་མར་སྤང་པོ་བྱེད་
མཁན་གང་ཟག་ཚོ་དང་མཉམ་རྒྱུ་འདྲིས་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པོ་བྱེད་
མི་རུང་བ་ཡིན། གལ་སྲིད་རང་ལ་རུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དད་པ་མེད་
པ་ཁ་གཏོང་མཁན་རྣམས་སྤོག་པ་དང་། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་བྱེད་མ་ཐུབ་
ན་ཡང་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན།

སྒྲ་མའི་མདུན་སར་སྒོ་བྱུར་རྒྱུ་ཁང་པའི་སྒོ་སྤྱི་བ་དང་། ལྷག་མཚན་
པོ་རྒྱུ་པ་སོགས་བྱེད་མི་རུང་། སྒོ་སྤྱི་བའི་སྐབས་ལུས་ཞབས་དང་ལྷན་པའི་

དང་སྐོ་རྒྱུ་ནས་ག་ལེར་འབྱེད་པ་དང་། མར་གཏུན་པའི་སྐབས་ག་ལེར་
རྒྱག་པ། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ན་ཡང་། ལྷ་མས་མར་གནང་བའི་སྐབས་དང་།
ཡར་ལ་དབུལ་བའི་སྐབས་ལག་པ་གཉིས་ཀས་ལྷ་དགོས།

གོང་དུ་ལྷ་མའི་ཞབས་སྲི་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་དེ། བད་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་རང་གིས་གཞུགས་པོས་མ་ཚོགས་པར་རྒྱབ་མ་ཐུབ་པ་དང་།
སེམས་ཀྱིས་བྱེད་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུགས་པོས་རྒྱབ་མ་ཐུབ་པ་
དེ་ཚོར་ཉེས་པ་མེད་གསུངས་ཡོད། ལྷ་མས་ག་རེ་བཀའ་གནང་བ་ཡིན་ན་
ཡང་། སྦྱར་བཏང་བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་སོ་
སོས་གཏུན་ནས་བརྒྱབ་མི་ཐུབ་པ། ལྷག་པར་སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས།
སྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་དང་འགལ་བའི་རིགས་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་ཡིན་ན། བརྒྱབ་
མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གསལ་པོ་ལྷས་ནས། བརྒྱབ་མ་ཐུབ་ན་ཡང་ཉེས་པ་
མེད་གསུངས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་ལྷ་མའི་བཀའ་གསུང་ཅི་བརྒྱབ་དང་།
ལྷ་མའི་མཚན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ལེགས་པར་མཚོང་
བའི་སྐོ་ནས་ལྷས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་བྱེད་
དགོས། ཞིབ་སྲ་ལྷ་མ་སྲ་བརྩུ་བ་སོགས་མདོ་དང་བརྟན་བཙོས་མང་པོའི་
ནང་ལྷ་མ་བརྟེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཤེས་ཐུབ།

ལྷ་མར་འབུལ་བ་དབུལ་རྒྱ་དེར་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད། དེའི་
ནང་ནས་འབུལ་བ་ཡག་ཤོས་དེ། རབ་བརྒྱབ་པའི་མཚོན་པ། ཞེས་ཉམས་
ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། དང་པོ་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བརྟེན། ཚོས་ལུས། དེར་དང་པོ་ཚུལ་བྱིམས་ཡག་པོ་སྲུང་དགོས། དེ་ལ་
དགེ་སྦྱོང་། དགེ་ཚུལ། དགེ་བརྟེན། བརྟེན་གནས་ལ་སོགས་པ། གང་ལྟར་
སྟོན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལུས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་སྲི་ཚུལ་ཅན་མ་ཡིན་
པ། ལ་ཞེ་གཉིས་མེད། མདོན་སྟོག་མེད་པ། མི་ཡོད་སར་ཚུལ་བྱིམས་སྲུང་

ལུལ་བྱས། མི་མེད་སར་གང་བྱུང་བྱེད་པ། ང་ཚོས་མིར་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ་
ལས་སྐྱོ་པོ་ཡིན་ནའང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚོར་
དབྱ་སྐྱོར་ལྷ་མི་སྤུལ། ང་ཚོ་གང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཁྱེན་པ་དེ། ཀུན་ཏུ་སོགས་མེད་གཟིགས་པར་རྒྱན།
གསུངས་པ་ཡིན་སྲིད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུགས་མ་
ཁྲིལ་བ། རང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྤྱང་
བ་ཡིན་ན། རྩེ་བ་རྩེ་མར་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་སོབ་པ། དེ་བཞིན་ཉན་རང་
གི་བྱང་ཆུབ་སོབ་པ། དེར་མ་ཟད་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་རྩུལ་བྲིམས་
ཡག་པོ་སྤྱང་བ་དེ་ཡིན།

དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོམ་པ་ལྷུས་པ་གང་ཞིག་མ་སྤྱང་བ། སྐྱོམ་པ་
མ་སྤྱང་བཞིན་དུ་སྐྱེན་བདག་གིས་སྤུལ་བའི་དད་རྣམ་བཟས་པ་ཡིན་ན།
དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། མི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་མི་
སྣོང་སྤྲུག་བསད་པ་ལས་ཀྱང་རྩུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་དད་རྣམ་བཟས་པ་
དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་དག་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་
མི་རུང་བ་དག་ཡིན།

བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་དེ། སྐྱོམ་པ་ལྷུས་ཚོར་བའི་རྗེས་ལ་
རང་རང་གི་ཉམས་ལེན། དང་པོ་དེ། གཙོ་པོ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲུགས་ལ་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་སྐྱོམ་པ། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་
སྐྱོམ་པ། གཏི་ལུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲུགས་འབྱུང་དང་སྤྲུགས་སྡོག་
སྐྱོམ་པ། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱབ་སྐྱོམ་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་
གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྐྱོམ་པ། གཞན་ཡང་དུན་པ་ཉེར་བཞག་
བཞི་དང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་བརྩུ་རྟུག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་ནས་ཉམས་

ལེན་བྱས་ན། དེ་རབ་བརྒྱབ་པའི་མཚོད་པ། འབྲུལ་བའི་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་
ཡིན། དེ་ཚོ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་སྐོ་ནས་གསུངས་པ་རེད།

ད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལྷན་ན། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལ་རིམ་པ་དང་། ལྷན་རྒྱལ་མང་པོ་ཡོད། གལ་ཆེ་ཤོས་རྒྱལ་
བྲིམས་གསུམ་ནི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་དང་། དགོ་བ་ཚོས་ལྷན་
གྱི་རྒྱལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་གསུམ་ཡིན། ཉེས་སྦྱོད་
སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཞེས་པ་དེ། ལྷིག་པ་མི་དགོ་བ་བརྩུ་སྦྱོར་བ། དགོ་བ་
ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་ཞེས་པ། མི་དགོ་བ་བརྩུའི་སྦྱོགས་སྦྱོགས་དགོ་བ་བརྩུ་
རྒྱབ་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་ཞེས་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་
བཞི་ལ་སོགས་པས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། གང་ལྟར་ཡང་།
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ཚར་བའི་རྗེས། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་
རྒྱབ་གྱི་སེམས་དང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ན། བྱང་
རྒྱབ་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱབ་པའི་མཚོད་པ་ཡིན།

གསང་སྐྱབས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལྷན་ཕྱི་བཞི་སོ་སོར་
བསྐྱུང་བུ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། གཙོ་པོ་སྐྱབས་སླ་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན། ལྷ་མེད་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་ཞེས། དབང་བཞི་པོ་
རེ་རེར་མཉམ་གཞག་རྗེས་སྦྱོད་བཟའ་བསྐྱུང་མི་བྲལ། ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་
དམ་ཚིག་ རྗེས་སྦྱོད་གྱི་དམ་ཚིག་ །བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ །བསྐྱུང་བའི་དམ་
ཚིག་ །མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཚིག་ །དེ་འདྲ་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་དང་། ཚ་བའི་ལྷན་
བ་བརྩུ་བཞི། ཡན་ལག་གི་ལྷན་བ་བརྩུད། རིགས་ལྷ་སྦྱི་དང་། སོ་སོའི་དམ་
ཚིག་ལ་སོགས་པ། གང་ལྟར་དམ་ཚིག་དེ་དག་སྦྱོགས་ནང་བཞིན་རྩ་ཆེན་པོ་
ལྷན་སྒྲིམ་བྱས། དེའི་སོགས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྗེས་སེམ་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་
ན་དེ་དག་གསང་སྐྱབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བརྒྱབ་པའི་མཚོད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་དོན་དག་སྒྲིབ་པོ། སྒོ་བ་མས་སྒྲ་མ་བཞེན་ནས། ཚོས་གང་
དང་གང་ལྷན་པ་དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉམས་ལེན་མ་བྱས་
པ་ཡིན་ན། ཚོས་ག་ཚོད་ལྷན་ན་ཡང་སུ་ཐོགས་མེད། ཉམས་ལེན་རྒྱུ་
བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་གང་གསུངས་པ་དེ། ཚང་མ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་
གསུངས་པ་རེད། ར་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདུལ་བའི་
ནང་ནས་ཡག་ཤོས། རབ་བརྒྱབ་པའི་མཚོད་པ་བྱ་བ་དེ་ཡིན། གང་ལྟར་
ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཞེས་པའི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཚང་བ་སྤྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྒོ་མ་པ། ནང་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའི་སྒོ་མ་པ། གསང་བ་རིག་འཛིན་སྤྲེལ་
ཀྱི་སྒོ་མ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཡོད། སྒོ་མ་པ་གསུམ་ཐོབ་མཁན་
དེས་སྒྲ་མ་བཞེན་པའི་ལག་རྒྱུས་དེ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

མཚོད་པ་མི་འདྲ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལས། རབ་བརྒྱབ་པའི་
མཚོད་པ། ཞེས་རང་རང་གི་སྒོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེ། མཚོད་
པ་དང་འདུལ་བའི་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་དེ་ཡིན། འབྲིང་ལྷན་འདས་ལྷན་
ཏོག་གས། འབས་སྤྱི་རྒྱབ་རྒྱ། མཐའ་མ་དངོས་པོ་ལྷན་པ་དེ་ཟང་ཟང་གི་
མཚོད་པ་ཞེས་མཚོད་པའི་ནང་ནས་སྒྲོ་ཤོས་དེ་ཡིན།

མདོར་ན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྟེ་བ་དང་། སྒྲོན་
སྣ་གཅིག་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚད་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་བཙུན་བཙུན་བཟླ་བ་དང་ལྷན་པ་བཞེན་པ། སྒྲོན་པའི་རྒྱུ་
སྤྱོད་དུ་ལྷན་པ་བཞེན་མཚོད་པ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་
པ་ཡིན་ན། སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་རྒྱུགས་སྤུབ་པ་ཞེས་

ཡོང་གི་རེད། ལྷ་མ་བརྟེན་ཚར་བའི་རྗེས་མཛད་པ་གང་གནང་བ་ཡིན་
ན་ཡང་དེ་ལ་མ་དད་པ་བྱེད་མི་རུང་། དཔེར་ན། ལྷ་མའི་མཛད་པ་སོ་
སོའི་སློལ་མ་བབ་པ་དང་། དད་པ་མི་བརྟེན་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
ཡང་། ང་རང་གི་ལས་མ་དག་པའི་དབང་གིས་འདི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་བ་
མ་གཏོགས། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་བསམ་པ་བྱེད་དགོས།

བཞི་པ། ལྷ་སྐྱོད་འཆད་ཉན་བྱ་ཚུལ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱ་མ་མཚན་ཉིད་དང་
 ལྷན་པ་བརྟེན་དགོས་པ། མཚན་ཉིད་མི་ལྷན་པའི་སྐྱ་མ་སྤང་དགོས་པ། ལྷ་
 མས་སྐྱོད་མ་བརྟེན། ལྷོ་བ་མས་སྐྱ་མ་བརྟེན། ལྟམ་དཔུང་ནན་ཉན་བྱས་
 པའི་རྗེས་སྐྱ་སྐྱོབ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཅུགས། ལྷ་མར་བརྟེན་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་
 མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེ་གཅིག་ཏུ་དད་པ་དང་།
 མོས་བྱས་ལུ་དགོས་པ་ཡིན། དབང་དང་། རྐྱད་དང་། མན་རག་ལུས་ནས་རྩ་
 བའི་སྐྱ་མར་བརྟེན་ཚར་བའི་རྗེས་སྐྱ་མའི་མཚན་སྐྱོད་རང་གི་སྐོ་ལ་མ་བབ་
 པ་དང་། མ་འོས་པ། མ་འཚམས་པ་ག་རེ་གནང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ར་རང་
 གི་ལས་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་རེད་མ་གཏོགས། ལྷ་མའི་མཚན་
 པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་པ་དངོས་ཡིན་བསམ་པའི་དག་སྤང་
 བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། བམ་མཁའི་ལྷ་བ་རྩ་སྐྱོད་གྱི་ནང་ཏུ་ཤར་ཡོང་ཏུས་
 ལྷ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། རྩ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ན་ལྷ་བ་ཡང་སྐྱོན་པ་ཤར་གྱི་ཡོད།
 རྩ་དྲངས་མ་ཡིན་ན་ལྷ་བ་ཡང་དྲངས་མ་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་རང་
 སོ་སོའི་ལས་དག་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་མའི་མཚན་སྐྱོད་ཀྱང་བཟང་
 ངན་སྐྱ་ཚོགས་སུ་མཚོང་བ་མ་གཏོགས། འོན་ལ་སྐྱ་མའི་མཚན་པ་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་པ་དངོས་ཡིན་སྐྱམ་པ་བསམ་དགོས།

སྒྲོན་དྲང་སྐྱོང་སྐྱར་མ་ལ་དགའ་བ་བླེང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་
 ལྷན་འདས་ཀྱང་ལུ་སྤྲེགས་པའི་དྲང་སྐྱོང་ཏུ་མཚོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
 ལྷོ་བ་དཔོན་ཚོགས་མེད་གྱིས་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཁོ་རང་གི་དབུ་ལ་བཞག་

ནས་མི་ལ་སྒྲོན་གནང་བ་ན། ལས་མ་དག་པ་དེ་ཚོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་
དང་། ཟན་མོ་ཅུང་ལས་དག་པ་ཞིག་གིས། བྱི་མོར་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་ནང་
བཞིན་སྒྲོབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱིས་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྟོ་རྩེ་ལག་རྩིར་
མཐོང་བ་དང་། ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཉ་པས་ཉེ་ལོ་པ་ཉ་གསོན་པོ་མེར་
སྐྱེས་མཁན་དེ་འདྲའི་སྐྱག་ལས་ངན་པ་གནང་མཁན་ཞིག་ལ་གཟིགས་པ་རེད།

སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བ་རང་གི་སྐྱ་མ་ལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཚོད་པ། མེ་ཚོམ་བྱུང་བ་དེ་དག་རང་
གི་སྐྱ་མ་བ་ཡིང་ཉ་པ་ཞེས་པར་བཀའ་འདྲི་ལྷན་པ་ན། དེས་ཚོད་ཀྱི་མེ་ཚོམ་
དེ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཚེ་ལྷར་བཞུགས་པའི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་
ལྷན་གསུང་ནས་ལམ་སྒྲོན་གནང་སྟེ། རི་བོ་ཚེ་ལྷར་ཕེབས་པ་ན། ལམ་བར་
རྒྱ་ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་བྱུང་མེད་ཅིག་དང་། བྱི་མོ་ཞིག་འདྲི་ཕར་ཚམ་ན་
ལྷ་པ་ཞིག་ཚོས་ལོས་དཀྱིས་ནས་ཞིང་ཚོ་བ་ཞིག་གཟིགས་སྐབས། རབ་བྱུང་
བྱུང་མེད་དང་མཉམ་རྒྱུ་གནས་པ། ཞིང་ཚོ་བ་འདི་འདྲ་བུས་ངན་སྐྱམ་རྒྱུ་
དམོངས་ཉེ་སྐྱགས་སྒྲོ་བར་བྱུང། དེར་ཁོང་གིས་དེ་དག་ལ་ཟས་སྒྲོང་བ་ན།
ལྷ་པ་དེས་བྱུང་མེད་དེར་འདི་ལ་ཟས་སྒྲོངས་ཤིག་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་
མེད་དེས་རྒྱ་བ་ཁུར་ནས་རྒྱ་བར་ནས་ཉ་བཟུང་སྟེ། ཉ་བཙོས་པ་དེའི་སྟེང་
བྱི་མོས་བསྐྱུགས། ཉ་དང་སྐྱུག་པ་མཉམ་རྒྱུ་བསྐྱེས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་དྲངས།
ཉ་ག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྐྱུག་པ་ཡིན་པས་བཙོག་པར་དམོངས་ནས་
ཁོང་གིས་མ་བཞེས་པ་ན། དེར་ལྷ་པ་དེས་འདི་འཇམ་བྱ་སྐྱིང་ནས་ཡོང་
བའི་མི་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཟས་དུས་མ་འདྲིན་དམོས་ཞེས་གསུངས་ཉེ།
འབྲས་དང་ཞོ་དྲངས་པ་རེད།

དེར་ལྷ་པ་དེས་དོ་དམོང་འདི་ནས་ཕར་མོང་ན་སྒྲོད་ས་མེད། ཐག་
རིང་པོ་ལ་འགྲོ་དམོས། འདིར་སྒྲོད་ཅེས་ལྷན་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ཁོང་ཚོ་དང་

མཉམ་ཏུ་བཞུགས་པར། སྟོན་དཔོན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡིན་པས། གསང་འདུས་ལལ་འདོན་གནང་རུས། ཁོ་རང་གི་ཐེ་ཚོམ་གང་
 ཏུ་ཡོད་ས་དེར། སྲུང་མེད་དེས་མ་རངས་པ་དང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་
 སྟོན་བཞིན་པར། སྟོན་དཔོན་ངོ་མཚར་ནས། ངའི་དོགས་པ་དེ་མོས་ཤེས་
 པར་འདུག་དགོངས་ཏེ། སྲུང་མེད་དེ་ལ་གསང་འདུས་གྱི་དོགས་པ་ལྷུས་པར།
 དེས་ངས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས། སྟོན་གྱི་གྲུ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པས། དེའི་སྐྱུ་མདུན་ལ་བྱིད་རང་གིས་དོགས་དཔྱོད་ལྷུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།
 དེས་གྲུ་པ་དེ་ནང་ཏུ་བཞུགས་མེད་པར། གང་ཏུ་ཕེབས་མིན་དྲིས་པར། ཆང་
 ཉོ་བར་ཕེབས་སོང་བེད། འཕྱི་པོ་བར་སྐྱུག་ནས་བཞུགས་པར་གྲུ་པ་དེ་ཆང་
 གིས་བཟི་ནས། བྱ་རེ་བྱོ་རེ་བྱས་ནས་ཕེབས་སྐབས། སྟོན་དཔོན་ལ་དད་
 པ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་ཡང་། ང་རྒྱལ་མ་བྱས་པར་སྐྱུག་འཚལ་ནས། གསང་བ་
 འདུས་པ་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པར། དེར་ཁོང་གིས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན།
 བྱིད་ཀྱིས་ངའི་རྩ་ནས་དབང་ལྷུ་དགོས་གསུངས། དེས་དབང་སྟོན་མ་ཐོབ་
 ཚུང་ཞེས་ལྷུས་པ་ན། དེས་མི་འགྲིག་ང་རང་གི་ལུགས་གྱི་དབང་ལྷུ་དགོས་
 གསུངས་ནས། དེའི་དགོང་མོ་ཁོ་རང་བཞུགས་སའི་རྩ་ཁང་དེ་གལལ་ཡས་
 ཁང་ཏུ་བསྐྱར་ནས། དེའི་དབུས་སུ་གསང་འདུས་འཇམ་པའི་དོ་རྩེའི་ལྷ་
 བརྒྱ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་སུམ་ཏུ་བསྟན་ནས་དབང་གནང་ཞིང་།
 གཞན་ཡང་ཚོས་འབྲེལ་མང་པོ་ལྷུས་པ་ཡིན།

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞིང་ཚོ་དགོས་པ་དང་། ཆང་བཞེས་
 དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་དགོས་
 པས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་སྤྱི་བ་པའི་དབང་གིས་དོན་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 དངོས་སུ་མཇལ་བ་ཡང་། ཐོག་མར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་པ་ཡིན། མགོན་

པོ་བྱམས་པས་རྒྱུད་ལྷན་ལས། སངས་རྒྱལ་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་ལ་རི་ལྟར་
འོས་པ་འབབ། །ཞེས་པ་ལྟར། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་སྐབས་རི་ཆེན་པོ་ཡོད་
སར་གྱི་བོ་ནག་དང་། རི་ལོང་ཡོད་སར་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བཟང་
ངན་ལྡོ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ལྱིན་རྒྱལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་གནས་
ལྟངས་ལྡོ་ཚོགས་ཡོད།

ང་རང་ཚོས་ལྷན་པ་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་གནང་བ་མ་མཐོང་བར། ལྷན་
མ་པོ་པོ་སྐྱེ་བོ་ཅམ་ཏུ་མཐོང་བ་ཡང་། དཔེ་མི་སྲིད་པ་ཡག་པོ་ཡིན། རང་
གི་ལྷན་མར་བཞེན་ཚར་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཡིན་སྟམས་པའི་མོས་གུས་
དང་། གསོལ་འདེབས་སྒྲིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལྷན་
མ་རང་དོས་ནས་སངས་རྒྱལ་མིན་ཡང་། ལྷོ་བ་མའི་དོས་ནས་དད་པ་དང་།
ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྱིན་རྒྱལ་འཇུག་
གི་ཡོད། ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
སྒྲིབ་པོ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྱིན་རྒྱལ་འཇུག་གི་ཡོད།

ལྷན་མ་བཞེན་ནས་དབང་ཆེན་སོགས་ལྷན་ཚར་བའི་རྗེས། ལྷན་མའི་སྐྱེས་
མི་གཙང་བ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པ། བཙོན་འགྲུས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱུར་འདེབས་ལྷན་ན། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་དང་
གཅིག་པར་འགྱུར་བས། ལྱིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལྷོད་དགོས་པ་ཡིན།
ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ལྷན་ཀྱང་། ཐ་ན་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ལྷན་པའི་ལྷན་མ་དེ་
ཡང་ཚ་ཆེན་པོར་མ་བརྟེན་ན། ལྷན་མ་དེ་ཡུལ་གཞན་པོ་ཆགས་ཡོད། དད་
པ་དང་མོས་གུས་བྱས་པ་ཡིན་ན། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཡང་སོག་ལྟ་
དང་བསྐྱུར་འདེབས་ལྷན་པ་ཡིན་ན། དོན་དག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་། ལྷན་
སྒྲིབ་མི་མོ་ལྷོད་དགོས་པ་རེད།

དག་སྒོ་རིན་པོ་ཆའི་སྒོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་ལས། སྒོན་སྲ་མ་གྲུབ་སྲོལ་ཅིག་གིས་
སྒོལ་མ་མང་པོ་བསྐྱུས་ནས་བཀའ་ཚོས་གནང་བཞིན་པ་ན། ཁོ་རང་གི་སྲ་
མ་དེ་སྐྱབ་སྲོལ་བསྐྱུས་ཏེ་བཀའ་ཚོས་ལྷུ་སའི་དཀྱིལ་ལ་ཕེབས། དེར་ཁོར་
ངོ་ཚ་ནས་སྲ་མར་སྐྱབ་འཚལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་མ་ལྷུས་པར། བཀའ་
ཚོས་གྲུབ་ཚར་བའི་རྗེས་སྲ་མའི་སྐྱ་མདུན་དུ་བཅར་ནས་སྐྱབ་འཚལ་བའི་
སྐབས། སྲ་མས་དེ་སྒོན་སྐྱབ་མི་འཚལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
འདྲི་གནང་དུས། ཁོར་གིས་ངས་མཚོར་མ་སོང་ཞེས་རྒྱན་ལྷུས་པར། དེའི་
ཉེས་པས་ཁོར་གི་མིག་གཉིས་སར་ལྷུང་བ་རེད། དེས་སྐར་ཡང་བཟོད་པར་
གསོལ་ནས། ཁྲིད་སྐྱབ་སྲོལ་གཟུགས་སུ་ཕེབས་པ་ལ་བརྟེན་ངོ་ཚ་ནས་སྐྱབ་
འཚལ་མ་རུས་པའི་རྒྱལ་དང་སྲོལ་ལྷུས་པར། སྲ་མ་དཀྱིས་ནས་སྐྱབས་ཆབ་
མཚོད་དེ་སྐྱབ་སོར་རྒྱད་པ་རེད།

སྲ་མ་བརྟེན་རྒྱལ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེར་སང་བརྟག་དབྱེད་གང་
ཡང་མ་བྱས་པར་སྲ་མ་ཡོད་ཚད་ལས་ཚོས་ལྷུ་བ་དང་། ལྷག་པར་དབང་
ལུ་བ་སོགས་བྱས། བརྟེན་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་སྲ་མའི་སྐྱོན་མང་པོ་མཚོར་
ནས་བསྐྱར་འདེབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། དང་སྲོལ་དབང་
ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བརྟེན་པའི་གོང་ནས་སྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱེད་ནན་ཏན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སྲ་མར་བརྟེན། སྲ་མར་
བརྟེན་ཚར་བའི་རྗེས་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་ཆེ་གཅིག་དུ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་།
མ་དད་པ་རྒྱུར་རྒྱུར་ཡིན་ཡང་སྐྱོར་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་གི་མི་
ཚོའི་ནང་ནས་ཡག་པ་དང་། སྐྱིད་པ་ག་རེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྲ་མའི་
བཀའ་དྲིན་ཡིན་བསམ། ཡང་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་
ཀྱིས་སྒོན་གྱི་ལས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་དག་འགྲོ་བ་ཡིན་བསམ་པ་བྱས་ན།

མི་ཚོ་འདི་ནང་སྐྱིད་སྤྲུག་ག་རེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ལྷ་
མའི་བཀའ་བཀོད་དང་། ལྷོ་ཕམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ག་རེ་གནང་ཡང་།
དེ་དག་རང་གི་ལས་རན་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་གནང་བ་ཡིན། བཀའ་དྲིན་
ཆེ་བསམ་པ་བྱས་ན། རྟོག་སྐྱིད་དག་ནས་ཚོགས་རྫོགས་པ་ཡིན།

ལྷག་པར་ལྷ་མ་མཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ལག་པ་སྟོང་པར་མཇུག་ན་
ཉེན་འབྲེལ་འཇུག་འགྲོ་བ་གསུངས་པ་རེད། མ་ན་མེ་ཉོག་གཅིག་ཡང་ན་ལོ་
མ་གཅིག་ཅུ་ལས་མེད་ཀྱང་གང་ལྟར་ལག་སྟོང་དུ་མི་མཇུག། ལྷག་པར་
ལྷ་མས་བཀའ་དབང་སྤུལ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེན་བཀྱར་ལྷུ་བ་སོགས་བྱས་ན།
རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས།

ད་ལྟར་ཚོས་ལྷ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལྷ་ལ་རིགས་བདག་ཡོད་པ་རེད།
ལྷ་རང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་གང་སྟོན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་རིགས་བདག་
དེ་ལྷ་མ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་རིགས་བདག་དེ་ལྷ་མ་དང་དབྱེར་མེད་
དུ་མ་ཤེས་ན་དངོས་སྲུབ་མི་ཐོབ། ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་ལྷ་མ་དང་འབྲེལ་
བ་མེད་པ་ཚུན་ཆེད་ལ་རིགས་བདག་དེ་རང་གི་ལྷ་མ་དངོས་ཡིན་སྟུང་པ་
བསམ། དེ་ལྟར་ལྷ་མ་བསྐྱེན་པའི་ཐབས་དང་མི་བསྐྱེན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
པ་སྟོང་བའི་སྤང་སྤང་གི་གནད་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་
ལྷ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དཀའ་བ་དང་དུ་སྤངས། ངལ་བ་བྱུང་དུ་
བསད། ལུས་ཕྱོག་ལ་མི་ལྷ་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་དགོས།

དེ་ཡང་དཔེ་ཞིག་ལྟས་ན། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་དུ་སྐྱིད་པ་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟག་དུ་དུ་ལྷུ་བ་ཞིག་ཡོད། དེས་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ཀྱི་དུང་ནས་ཤེར་སྐྱིད་ལྷུ་བའི་ཆེད་བཞེས་
ལག་བཞེས་པ་དང་། བདུང་བ་འཇུག་བ། མཚན་ལ་གཟིམ་པ་སོགས་གང་

ཡང་མ་གནང་བར་ཉིན་མཚན་རྒྱས་རྒྱག་ཏུ་ཤར་སྒྲིབ་དེ་རྒྱས་ནམ་ཞིག་
 ཐོབ་ཡོང་བསམ་པ་དང་། ཤར་སྒྲིབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་
 གནང་བ་རེད། ཐ་ན་རང་གི་སྐྱུ་ལྟམ་གྱི་ཤ་དང་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་
 ལ་སྒྲེར་ནས་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་གནང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཚོས་
 འཕགས་གྱི་རྒྱུད་ཏུ་ཤར་སྒྲིབ་གསན་པར་ཐེབས་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཚོས་འཕགས་དེ། སྐབས་དེར་ལོ་བརྒྱན་གྱི་རིང་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 མཉམ་པར་བཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉག་ཏུ་རྒྱས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱན་
 གྱི་བར་རྒྱས་ནམ་ཞིག་ཤར་སྒྲིབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་དང་
 མི་འབྲལ་བར་དཀའ་སྤྱད་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱན་རྫོགས་ལ་ཉེ་བ་
 བ། ཉིན་བརྒྱན་གྱི་རྗེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཚོས་འཕགས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལས་བཞེངས་ནས་ཚོས་སྒོན་པར་འགྱུར་ཞེས་གསན་པ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཉག་ཏུ་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིག་གནང་བའི་ཆེད། ཚོས་སྒོན་པའི་ས་སྒྲིགས་གྱི་
 དཔག་ཚད་གཅིག་གི་སར་གད་སྲིས་གནང་བ་དང་། དེར་རྒྱལ་མི་ལང་བའི་
 སྲིར་ཆུ་རྒྱག་པར་བཅམས་ཀྱང་། བརྒྱད་ཀྱིས་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཆུ་མེད་པར་གྱུར་
 བ་བ། ཁོང་རང་གི་སྐྱུ་ལྟམ་གྱི་ཁྲག་བཏོན་ནས་རྒྱལ་མེད་པར་བཟོ་བའི་སྲིར་
 ཁྲག་གཏོར་བའི་སྐབས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ཙན་དན་དམར་
 པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེར་ཚོས་སྒོན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་བཙུགས་
 ཏེ་མཚོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཤམས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ཚོས་འཕགས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གསུངས་པ་
 བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉག་ཏུ་རྒྱས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་
 སྐག་དང་སྒོང་སྐག་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་མཇལ། དེ་ནས་
 བཟུང་སངས་རྒྱས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་
 རེད། ཚོས་གྱི་ཆེད་དཀའ་བ་རྒྱལ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུར། རང་གཞན་ཚང་
 མའི་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྲུབ་སྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན།

དག་སྐོ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱོན་འགྲོ་ཁྲིད་ཡིག་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་སྲུང་ཆེན་ན་རོ་
པས་ཉེ་ལོ་པ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ལྷ་མའི་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་
སྲུ་ལྷས་ལ་སྲུག་བསྐྱེད་དང་། བ་ཚེ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་ལྷུང་སྟེ་དཀའ་
སྲུད་གནང་བ་རེད། དེ་ཡང་ཉིན་གཅིག་རྒྱ་རོ་པས་ཞིང་ཁར་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁུ་གྱི་ས་ནས་སྲུག་པ་ཞིམ་པོ་མོར་པ་གང་རག་པ་ན། དེ་རང་གིས་
འཕྱང་མ་རུས་པར་ལྷ་མར་སྲུལ་བས་སྲུགས་མཉེས་པོ་བྱུང་བར། ཁོང་སྐར་
ཡང་སྲུག་པ་སྟོང་ཁར་མེད་ས་སྐབས། མ་སྲུད་པར་བརྟེན་སྲུག་པ་སྐྱག་མ་དེ་
བརྟེན་བར་བཅུམས་པས། ཞིང་པ་ཚོས་ཤེས་ཉེ་རྒྱུད་རྟེན་མང་པོ་སྟུང་དགོས་
བྱུང་བ་སོགས་མདོར་ན་ལྷ་མ་སྲུགས་མཉེས་པའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ཆེན་ཉི་ཤུ་
ཙམ་བཞི་སྲུད་ནས་སྲུ་རལ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་རེད།

དེ་ལྟར་དཀའ་བ་སྲུད་པར་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བསོད་
ནམས་གྱི་ཚོགས་རྫོགས། སྟོན་པ་སྲུངས་ཉེ། དམིགས་བསལ་དབང་དང་
གདམས་རག་གནང་བའི་སྐད་ཆ་མི་འདུག །ཉིན་ཞིག་ཁོང་གིས་ཞབས་གྱི་
ལྷ་སྲུངས་མ་འགྲིགས་པར། ཉེ་ལོ་པ་སྲུགས་དགོངས་ཚོམ་ནས་ཞབས་སྐྱམ་
གྱིས་རྒྱ་རོ་པ་ཡི་དབུ་ལ་སྲུགས་ཆེན་བརྟེན་པས་བརྒྱལ་སོང་བ་རེད། བརྒྱལ་
བ་ལས་ཚུར་སངས་སྐབས་ལྷ་མའི་སྲུགས་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
སྟོད་གཅིག་ལས་གཅིག་ལ་འཕོ་བ་བཞིན། ཁོང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ཉེ་ལྷ་སྟོན་
དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ལྷ་མའི་བཀའ་བསྐྱབས་པ་ལས་སྐྱག་པའི་ཚོས་ཤིག་མེད་
པ་རེད། ལྷ་མའི་བཀའ་བསྐྱབ་པ་དེ་སན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་མའི་བཀའ་
རྒྱར་ཅམ་བཅག་པ་ཡིན་ནའང་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། ཉེ་ལོ་
པས་རྒྱ་རོ་པ་ལ་བྱེད་རང་གི་ཀ་མ་ལ་སྟོ་ལའི་སྐོ་སྲུང་མ་བྱེད་གསུངས་པ་
རེད། སྐོ་སྲུང་ཟེར་བ་དེ་སྐོ་གཏན་པ་དང་། སྟེ་མཁུ་དེ་འདྲ་མིན། སྐྱགས་

བཞི་ལ་ལྷ་སྒྲིགས་པས་ཚོད་པ་བྱུང་ན་དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན།
དེ་ལ་སྒོ་སྤྲང་རྒྱག་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་རོ་པ་བི་ག་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་བྱང་སྒོ་སྤྲང་
མཁན་གྱི་པརྟེ་ཏེ་ཡིན། ལྷ་མས་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་
བར། ཁོང་མཁན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་ལྷ་སྒྲིགས་པའི་ཚོད་པ་བསྐྱོག་མ་
སྟབ་པར། ཏེ་ལོ་པ་རང་ཉིད་ཐེབས་ནས་སྤྲུག་རོགས་གནང་དགོས་བྱུང་བ་
རེད། སྒོ་བ་དཔོན་མ་མཁན་པའི་སྒྱུན་མིན་ཡང་། ལྷ་མའི་བཀའ་མ་བསྟབ་
པའི་ཉེས་པས་ལྷ་སྒྲིགས་པའི་ཚོད་པ་བསྐྱོག་མ་སྟབ་པ་རེད།

དག་སྒོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོམ་འཕྲོ་བྲིད་ཡིག་ལས། ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་
ཞབས་གྱི་སྲ་མ་དེས་ཀྱང་ཁོང་ལ་རྒྱུང་རྟེན་མང་པོ་གནང་། ལྷག་པར་དུ་
གོང་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་སུ་དམའ་འཕེབས་གནང་། ཞེ་དྲག་སྤྲུགས་པམ་པོ་བྱེད་
དགོས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་གནང་བ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་དད་པ་མ་ལོག་པར།
ད་དུང་དད་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་མཛད་པ་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྦྱིབ་པ་དག་ནས།
ལྷ་བ་པ་ཚོ་བ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད།

དག་སྒོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོམ་འཕྲོ་བྲིད་ཡིག་ལས། ལམ་འབྲས་གྱི་སྲ་མ་མེ་མཁར་
རྒྱུང་བ་ལྷ་བ་དེ་འབྲོག་མི་ལོ་སྤྱོད་བར་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུ་འབྲི་གཡག་སྤྲུམ་རྩ་
ཅམ་དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གང་ཡོད་པ་དེ་སྤུལ་ནས་ལོ་བརྩ་
གསུམ་གྱི་རིང་ཞིང་ཁ་འདེབས་པ་སོགས་སྲ་མའི་ཞབས་གྱི་ལྷས། དཀའ་
ལས་ཆེན་པོ་བསྐྱོན། ལྷག་པར་ཁོང་གསུང་ཡག་པོ་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་
སྤྲུ་སྒྲོབ་པོ་སྤངས་ཏེ་སྲ་མ་སྤྲུགས་མཉེས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྲ་
མར་ཞབས་ཏོག་བསྟབས་ནས། སྤྲུགས་དབྱེས་ཏེ་ལམ་འབྲས་གནང་། ལྷ་
མའི་བྱིན་རྒྱུལ་ལྷགས་ཏེ། ལྷ་བ་ཚོ་མེ་སྒྲོབ་ཀྱུན་རིག་ཅེས་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་
ལམ་འབྲས་སྲ་མ་བརྒྱུད་པའི་སྲ་མ་འབྲོག་མི་ལོ་སྤྱོད་བའི་མན་ངག་འཛིན་
པའི་སྒོ་བ་མ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

ངག་སྐོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོན་འགྲོ་བྲིད་ཡིག་ལས། དེ་བཞིན་ཏུ་མར་པ་ལོ་རྩ་
བ་ལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལུལ། རྩོ་གོས་ཚོས་
གསུམ་གནང་རོགས་ལུས་ན་ཡང་། དང་པོ་མ་གནང་བ་རེད། གཞན་དག་
ལ་མེར་ར་འབེབས་སུ་བཙུག་མཐུ་རྒྱག་ཏུ་བཙུགས། དེས་མི་ཚད་པར་མི་ལ་
གཅིག་སྤར་མཁར་ལས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཏུ་བཙུག་ནས་སྐྱུ་ལུས་ལ་མ་མང་པོ་
བྱུང་བ་ཚོགས་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། ད་ལྟ་ར་ཚོ་བོད་ལ་མི་ལའི་
སྲས་མཁར་དགུ་ཐོག་ཟེར་བ། ཁོང་རང་སྐྱུ་རྒྱང་གིས་རྒྱག་དགོས་བྱུང་བ་
ལྟ་བུ་སྐྱུ་རལ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་བྱུང་ཡང་། ལྷ་མར་དད་པ་མ་
ལོག་པར་བཀའ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱབས་ནས་ཚོགས་བསགས། རྒྱིབ་པ་སྤྱདས།
རྗེས་སུ་དབང་ལུང་མན་ངག་ཚོང་མ་གནང་ནས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་
པ་ཞེས་འཛུམ་སྤིང་ཡོངས་སུ་གསལ་པའི་གྲུབ་ཚོབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན།

ང་རང་ཚོ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་དགོས་བསམ་
པ་དང་། ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པ་བརྟེན། དེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་
ནས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱབ། ལྷ་མའི་མཛད་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཅི་
མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་དྲང་
གནས་ཡར་ས་དང་ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་ལྷ་མ་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན་ཅན་ཅན་
ཀྱི་དྲི་དེས་ཅན་དན་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་དྲི་བཟང་པོས་
ལྷབ་ནས། དྲི་མ་ཞིམ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན། ལྷ་མ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་ན། ལྷ་མ་དེའི་མཛད་སྦྱོང་དང་། དེ་བཞིན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གོས་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལྷ་མར་མ་བརྟེན་ན། དཔེར་ན། ཡོང་བ་བྲིད་མཁན་

མེད་ན། གང་ལ་ཡང་འགྲོ་མི་སྲུབ་དང་། དེ་བཞིན་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་
སྐབས་སྒྲན་པ་མེད་ན། བ་ཚོ་དྲག་མི་སྲུབ། དེ་བཞིན་ཉེ་མའི་རུས་པ་ཚོན་
དགོས་ན། དེ་འཐེན་པ་ལ་འཕྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན། རང་
རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་འཇག་དགོས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་མ་བཟང་པོ་བརྟེན་དགོས་
པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ལྷ་མ་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་མི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སྤྲིག་ཤོགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
སྲིབ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ནས། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་
ཡིན་པས། ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སྤྲིག་པའི་ཤོགས་པོ་ཟེར་བ་དེ་
ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བྱ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་སྤང་ཆེན་སྒྲོན་
པ་ལ་སོགས་གཞན་དག་གང་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་ཀྱང་། སྤྲིག་པའི་ཤོགས་
པོ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇིགས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲོབ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས། ཚོས་འཆད་ཉན་
བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མས་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་མས་ཚོས་ཉན་ཚུལ་
རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སྟམ་ན། ལྷ་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཚོས་སོས་རྣམ་
གསུམ་བཞེས་ནས། ཚོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཉལ་བ་དང་། ཀླང་པ་
བརྒྱུད་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་གཞུགས་དྲང་པོར་སྒྲོན་པ་བྱུག་པའི་རྒྱལ་
པོས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བཞིན། གསུང་ཡང་སྐྱ་མང་པོ་དང་། རྒྱ་
རྒྱུས་པ། རྣམ་གཤངས་ཞན་པ་མ་ཡིན་པ། གསལ་ལ་དྲུངས་པ་ཞིག་དགོས།
སྲུགས་ཀྱང་འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱན་གྲགས་ཚོབ་པ། སྒྲོབ་མ་མང་པོ་བསྟུ་བ།
ཚོས་འཆད་མཁན་གཞན་ལ་དམའ་འཕེབ་པ་སོགས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོའི་
དབང་ཏུ་མ་སོང་བ། བྱམས་པ་དང་། རྟིང་རྗེ། སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོད།
ལྷག་པར་སྒྲོབ་མར་སྲུགས་བརྗེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གསུང་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྒྲོན་མས་ཚོས་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་གསུམ། སྲི་
མ་དུག་སོགས་གྱི་སྒྲོན་སྐངས་ནས་ཉན་དགོས།

སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་གསུམ་ལས། སྒྲོན་ཁ་སྐབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཅི། དཔེར་ན་
སྒྲོན་ཁ་སྐབ་པ་ཡིན་ན་དེའི་ནང་གང་ལྷགས་ན་ཡང་ནང་དུ་འཇུག་གི་མེད།
དེ་བཞིན་ལྷ་མས་ཚོས་གསུངས་སྐབས། རང་གི་སེམས་ཡག་པོ་མ་གཏང་པ་
ཡིན་ན། ལུས་ཚོས་གུལ་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། སེམས་གང་སར་གཡེངས་ནས།
ཚོས་མང་པོ་རྣམས་ཐོས་ཀྱང་། ཚོག་གཅིག་གྱང་ཡིད་ལ་མི་འཇག་པ་དེ་
སྒྲོན་ཁ་སྐབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཡིན།

སྒྲོན་ཞབས་རྣམས་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཅི། སྒྲོན་ཞབས་རྣམས་ལྟ་བུའི་ནི་
ཁ་ཡར་བསྐྱངས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་གང་ལྷག་པ་ཁ་ཞབས་ནས་ཐོབ་ཏེ།
དེའི་ནང་གང་ཡང་སྒྲོན་གྱི་མེད། སྤྱིར་ཚོག་དང་དོན་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་
གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡག་པོ་མ་ཟིན་ན། མགོ་ནས་མར་
གསུངས་ནས་བར་ལ་སླེབས་དུས་མགོ་བརྗེད། མཇུག་ལ་སླེབས་སྐབས་
བར་བརྗེད། མཐའ་མ་ཚ་ཚང་ཚར་བའི་སྐབས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་ཇེས་
པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་གཏང་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་དུན་ཤེས་བཞིན་གྱི་
སྒྲོན་ནས་དོན་གང་གོ་བ་དེ་མ་བརྗེད་པ་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་ཉར་དགོས། གང་
ལྟར་ཡང་སྒྲོན་ཞབས་རྣམས་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་སྐངས་ནས། ཉན་དགོས་པ་ཡིན།

སྒྲོན་སྲི་མ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ཅི། སྒྲོན་ཞབས་མ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཁ་ཡར་
བསྐྱངས་ཡོད་ཀྱང་བཙོག་པ་ཡིན་ན། དེའི་ནང་བརྒྱུད་བའི་རིགས་གང་
ལྷགས་པ་དེ་བཙོག་པ་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཚོས་ཡག་པོ་ཉན་པ་
ཡིན་ན་ཡང་། བསམ་པ་ཡག་པོ་མེད་པར། ཉན་པ་དེས་རང་ཉིད་མཁས་
པ་དང་། རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡོང་བ། རང་ལ་མི་དགའ་བ་ཚོར་དམའ་འབེབས་པ།

སྒྲོལ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྐོར་དཔལ་ཡོན་ན། ཚེས་དེས་
པན་ཐོགས་ཀྱི་མེད། དེ་སྣོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན།

བཤད་ཚུལ་གཞན་དྲི་མ་དུག་ཅེས་པ་ལས། དང་པོ་དེ་ར་རྒྱལ་ཡིན།
ལྷ་མ་ལས་ར་རིགས་མཐོ། ར་མཁས། ར་དུག་པ་ཡིན་སྟེ་པའི་ར་རྒྱལ་ཡོད་
ན། ར་རྒྱལ་གྱི་གོང་དུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་ཆགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ར་རྒྱལ་ཡོད་ན་མི་འགྲིག་པ་ཡིན།

གཉེས་པ་དེ་མ་དང་པ་ཡིན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོར་ནས་ཚེས་དང་
ལྷ་མར་དང་ལྷས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཚེས་ལྷ་དགོས། དེ་འདྲེ་མ་ཡིན་པ་
ཅི་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་པ་དེ་འདྲེ་སྐོར་ནས་ཉམ་ན་འགྲིག་གི་མེད།

གསུམ་པ་དོན་གཉེར་མེད་པ་ནི། ཚེས་དེ་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་
མ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ལྷ་དགོས་ཀྱང་། ལས་ཀ་གཞན་
བྱེད་པ་དེ་གལ་ཆེ་བར་བཅིས། ཚེས་ལྷ་བ་དེ་ཞོར་དུ་ཅིས་ནས་གོ་སྐབས་
བྱུང་ན་ལྷས། མ་བྱུང་ན་སྐོས་གཏོང་བ་སོགས་དངོས་སུ་དོན་གཉེར་ཆེན་
པོ་མེད་པ་དེ་དྲི་མ་གསུམ་པ་ཡིན།

དྲི་མ་བཞི་པ་དེ་སྐྱེ་རྣལ་རྣམ་གཤེད་ཡིན། གོང་དུ་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་
བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན། ཚེས་གལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་ཚིག་
དོན་ལ་ན་བ་གཏད་དེ་བསམ་སྐོ་མ་བཏང་བར་ལྟ་ཁང་གི་ཚིག་པ་དང་ཀ་
བ་སོགས། མིག་གིས་མཐོང་ཚད་གང་སར་བསམ་སྐོ་འཁོར་བ་དེ་སྐྱེ་རྣལ་
རྣམ་གཤེད་ཞེས་དྲི་མ་བཞི་པ་ཡིན།

དྲི་མ་ལྷ་པ་ནང་དུ་བསྐྱེས་པ་ནི། བམ་རྒྱན་སྐོར་མི་བྱེད་ཀྱང་། ཚེས་
རྩར་སྐབས་སྐབས་ཚེས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་ཡིད་མ་གཏད་པར་སེམས་ནང་དུ་
བསྐྱེས་ནས་སྐོར་བརྒྱབ་པ་བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་ན་གཉེད་ལྷག་པ་

བཞིན་གནས་པ་ནི་ནང་དུ་བརྟུས་ཞེས་དྲི་མ་ལྷ་པ་ཡིན།

དྲི་མ་དུག་པ་སྐྱོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཚོས་ཐུན་རིང་དུགས་
ཏེ་གཟུགས་པོ་དཀའ་ལས་ཁག་ནས་སྐྱོ་བ་གཅིག །ཡང་ཚོས་དང་པོ་ཉན་
མ་ཚུང་བ་ཚོ་ཚོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་གོ་ཁག་པོ་བྱུང་ནས་སྐྱོ་བ། ཚོས་ཐུན་རིང་
པོ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་མེད། སྐྱོན་གྱི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་ཚོས་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེའི་སྲིབ་ཡང་སྐྱེ་ལུས་ལ་མར་མེའི་སྣོང་བྱ་མང་པོ་
བཅུགས་ཏེ། དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་གསལ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། དེ་
འདྲར་དཔགས་ན། དེར་སང་ཚོས་ཉན་མཁན་དེ་ཚོས་ཤིན་དུ་སྐྱིད་པོའི་
ངང་ནས་ཉན་གྱི་ཡོད།

ཚོས་མ་གོ་བ་ཡང་དང་པོ་ནས་གོ་མཁན་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡིན་
ཡང་ཚར་གཅིག་ཚར་གཉིས། ཚར་གསུམ་ཉན་ནས་རིམ་གྱིས་གོ་བ་ཡིན། མ་
གོ་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཉན་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གོ་ཡི་མི་འདུག་ཅེས་
སྐྱོས་བཏང་བ་ཡིན་ན། བྱམ་ཡང་གོ་བའི་དུས་ཡོང་གི་མེད།

དེར་བརྟེན་སྐྱོ་བ་སྤངས་ནས་ཚོས་ཐུན་རིང་བ། གཟུགས་མ་བདེ་
བ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་བཟོད་བསྐྱེད་བྱས། མ་གོ་བ་ཡིན་ན། ཡང་ནས་
ཡང་དུ་རི་སྲིད་མ་གོ་བའི་བར་དཀའ་ཐུབ་དང་སྤྱིང་རུས་བྱས་ནས་ཉན་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་ད་གོ་ཡི་མི་འདུག་ཅེས་བཞག་ན་སྐྱོ་བའི་
དྲི་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་དང་དྲི་མ་དུག་
སྤངས་ནས་ཉན་དགོས།

ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། མཉན་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཞིག་
དགོས་སྐྱེ་ན། ས་རྒྱ་པརྟེ་ཏེས་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། "སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས། ཐུད་པ་པོ་བརྟུས། ཐུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམས། པརྟེ་ཏ་རྣམས་

གྲིས་བཤད། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་གྲིས་བསྐྱར། རམས་པ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་
ཚོས་གཅིག་དགོས་མ་གཏོགས་ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་ཚོད་ལ་སློ་གཏད་པ་ཡིན་
ན། ཟབ་མོ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ཡང་ཡོད།" གསུངས་པ་བཞིན་དེ་འདྲ་ཞིག་
ལ་ཉན་བཤད་བྱས་ཏེ། རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་མོར་ཡོད་ན་བཤགས་པ་
བྱེད་པ་དང་། འགྲིགས་ཡོད་པ་དེ་དག་བསྟོ་བ་མཛད། རམས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་དམིགས་མེད་གྲིས་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་བཏབ། སློབ་མས་ཀྱང་། མཇུག་ཏུ་
གཏང་རག་འབྲུལ་བ་དང་། དགེ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བ། ལུག་མཚམས་
རྣམས་སུ་ཡང་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྲིས་མི་དགེ་བ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ།

དེ་དག་མདོར་བསྐྱུས་ན། རྒྱ་མཚོ་ལས་བཟལ་ཏེ། སྲིད་གཞན་ཞིག་
ལ་འགྲོ་བར་གྱུ་ལ་བརྟེན་དགོས། སྒོ་བ་ཡིན་ན་གྱུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་རྒྱང་
ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་ཡང་གྱུ་གཏོང་མཁན་དང་བཅས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལས་
བཟལ་ནས། བ་རོལ་གྱི་སྲིད་ལ་སླེབས་ལུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། གྱུ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐོད་པ་བཞིན་སླ་མ་བརྟེན་པའི་རྩལ་ཡང་། དད་པ་དང་མོས་ཀྱས་
དེ་རྒྱང་དང་འདྲ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རུག་གི་མཚོ་
དང་འདྲ་བ། འགྲོ་སའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་རིན་ཆེན་སྲིད་དང་འདྲ་
བ། ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་གྱུ་གཟིངས་གཏོང་མཁན་གྱི་དེད་
དཔོན་ལྷ་སུ་ཡིན་པ་རེད། དེད་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པ་གྱུ་གཅིག་སུ་འགྲོ་མི་
ལུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དད་མོས་གྱི་སྟོ་ནས་ སག་སྟོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་བ་འགྲོ་
སྲིད་ཡིག་ལས། "བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཚོག་དེ་ཅིས་མི་བརྟེན།" ཞེས་
གསུང་པ་བཞིན། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཟལ་ནས་སྲིད་བདེ་བ་
ཞིག་ཏུ་སྦྱོང་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཁས་པ་ལྷ་སུ་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་
གཉེན་བརྟེན་རྩལ་ཡིན།

ལྷན་ལྷན་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་ཀྱི་འཕྲིན།

གཉིས་ལ། རླུང་མོང་བའི་ལམ་གྱི་སློབ་འགྲོ།

སློབ་འགྲོ་དངོས་ལ། རླུང་མོང་གི་སློབ་འགྲོ་དང་། རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སློབ་གསུང་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་འཇུག་པར་སྐབས་སྐབས་མེད་ཀྱི་ལྷན་འཇུག་ལ་དགོང་མོ་གཉིད་ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྟོགས་པ་ཡང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ཡང་གྱེ་རྟོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་ལྟ་སོ་སོར་ཡོད་པས་དགོང་མོར་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉལ། མོ་རངས་ཡར་ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལངས། དེ་ནས་ཐོག་མར་སྐྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། སྐྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ནང་རླུང་མོང་དང་། རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཚུལ་ཚང་མ་ཚད་མ་བཞིའི་སློབ་གསུང་གི་ཡོད། ཚད་མ་བཞིའི་དང་པོ་སྐྱ་མ་ཚད་མ་ཡིན། སྐྱ་མ་ཚད་མར་བརྒྱབ་པར་རང་ལ་མོས་སྲུས་ཚད་ལྡན་སྲུང་དགོས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དང་སོ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། དེ་ཡང་སྐབས་འཚལ་བ་ཡིན་ན་ (ཁ་ཅིག་ཞོགས་པ་ཡང་ལངས་ནས་ཐོག་མར་སྐབས་འཚལ་མཁན་ཡོད་པས་) མཇུག་ཏུ་བསྐྱོམ། སྐབས་འཚལ་བ་མིན་ན་རང་གི་སྲི་བོ་ལ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་བསྐྱོམ། རང་གི་ཡི་དམ་གྱེ་རྟོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་གང་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་ཚ་བའི་སླ་མ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གསལ་བཏབ་ནས། ཚ་བའི་སླ་མ་དེ་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་བསམ་ནས། ཡིད་ཀྱིས་དད་མོས་བྱེད་པ་དང་། རག་ནས་གསོལ་འདེབས་སྐྱོར་བ། ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་དང་སྐྱག་འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱབས་ཀྱི་བར་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན།

གསོལ་འདེབས་གཙོ་བོ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་གནང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གསོལ་འདེབས་གཙོ་བོ་དང་པོ། རྩེ་ཆེན་དཀོན་མཚོ་ག་ལྟར་གྱི་ལམ་ཟབ་ལས། "བདག་སློ་ཚོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ས།" ཞེས་ཚོས་བྱེད་པ་དེ་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ། རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ས་ཆེན་ལ་གསུངས་པས་ཞེན་པ་བཞི་བལ་ལས། "ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཚོས་པ་མིན།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོས་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གང་བྱས་པ་དེ། ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་། ཆེ་འདིའི་དོན་དག་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག །ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན། ཆེ་འདིའི་ཆེད་ཏུ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་ཚོས་མིན། མཐོང་སྣང་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཚོས་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱང་བ་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པ་གང་བྱས་པ་དེ་ཆེ་འདིའི་དོན་དག་མ་ཡིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས།

གཉིས་པ་དེ། རྩེ་ཆེན་དཀོན་མཚོ་ག་ལྟར་གྱི་ལམ་ཟབ་ལས། "དམ་ཚོས་ལམ་ཏུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ས།" ཞེས། ལམ་ཏུ་ཡོངས་ཟེར་སྐྱབས་ཚོས་བརྒྱབ་པ་དེ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ། འཁོར་བའི་གནས་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་སོགས་དོན་གཉེར་ཆེད་ཏུ་མིན་པ། དངོས་གནས་དྲང་གནས་

སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་གཏན་ཏུ་ཐར་བའི་ཐར་པ་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག །ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས།

གསུམ་པ། རོར་ཆེན་དགོན་མཚོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ལམ་ཟབ་ལས། "ལམ་གྱི་འབྲུལ་པ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།" ཟེར་སྐབས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དེ་ཡང་། རང་དོན་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སློན་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཐར་པ་མ་ཡིན་པ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ། མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ཐུབ་པ། མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྒྱབ་ཐུབ་པ། བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ། བདག་ཉིད་ཁོ་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་མ་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་བསྐྱེད་ལས་རྒྱབས་པ་དང་། བདེ་བར་འགོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་གཅིག་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས།

དེ་ནས། རོར་ཆེན་དགོན་མཚོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ལམ་ཟབ་ལས། "འབྲུལ་རྒྱང་དབྱིངས་སུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།" ད་ལྟ་ང་ཚོ་རང་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་བའི་རྒྱང་བ་གང་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། དེ་བཞིན་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱམས་སྤིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ། ཚོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། དེ་འདྲའི་སློན་ལམ་ཡག་པོ་བཏབ། གསོལ་བ་བཏབ། ལྷ་མ་ལ་འོད་ཏུ་ལྷ་ནས་ལྷ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་ནས་མཉམ་པར་བཞག །

གཉིས་པ། ཚོས་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། གང་འདྲ་
ཞིག་ཆགས་མིན་དེ་ཀུན་རྫོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་
བ་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་རྒྱུ་དགོས། བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མིས་མཚོན་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཤ་རྣམས་ཡིན། རང་ཚོས་རྒྱུ་
བ་རྒྱ་མེད་ལས་ལེན་གྱི་ཡོད། རྒྱུ་བ་འདི་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པ། སྒོ་མ་ནས་རྒྱུ་
བ་བྱངས་མེད་པ་བྲངས་ཡོད། ད་དུང་ཡིན་ཡང་མང་པོ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན། དེ་ལྟར་རྫོང་བ་བརྒྱབ་ནས་ས་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་མ་རྒྱུས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་འདིས་ངའི་ས་མ་མ་བྱས་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མེད། སེམས་ཅན་
ཚང་མ་སྤྱིར་ཉེ་ཞིང་མངའ་བའི་ས་དང་། མ། བཟའ་ལྷ། ལུ་ལྷན་གྱི་ལྗོངས་
བ་དང་། དེ་ཡང་ཚང་མང་པོ་གྱི་ལྗོངས་བ་ཤ་རྣམས་ཡིན། སོ་སོ་གཅིག་སུ་
ཐར་པ་ཐོབ་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་ཚང་མ་སྒོས་བཏང་ན་གཏན་ནས་
འགྲིག་ཐབས་མེད།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདེ་བ་ཐོབ་ན་བསམ་ཡང་བདེ་བའི་
རྒྱ་རྒྱུབ་མ་ཤེས། རྒྱལ་བསྐྱེད་མེད་ན་བསམ་ཡང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་སྤང་མ་
ཤེས། དེ་ལྟར་སྤང་བྲང་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་སོང་བ་ཐར་དཀྱིལ་དུ་ལྷན་
པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་རྗེ་རྒྱུས། སྤྱིར་རྗེ་གཅིག་སུས་མི་འགྲིག་པ་སྤྱིར་
རྗེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱུབ་
པ་དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལོ་འཕང་ཅི་ནས་
ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བརྒྱུད།

དེ་འདྲའི་བསམ་པས་ཟིན་པ་ཡིན་ན། དཔེ་བ་ཆེ་རྒྱུང་གང་བྱས་
པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད། མི་དཔེ་
བ་དང་སྤང་མ་བསྐྱེད་ཡང་དཔེ་བ་ལ་བསྐྱུར་བུལ། ལྷང་མ་བསྐྱེད་གྱི་ལས་

དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། འབྲེལ་གྱི་སྦྱོང་ལམ་སྟོ་
 ཚས་བཟའ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ། རྫོངས་རྒྱུར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་ཀྱང་དགེ་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཏུ་བསྐྱུར་ཐུབ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དགེ་
 བ་གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་ཟུན་པ། ཞེས་དམ་
 པ་གསུམ་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ། བར་ཏུ་དགེ་བ་གང་བྱས་པ་དེ་རྒྱུན་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པས་བཞིག་
 མི་ཐུབ་པའི་ཆེད་དམིགས་པ་མེད་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་རྟེ། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་པན་ཚུན་རྟོས་ནས་མ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷུབ་
 པ། རྫོང་པ་ཉིད་གྱིས་རྗེས་ཟུན་ན། དེ་ཉུ་བྱུང་དགེ་བ་དེ་རྒྱུན་གང་གིས་
 ཀྱང་བཞིག་མི་བྱས་པས། བར་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དམ་པ། མཐར་
 དགེ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཤོང་ནས་ཤོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་བསྟོ་བས་
 རྒྱས་འདེབས་དགོས། མདོར་ན། དགེ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་ཏུ་དམིགས་
 པ་མེད་པས་རྒྱས་བཏབ། མཐར་བསྟོ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགེ་བ་དེ་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད། ཤོང་ནས་ཤོང་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱུན་གང་
 གིས་ཀྱང་བཞིག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། ཉེན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། ལུས་གནད་
 དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས། ཀྱང་པ་སྦྱིལ་བྱང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག་ཤེལ་
 ཚེགས་དྲང་པོར་བསྐྱང་བ། མགོ་གཟེངས་གཟེངས་བྱས་ཏེ་དང་པོ་རྒྱང་
 རོ་བྱང་། བྱང་ན་རྒྱང་རོ་ཚོར་དགྲ། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཚོར་གསུམ། གཡས་
 གཡོན་དབུས་གསུམ་ནས་མར་བྱང་། རང་གི་ལུས་གྱི་ནད། གདོན། རྟོག་
 རྟོག་ལ། འགལ་རྒྱུན། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱི་ལ་བཏོན་པ་ཡིན་བསམ་རྟེ།
 ལྷགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་བྱང་།

དེ་རྗེས་དོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་རྒྱུར་ནང་རྩ་རྩལ་པ་དང་། རང་རྩ་
གནས་པ། མྱི་རྩ་འགྲོ་བ་དེ་གསུམ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ་གང་ཐུབ་ཐུབ་བསྐྱོམ།
དེ་ནས་རང་གི་མྱེ་དེ་པར་འདབ་མ་གཅིག་པ་ཞེས་བསྐྱོམ། དེའི་རྩེད་ལ་ཡི་
གོ་ཞུ་ཡིག་དེའི་མཐར་དབྱེད་ལོག་ཨ་ཡི་བརྩུ་རྩལ་གཡོན་སྐྱོར། དེའི་མཐར་
གསལ་བྱེད་སྐྱེད་རྩུ་སོ་བཞི་གཡས་སྐྱོར། དེའི་མཐར་ཡེ་རྣམ་? གཡས་སྐྱོར་
བསྐྱོམ། ཨ་ཡི་ཁ་དོག་དགར་པོ། ཀ་ཡི་དམར་པོ། ཡེ་རྣམ་? སྒོམ་པོ། དེ་དག་
ལས་འོད་ཟེར་འགྲོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། ལུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་
རྒྱལ་སྐྱེད་སོང་བསམ་པར་བྱས།

དེ་ནས་ཨ་ཡི། ཀ་ཡི། ཡེ་རྣམ་བཅས་སྐྱེད་པ་རེ་རེ་ནས་ཚར་གསུམ་
གསུམ་འདོན། མཐར་ལྷོ་བ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་དང་བཅས་པ་འོད་རྩ་ལྷུ་ནས། མྱེ་
ལ་ཐེམ་པས་མྱེ་ནས་རག་གང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་བྱིན་བྱིས་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
ལྷུགས་སོང་བསམ་པའི་ཚོས་པ་བྱས། དེས་རང་གིས་སྐྱེད་པ་གང་བཟང་བ་
བརྒྱ་སྐྱོད་བྱེ་བ་མང་པོ་དང་། སྒོམ་ལམ་གང་བཏབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བཏབ་པ་བཞིན་རྩ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད།

དེའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་སྐྱེད་པ་བཟང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་འདྲ་གསུམ་ཚམ་
ཡོད། འགྱུར་སྐྱེད་པ་གཅིག་བཟང་བ་ཡིན་ན། སྐྱེད་པ་གང་བཟང་བ་དེ་བརྒྱ་
སྐྱེད་སྐྱེད་རྩུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་འགྱུར་སྐྱེད་པ་གཞན་དེ་ལན་བརྒྱན་
བཟང་བ་ཡིན་ན། དགོ་བ་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འདུམ་འགྱུར་དང་། དེ་
མིན་པའི་འགྱུར་སྐྱེད་པ་དེ་བཟང་བ་ཡིན་ན། དགོ་བ་གང་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་གངས་མེད་རྩ་འགྲོ་བ་ཡིན།

ཡིན་ཡང་དེ་དག་དགོ་བ་འཕེལ་བ་དང་། སན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། འགྱུར་སྐབས་བསྐྱར་བས་སྐྱེན་བྱས་ནས་སྐབས་གང་བསྐྱར་བ་བརྒྱ་རྩེད་མང་པོ་ཆགས་ནས་གངས་ཀྱི་བརྟེན་པ་གོ་བཅད་ན་འགྲིག་གི་མེད། དེ་དག་སློན་འགོ་དངོས་མིན་ཡང་། སློན་འགོ་དང་པོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སོགས་མ་མེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གསལ་འདེབས་པ། རག་བྱིན་རྒྱལ་བྱེད་པ། རག་གིས་བརླམས་བརྗོད་གང་བྱས་པ་དེ་དག་མང་དུ་འཕེལ་བ། ལྷུས་ཀྱང་རྣམ་སྐྱེད་ཚོས་བདུན་གྱི་ལྷུས་གནད་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ། སློན་འགོ་ཉམས་ལེན་གྱི་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པ་ཡིན། ཚོས་པ་དངོས་གནས་ཡིན་ན་ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགོ་བར་བརྒྱུར་དགོས་པས། དང་པོ་ཡར་ལངས་ནས་དེ་དག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དང་པོ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

སློབ་འགྲོའི་ཁྲིད་དངོས་གཞི་ལ་སློབ་མོང་གི་སློབ་འགྲོ་དང་། སློབ་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སློབ་འགྲོ་གཉེས། དང་པོ་སློབ་མོང་གི་སློབ་འགྲོའི་རིམ་པ་ལ།
 བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་སུ་ཆེ་འབྱིང་ཚུང་གསུམ་མཛོད་ནས།
 ངན་མོང་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ནས་སྣ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་རྒྱ་གཉེར་
 བ་སྐྱེས་སུ་ཚུང་རྒྱ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇིགས་ནས་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཉེས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་སྐྱེས་
 སུ་འབྱིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ། ཞེས་སྐྱེས་སུ་ཆེ་འབྱིང་ཚུང་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད། སྐྱེས་སུ་ཚུང་རྒྱའི་ཉེས་ལེན་ལ་དལ་
 འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་ཉལ་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་སྐྱོམ་སྟེ་ཆོ་
 འདི་ལ་སློ་སྟོན་ནས། མཚོ་རིས་སྣ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ། སྐྱེས་
 སུ་འབྱིང་གི་ཉེས་ལེན་ལ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམ་སྟེ། འཁོར་
 བ་མཐའ་དག་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་སློ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 བསྐྱོམ་པ། སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་ཉེས་ལེན་ལ། ལམ་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་
 ཚུབ་གྱི་སེམས་སྐྱོམ་ནས་བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཡིན།

གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ན་སློབ་འགྲོ་པལ་ཆེ་བར། བཀའ་གདམས་པའི་
 གཞུང་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར། དང་པོ་དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ཡོང་གི་
 ཡོད། དོན་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱེ་པའི་ལམ་འབྲས་གྱི་ལྷགས་ལ། མ་མཐར་ཡང་

འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ཐར་དགོས་པས། མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་མིན་པ། དང་པོ་ཉིད་ནས་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་ཚོས་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྐྱེ་བའི་ཆེད་གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། དེ་ཡང་ལེ་མོའི་དབང་རུ་མ་ལོང་བར་ལྷུང་རུ་བརྒྱབ་དགོས་པ། ལྷུང་རུ་འཇུག་པའི་ཆེད་རུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ། དེ་ནས་དགེ་སྤྲིན་གྲང་དོར་རྩལ་བཞིན་རུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་བྲིད། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་རུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། ལས་ཀྱི་འབྲས། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས། ཞེས་རྟུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་རིམ་པ་ལྟར་མཛད་པ་ལས། དང་པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྲིད་པའི་ཚེ་མོ་ནས་དཔྱལ་བ་མཐར་མེད་གྱི་བར། འཁོར་བ་མཐའ་དག་རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པ་བྱ་རིན་མེད་པ་ཤེས་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་དགོས་པས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ལ་རྟུག་བསྐྱལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟུག་བསྐྱལ། འབྱུང་བའི་རྟུག་བསྐྱལ། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟུག་བསྐྱལ། ཞེས་རྟུག་བསྐྱལ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན།

༡ རླུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད།

རླུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་ནི། ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་རླུག་བསྐྱེད་ཏུ་ཚི་བ།
ལུས་ཀྱི་ན་ཚ། སེམས་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་དང་དངངས་རླུག་ལ་སོགས་པར་ཟེར།
ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་རླུག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲིབ་
ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། སེམས་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་དང་དངངས་རླུག་ཡོད་པས།
དེ་ལ་རླུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་ཟེར། འཁོར་བ་དེ་སྡེ་ཚོན་ཏུ་སྡེ་བ་ཡིན་
ན། འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱུག་སྟེ། རན་སོང་གསུམ་དང་། མཚོ་རིས་གསུམ། རན་
སོང་གསུམ་ནི་དཔྱལ་བ། ཡི་རྒྱུགས། རྒྱུད་འགྲོ། ལམ་སོང་གསུམ་ནི། ལྷ། མི།
རྣམ་ཡིན་ཞེས་མཚོ་རིས་དང་། རན་སོང་གི་སྡེ་ཚོན་གཉིས། སྡེ་ཚོན་རེ་
རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བའི་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱུག །དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ནང་
ནས་རླུག་ཤོས་དཔྱལ་བ་ནས་འགྲོ་བཅུགས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། རྗེ་བཅུན་
གཤམ་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞེན་པ་བཞི་བལ་གྱི་གདམས་པ་ལས། དང་པོ་རླུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་དེ། རན་སོང་གསུམ་གྱི་རླུག་བསྐྱེད་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་གཙོ་བོ་རན་འགྲོའི་གནས་སུ་ཡོད་པས། དཔྱལ་བ། ཡི་རྒྱུགས། རྒྱུད་
འགྲོ་གསུམ་གྱི་རླུག་བསྐྱེད་དེ་རླུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་ཡིན།

མི་ཤི་བའི་སྐབས་ཚེ་དང་། ལས་དང་། བསོད་ནམས་གསུམ་ཟད་
ནས་འཆི་བ་ཡིན། འཆི་བའི་ཚེ་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ། རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ། མི་རྒྱུང་ལ་
ཐིམ། རྒྱུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་ནས། འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་གྱི་རྣོ་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་ཤར་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་རྒྱུན་
ཉམས་ལེན་མེད་མཁན་ཚོས་དེ་ངོ་མ་ཤེས་པར་དྲན་མེད་ཏུ་བརྒྱལ་འགྲོ་བ་

ཡིན། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཚོ་དེའི་སྐབས་དངོས་ཀྱི་ལེན་པའི་གོ་
སྐབས་བཟང་ཤོས་ཡིན། ཉམས་ལེན་མེད་ན་ཤེས་པ་སྲ་སྲ་སྲ་སོང་བ་དེ་
དོ་མ་ཤེས་པར་དུན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་ལས་ཡར་སངས་
སྐབས། སྐྱར་ཡར་འབྱུང་བའི་ལྷགས་འབྱུང་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྒྱང་།
རྒྱང་ལས་ཐེ་སོགས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ལལ་ཆེ་བ་
བར་དོར་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཡིན་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་ཡར་གྱི་ཟང་
ཐལ་ཞེས་བར་དོ་འགྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐང་ཀར་ཞིང་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་།
ཡང་མར་གྱི་ཟང་ཐལ་ཞེས་སྤྲིག་པ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཚོ་བར་དོ་
འགྲིམ་མ་དགོས་པར་ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱུང་འགོ་བ་ཡོད།

བར་དོར་གཟུགས་མེད་ནའང་ཡིད་གྱི་ལྷན་ཡོད་ཅིང་། དེར་མིག་
དང་། རྣ་བ། རྣ་ལ་སོགས་པའི་དོད་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིད་གྱི་ལྷན་གཟུགས་
མེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་གང་དུ་སྤྲོད་པ་བཞིན་གང་སར་འགོ་ཐུབ་པ།
མ་དེས་པའི་རྟགས་རྒྱག་། ཅིས་གནས་མ་དེས་པ་གང་སར་སྐད་ཅིག་གིས་
སྤྲོད་པ་ཐུབ་པ། ལྷོགས་མ་དེས་པ་ལྷོགས་པོ་འདི་ཡིན་ཞེས་དོས་བརྒྱང་མེད་
པ། བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདྲ་མིན་མང་པོ་དང་འབྲུད་པ།
ཟས་མ་དེས་པ་མིའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཤོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཇི་ཡིས་འཚོ་བ་ཡིན་ཡང་།
ལྷང་བར་བརྟུན་ཅི་དང་། རྣག་ཁྲག་སོགས་ཟས་མ་དེས་པ། རྟེན་མ་དེས་
པ་སྐྱབས་བཅོལ་ས་འདི་ཡིན་ཞེས་དོས་བརྒྱང་མེད་པར་བར་དོའི་འརྒྱུགས་
རྒྱག་གི་དབང་གིས་གང་ས་གང་ལ་སྐྱབས་འཚོལ་བ། ཡིད་གྱི་འརྒྱུག་ལུལ་མ་
དེས་པ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་འདྲ་མིན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཤར་བ།
གཟུགས་མ་དེས་པ་ཡིད་གྱི་གཟུགས་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་། འདྲ་མིན་མང་
དུ་ཤར་བ། བར་དོར་གནས་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཡང་། འགའ་ཤས་ནི་ཡུན་
རིང་པོ་བརྒྱལ་པའི་བར་གནས་པ་ཡང་སྲིད་ཅིང་། ཐལ་ཆེ་བ་བརྟན་སྤག་

བདུན་ཉེ། ཞག་མ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགའི་རིང་གནས་པ་དང་། དེ་ཡང་བདུན་
སྐག་རེ་རེའི་མཚོ་མས་ནས་བར་དོར་ཐངས་རེ་ཤི་བ་དང་། བརྒྱར་ཏུ་ཡིད་
ཀྱི་ལུས་ལེན་པ་ཡིན་པས་བདུན་ཚོགས་བརྒྱར་བ་ཡང་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བར་དོར་སེམས་ཅན་དེ་ལུས་རྟེན་རྟེན་པའི་ཆེད། བྱ་སྲུ་
རྒྱར་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྔོན་དབང་མེད་པར་གང་སར་
འབྱུམས་ཉེ། འཇིགས་སྐྱག་ཆེན་པོའི་ངང་ཞག་ཞེ་དགའི་གནས་པ་དང་། དེ་
ཡང་ཞག་བདུན་བདུན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགའི་སྐྱེད་སྔོན་མའི་སྐབས་ཚོ་འདིའི་
བག་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེད་སྐྱི་མའི་སྐབས་སྐྱེ་བ་སྐྱི་མ་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་
དེའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལུས་མ་གཏོགས་གཞུགས་མེད་པས་
གྲིབ་མ་དང་། ཀླུ་ལག་གི་རྗེས་མེད། རྣམ་ཏུ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་
མེད་པས་སྐྱི་རོལ་ཏུ་ཉེ་མ་དང་ཟླ་བའི་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པས་མིའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གང་
ཡོད་པ་རྟོགས་སྲུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཤིན་པོ་ལ་ར་ཚོས་ཆགས་སྤང་
གི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡིད་འབྱུགས་ཉེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་
ཡོད། དཔེར་ན། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སྔོན་ཏུ་མ་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་
དུགས་ལ་སྐྱེ་བར་ཚུའི་སྒྲུང་བ། ཏུད་འཕྲོར་སྐྱེ་བར་ཏུ་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ།
ཡང་། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་འོད་ནག་པོ། ཡི་དུགས་ལ་སྐྱེ་བར་འོད་སེར་པོ།
ཏུད་འཕྲོར་སྐྱེ་བར་འོད་སྔོན་པོའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ཡིན།

བར་དོ་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དཔྱལ་
བའི་ལས་མཁན་གྱི་འཇིགས་སྐྱག་དང་བཅས་མགོ་སྲུང་ལ་སློབ་ནས་སྐྱེ་བ་
དང་། དཔྱལ་བ་ལ་ཚ་དཔྱལ་དང་། ཀྱང་དཔྱལ། ཉེ་འཁོར། ཉེ་ཆོ་དང་བཅས་
པ་ལས། དང་པོ་སྲུག་ས་ནས་འགོ་བཅུགས་ཉེ། གོ་རིམ་ལྟར་ན་ཚ་དཔྱལ་
ནས་རིམ་བཞིན་འཆད་དགོས་ཀྱང་། ཚ་དཔྱལ་གྱི་སྲུག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

བས། མི་འགའ་ཞིག་དབྱུགས་སྟོང་དུ་འཚང་བ་སོགས་ན་ཚ་ཡོང་ཉེན་ཡོད་
བས། ལྷགས་འདིར་དང་པོ་གྲང་དཔྱལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོན་
གཞན་ཡང་། ཉེ་ལོར་དེ་ཚོ་དཔྱལ་གྱི་མཐའ་ལོར་དུ་ཡོད་པས་ཚོ་དཔྱལ་
བཤད་མ་ཐག་ཉེ་ཚོ་ཉེ་ལོར་བཤད་ན་འབྲེལ་ཆགས་པས། བྲིད་ཡིག་ནང་
དང་པོ་གྲང་དཔྱལ་ནས་གསུང་གི་ཡོད།

གྲང་དཔྱལ་ལ་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་ལས། དེ་དག་གི་གནས་དང་།
རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ངོ་བོ་ཚོ་ཚོད། ལྷིར་བཏང་ཞིན་སྐད་ནང་མང་པོ་ཡོད་ས་རེད། བྲིད་
རང་ཚོས་མང་པོ་གསན་ཡོད་པས། ཞིབ་ཆ་ལྷ་མི་དགོས་པ་བྱས།) སོགས་ལས། ད་ལྟ་
ང་ཚོ་ཉེན་མ་རེ་ཅམ་གནམ་གཤིས་གྲང་མོ་བྱུང་ཡང་བཟོད་མི་སྲུབ་པ་ཡིན་
ན། གྲང་དཔྱལ་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཚུང་དགོས་ན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་བཟོད་
མི་སྲུབ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་། དེའི་ནང་
ནས་གྲང་བའི་རྒྱལ་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ལས། སེམས་ཅན་རྒྱ་ནང་དུ་གཤུག་
པ་དང་། འབྲུག་རྫོང་གི་ནང་གཤུག་པ་སོགས་བྱས་ན། རྒྱ་མཚོན་གྱི་འབྲས་
བུ་གྲང་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

དཔྱལ་བ་ང་ཚོའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་སྲུབ་པས། ཁ་ཤས་གྱིས་ཞེ་
ཡོད་བསམ་པ་དྲན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱིས་མདོ་མང་པོའི་ནང་
གསུངས་པ་མ་ཟད། ལྷར་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔྱལ་བར་དངོས་སུ་
ཐེབས་ནས། གཟིགས་རྩལ་འབྲེལ་བཤད་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་པས།
ཉན་ཉན་ཡོད་དེས་པ་ཡིན། ང་ཚོར་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་གདེངས་མེད་ཅིང་།
ཉེན་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་ལས་ཤིན་
དུ་མང་པོ་འབྱུང་བས། སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། སལ་ཆེར་སྐྱེ་བར་
ཤས་ཆེ། སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བསྐལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པས། དེ་
ལྟར་བསམ་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཚོས་སྲུབ་དགོས། ལྷག་པར་གྲང་དཔྱལ་

གྱི་ཚེ་ཚང་དཔལ་བའི་ཚེ་ཚང་ནང་ནས་ཐུང་ཤོས་ཡིན་ཡང་། ཡིད་མི་ཆེས་
པ་ལྟ་བུའི་རུས་ཚོད་རིང་པོ་ཡོད། སྤྱིར་རུས་ཚོད་ཅེས་པ་དེ། མི་སྲིད་མའི་
སྤང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། མི་གཅིག་ལ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཉ་ཅང་རིང་པོ་དང་།
མི་གཞན་ལ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཉ་ཅང་ཐུང་ཐུང་སྤང་གི་ཡོད། རི་ཅོམ་རྒྱལ་
བསྐལ་ཆེ་ན། རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་དེར་སྐར་མ་རེ་དང་། སྐར་ཅིག་
རེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སྤང་བས། གང་ཟག་དེའི་དོར་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་ལྷན་
ཉ་ཅང་རིང་པོ་སྤང་གི་ཡོད།

ཚ་དཔལ་ཡང་གང་དཔལ་བཞིན་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་བསྐལ་
གྱི་རྣམ་གངས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ། ཚ་དཔལ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་མནར་
མེད་དེ་རྒྱལ་བསྐལ་ཆེ་ཤོས་དང་། རུས་ལྷན་བར་བསྐལ་གཅིག་རིང་གནས་
པ། །འཕམ་གསུམ་འཁོར་བའི་ནང་ནས་དེ་ལས་རྒྱལ་བསྐལ་ཆེ་བ་མེད་པས།
རྒྱལ་བསྐལ་དང་། ཚེ་ཚང་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཡིན།

ཚ་དཔལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་རུ་ཉེ་འཁོར་ཞེས་པ། སྤྱིར་རྣམ་གངས་
རྒྱལ་ཡོད། ཡིན་ཡང་། མཚོན་ཆའི་རིགས་རྣམས་གངས་གཅིག་ལ་བགང་
ནས་བཞི་དང་། དེ་དག་ཚ་དཔལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་རུ་ཡོད་པས། ཚ་དཔལ་
དངོས་གཞི་ལས་ཐར་ཡང་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་མང་རུ་ཐུངས་ནས་
རུས་ལྷན་རིང་པོར། གཅིག་ལས་ཐར་ན་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱེ་དགོས་པའི་རྒྱལ་
བསྐལ་མང་པོ་ཡོད།

ཉི་ཚེ་བའི་རྒྱལ་བསྐལ་ནི། དཔལ་བ་གཞན་ལ་སྤོས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་
བསྐལ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་པས། ཉི་ཚེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་མི་ཡི་གནས་སུ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བསྐལ་རིགས་མི་འདྲ་བ། རུས་ལྷན་ཐུང་ཐུང་རིང་
སྤོད་པོར་གནས་ཚུགས་པ་ཡོད། དཔེར་ན། བཤན་པ་ཚོས་ཉིན་མོ་སྟོག་བཅད།
མཚན་མོ་སྟོག་པ་བསུངས་པས། ཉི་ཚེ་བའི་དཔལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། མཚན་མོར་

སྒྲིབ་པོ་གནས་པ་དང་། ཉིན་མོའི་རིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཕྱིར་བ་དང་།
གཞན་ཡང་། ཚགས་སྒྲིབ་མཁན་ཚོ་མཚན་མོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཕྱིར་བ་
དང་། ཉིན་མོ་ཕྱི་ལོ་སྤྲུང་བའི་སྒྲིབ་གྲིས་སྒྲིབ་པོར་གནས་པ་སོགས། སྒྲིབ་
འཕགས་པ་ཚོས་དངོས་སུ་གཟུགས་ནས། བྲིས་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་ན་མི་
ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས།

དཔེར་ན། དག་སློབ་རིག་པོ་ཆེའི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྲིད་ཡིག་ལས། སྒྲིབ་རྒྱ་གར་གྱི་སརྩི་
ཏ་སྒྲིབ་ཏིའི་ཡུལ་དེ་བོད་དུ་མི་ཚང་སྤྲུག་པོ་ཞིག་གི་མི་གཏོང་སའི་ཐབ་ནང་
ལ་སྒྲིབ་ནས་མིས་ཚོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བརྩི་ཏམ་མཐུན་ཏེ། བོད་
དུ་བྱོན་ནས་མི་ཚང་དེའི་གཡོག་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་རིང་པོ་བཞུགས་པ་ཡིན།
གཡོག་གི་སྐྱ་ཚིས་རྒྱལ་སྐབས་སྐུའི་ཚབ་ལ་ཐབ་དེ་སྒྲོད་རོགས་གསུངས་
པར། སྒྲིབ་བདག་གིས་ཐབ་དེར་འོར་དང་། གཡང་དམིགས་བསལ་ཞིག་
ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་ལས་ལ་སྒྲིབ་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོལ་ཆེད་
གནང་ཞིང་། མཐར་ཐབ་དེ་བརྒྱུས་ནས་སེབས་དགོས་ལྷན་བའི་རྣམ་ཐར་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ཡིན།

རྩི་དབུ་སྤྲུལ་རིག་པོ་ཆེའི་ཀུན་བཟང་སྐྱ་མའི་ཞལ་ལྷན་ལས། ཡང་བོད་དུ་
ཡར་འགྲོག་གཡུ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚོ་ཁར་སྐྱ་མ་ཞིག་སེབས་སྐབས། ཨ་ཁ་
ཁ་ཞེས་བཤུས་སྟེ་བཞུགས་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་བཀའ་འདྲི་བྱས་པ་ན། མཚོ་
དེ་ཡི་ནང་ཉ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ལུས་པོ་ཚང་མ་འདུ་གཞན་གྱིས་བཟས་ཏེ།
ན་ཚ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐིན་དུ་ཆེན་པོས་འགྲོ་སྟོན་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
འདུག་གསུངས། དེ་གང་ཡིན་ནམ་ལྟར་པར། སྒྲིབ་མ་སྐྱ་མ་མཐུ་རུས་ཆེན་
པོ་དགོར་མང་པོ་བཟས་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་རེད་གསུངས་པ་རེད།

དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོ། སྤྲིར་མི་དགེ་བའི་ལས་མཐའ་དག་དང་།
ལྷག་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། མིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་

བསད་པ་ཡིན་ན། དཔལ་བར་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་བ་
ལ་མི་སྐྱེ་བའི་དགེ་བ་རྒྱབ་འདོད་དང། སྤྲིག་པ་སྤངས་འདོད། སེམས་ཅན་
ལ་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དཔལ་བའི་གནས་སྤངས་བསྐོམ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤྲིག་པ་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྤྱིར་སྤང་བ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནང་དོ་རྗེའི་ལྷགས་
ལ་གནས་པ་དང། དེའི་བག་ཚགས་སེམས་ལ་ཡོད་གསུངས་པས། འགྲོ་བ་
རིགས་ཀྱི་ཆ་ཡིག་གྲང་ལྷན་གྱི་ཆ་ཡི་ནང་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་དག་ལ་རྒྱུར་
སེམས་འདུས་པ་ཡིན་ན། དངོས་སུ་དཔལ་བར་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཉམས་ཤར་
གྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཉམས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དཔལ་བའི་ཆ་ཡིག་མེད་པར་གྱུར་
ནས། ཉམས་སྐྱེ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ནམ་ཡང་དཔལ་བར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
གསུངས། ཚོན་བྲམ་མ་ས་རྒྱ་པ་ཆེན་པོའི་སྐོབ་མ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གཞུགས་གྲང་
དཔལ་འབྲུག་རྒྱུར་གྱི་ཉམས་ཤར་བའི་ལྷན་ཐར་ཡོད།

གཉིས་པ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྲིག་བསྐྱེད། ཡི་དྲུགས་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཙོ་
པོ། སེར་སྐྱས་ཀྱི་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་རན་པ་བསགས་པས། དེ་དག་
གི་འབྲས་བུར་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཡི་དྲུགས་ལ་བྱིངས་ན་
གནས་པ་དང་ཁ་ཐོར་བ་གཉིས་ལས། ཡོངས་གྲགས་བྱིངས་ན་གནས་པ་
དེ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱིར་སྐྱིབ་པ་ཅན་དང། བྱང་གི་སྐྱིབ་པ་ཅན། སྐྱིབ་པ་ཅན་
གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ཞེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལས། སྤྱིར་སྐྱིབ་པ་ཅན་ཞེས་
པ་དེ་གཙོ་པོ་སྤྱིར་སྐྱེ་ས་དང། ཚོད་སའི་ལྷང་པ་ཏ་ཅང་རྒྱུ་བ། ཁ་ཟས་
མ་འཁྲོར་བར་གཞུགས་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་བ། བཤེས་སྐོམ་གྱི་དཀའ་ངལ་
བཟོད་མི་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། བྱང་གི་སྐྱིབ་པ་ཅན་དེ། སྤྱིར་ཁ་ཟས་མི་
ལྡོད་པ་ཕྱོགས་གནས་སྤངས་གཞན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་རེ་སྐབས་
ལྷང་དང། ལྷག་ཁྲག་ཅུང་ཟད་ལྡོད་པ་ཡང། དང་པོ་ཟ་མི་ལྷན། བར་ཏུ་
ཁ་ལ་མི་ཐར། མཐར་ལྡོད་པ་དེས་བཤེས་སྐོམ་གྱི་སྤྲིག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་

ཚབ་ལ། ད་རུང་རླུག་བསྐལ་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་
ཅན་ཟེར་བ་དེ། ཁ་བཟུང་མི་རྟོན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྟོན་པ་ཡིན་ན་བཟུང་
མ་ཐག་ཏུ་མེར་གྱུར་ཏེ། བ་ཚད་དང་རླུག་བསྐལ་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཚོར་
ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད། ? སྒོན་བ་རི་ལོ་རྣམས་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་
སྐབས། ཉིན་ཞིག་གྲུང་གསེང་ལ་ཐེབས་པ་ན། དེར་ཡི་དུགས་མང་པོ་དུ་བ་
གཟིགས་པས། ག་རེ་བྱས་ནས་དུས་པ་ཡིན་གསུངས་སྐབས། བྱིད་བལྟགས་
པའི་ཚོར་ཚོར་གཏོར་མ་གནང་ནས་བཀྲེས་སྒོམ་གྱི་རླུག་བསྐལ་མེད། བྱིད་
བོད་དུ་ཐེབས་ན་གཏོར་མ་གཏོར་མཁན་མེད། ཅེས་ལུས་པར་ཁོང་གིས་
འགྲུས་མི་ཁྱུང་བཅུ་ཉེས་ནས་ཡི་དུགས་ལ་གཏོར་མའི་རྒྱུ་བཅུགས་པའི་
ནམ་ཐར་ཡོད།

ཁ་ཐོར་བ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དང་།
བཅན། མ་མོ། ཐེའུ་རང། ལྷི་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་གང་སར་འབྱུངས་བཤད་པ།
དུས་ཉུག་ཏུ་བསམ་པ་རབ་པས་མི་ལ་གནོད་འཚོ་བྱེད་པ། བཟུང་བཏུང་
མི་རྟོན་པར་གྲགས་སྒོག་ལུས་ལ་རྐྱེས་ནས་ལས་རབ་པ་གསོག་པ། རྒྱ་
མ་རྒྱས་པ་ཅན་དེ་འདྲས་བཞེགས་སྒོད་གནང་སྐབས། རླུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་
བྱུང་ནས་ཉུག་ཏུ་བསམ་པ་རབ་པ་འཆང་བས། རབ་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་ལུ་
མཐུད་རླུག་བསྐལ་ལྱོད་དགོས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་དུང་འགོད་རླུག་བསྐལ་ནི། དཔེ་ཆ་བཟུས་ནས་ཤེས་མི་
དགོས་པར། སེམས་ཅན་ཚོས་རླུག་བསྐལ་གང་འདྲ་ལྱོད་བ་ར་ཚོས་དངོས་
སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡིན། ཡིན་ཡང་དཔེ་ཆའི་ནང་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་།
ཁ་ཐོར་བ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ནས་གསུངས་ཡོད།

དང་པོ། བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སེམས་
ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཁ་ཐོར་བ་ཞེས་པ་དེ། མི་ཡིས་བདག་

ཏུ་བཟུང་བ་དང་། བདག་ཏུ་མ་བཟུང་ཡང་། རི་དྲུགས་དང་། རྒྱུ་ཆགས་
 འབྲུ་རྒྱུ་ཚུན་ཆད། མི་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཚང་མར་དུད་འགྲོ་ཟེར་བ་ཡིན།
 རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལ་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་
 ཆུང་བ་མང་པོ་རུབ་ནས་ཆེ་བ་གཅིག་གསོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་
 ཁ་གདངས་ཐངས་རེ་རེས་རྒྱུ་ཆགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བཟུང་བ། གནས་
 མ་རེས་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ཀྱིས་ཤར་ལ་ཡོད་པ་ཚོ་རུབ་དང་། རུབ་ལ་ཡོད་
 པ་ཚོ་ཤར་སོགས་གང་སར་ཁྱིམ་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་སྤྱིར་བར་གྱི་སྐྱབ་པ།
 ཞེས་བར་བར་དུ་སྐྱབ་ནག་ནང་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱམ་ཅན་ཡང་
 མི་མཐོང་བ། སྤྱིར་དུད་འགྲོ་ཚང་མ་རྒྱུན་ཞིང་གཉི་སྐྱུག་པ། མགོའི་སྐང་
 ལ་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞག་པ་བཞིན་སྐང་དོར་གྱི་གནས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ། དེ་
 འདྲའི་རྒྱུ་ཆགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་
 ཟས་ཁམ་གང་ཡང་སྟོད་པོར་བའི་དབང་མེད་པ། མིས་བཟུང་མི་ཡོང་
 ངམ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བསད་མི་ཡོང་ངམ། ཉེར་འཚོ་མི་ཡོང་ངམ་
 བསམ་སྟེ་རྟག་ཏུ་ཡིད་དོགས་ཚོན་བྱས་ནས་བསྐྱད་དགོས་པ། དེ་འདྲའི་
 སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད།

གཉེས་པ། ཁ་ཐོར་བ་ལ་ཡང་སྟེ་ཚན་གཉེས་སུ་བྱས་ན་འགྲིགས།
 ཁ་ཐོར་བ་མི་ཡིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ། རི་དང་ནགས་ཚོལ་སོགས་ལ་
 ཁ་ཐོར་ནས་ཡོད་པ། དེ་དག་མི་ཡིས་ཁྱི་ར་རྒྱུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ནང་
 རྒྱལ་གསོད་པ་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་ཞིད་སྐྱང་བྱས་ནས་སྟོད་པས་མཚོན་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་ཆེན་པོ་དང་། མི་ཡིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་ཡང་རི་ལྟར་ལས་ཀར་
 བཀོལ་བ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱུག་སྐྱོང་གཏོང་བ་སོགས་གྱི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་
 ང་ཚོ་མི་གཅིག་གིས་ལྷོད་དགོས་བྱུང་ན། ཚ་བ་ཉིད་ནས་བཟོད་མི་ཐུབ། མི་
 ཡིན་ན་ལས་ཀ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གང་འཚོམས་ནས་ངལ་གསོ་རྒྱུག་པའི་དུས་

ཚོད་ཡོད། སེམས་ཅན་ཚོ་གས་ཏེ་པན་མི་སོགས་པའི་སྐབས་ཤུ་ཡི་ཆེད་དུ་
གསོད་པ་སོགས་སྐྱབ་བསྐལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུངས་
ཏེ་ཚོ་སྐྱེལ་དགོས། རུད་འགྲོའི་ཚོ་ཚོད་ལ་ངེས་པ་མེད། ཁ་ཤས་ཡུལ་རིང་
པོ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་སྟོང་ལྷག་འཚོ་བྱུང་པ། ཁ་ཤས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཅམ་དང་། ཚུ་
ཚོད་རེ་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་མི་འཚོ་བ་ཡོད།

གལ་ཏེ་རན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། སྐྱབ་བསྐལ་དཔལ་
དུ་མེད་པ་ཡོད་པ་སྒྲོལ་མ་དགོས། ལྷན་ཞིང་གཏི་ལུག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྒྲུང་
བ་གཏལ་ནས་མེད་པས། སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་
གོ་སྐབས་གཏལ་ནས་མེད། གནས་སྐབས་དེར་སྐྱབ་བསྐལ་མྱོང་བ་མ་ཟད།
ལུ་མཐུད་ནས་ལས་རན་པ་བསགས་ཏེ། སྐྱབ་བསྐལ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་
ཡིན་པས། རན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་
ལྟར་རན་སོང་གི་སྐྱབ་བསྐལ་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ནས། སྒྲིབ་ཆད་རན་སོང་
ལ་སྐྱེ་བའི་ལས་རན་པ་གང་བསགས་པ་དེ་དག་བཤགས་པ་བྱེད་པ་དང་།
སྐྱབ་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་རང་གིས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྲིག་
པའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་གསོལ་འདེབས་རྩོམ་བྱེད་དགོས།

༡ འགྲུར་བའི་སྤྱད་བསྐུལ།

གཉིས་པ་འགྲུར་བའི་སྤྱད་བསྐུལ་བསམ་པ། འགྲུར་བའི་སྤྱད་བསྐུལ་
 ཞེས་པ་སྤྱིར་ང་ཚོས་ཡོངས་གྲགས་ཚོར་བ་བདེ་བར་རྩིས་པ་དེ་དག་ལ་
 ཟེར་གྱི་ཡོད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛོག་གིས་སྤྱད་བསྐུལ་གྱི་སྤྱད་
 བསྐུལ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ན། བདེ་བའི་རྣམ་པ་ལྟར་འཆར་བ་མ་གཏོགས་དོན་
 ལ་སྤྱད་བསྐུལ་ཡིན། ཡིན་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ཁང་པ་སོགས་
 མཐུན་ཚུན་སྐྱོད་པོ་ཡོད་པ་ཞིག །དེར་དུས་གྱི་མཐུན་ཚུན་ཆ་ཚོར་ཡོད་ས་ཞིག་
 ལ་སྤེལ་བ་པ་ཡིན་ན། སྒོམ་མ་སྐྱོད་པོའི་ནང་བསྐྱད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བདེ་བ་
 དང་སྤྱིད་པ་ཚོར་གྱི་ཡོད། མཐུན་ཚུན་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་བདེ་བའི་རྒྱ་དོས་
 གནས་ཡིན་ན། རི་ཅམ་བསྐྱད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས།
 དེ་ཡོང་གི་མེད། ཉུག་པར་སྤོད་དགོས་ལྷན་ན་གང་འཚམས་ཤིག་ནས་མ་
 སྤྱིད་པ་ཆགས་ཏེ། སྒོམ་ལ་སྤྱིད་པོ་ཡོང་བའི་རྒྱ་དེ་དག་སྐར་མི་སྤྱིད་པའི་
 རྒྱར་འགྲུར་བ་ཡིན། དེ་ལ་འགྲུར་བའི་སྤྱད་བསྐུལ་ཟེར། ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛོག་
 གིས་རྣམ་པ་བདེ་བར་མཐོང་ཡང་། དོན་ལ་སྤྱད་བསྐུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 ཡིན། འགྲུར་བའི་སྤྱད་བསྐུལ་དེ། གཙོ་བོ་མཐོ་རིས་ལ་ཡོད། ངན་སོང་གི་
 གནས་སུ་སྤྱད་བསྐུལ་ཡོད་ཀྱང་མཐོ་རིས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་བསམ་པ་ཡིན་
 བ། མཐོ་རིས་ལ་ཡང་བདེ་བ་མེད། ངན་སོང་ལ་ལྷོས་ནས་བདེ་བར་སྐྱད་
 བ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་བདེ་བ་མེད་པ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉུག་པ་
 ཡིན། འདུས་བྱས་ཞེས་རྒྱ་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ། རྒྱ་ཚུན་གྱིས་འདུས་
 བྱས་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་ཉུག་པ་ཡིན་པ་དང་། མི་ཉུག་པ་

ཡིན་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་
སྒོས་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད། ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་
མར་སྤྱང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྟེང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་
ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཚ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་སྔོན་རྒྱ་མེད། མི་རྟག་པས་མར་
སྤྱང་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ངེས་གཏན་མེད་པ་སྤྱད་
བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན།

སྤྱིར་འདུས་བྱས་མཐས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ། འདུལ་བ་ལྷང་
དང་ཚོམས་གཉིས་ཚོག་རིམ་ཅུང་མི་འདྲ། འདུས་བྱས་གྱི་མཐའ་བཞི་ཞེས། འདུས་
པའི་མཐའ་མ་བྲལ། ཞེས་མི་མང་པོ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡང་། མཐའ་
བྲལ་འགོ་བ་མ་གཏོགས། རྟག་པར་མཉམ་ཏུ་ཚོགས་ནས་སྔོན་དབང་མེད།
དཔེར་ན། མི་ཚང་ལ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། བང་མི་དེ་དག་རྟག་པར་མཉམ་
ཏུ་གནས་པའི་བསམ་སྒོའི་འཁོར་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་དུས་སོ་སོའི་ལས་
གྱིས་པ་མ་གཅིག་དང་། བྱིམ་གཅིག་ལ་མཉམ་ཏུ་འདུས་ཀྱང་། འདུས་པའི་
མཐའ་མ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། གང་འཚོམས་ནས་པ་མ་ཚོ་ཤི
། བྱ་སྤྱད་ཚོ་ཡང་ཆེན་པོ་ཚགས་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བས། ང་
ཚོ་པ་མ་གཅིག་པ་ཡིན། སྤུན་མཆེད་ཡིན་ཟེར་ནས་མཉམ་ཏུ་འགོ་རྒྱ་མེད།
སོ་སོའི་ལས་གྱི་རྒྱུད་གིས་གང་ཏུ་དེད་པ་དེར་རང་དབང་མེད་པ་སོ་སོར་
འགོ་རྒྱ་ཡིན། འདུས་པའི་མཐའ་མ་བྲལ། ཞེས་པ་གང་ཏུ་འདུས་ཀྱང་བྲལ་
བའི་རང་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན། འབྲལ་སེལ་མི་མང་པོ་མཉམ་ཏུ་འདུས་ཏེ།
ཉིན་མ་གཅིག་གི་རིང་ཚོགས་པ་དང་། དུན་རིང་པོ་ནང་མི་གཅིག་དང་།
མི་ཚང་གཅིག་གི་ནང་འདུས་ཀྱང་། ཉིན་ཞིག་སོ་སོར་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་
འདུས་འདུས་པ་སྔོན་མཁན་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

དེ་བཞིན་བསལ་པའི་མཐའ་མ་འཛོད། ཅེས་པ་རྒྱ་ལོར་ཡོངས་
སྒོད་སོགས་རི་ཚམ་བསལ་པ་ཡིན་ཡང་། བསལ་ནས་རྟག་པར་གཅིག་
ལ་སྒོད་གྱི་མེད། ག་ལེར་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། རྒྱ་ལོར་དང་། དངུལ་མངའ་
མང་། རི་ཚམ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན།
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྤར་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོར་དེར་སང་བཞིན་
འཕུལ་ཆས་མེད་ཀྱང་། ལྷོ་བས་དང་རྩལ་པས་ཉ་ལམ་འཛོམ་བུ་སྤྱིར་དབང་
ཏུ་བསྐྱུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་རིར་ཆ་
བཞག་ན། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱས་
པ་རེད། ཡིན་ཡང་རི་ཚམ་རྒྱ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་སུ་རི་རྒྱུད་ཏུ་འགྲོ་
བ་དང་། བསལ་པའི་མཐའ་ཟད་པ་མ་གཏོགས། བསལ་པ་ལུ་མཐུད་
རྟག་པ་དང་། བརྟན་པར་སྒོད་རྒྱ་མེད།

དེ་ནས་མཐོ་བའི་མཐའ་མ་ལྗང་བ་ཞེས་པ། གནས་སྤངས་མཐོན་པོ་
རི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ཡང་། དཔེར་ན། འཇམ་མགོན་ཨ་ཕྱིས་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་
བའི་རྟོགས་བརྗོད་དབུག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་དོན་འགྲེལ་ལས། སྒོན་རྒྱལ་པོ་ར་ལས་རུ་
ཟེར་བ་དེས་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་མ་ཟད། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
ཕྱིན་དང་མཉམ་ཏུ་ཁྲི་གཅིག་གི་སྐྱང་ལ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤངས་
མཐོན་པོ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྟག་པ་དང་
བརྟན་པ་མེད་པས། བམ་ཞིག་ཁོས་བསམ་པ་རབ་པ་གཅིག་སྐྱེས་པ་དེས་
རྒྱལ་བྱས་ནས་མར་ལྗང་ནས་ཤི་ནད་ཀྱིས་ཐེབ་ཏེ་གྲོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།
དེ་བཞིན་ར་ཚོར་ལྷོ་བས་དང་མངའ་མང་། གནས་སྤངས་རི་ཚམ་མཐོན་པོ་
དང་། དབང་དང་རྩལ་པ་རི་ཚམ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྟག་པར་དེ་ག་རང་
ལ་སྒོད་ཐུབ་གྱི་མེད། བམ་ཞིག་མཐོན་པོའི་མཐའ་མ་ལ་མར་ལྗང་བ་ཡིན།

སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་ལ་འཛི་བ། ཞེས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་མ་གྱི་བ་ཞིག་གཏུན་ནས་མེད། མ་གྱི་བ་བསྐྱེད་མེད་དམ་བསམ་པའི་དོགས་པ་ཟ་བའི་གཞི་ཅན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་རི་ཅན་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་མཐའ་འཛི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། འཕགས་པ་ཚོ་དངོས་གནས་བྱས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། ལྷན་མོང་གཏུལ་བྱའི་སྣང་དོར་འཕགས་པ་ཚོ་ཡང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྩོལ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། འཕྲུངས་ནས་རྒྱས་རྟལ་རྟལ་བཞུགས་མཁན་ཚ་བ་ཉིད་ནས་མ་བྱུང་བ་རེད། ལྷག་པར་མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་སྟེ། མིའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟུག་དཔྱད་བྱས་ན། ཚང་མ་འགྱུར་ནས་གཅིག་རྒྱ་སྟོན་གྱི་མེད། དཔེར་ན། མི་ཚང་གཅིག་ལ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ། རྗེས་ནས་མི་གཅིག་རང་ལ་འགྱུར་འགྲོ་བ། མི་དབང་ཆེན་པོ་ཚོ་ཡང་། ག་ལེར་ཉམ་ཐག་པོ་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་པ། རྩ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱོ་པོ་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། སྐྱོ་པོ་སྐྱུག་པོ་ཆགས་པ་དང་། ཚོ་སྟོན་གྱི་དབྱ་ཚོ་སྐྱེད་ལ་གཉེན་ཆགས་པ། ཚོ་སྟོན་གྱི་གཉེན་ཚོ་སྐྱེད་ལ་དབྱར་གྱུར་པ་སོགས་རྟུག་བརྟན་མེད་པར་དབྱར་དབྱན་འགྱུར་སྟོག་འགོ་བ་བཞིན་འགྱུར་འགོ་བ་ཡིན།

དང་པོ། སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ལྷག་པར་ང་ཚོ་ཚང་མར་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྩ་ཆེན་པོ་བཞི། ཞེས་སྐྱེ་བ་ན་འཛིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མའི་མངལ་རྒྱ་ས་མའི་བྱ་བྱས་དང་། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མཉམ་རྒྱུ་འཛོམས། གཞི་ནས་ལྷན་ཆགས་ཡོང་སྐབས་འགྱུར་བ་འགོ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྟོན་དགོས། གཟུགས་པོ་རྣམས་ཡོང་བའི་རྒྱས་དང་། ཀླང་ལག་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱས། བཀ་ལྷང་དང་གུ་དོག་པ། ཨ་མས་སྟོ་ཆས་འདྲ་མིན་ཟ་སྐབས་ཚ་གྲང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ཡར་མར་འགོ་འདུག་བྱེད་སྐབས་གཡང་ལ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་མངལ་གྱི་གནས་

སྒྲིབ་འགྲོ་ལ་འདི་སྐབས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་
སྐབས་སྒྲིབ་ཡང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད། སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པར་མ་བྱེད་
གཞིས་ཀྱི་ཤི་མཁའ་ལ་ཡོད། ལལ་ཏེ་སྐྱེ་བུ་བ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེས་ཏེ་མར་
རྒྱུང་ཡོང་སྐབས་ཚེར་མའི་ནང་ཏུ་རྒྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མང་
པོ་ཡོད། སྐྱེས་ནས་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ། ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་རྣམས་
པར་བཞེས་ཀྱང་དོན་དངོས་སྐྱེས་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཉེ་མ་ག་
ཚོད་སོང་ཡང་། དེ་ཚོད་ཀྱིས་ཤི་བར་ཉེ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

གཞིས་པ། རྣམས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དེ་ཚང་མས་ཤེས་ཤེས་
པ་ཡིན། ལོ་ཡར་ཡར་སྐབས་སྐབས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས། རྣམས་ཤོར།
དྲན་པ་མི་གསལ། རྣམས་ཉེར་པ་ཐམས་ཅད་ལངས། གསལ་པ་མང་པོས་
མཁར། རང་ཡར་ལངས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སོགས་འགྲུལ་མི་ཐུབ་པ། མི་ལ་
རེ་དགོས་པ་སོགས་རྣམས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དབུ་ལྟ་མེད་པ་ཡོད།

གསུམ་པ། རྣམས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི། ལུས་དེ་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བས། འབྱུང་བཞི་ཆ་མི་སྟོམས་པའི་སྐབས་ནང་གི་རིགས་མི་འདྲ་
བ་མང་པོས་མཁར་ཏེ། མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། རྣམས་ཀྱིས་མཁར་
བའི་སྐབས་མ་བདེ་བ་དང་མ་སྐྱིད་པ། རྣམས་ཚུར་རྒྱུང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་།
བཟོད་མི་ཐུབ་པ། རྣམས་ཀྱིས་ཤི་མི་ཡོང་ངམ་སྟུང་པའི་སེམས་ཁྲུལ། རྣམས་
གསོ་བའི་ཆེད་རྒྱུ་གི་སྐྱེད་བཙོས་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་རྒྱལ་བསྐྱེད་
མང་པོ་ཡོད། འགྲོ་བ་ཞིག་གཟུགས་པོར་ན་ཚོད་དང་། སེམས་མི་སྐྱིད་པ་ཀྱི་
དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུ་བ་ནས་མེད་ན་ཡང་། རང་གིས་ལས་དང་། གདོན་
བཞགས་ཀྱི་གཞོན་པ་སོགས་ལས། སེམས་མ་སྐྱིད་པས་རང་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་
པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཚན་ཚུ་ནས་མེད་པར་དངངས་སྐྱེད་དང་། བཟོད་མི་ཐུབ་
པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད།

བཞི་པ། ཞི་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི། ར་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་། མི་ཚོའི་
ནང་རྒྱན་རིང་པོ་སྔོན་པའི་ག་སྐྱིད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། འཆི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
བསམ་སློ་རྩ་བ་ནས་འཁོར་གྱི་མེད། ཡིན་ཡང་ཉིན་ཞིག་སློ་སྤྱད་ཀྱི་ནད་
ཀྱིས་ཐེབས། རྒྱུན་སེལ་རིམ་གྱོ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་མི་སྡོམ་སྤྱད་མ་ཟུག
དེའི་སྐབས་འཆི་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད། ཞེས་རང་གི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་།
ཡིད་བརྩེ་ཞིང་དུང་བའི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། དེ་བཞིན་ཟས་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་
སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གང་གིས་ཀྱང་ཕན་མི་སོགས་པར་འཆི་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གོང་དུ་ལྷན་ཟིན་པ་བཞིན་སྒྲིབ་མི་རྣམས་འཆི་བ་ན་ཚེ་དང་། ལས།
བསོད་ནམས་གསུམ་ག་ཟད་ནས་འཆི་བ་ཡིན། ཚེ་གཅིག་སུ་ཟད་པ་ཡིན་
ན། ཚེ་སྐབས་སོགས་བྱས་ནས་ཚེ་བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ལས་གཅིག་སུ་
ཟད་ན། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་གསོ་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་ཀ་ཟད་
པ་ཡིན་ན་གསོ་ཁག་པོ་ཡོད། ཡིན་ཡང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་ན་གསོ་
སྐབས་ཀྱི་ཡོད། གསུམ་ཀ་ཟད་པ་ཡིན་ན། རྒྱན་བཅོས། རིམ་གྱོ། གཏོ་ཐབས་
གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། རྩ་བ་ཉིད་ནས་མི་ཕན་པར་འཆི་བ་ཡིན།

ཞི་བའི་ཉིན་སོ་སོ་གཅིག་སུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་ཆེན་པོར་བརྩི་སའི་
ལུས་དེ་ཡང་བཞག་ནས། དཔེར་ན། མར་གྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་
གཞན་གང་ཡང་མ་གོས་པར་སྤྱོད་གཅིག་སུ་སོན་པ་བཞིན། གཞན་ཚང་མ་
བཞག་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་
མེད་མཁན་ཚོ་གང་དུ་འགོ་སོ་སོར་གདེང་མེད་པས། གར་འགོ་འདི་འགོ་
མེད་པ། ཞིན་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་མི་སྤྱི་བ་ཆེན་པོ་
ཚོ་ཞི་ནས་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་བཤད་མི་དགོས། འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་དངངས་
སྐྱེ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། ? སྒོན་མ་བྱ་དེ་མང་པོ་གསོད་མཁན་

གཅིག་གི་སྐབས། ཁོ་རང་གི་སྣང་བར་བྱ་དེ་མང་པོ་བྱུང་ནས། དེ་དག་གིས་
མཚུ་བཅུགས་པའི་སྣང་བ་འཆར་ནས་སྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོའི་ངང་བྱ་དེ་ཡོང་
གི་འདུག་ཅེས་སྐད་བརྒྱབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཆུ་འདུག། དེ་བཞིན་ཆུ་ལོར་
ཡོད་མཁན་ཚོར་ཆུ་བསགས་པ་དང། སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ། དག་ཡིས་བཙམ་
དོགས། རྒྱན་མས་རྒྱས་དོགས། དབང་ཆེ་བས་འཕྲོག་གིས་དོགས། ཤང་ལྟར་
ལོར་གྱི་ཆེད་སོ་སོའི་སྲོག་ཀྱང་ཤོར་མཁན་མང་པོ་ཡོད།

ཡང་མེད་མཁན་ཚོར་བམ་དང་། ལྷོན་པ་དང་། གནས་མལ་ལ་
སོགས་པ་མི་རྙེད་པའི་ཆ་གང་གི་སྲུག་བསྐལ། ལྷས་ངལ་དུབ་གྱི་སྲུག་བསྐལ་
ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། གཞན་ཡང་དག་སྣང་བ་དང་སྤད་གྱི་དོགས་པའི་
སྲུག་བསྐལ། གཉེན་བྱམས་པ་དང་བལ་གྱི་དོགས་པའི་སྲུག་བསྐལ། བསམ་
པའི་རེ་བ་མ་འགྲུབ་པའི་སྲུག་བསྐལ། མི་འདོད་པ་ཚོག་ཏུ་འབབ་པའི་
སྲུག་བསྐལ་སོགས་དང་། ཉིན་རེའི་མི་ཚོའི་གནས་སྣངས་ལ་བསམ་པ་
ཡིན་ཡང་། བཟའ་ཚང་གི་སྲུག་བསྐལ། ཁྲིམས་གྱི་སྲུག་བསྐལ། གཉེན་ཉེ་
འབྲེལ་གྱི་སྲུག་བསྐལ། བཟའ་མི་དུ་སྲུག་གི་སྲུག་བསྐལ་སོགས་ཉིན་རེའི་
མི་ཚོའི་ནང་ལ་ཡང་སྲུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྲུག་བསྐལ་མེད་
པའི་གནས་མེད། སྲུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་གངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་
དུ་སྲུག་བསྐལ་ཁོ་ན་ལས་མེད།

མི་ལ་སྲུག་བསྐལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ཡང་དེ་
འདྲ་བའི་སྲུག་བསྐལ་ཡོད། ལྷ་ལ་ཡང་སྡེ་ཚོན་སྡེ་ན། འདོད་ཁམས་དང་།
གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། འདོད་ཁམས་ལ་
འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ཅེས་ལྷའི་སྡེ་ཚོན་མི་འདྲ་བ་དུག་ཡོད། དེ་དག་སྡོད་
ས་དང་། གཟུགས་པོ་དང་། ཚོ་དང་། འབྱོར་བ། མངའ་ཐང་སོགས་མི་ལ་
སྣོས་པ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། ལྷ་ཡུལ་ལ་ལྷའི་བསོད་ནམས་གྱི་སྐྱོབས་

གྲིས་ཚོས་ཀྱི་སྤོམ་བཞི་སྤོམ་པ་སྟེ་རྩོམ་པ་ལོ་ཆེ་ཞེས་རྩོམ་པ་ལོ་སྤོམ་ལ། མདོ་སྤོམ་
ས་པར་བཞུགས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་
རྟུག་བསྐལ་བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་རྩལ་ལས་
འདས་པ་ཞི་བའོ། ཞེས་རྣམ་རྟུག་རྩོམ་གྱི་སྤོམ་བསྐྱགས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་
རྩལ་སྤོད་ས་དང་། གཞུགས་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་རྟུག་རྩལ་གཡེང་ནས།
ཚོས་བརྟུབ་དགོས་པ་དང་། གལ་ཆེན་སོ་ཡིན་པའི་སྤོམ་པ་གཏན་ནས་
ཤར་གྱི་མེད། སྦྱིར་མི་དང་ལྷ་གཉིས་ལས་ལྷ་གནས་སྤངས་ལེགས་པ་ཡོད་
ཅིང་། དགོ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་བྱས་ན་ལྷ་སྦྱིབས། འབྲས་བུའི་དབང་རུ་བྱས་
ན་ལྷ་ལེགས་པ་ཡོད། འོན་ཏེ་ལྷ་རྩལ་གྱི་རྟུག་བསྐལ་ཆེན་སོ་མེད་པས།
འདོད་ཡོན་ལ་གཡེང་ནས་ཚོས་བརྟུབ་པའི་སྟོ་སྦྱི་ཡི་མེད། ར་ཚོ་མིར་བདེ་
རྟུག་སྤོམ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་གི་ཡོད་པས། རྟུག་བསྐལ་གྱི་རྩལ་གངས་དེ་དག་
ཡོད་སྐབས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྦྱིས་ནས་ཚོས་རྟུབ་པ་ཡོད་གི་ཡོད།

སྦྱིར་འབྲས་བུའི་དབང་རུ་བྱས་ན་ལྷ་ལེགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་
རྟུབ་པའི་ལུས་རྟེན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན། ལྷ་ལས་མི་ལེགས་པ་ཡིན་པས།
ཞི་བ་ལྷས་སྦྱོང་འཇུག་ལས། ལྷ་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་སོབ་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན། ལྷ་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་པ་ལོ་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གཡེང་སྟེ། སྦྱིང་པོ་བྱུང་སྐབས་མཚོགས་སོ་རྩོགས་
འགོ་ཡི་ཡོད། བམ་ཞིག་སྟོང་རུ་བམ་མཁའ་ནས་བྱིད་ཞག་འདི་ཙམ་
ནས་འཆི་བར་འཇུག་རོ། ཞེས་པའི་སྤོམ་གཅིག་གྲགས་པ་ན། རྟུག་བསྐལ་
ཤིན་རྩོམ་པ་ལོ་ཡོད། ཤི་བ་ཙམ་རུ་མ་ཟད་སྦྱི་མ་གང་རུ་སྦྱིབས་འཇུག་
བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མདོ་བཤེས་གྲིས་ཤེས་གྱི་ཡོད། འདོད་ཡོན་ལ་རྣམ་རྟུག་
རྩལ་གཡེང་ནས་གནས་པར་བརྟེན། སལ་ཆེར་རྩོད་པོ་གནས་སྤོམ་སྤོང་
བ་ཤེས་པའི་རྟུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། དམུལ་བའི་ལུས་གྱི་རྟུག་

བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད།

སྐྱུག་པར་ལྟར་རྩ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ། ཞེས་ལྟས་དང་པོ་གཟུགས་
མཛེས་ཤིང་ཡིད་རྒྱ་ལོང་བ་དེ་མི་སྐྱུག་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྒོན་སྒོད་ས་
གཅིག་ལ་སེམས་སྒོད་པོར་གནས་པ་ཡིན་པ་ལ། གནས་གང་རྒྱ་ཡང་སྒོད་
པར་མི་དགའ་བ། སྐར་ལྟས་ལ་བཏགས་པའི་མེ་རྟོག་རྣམས་བཀྲག་མདང་
མི་ཉམས་པར་གནས་པ་ལ། མེ་རྟོག་རྣམས་རྟིང་པར་ལྷུར་བ། སྐར་ལྟས་
ལ་རྒྱལ་མི་ཡོང་བ་ཡིན་པ་ལ། འཆི་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་རྒྱལ་བྱུང་ནས་གཟུགས་
གོས་ལ་རྒྱི་མ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལྟ་ནི། སྐབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱིས་མཛེད་པའི་
བཤེས་པའི་རྒྱུང་ཡིག་ལས། "ལྟས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྐྱུག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐྱོན་ལ་
མི་དགའ་མེ་རྟོག་སྐྱེར་རྟིང་དང་། །གོས་ལ་རྒྱི་མ་ཆགས་དང་ལྟས་ལ་ནི། །
སྒོན་ཆད་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་ཞེས་བསྟེན། །མཛོལ་རིས་འཆི་འཕོ་སྒོན་བྱེད་
སྐྱུ་ལྟས་ལྟ། །"ཞེས་པའི་རྩ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་
ལྟས་ཀྱི་ལོད་རྗེ་རྒྱུང་རྒྱ་འགོ་བ་དང་། ལྟས་བྱེད་པའི་སྐབས་ལྟས་ལ་རྒྱ་མི་
ཆགས་པ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱ་ལྟས་ལ་ཆགས་པ། གོས་རྒྱུན་རྣམས་ལས་ཤི་བར་
འབྱུར་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་མི་སྐྱོན་པ་འབྱུང་བ། སྒོན་མིག་གི་རྗེ་མ་བཀྲག་པ་
མེད་པ་ལ། མིག་གི་རྗེ་མ་བཀྲག་པ། སྒོན་ཡིད་གཤོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་པ་ལ། དུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་ཡིན། འཆི་
ལྟས་དེ་དག་བྱུང་སྐབས། གོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་སྐྱུ་བ་
མ་གཏོགས། ཉེ་སར་མི་ཡོང་བ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
སྐབས། སྒོན་བྱས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཟད། འདོད་ཡོན་
ལ་བག་མེད་རྒྱ་སྐྱུད་པའི་རྣམ་སྐྱིན་ཀྱིས་སྐར་དཔུལ་བ་སོགས་རྣམས་
གི་གནས་སྐྱེད་པ་མཛོལ་བས། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཚུང་གི་ཡོད།

གཞུགས་ཁམས་ལ་ཡང་། གཞུགས་ཁམས་གནས་རིས་བརྒྱ་བརྒྱན་
ཞེས། ལྷའི་གནས་ཕྱེ་ཚོན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་བརྒྱན་ཡོད་པ་དང་། གཞུགས་མེད་
སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་བཞི་ཞེས། གཞུགས་མེད་ཁམས་ལ་ཕྱེ་ཚོན་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད།
ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་ལྷས་ལ་སོགས་སྲུག་བསྐལ་མངོན་འཕྱར་བ་
མེད་ཀྱང་། བྱ་རི་ཅན་གནས་ལ་འཕྱར་ཡང་། མཐར་ས་ལ་འབབ་དགོས་པ་
བཞིན། དེ་དག་རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྒྱན་རིང་པོ་བཟད་དེ།
དེ་ལས་སད་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱན་རིང་པོ་སྐྱོམ་པར་བརྟེན་འཁོར་བ་
ལས་སྐྱོལ་བ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ཡོད་སྟེ་ར་རྒྱལ་གྱིས་བཟུ་སྐབས། ཐར་
པ་ཐོབ་མེད་པར། ད་དུང་ཡང་འཁོར་བར་གནས་པ་ཤེས་ནས་ཐར་པ་
ཟེར་བ་ཞིག་གཏུན་ནས་མི་འདུག་སྟེ་པའི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་ནས། སྐར་ཡང་
ངན་སོང་གནས་སྲུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

ལྷ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་དང་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལྷ་དངོས་མ་
ཡིན་པ། དེ་རི་རབ་གྱི་ཁོང་མེང་གི་ནང་དུ་ཡོད། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོད་པ། སྐྱི་རྒྱ་ལྷ་སུ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས།
ལྷ་དང་ཉལ་པར་འཕྲུག་ཚོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཡིན་ཡང་ལྷའི་བསོད་
ནམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་གཉིས་མི་མཉམ་པར་བརྟེན་ལྷ་
མ་ཡིན་པ་དང་སུ་ལ་སོགས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དམག་སར་གཡུལ་པམ་
ནས་གསོད་པ་དང་། མོ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་མཚོ་ཀྱུན་སྤང་ཞེས་པའི་ནང་
དུ་གཡུལ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྲ་ལམ་མེར་མཐོང་བ་ལས་དེ་ལས་
རང་གི་སུ་དང་། བྱི་ག་ལ་སོགས་པ་གཡུལ་པམ་སྟེ་བསད་པའི་སྲུག་བསྐལ་
བཟོད་སྲུག་མེད་པ་ཚྱོད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མཐོ་གྱིད་པའི་ཚེ་མོ་ནས། དམའ་
དམུལ་བ་མནར་མེད་གྱི་བར་གང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། སྲུག་བསྐལ་ཆེ་རྒྱུང་མ་

གཏོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཡོ་ལང། རྒྱག་
བསྐལ་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ཡིན། འཁོར་བར་གང་རུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་
ཡང་། མི་སྐྱེད་པ་དང་། མི་ལེགས་པའི་སློ་སྐྱེས་ན། གཞི་ནས་ངེས་འབྱུང་
གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་རྒྱག་
བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། སློས་དབྱེད་པ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། བརྗེས་སུ་
པ་ཡིན་ན་འདི་ལས་རུས་ནམ་ཞིག་ཐར་བར་འགྱུར་སྐྱེས་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

བསམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་སྐྱེས་ན། བཙོན་པ་བཙོན་ཁང་གི་
ནང་རུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྐྱེ་དགོས། བཙོན་ཁང་གི་བཙོན་པ་ཚོར་ཟ་བ་དང་།
ཉལ་བ། རྗོད་པ་སོགས་ཉལ་རུ་བསམ་སློ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་ནི། འདི་ནས་
རུས་ནམ་ཞིག་ཐར་ཡོང་བསམ་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་འཁོར་བའི་
རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཉལ་རུ་བསམ་སློ་བཏང་ནས། འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རི་ལྟར་ཐར་བར་འགྱུར། བཙོན་ཁང་གི་ཐར་བར་འགྱུར་
སྐྱེས་པའི་བསམ་སློ་ཉིན་མཚན་ལྟོས་མེད་རུ་འཁོར་བྱུང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
དེའི་ཚོ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

༩ བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད།

ཐར་པ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བའི་ཚེད། བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་
དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དེ། སྤྱིར་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་བདེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་ལ་བྱེད་
པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་
པོ་འདི་གྲངས་ཅམ་ཉིད་ནས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་
བསྐྱེད་ཡིན།

དང་པོ། ལས་ལ་ཟིན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལས་
ལ་ཟིན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད། ཞེས་ཚོག་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དུ་སྤྱི་
བར་ལས་ལ་ཟིན་པ་མེད། ཚོག་མ་མེད་ཅེས། ང་ཚོའི་སེམས་དང་པོ་རྒྱལ་
ཚོད་འདི་ནས་བྱུང་བ་དང་། གནས་འདི་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་
མེད། དང་པོ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཚོག་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད། དུ་སྤྱི་བར་སྤྱི་
པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་ལུ་ལུ་རྒྱུད་རྒྱུ་སྤྱི་ལ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ། ཞེས་འཁོར་ལོ་བཞིན་ཚར་གཅིག་བསྐྱོར་ན། ཡང་བསྐྱུར་འཁོར་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པས། ཚོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱི་བ་གྲངས་མེད་པ་གྲངས། གྲངས་རེ་
བཞིན་ལས་ཀྱང་ཚོད་མེད་པ་བསགས་ཏེ། ཚར་བ་གཏན་ནས་མེད། ཚོ་
འདིའི་བྱ་བ་ཚར་ན་ཡང་། ཡང་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་འགོ་བཅུགས་ཏེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་
བྱ་གཞག་སྤོ་སྤྱི་བ། འདི་བྱས་དང་། འདི་མ་བྱས་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མེད་
པར་སྤྱི་མཐུན་དེ་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་། དཀའ་ལས་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་འདི་
ཡིན་ཞེས་སྒོམ་རྒྱུ་མེད། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འདི་ཡིན་བྱ་བ་ཞིག་སྒོམ་རྒྱུ་ཡོད་

ན་དཀའ་ལས་རྒྱབ་པའི་དོན་གོ་ཚོད་པ་ཡིན་ཡང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཚོག་
ལ། སལ་ཆེར་བདེ་སྲིད་དོན་རུ་གཉེར་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱབ་པ་དེ་
རླུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གྲུབ། དོན་ལོག་པ་ཤ་རླུག་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངང་
མི་ཚོ་ཟད་འགྲོ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། འདོད་ཡོན་གྱིས་ཚོམ་པ་མེད་པའི་རླུག་བསྐྱེད། འདོད་
ཡོན་གྱི་ཚོམ་པ་མེད་པའི་རླུག་བསྐྱེད་ནི། ཚོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་
འཁོར་བའི་གནས་སུ་གངས་ལས་འདས་པ་སྐྱེས་པས། ལྟ་ལ་སྐྱེས་ཏེ་བཏུང་
ཚི་འཐུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དམུལ་བར་སྐྱེས་ནས་རླུགས་བསྐྱེད་མེ་འབར་
བ་བཟས་པའི་བར། ཟས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་གངས་མེད་པ་བཟུང་བཏུང་
བྱས་ཡོད་ཀྱང། བམ་ཡང་ཚོམ་པ་མེད་པར་ད་ཏུང་ལུ་མཐུད་ཟ་དགོས་པ།
དཔེར་ན། ལྟོ་ཆས་སྟེ་གཅིག་བཟས་པ་དེ་བསགས་པ་ཡིན་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་
རི་རབ་ལས་མཐོ་བ། དེ་བཞིན་རླུག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་ཚུང་ནས། དཔེར་ན།
མངོའ་གོགས་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་བྲལ་བའི་རླུག་བསྐྱེད་
གྱིས་མིག་ཚུ་བསགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་མང་བ། དེ་
ལྟར་སྐྱེ་བ་གངས་མེད་པ་གངས་ཀྱང། ད་ཏུང་ཚོམ་པ་མེད་པ་ཡིན། ཉེས་
མེད་སེམས་ཅན་བསད་ནས་ཤ་ཁྲག་བཟས་པ་ལ་ཚད་མེད་པ། ཤ་ཁྲག་
བཟས་པར་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཉེས་པ་མེད་པར་ཚི་
བ། འབྲས་དང་། ལྷོ་ཚལ་ལ་སོགས་བཟས་པར་བསམ་སྟོབ་ཏུང་བ་ཡིན་
ཡང་། འབྲས་འདེབས་པའི་སྐབས་འཇུ་རི་ཅམ་ཤི་བ་དང་། འབྲས་བཟས་
པའི་སྐབས་འཇུ་རི་ཅམ་ཤི་བ། དེ་བཞིན་ཚོད་མ་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་འདེབས་
སྐབས། མིས་དཀའ་ལས་རྒྱབ། འཇུ་རྒྱན་མང་པོ་བསད། བཏུབ། རྗེ་བ་སོགས་
གང་ལྟར་ཡང་། ང་ཚོའི་ཁ་ལ་བཟའ་བུ་དང་ལུས་ཀྱི་ལྷོན་ཆས་སལ་ཆེར་
བ་སྟེག་པ་འབའ་ཞིག་བསགས་ཏེ་བརྒྱབས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཚོར་བ་

བཏང་སྒྲོམས་ལ་སྒྲོམ་པ་དག་ཀྱང་། འོན་ཀྱིས་སྤིག་པ་བསགས་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པས། འདྲ་བུ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། རྒྱུ་འཆི་ལ་སྤྱན་པ་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད། རྒྱུ་འཆི་ལ་
བསྤྱན་པ་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད། ཞེས་སོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱུ་མེད་ས་
དང་། ཤི་མེད་ས་མང་པོ་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ས་འདིར་མ་རྒྱུས་
ཟེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདི་ཡིས་མ་མ་བྱས་ཟེར་བ་ཞིག་མེད། རྒྱུ་བ་ཚད་
དང་གྲངས་མེད་པ་བྲངས་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་ཚར་འགོ་བ་དང་། སྤྱན་འགོ་
བ་མེད་པ། ལུ་མཐུད་ནས་འགོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་
མ་བྱས་ནས་དེའི་འོ་མ་བཏུང་བ་དེ་བསགས་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ལས་མང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལུས་ལ་རྒྱུ་བ་བྲངས་ཏེ། ཤི་བའི་
དུས་པ་བསགས་པ་ཡིན་ཡང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལས་མཐོ་བ། དེ་འདྲའི་
རྒྱུ་བ་གྲངས་མེད་པ་བྲངས་ནའང་། ད་དུང་ཡང་སྤྱན་པ་མེད་པ། ལུ་མཐུད་
ནས་འགོ་བ་དེ། རྒྱུ་འཆི་ལ་སྤྱན་པ་མེད་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན།

མདོར་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་དུ་རྒྱུས་པ་ཡིན་ཡང་། མམས་
ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་
ནས། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་པོ་མེད་པ་ཐག་ཚད་དེ། ཚོས་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་
པ་དེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་དངོས་གནས་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་མིན་ང་ཚོ་སོ་སོའི་རྒྱུ་བོ་ཚོས་དགེ་བ་དང་། ཚོས་མང་
པོ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བ་ཡིན། སལ་
ཚེར་ཚེར་འདིའི་དགོས་ལའོ་དང་། མཐུན་སྦྲེན་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས། དངོས་
གནས་ཐར་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཞིག་དང་། ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོང་གི་མེད།
དེ་ལྟར་དང་པོ་འཁོར་བ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས། འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་
གང་འདྲ་རེད། སྤིད་པའི་ཚེ་མོ་ནས་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་བར་གྱི་གནས་

སྤངས་དང་། དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། གནས། ལུས། རོངས་སྤྱོད། བྱ་བ་ཚང་
མར་བསམ་སློབ་ཅད་བ་ཡིན་ན། དགོས་པ་མེད་པ། སྤྱིང་པོ་མེད་པ། བྱས་
པ་དོན་མེད་རྒྱང་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པ། ད་རེས་ཚོས་བསྐྱབ་
པའི་རྟེན་ཡག་པོ་ཚོའ། ལམ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འབྲུད་པའི་
སྐབས་འདིར་རང་གིས་རང་མ་བསྐྱབ་པ། དེས་པར་དུ་ཚོས་གཤའ་མ་བྱས་
ཏེ། ཐར་པའི་ལམ་སྣེ་ཟིན་པ་གཅིག་བྱེད་སྐྱམ་པ་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ།

དེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བྲིད་སོང་ནས། ད་ཚོས་ལ་བཙོན་འབྲུག་
 བརྒྱུད་པའི་ཆེད་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་བྲིད་གསུངས་པ་ཡིན། དལ་འབྱོར་
 རྟེན་དཀའི་བྲིད་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་སྟེ་ལ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྒྲོན་དང་།
 ལྷག་བསྐལ། ཉེས་དམིགས་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་འཚོལ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་མ་གཏོགས་
 གཞན་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྒྲོན། ལྷོ་བས་དང་མངའ་ཐང་རི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་
 གིས་ཀྱང་མི་ཐན་པར། ཚོས་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་ལས་གཏན་དུ་
 ཐར་བའི་ཐར་བ་བརྒྱབ་བྱབ་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཚོས་བརྒྱབ་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚོས་བརྒྱབ་པ་
 ལ་རྒྱབ་ལྷགས་ཡོད། ལྷིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་རྟེན་པོས་བྱབ་པ་རྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པ། རྒྱུན་གྱིས་
 མ་གོས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་པས། ཐབས་དང་འབྲུད་ན་སེམས་ཅན་
 ལུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་
 གོ་སྐབས་བཟང་གོས་དེ་མི་ལ་ཡོད། ཞི་བ་ལྷན་སྦྱོར་འཇུག་ལས། "ལྷ་ལས་ལྷག་
 པའི་ལུས་སོང་ནས།" ཞེས་གོང་དུ་ལྷས་པ་བཞིན། མིའི་སེམས་ཀྱི་ལུས་པ་དེ་

གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ཚོས་བརྒྱབ་པའི་རྟེན་ལེགས་ཤོས་
དེ་མི་ལུས་ཡིན།

དེ་ཡང་སྒྱུར་མིའི་ལུས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཚོས་བརྒྱབ་པའི་འགལ་
རྟེན་དང་བྲལ་ཞིང་། མཐུན་རྟེན་ཡོད་དགུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་དེ་རྒྱ་མཚན་
མང་པོའི་སློ་ནས་ཤིན་ཏུ་ནས་ཐོབ་ཁག་པོ་ཡིན་ཅོ། །

དང་པོ། རྒྱའི་སློ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ། རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་མང་
པོ་གསུངས་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་རྒྱའི་སློ་ནས་རྟེན་པ་དཀའ་བ། ཞེས་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་བདེ་སྤྱད་གི་ཚོར་བ་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་སོགས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་
སོ་སོས་ལས་དགེ་སྤྲིད་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་།
སྤྱད་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཡིན། ལས་སྤྲིད་པ་བསགས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་།
ལས་དགེ་བ་བསགས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཡོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དལ་
འགྲོའི་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་སྒྱུར་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱང་དགོས།

ང་ཚོས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་དབྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཉིན་ཞག་
རེ་རེའི་ནང་དགེ་བ་རྗེ་ཅམ་བསགས་པ་དང་། སྤྲིད་པ་རྗེ་ཅམ་བསགས་
པ་བརྟེན་ན་སྤྲིད་པ་མང་བ་བསགས་གྱི་ཡོད་མ་གཏོགས། དགེ་བའི་སློ་སྐྱེ་
དཀའ་བ་ཡིན། མི་དགེ་བའི་སློ་ང་རྒྱལ་དང་། བྲག་དོག་ཞེ་སྤང་། འདོད་
ཆགས་སོགས་རྒྱ་ཚོར་རེ་རེ་བཞིན་མང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ།
ངེས་འབྱུང་། བྱང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། རྒྱུར་དགེ་བ་
རྒྱབ་མཁན་ཉུང་ཉུང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱང་
མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན་པས། རྒྱ་དཀོན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དལ་འགྲོའི་གྱི་ལུས་རྟེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན།

ཚུལ་བྱིས་མ་བསྐྱེད་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། བྱེ་
མའི་དོ་སོ་ཁ་མར་སྐྱབ་པ་རི་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས།
ཡར་བྱེན་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གྲིས་ངན་འགྲོ་
ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྤྱད་བ་མ་གཏོགས་མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
གོ་སྐབས་མེད། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེད་པ་དཀའ་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱེད་པ་དཀའ་བ། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱེད་
པ་དཀའ་བ། ཞེས་པ་དེ། མི་ཞོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ལས་ཐར་བ། འབྱོར་
བ་བརྒྱུ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བརྒྱུ་ཚང་བའི་མི་ལྷན་རིན་པོ་
ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མི་ཞོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ཅེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒོན་ལམ་ཐེམ་སྐྱས་ལས། མིའི་
རྟེན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཞོམ་པ་བཞི་དང་། མིར་གྱུར་པའི་མི་ཞོམ་པ་བཞི་རྟེ།
བཅོམས་ན་བརྒྱད་ཡོད། དང་པོ་མིའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་བའི་མི་ཞོམ་པ་བཞི་
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དམུལ་བར་སྐྱེས་ན། རྒྱལ་བསྐྱེད་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་
པས། ཚོས་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད།

དེ་བཞིན་ཡི་དྲུགས་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་། ལོ་དང་ཟླ་བ་མང་པོར་བས་
འབྲུ་རྒྱུ་གཅིག་དང་། བརྒྱུད་བ་ཚུ་ཐེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། བཀྲེས་
སྒོམ་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་
ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་ཞིང་གཏི་ལྷག་པ་དང་། རོ་ཚ་ཁྱིལ་མེད་པས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་གོ་
སྐབས་མེད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོ་གཟུགས་པོ་མི་བདེ་བ་དང་། བ་ཚོ་དྲག་པོ་
སྤྱད་བའི་སྐབས་ནམ་རྒྱུན་གྱི་ཁ་འདོན་ཡང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མེད། དེ་བཞིན་
ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བསྐྱེད་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པ་
དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཅམ་ཡང་ཐོས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ན་ཚོས་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡོད།

མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བཞི་པ། ལྷ་ཚོ་རིང་པོ་ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏུན་བཞི་ལས། བཞི་པའི་ནང་ཚོན་འདྲ་
ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ཞེས་པ། རྟོག་མར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡར་
ལངས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་
འགག་ནས་བསྐལ་པ་མང་པོར་གནས་པས་དེར་ཚོས་རྒྱབ་པའི་གོ་སྐབས་
མེད། ཉན་ཞིག་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བའི་སྐབས། ཕྱོད་རང་ཉིད་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་རྫོམས་ཀྱང་། ད་དུང་འཁོར་བའི་གནས་སྲུ་ཡོད་པ་ཤེས་ནས། ཐར་
པ་ཞེས་པ་དེ་མེད་སྟམ་པའི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷ་ཡང་ངན་སོང་གི་གནས་
སྲུ་རྒྱང་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ལྷ་ཚོ་རིང་པོ་ཞེས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེ་ཡིན།
སྐྱེར་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་ལྷ་རྣམས་ཉུག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་ནས་
ཚོས་རྒྱབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས། ལྷ་པལ་ཆེ་བ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན།
ཞེས་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ཡང་གཙོ་བོ་ལྷ་ཚོ་རིང་
པོ་ཞེས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་འགག་པ་དེ་ཡིན།

མིའི་ལུས་རྟེན་གྱི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བཞི་ལས། **དང་པོ།** ལྷ་སྐྱོ་ཞེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པས་མ་བྱུང་པ། དགེ་སྤྲིག་གི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་
ཤེས་པ། ཉན་ཚལ་མཐུག་པོའི་ནང་དུ་གནས་པ། དེ་རིང་ཁ་སང་ཡང་
དགེ་སྤྲིག་གི་སྤང་དོར་རྩ་ནས་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་འཛོམ་སྤྱིང་གི་ས་བྱུལ་ཁ་
ཤས་སྲུ་ཡོད།

གཉེས་པ། ལོག་ལྷ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གང་སར་ཡོད། དཔེར་ན། ཚོས་དར་
སའི་ལྷང་པའི་ནང་དུ་ཡང་འགའ་ཞིག་གཙོ་བོ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས། དཀོན་མཚོག་
གསུམ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྲ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བདེན་པར་
མི་འཛིན་པ། དེ་དག་རྒྱང་ལོག་ལྷ་ཅན་ཡིན་པས། ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་ནས་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་མེད།

གསུམ་པ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ། ཞེས་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་
མ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་མེད་པ་ཡིན་
པས། ཚོས་བརྒྱབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་མེད།

བཞི་པ། ལྷགས་པ་ཡིན། ལྷགས་པ་ལ་རག་ལྷགས་པ་དང་། ཡིད་
ལྷགས་པ་གཉིས་ལས། གཙོ་བོ་ཡིད་ལྷགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཚོས་བརྒྱན་
ཡང་དོན་མི་ཤེས། ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་རྒྱབ་མི་ཤེས། དེ་
བཞིན་རག་ལ་སྐྱོན་ལྷགས་པ་ཡང་། དབང་པོ་ཐང་པོ་བཞིན་ཚོས་རྒྱབ་རྒྱ་
མེད། དེར་བརྟེན་ལྷགས་པ་དེ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་གཅིག་ཡིན། མི་ཁོམ་
པའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས།

དེ་དག་ལ་མ་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཤུས་མི་ཐན། དེའི་སྟེང་ཚོས་རྒྱབ་པའི་
མཐུན་རྐྱེན་རང་གི་ངོས་ནས་ཚང་དགོས་པ་རང་འབྱོར་ལྷ་དང་། གཞན་
གྱི་ངོས་ནས་ཚང་དགོས་པ་གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་འབྱོར་པ་བཅུ་དགོས། རང་
འབྱོར་ལྷའི་ནང་ནས་དང་པོ་མིར་སྐྱེས་པ། ལྷིར་མིའི་ལྷས་རྟེན་ཐོབ་ཁག་པོ་
ཡོད་པས། དང་པོ་ངེས་པར་མི་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས།

གཉིས་པ་དེ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། ཡུལ་དབུས་ལ་ངོས་འཛིན་
བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ས་ཚུགས་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་དང་།
ཚོས་ཚུགས་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་ཞེས། ས་ཚུགས་གྱི་དབང་རུ་
བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་དེ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེའི་
ནང་ནས་དོ་རྗེ་གདན་དེ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཚ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་པའི་གནས་
ཡིན་པས་ས་ཚུགས་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཡིན། ཚོས་ཚུགས་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཞེས་
པ་སྟེ། སྟོན་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་གང་རུ་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ཚོས་ཚུགས་
གྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་ཡིན། འཁོར་རྣམ་བཞི་ནི། དགེ་སྟོང་
མ་མ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་མ་གཉིས་རབ་བྱུང་གི་ནང་བརྒྱུས་པས་

དེ་གཉིས་ཚིམ་མེད། དེའི་སྤྱིར་དགེ་བསྐྱེན་པ་མ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཡུལ་གང་རུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡུལ་དཔུས་སྤྱོད་ལྡོག་གི་ཡོད། དེ་བཞི་ཚོར་བའི་ཡུལ་དགོན་སོ་ཡིན། འཇམ་བྱེད་ལྷོ་འདི་གཅིག་སྤྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་སོ་ཡོད། འཇམ་བྱེད་འདི་ཡི་ནང་རུ་ཡང་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཚོ་ཚོར་བའི་ཡུལ་པ་དགོན་སོ་ཡིན།

གསུམ་པ་དབང་སོ་ལྷ་ཚོར་བ། ཚོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཞེས་སྒོ་བ་སྒྲོལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་སྒོ་གཏོར་བ། སྒོམ་རྒྱག་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། དབང་སོ་ལྷ་མ་ཚོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཚོར་དང་ལྡན་པ་བྱེད་མི་ལུབ་པས། དབང་སོ་ལྷ་རེས་སར་རུ་ཚོར་བ་ཞིག་དགོས།

བཞི་པ་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ཞེས། མཚམས་མེད་པ་ལྷ་སྟེ། ས་བསད་པ། མ་བསད་པ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ། རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ལ་རབ་སེམས་གིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་དེ་དག་ལྷ་ཡིན། ཡང་དག་བཅོམ་མ་ལ་འདོད་ལོག་སྒྲོལ་བ། བྱང་སེམས་རེས་གནས་གསོད་པ། སྒོ་བ་པའི་དག་འདུན་གསོད་པ། དག་འདུན་གྱི་འདུ་སྐྱོད་འཕྲོག་པ། མཚོད་རྟེན་བཞིག་པ་བཅས་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལྷ་ཞེས་དེ་ལྟ་སྤྱི་གི་པ་ཚབས་ཆེན་བསགས་པ་ཡིན་ན། ལུན་མོར་གི་སོ་མར་ལྟ་བུའི་ལས་རུ་ལྷགས་ཚོག་གི་མེད། དེ་ལྟར་མིན་ཡང་སྤྱིར་རུས་རྟག་རུ་སྤྱི་གི་པ་བྱེད་མཁན། བཤན་པ་དང་། ཉེ་པ་སོགས་དེ་དག་ལས་མཐའ་ལོག་པ་ཡིན།

ལྷ་པ་གནས་ལ་དད་པ་ཞེས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་ཡོད་པ། དེའི་ནང་ནས་བསྐྱེན་པའི་རྩ་བ་དམ་ཚོས་འདུལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྫོངས་དད་ཅམ་མིན་སར། དངོས་གནས་མར་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་རྣམ་དག་ཡོད་པ་དེ། གནས་ལ་དད་པ་ཡིན། དེ་དག་རང་འགྲོར་ལྷ་ཡིན།

ཡང་གཞན་འཕྲོད་ལ། གཞན་གྱི་ངོས་ནས་ཚང་དགོས་པ་དེ་ལ་
 དང་པོ་སངས་རྒྱལ་ཕྱོད་པ་དང་། ཕྱོད་པའི་སྐབས་ལྷ་སྐྱེས་པ། སངས་རྒྱལ་
 འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཕྱོད་པའི་བསྐལ་པར་སྒྲོན་མེའི་བསྐལ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 མ་ཕྱོད་པའི་བསྐལ་པར་ལྷན་པའི་བསྐལ་པ་བཟུང་། སྒྲོན་མེའི་བསྐལ་པ་ལྷན་
 ཏུ་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། ལྷན་པའི་བསྐལ་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟའི་
 བསྐལ་པ་འདིར་སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཕྱོད་པ་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་
 གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷན་བསྐལ་ཏུ་གུ་ཅུ་ཐམ་པ། ལྷན་བསྐལ་ཏུ་ག་
 ཅུའི་རྗེས་ལ་སྒྲོན་བསྐལ་གཅིག་ཤིང་། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷན་བསྐལ་གྱི་གཅིག་ཤིང་།
 རྗེས་ལ་སྒྲོན་བསྐལ་གཅིག་ཤིང་། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷན་བསྐལ་ལྷན་བསྐལ་དང་། དེའི་
 རྗེས་ལ་སྒྲོན་བསྐལ་གཅིག་ཤིང་། བཟོད་པ་ལྷན་བསྐལ་ཆིག་གི་ལྷན་བསྐལ་ཏུ་ག་
 ཅུའི་རིང་ལ་སྒྲོན་བསྐལ་བཞི་ལས་མེད་པ་ཡིན་པས། སྒྲོན་བསྐལ་ཉ་ཅང་
 ལྷན་བསྐལ་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲོན་བསྐལ་གྱི་སྐྱེས་ཏུ་རྣམས་ཚེ་ཡོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་
 ཏུ་ས་པལ་ཚེར་བར་སངས་རྒྱལ་མི་ཕྱོད་པ་ཡིན།

སྒྲོན་བསྐལ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཕྱོད་པ་ཚམས་ཏུ་མ་བཟང་དེས་ཚོས་གསུངས་
 པ་ཞིག་དགོས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་གསུང་པའི་སྟོང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་
 པ་མ་གཟིགས་ན་གསུང་གི་མེད། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ལྷགས་རྗེ་ཅན་
 སངས་རྒྱལ་པའི་རྗེས། འཇགས་པ་རྒྱ་ཚེར་ཙམ་པའི་མདོ་ལས། "ཟབ་ཞི་སྒྲོན་བལ་
 འོད་གསལ་འདུས་མ་བུས། །བདུད་རྩི་རྩུ་བུའི་ཚོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟེན། །ལྷ་
 ལ་བརྟན་ལྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། །མི་སྐྱ་ནགས་གྱི་ནང་ཏུ་གནས་པར་
 ལ། །"ཞེས་གསུངས་ནས། དང་པོ་སངས་རྒྱལ་ནས་བདུན་པུག་བདུན་གྱི་
 བར་ཚོས་མ་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། དེའི་རྗེས་ཚངས་པ་དང་བསྐལ་
 ཕྱོད་གྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་། ཏུང་དཀར་
 པོ་གཤམ་ལྷ་འབྲིལ་བ་སུལ་ནས། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་

བཏུབ་པ་ན། གཞི་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་པ་
བཞིན། གཏུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མ་གཟིགས་ན། ཚོས་མི་གསུངས་པ་
ཡིན་པས་ཚོས་གསུང་བའི་དུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན།

གསུམ་པ་ཚོས་གསུང་བ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་བསྟན་པ་གནས་པ། བསྟན་
པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། སྟོན་བསྐལ་གྱི་དུས་སངས་རྒྱས་ལྷ་
མ་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་རྫོགས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་བསྟན་པ་མ་བྱོན་པར་བར་
སྟོང་རྒྱུན་ཡུན་རིང་པོ་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ། བསྟན་པ་ད་ལྟ་
རང་ཡོད་པ། བསྟན་པའི་གནས་ཚུན་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་དགོས།

བཞི་པ་བསྟན་པ་གནས་པ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་
འདུག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལམ་སྟོན་གནང་བྱུང་མཁན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་དགོས། སྤྱིར་ད་ལྟ་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
དཀོན་པོ་ཡིན། ཚོས་མི་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང་། ཚོས་བྱེད་མཁན་ཡང་སྤྱི་
རོལ་སུ་སྟེགས་པ་སོགས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་སྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད།
སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷགས་མཁན་ཚོ་ཡང་ལྟར་སྤང་གི་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་
བྱེད་མཁན་མ་གཏོགས། བསྟན་པ་དངོས་གནས་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་
མཁན་དཀོན་པོ་ཡིན། ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་མཁན་མེད་ན་དེའི་ལམ་
སྟོན་བྱེད་མཁན་དཀོན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཚོད་
ལྷན་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས།

ལྷ་པ་སྟོང་ནས་བཅེ་བ་ཞེས་པ་དེ། ཚོས་རྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ་འཚོ་
བ་ཡང་དག་པ། ལོག་འཚོ་མ་ཡིན་པ། ཚོས་སྤྱིར་འདྲེས་མཁམ་འཇིག་རྟེན་
ཚོས་བརྒྱད་བྱས་ནས། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཚོལ་བ་སོགས་ལོག་འཚོ་རྒྱབ་
མཁན་ཚོར་སྟོན་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། བན་ཚུན་གཉིས་ཀ་རེ་དོགས་
ཀྱིས་བཅིངས་ནས་པར་སྟོན་ཚུར་སྟོན་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། དངོས་

གནས་བྲག་ལྷག་དང་། བགས་གསེབ་སོགས་སུ་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱབ་
མཁུ་ཚོར། བསོད་སྒྲོམས་འབྲུལ་མཁུ་དཀོན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། སྒོ་གྱི་
རྒྱ་སུ་བོད་ལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་ཅང་ཚེན་པོ་ཡིན།
ཡིན་ཡང་ཁོང་རྒྱབ་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་ཚེན་པོ་བྱུང་
བའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཚོལ་མཁུ། ལོག་འཚོ་རྒྱབ་མཁུ་
ཚོར་རྟེན་མཁུ་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པར་རྒྱབ་
མཁུ་ཚོ་ལ་འཚོ་བ་ལུལ་མཁུ་དཀོན་རྒྱལ། དེ་ཡང་འཚོ་བ་ལོག་འཚོ་མ་
ཡིན་པ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ། རྒྱ་ངལ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འབྱོར་དགོས་
པས། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ལམ་ཐེམ་སྐས་ལས། "གཞན་གྱིར་རྟེན་ནས་བཅེ་
བའོ།" །ཞེས་བཅེ་བ་ཡོད་མཁུ་གྱིན་བདག་གམ་འབྲུལ་མཁུ་དགོས་གྱི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ལས་ཐར་ཞིང་། རང་འབྱོར་ལྡ་
དང་། གཞན་འབྱོར་ལྡ་སྟེ། ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་ཆ་ཚང་ཚང་བ་ཉིན་མོའི་སྐར་
མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ། དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་
པར་དཀའ་བ། ཞེས་དཔེ་མང་པོ་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་གསུང་བའི་དཔེ་ནི།
ཉག་པ་མཐའ་བརྒྱད་མི་དཔེ་ཞེས་དེ་འདྲ་ཞིག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་། དཔེར་ན་
དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གཉེན་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་
རང་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཉིང་ལ་རྒྱས་སྐལ་མིག་ལོང་བ། དེ་ཡང་
ལོ་བརྒྱ་བརྒྱའི་མཚམས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཁར་ལན་རེ་རེ་ཡོང་བ། གཉེན་ཤིང་
དེ་རྒྱང་གིས་དེད་ནས་སྒོགས་གང་སར་འགྲོ་བས། གཉེན་ཤིང་གི་བུ་ག་རྒྱང་
ཏུ་དེའི་ནང་རྒྱས་སྐལ་གྱི་མགྲིན་པ་རྒྱུད་པའི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན།
དེ་ལས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན།

དཔེ་དེ་དང་གནས་ཚུལ་དངོས་ཏེ་ཅང་མཐུན་པོ་ཡོད། ཅིའི་སྒྱིར་ཞེ་
ན། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་དེ་འགྲོ་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་
ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་རྒྱ་ཆེ་བ། གཉེན་གྲིང་ལ་བྱ་ག་གཅིག་རང་ལས་མེད་པ་
དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱ་ཞིག་ལས་མེད་པ་བཞིན། མིར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིན་
ཏུ་རྒྱུང་བ། རུས་སྐལ་མིག་ལོང་བ་དང་། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་འཕྲི་མཚོ་མས་ནས་
རྒྱ་མཚོའི་ཁར་ཚར་རེ་མ་གཏོགས་མི་ཡོང་བ་བཞིན། མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་སྒྱིར་
དགེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཚུལ་བྱིས་ལ་རྣམ་པར་དག་པར་སྐྱུང་བ་ཤིན་
ཏུ་དཀོན། རུས་སྐལ་མིག་ལོང་བ་བཞིན། སྒྱིར་བ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གཞི་མེད་
པ། དངོས་གཞི་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་མེད་པ་ཉུ་བྱ་མ་གཏོགས། སྒྱིར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་ཚང་བའི་སྐོ་ནས་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྐྱུང་བ་དཀོན་
པས་ལས་དེ་དག་གྱང་སྐོབས་ཆེན་པོ་མེད།

དེ་ཡང་གཉེན་གྲིང་རྒྱུང་གིས་དེད་དེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ཤར་ནས་
ལུབ་དང་། ལུབ་ནས་ཤར། དེ་བཞིན་སྐོ་ནས་བྱང་སོགས་སྒྲིགས་ཐམས་
ཅད་ལ་བསྐྱོད་པ་བཞིན། མིར་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཞེན་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ལ་ཡང་
འགལ་ཞེན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན།
དེས་ན་དཔེ་དང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་གནས་སྐྱངས་གཉིས་ཤིན་
ཏུ་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ། གྲངས་གྱི་སྐོ་ནས་རྙེད་པ་དཀའ་བ། གྲངས་གྱིས་སྐོ་ནས་
རྙེད་དཀའ་བ་ནི། སྒྱིར་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་མི་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དེར་
སང་མི་མང་དུགས་པའི་དཀའ་ངལ་བཤད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་འགྲོ་བ་
གཞན་ལ་སྐོས་ན་མི་ཉུང་ཉུང་ཡིན། དཔེར་ན། ལུང་པ་གཅིག་གི་ནང་མི་
ག་ཚད་ཡོད་མེད་གྲངས་ཀ་བརྒྱབ་ན་ལས་སྐོ་པོ་ཡིན། འོན་ཏེ་ཁང་པ་རྒྱུང་
རྒྱུང་གཅིག་ནང་འབྱུག་ཚད་ཡོད་གྲངས་ཀ་བརྒྱེད་པོས་བྱུང་ན་བརྒྱེད་མི་

ལྷན་སྐྱེས་གཞུང་ལས་མིའི་ཁོག་པའི་ནང་སྒྲིབ་འདུ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་
ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་མི་གཅིག་རང་མ་གཏོགས་མེད། དཔེར་ན། དབྱར་
ཁ་སེམས་ཅན་གྱི་ན། གྱི་ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཅམ་ནང་རོ་ཐམས་ཅད་
འབྲུས་ཁེངས་འགོ་ཡི་ཡོད། འབྲུ་གཅིག་ཤུ་སྟེ་བའི་བར་སྲིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
ན། སེམས་ཅན་གཞན་དག་སྟེ་བའི་བར་སྲིད་དེ་བས་ཀྱང་མང་བ་སྟོས་མ་
དགོས། དེར་བརྟེན་འགོ་བ་གཞན་ལ་སྟོས་ན་མི་ཉུང་ཉུང་ཡིན། མིའི་ལྷན་
རྒྱུ་ཚོ་བ་པ་ཚོ་ཡང་ཚོས་དར་སར་སྟེ་མཁན་དགོན་པོ་ཡིན།

གོང་དུ་ལྷན་པ་བཞིན། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་ལས་ཐར། རང་
འབྱོར་ལྡོ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྡོ་ཚང་བ་གྱི་ན་དུ་དགོན། དེ་དག་མ་ཚང་
ན་མི་ལྷན་ཚོ་བ་པ་ཚོས་སྟོགས་ལ་བེད་སྟོང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དག་
འདུལ་གཉེན་སྟོང་སོགས་བྱེད་པ། མི་ལྷན་གང་ཞིག་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷན་
མ་ཡིན་པ། མིའི་ལྷན་པལ་པའམ་ཅམ་པོ་བ་ཟེར། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
ལྷན་ཚོ་བ་དཀའ་བ། ད་རེས་ཚོ་བ་པའི་དུས་འདིར་ལག་སྟོང་དུ་མ་སོང་བར་
ཅིས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ལེན་པར་བྱ་བསམ་ནས་བསམ་མོ་བྱེད་ཆེ་སྟོན་བྱ་དགོས།

དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷན་རྟེན་གྱི་ན་དུ་རྟེན་དཀའ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་
ཕན་ཡོན་ཆེ་བ། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཚོ་བ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན། ལོར་
བྱ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་བེར་བ་དེར་གྱི་དོར་བྱས་ནས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
ཚེ་དུ་བཀོད་དེ། མཚོད་པ་སྲུལ། གསོལ་བ་བཏབ་ན། རང་གི་ཡིད་ལ་གང་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཟས་དང་། ལོས། གནས་མལ། ལྷན་ལ་
སོགས་པ་ཚོ་འདིའི་དགོས་མཁོ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་རླུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོ་སྲི་མ་མཚོ་རིས་སུ་སྟེ་བ་དང་། ཐར་པ་
ཚོ་བ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོ་བ་པ་སོགས་རྒྱབ་མི་ལྷན། འོན་ཏེ་དལ་
འབྱོར་གྱི་ལྷན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོ་འདིའི་དགོས་མཁོ་དང་། སྟེ་བ་སྲི་མ་

མཚོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་། རང་དོན་རྒྱ་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་
བའི་གོ་འཕང་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གང་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་།
དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་ཡོད། དེ་བས་ལོ་རྒྱུ་
ལྷ་དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན།

རང་གི་སྤྱེ་བ་སྒོན་མར་ལས་དང་། བསོད་ནམས་བསམས། སྒོན་
ལམ་བཟུལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
ལུས་ཐོབ། ཐོབ་པ་དེ་ལོ་རྒྱུ་དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་
ཐོབ་ཡོད། དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་འདིར་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་མི་
ཚོ་སྤོང་བཟང་ལ་སོང་བ་ཡིན་ན། ལོ་རྒྱུ་རིན་ཐང་མེད་པ་གཅིག་རང་
གིས་རྟེན། དེ་བེད་སྤྱོད་གང་ཡང་བྱེད་མུ་ལྷན་བར་བརྒྱལ་པ་ལས་
ལྷག་པའི་ཕྱོད་རག་པ་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ལར་འགོ་དང་།
མར་འགོ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཡིན་པས། ཚོ་འདིར་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་རང་གིས་རང་མ་བརྒྱས་པར། དལ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་པོ་ལེན་ལྷན་པ། ས་དང་ལམ་གང་འཚམས་ཞིག་བསོད་
ལྷན་པ། བཅོམ་ས་ཟིན་ལྷན་པ་གཅིག་རེས་པར་རྒྱུ་དགོས་འདུག་
རྣམ་པའི་བསམ་སྤོམ་གཏོང་དགོས།

གསུངས་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ།

དལ་འཕྲོར་རྒྱེད་དཀའ་བའི་སྐོར་བསམ་སྟེ། ཚོས་བྱེད་པ་དེ་སང་བྱེད་གནངས་
བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ། འབྲེལ་དང་ལྷུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་འཆི་བ་མི་
རྟག་པ་བསྐོམ་གསུངས་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་སྐོམ་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། "འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་"ཞེས་
གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའམ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་
བྱུང་བའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ནས་བརྩུང་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན།

སྤྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤ་བ་
རྐང་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡོད། རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་
དེ། སྤྱི་ལ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། དབྱར་ཁ་རྒྱུང་ཁྲུང་
ཡོད་པ། རྩོན་ཁར་སེར་པོ་དང་། དགུན་ཁར་སྐམ་པོ། དམྱིང་ཀ་ཡང་ཁ་དོག་
འཕྱར་བ་སོགས་སྤྱི་ལུལ་གྱི་བཞོན་པ་འཕྱར་བ། དེ་བཞིན་ནང་གི་གཟུགས་
པོ་ཡང་། བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ནས་གཞོན་པ། དར་མ། ཀླུ་པ་དང་། ཀླུ་པ་
ནས་མོ་རེ་བཞིན་རེ་ཀླུ་པ་ཉེ་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ་དང་། གཟུགས་པོའི་
མདངས་ཀྱང་རེ་སྤྱི་ལ་ཉེ་བའི་བ་རྩུ་བྱུ་འཕྱར་བ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་འགྲོ་
བ་དེ་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན།

རྒྱལ་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཁ་སང་གི་གཞིན་པ་དེ་མཚན་གཅིག་ལ་
ཀས་པོ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་སང་གི་སྐྱོ་ནག་པོ་དེ་མཚན་གཅིག་ལ་དཀར་
པོ་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་མིན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བྱས་ནས་འགྱུར་སྤང་བ་ཡིན།
འགྱུར་བ་ར་ཚོའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་སྐབས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཚར་
བ་ཡིན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་མི་གནས་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་དེར་སྲ་བ་
སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་ཟེར།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་དེ་ཅ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན།
མདོ་ལས། "མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།
མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་
བསམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན།" ཞེས་དང་། ར་
ཚོར་འདྲ་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། "འདྲ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་
རྟག་པའི་འདྲ་ཤེས་མཚོག་ཡིན།" ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མི་རྟག་པ་བསམ་ནས་ཚང་མ་མི་བརྟན་པ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་
ཏུ་ཤེས་སྐབས་དངོས་པོའི་ཞེན་ཆགས་རྒྱུད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་
ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ། དཔེར་ན། རྟ་ལ་རྟ་ལྷགས་གཞུས་ན་རྗེ་མཚོགས་སུ་
འགྲོ་བ་བཞིན། བམ་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཤེས་ན་སྐྱུར་ཏུ་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་ཏུ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་
རྒྱལ་བྱེད། མཐའ་མ་འཆི་ཚོས་རང་རྒྱུད་ལ་འཁེབས་པའི་སྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན།

མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་ན། ཚོས་པའི་གཟུགས་དང་། ཁ་ནས་ཚོས་བཤད་
ན་ཡང་། རྗེར་གི་སློ་གཏད་ཆེ་འདྲིའི་འདུན་མ་དང་། ལྷན་གྲགས། ལོངས་
སློང་། དབང་ཐང་ལ་སོགས་པར་གཏད་པས། ཚོས་གང་སྐྱབ་ན་ཡང་རྣམ་
དག་ཅིག་སྐྱབ་མི་ཐུབ། ཚོ་འདྲིའི་ཆེ་ཐབས་མ་གཏོགས་ཚོས་རྣམ་པར་དག་
པ་སྐྱབ་པ་ལ། དེས་པར་ཏུ་མི་རྟག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས། གང་

ལའང་མངོན་པར་མ་ཞེན་པར། ཚོ་འདི་རྩ་ཡི་རྩ་བུར་དང་འདྲ་བ་ཡིད་
བརྟན་མི་རླུང་བ་ཤེས་ན་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་ཆགས་གྱི་ཡོད། རླུག་
བསྐལ་མེལ་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་རླུང་བ་ཡང་། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན།
རླུག་བསྐལ་གྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་འཆི་བའི་རླུག་བསྐལ་ཡིན། འཆི་བའི་རླུག་
བསྐལ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་མི་སྲུ་ཡང་མེད། རོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ཆ་
གསུམ་གཏོར་མ་ལས། "འཆི་བའི་སྒོག་ལ་ཀུན་གྲང་འཇོམས།" ཞེས། མི་རྟག་པ་
ཤེས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་
འཆི་བར་མི་འཇིགས་པས། འཆི་བའི་རླུག་བསྐལ་ལ་མི་འཇིགས་ན། རླུག་
བསྐལ་གཞན་ལ་དེ་བས་འཇིགས་དགོས་པ་མེད།

ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བརྟན་པོ་
མི་འགྱུར་བ་ཞེས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་ལ་
བརྟེན་ནས་རླུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་རྒྱེན་རྣམས་ཚོགས་གྱིས་འགྱུར་འགྲོ་བས། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ལྷགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པས། མི་རྟག་
པ་བསྒོམ་པས་ཚོས་གྱི་གནས་ལྷགས་སྒོང་པ་ཉིད་ཉོགས་པར་ཡང་པན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

བསྒོམ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི། དལ་འགྱུར་གྱི་ལྷན་ཐོབ་ནས་ཚོས་རྣམ་
པར་དག་པ་ཞེས་རྒྱབ་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱང་། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་ཡོད་བསམ་པ་
དང་། ད་ལྟ་ང་ལོ་གཞོན་ལྷན་ཡིན་བསམ་པ། རྣམ་ཞེས་ན་བསྐྱབ་ཚོགས་བསམ་
པ་དེ་འདྲའི་ངང་བསྐྱད་ན། འཆི་བ་ནས་ཞེས་ཡོང་བ་སྲུ་ལ་ཡང་དེས་གཏན་
མེད་པས། ཉིན་འགྲངས་ཞག་འགྲངས་བྱས་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད།

སྒོམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསམ་ན། སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་མ་བྱུང་
བའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་བྱོན་ཡང་། དེ་དག་ད་ལྟ་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་མ་
གཏོགས་དངོས་སུ་བཞུགས་མེད། སྒོམ་པ་ཤུག་སྐབས་དེ་ཉིད་དོན་ལ་རྒྱེ་

འཇིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། རྒྱལ་མོང་གཏུལ་བྱའི་སྤང་རོར་ལྷ་རབ་ལས་
འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན། དེའི་རྗེས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། བོད་
གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བསམ་གྲིས་མི་
ལྟབ་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡང་། དེ་མཁས་ཅད་ད་ལྟ་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་མ་གཏོགས་
མེད། དེ་བཞིན་འཇོ་མ་སྤྱིང་འདྲིའི་ནང་མི་སྟོན་གྲགས་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་།
སྟོན་པོ། དམག་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཆེ་རྒྱ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ཚང་
མ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་མ་ཤི་བར་བསྐྱད་པ་སུ་ཡང་མེད། མ་ན་སྐྱེ་ནས་མ་
ཤི་བར་གནས་པ་ཡོད་དམ་བསམ་པའི་སྐོར་ཟ་བའི་གཞི་ཅམ་ཡང་རྩ་
བ་ཉིད་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་དུས་རྒྱུན་རིང་ལུང་ཅམ་མ་གཏོགས་ར་ཚོ་
ཚང་མ་ཉིན་ཞིག་འཆི་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉིན་འགྲུང་ཞག་
འགྲུང་དུ་མ་སོང་བར། དེས་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པ་ཅི་ནས་
ཀྱང་བྱ་བསམས་པ་དང་། བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། རང་རེ་གྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་རིའི་
རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང་། རི་བོ་ཉི་མ་ལ་ཡ་སོགས་བརྟན་ཅིང་མཁྲིགས་པ་དག་ཀྱང་ཉིན་ཞིག་
མེད་པར་འབྱུང་ན། རང་རང་ཚོའི་ལུས་པོ་འདི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲུབ་པས་འཇིག་སྤོངས་འདྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་འདི་
ཉིད་དུས་ནམ་ཞིག་ན་འཇིག་པར་འབྱུང་སྟམས་པ་དང་། དེས་པར་སྤྱིང་པོ་
མེད་སྟམས་ནས་མི་རྟག་པ་སྐྱོན་དགོས།

དེ་བཞིན་ཚོལ་རྟག་པ་མེད་པ་རང་རེ་སྐྱེས་ནས་བཟུང་སྟེ། ལོ་
དང་། ཟླ་བ། ཞག་དང་རྒྱ་ཚོད་རི་ཅམ་སོང་བ། དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོ་སྤྱང་དུ་
འགྲོ་བ་དང་། འཇོད་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། སྟོན་པ་རྩ་བ་ནས་རྒྱལ་དུ་མེད་
པས། བསམ་གྲིས་ན་ཟད་རྒྱ་མ་གཏོགས་སྟོད་དུ་མེད་སྟམས་ནས། ཚོལ་རྟག་པ་

མེད་པ་སྒོམ་དགོས། འཆི་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་གཏན་འབེལ་
བ་མ་ཟད། ཏུས་ནམ་ཞིག་ན་འཆི་བ་དེ་སྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ།

དེར་ཡང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། ཚོ་ཚད་ལ་ངེས་
པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འགའ་ཞིག་ལ་ཚོ་ཚད་
ཡོད་ཅིང་། འཛོམས་སྲུ་སྲིང་པ་རྣམས་ལ་འདྲིའི་བར་དུ་སྒོད་པར་འགྱུར་ཞེས་
པ་ལྟ་སྲུའི་ཚོ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པ་མཚོད་
ལས། "འདི་ན་མ་ངེས་མཐའ་མར་ནི། ལོ་བརྩུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།" ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རམ་ཞིག་འཆི་བ་སྲུས་ཀྱང་ལབ་མི་ཐུབ། ཚེད་ཏུ་བརྒྱད་པའི་
ཚོམས་ལས། "སང་དང་འཇིག་རྟེན་སྲི་མ་གཉིས། སྒོམ་མ་གང་ཡོང་གཏོ་ལ་
མེད་པས། །སང་གི་ཚིས་ལ་མི་འབད་པར། །སྲི་མའི་ཚོས་ལ་འབད་པར་
རིགས། །ཅེས་ཚོ་སྲི་མ་དང་། སང་ཉིན་གང་སྒོམ་ལ་ཡོང་སྲུས་ཀྱང་བཤད་
མི་ཐུབ། སང་ཉིན་བཟླད་གྱི་རེད་ཅེས་སྲུ་ཞིག་གིས་བཤད་མི་ཐུབ། ཅིའི་སྲིར་
ཞེ་ན། མི་མང་པོར་བརྟུན་ཆག་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུང་གྲིབ་བྱུང་
བ། བྲག་ཤེད་མཐོ་བ་སོགས་ནད་ན་ཆོ་འདྲ་མིན། སྲི་ནང་གི་འབྱུང་བཞི་
དང་། རྒྱུན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མིན་སྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ། འཚོ་
བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་ནའང་། སྒོ་སྲུར་གྱི་རྒྱུན་མང་བ། དཔེར་ན། སྒོང་སྲུ་དང་།
མར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་སྲུར་རྒྱང་གི་རྒྱུན་གྱིས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན། ཚོ་
དང་། བསོད་ནམས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་སྲུར་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཤི་བ་ཡང་མང་
པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ནམ་འཆི་སྲུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ། གཤེན་རྗེ་ཡིས་སྲོག་བཅད་ནས་འཆི་བ་ལས།
འཆི་བདག་གཤེན་རྗེར་བརྗེ་བ་མེད། འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་ཏུས་ལ་བབ་
པ་ཡིན་ན། ང་ལོ་རྣམས་པོ་མིན་དང་། ང་ན་ཡི་མེད། ངའི་ལས་ཀ་ཚར་མ་
སོང་ཞེས་ལྷུ་ས་མེད་པས། རམ་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན།

གསུམ་པ། འཆི་བའི་རྒྱུ་འགལ་རྒྱུ་ནད་གདོན་མང་བས་ནམ་
འཆི་ངེས་མེད་ཡིན། ཤི་བའི་རྒྱུ་སྤི་ནད་གི་འབྱུང་བ་འཇུགས་པ། དཔེར་
ན། སྤི་ཡི་འབྱུང་བ་ས་གཡོ་བ་དང་། མེས་ཚོགས་པ། ཚུས་འབྲེལ་བ། རྒྱུར་
གིས་ཁུར་བ་སོགས་དང་། རྒྱུར་གི་འབྱུང་བ་འཇུགས་པ་སོགས་སྤི་ནད་གི་
འཆི་རྒྱུ་མང་བས། དེས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་སྒོ་བྱི་ཡོད།

འཆི་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གསོན་པའི་རྒྱུ་སྐྱེན་བཅོས་དང་།
རིམ་གྲོ་སོགས་མཐུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་སྟེ་མ་ན། གསོན་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་
བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསོན་རྒྱུ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད། སྤྱིར་
ཤི་བའི་སྐབས་ཚེ་དང་། ལས་དང་། བསོད་ནམས་གསུམ་ཟད་ནས་ཤི་བ་
དང་། ཚེ་རྒྱུར་པ་ཟད་ན། ཚེ་རྒྱུ་བྱས་ནས་གསོ་བ་དང་། བསོད་ནམས་
དང་གཉིས་ཟད་ན་གསོ་དཀའ་ཞིང་། གསུམ་ཀ་ཟད་ན་སྐྱེན་བཅོས་རིམ་
གྲོ་གང་བྱས་ཀྱང་ཕན་གྱི་མེད། དེས་ནས་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་བའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་དགོས།

འཆི་བར་ངེས་ཀྱང་ད་ལྟ་ལོ་གཞོན་ལུ་ཡིན་པས་འཆི་བར་མི་འགྱུར་
བསམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེར་ངེས་པ་མེད། མི་ཚན་ལོ་བདུན་ལྷུ་བརྒྱུད་ལྷུར་
སྤྲེལས་པ་མ་ཤི་སྒོན་གཞོན་ལུ་མང་པོ་འཆི་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་
པོ་བདེ་ཐང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཆི་བར་མི་འགྱུར་སྟེ་ཡང་། ལོ་
ནད་གྱིས་ཐེབས་པ་དག་མ་ཤི་བའི་གོང་ད་ལྟ་གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡིན་
པ། མོ་སྤར་ཏུ་བརྒྱུ་ཆག་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་དང་། གྲིབ་ལ་སོགས་པས་ཤི་
བ་མང་པོ་ཡོད། ལ་ཤས་གྱིས་ངར་འབྲོར་པ་ཡོད་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ང་འཆི་བར་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། ལྡང་པོ་ཉིན་རེའི་ཟས་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་དག་
མ་ཤི་བའི་གོང་ལྷག་པོ་མཐུན་རྒྱུ་ཡོད་དགུ་ཚང་བ་མང་པོ་ཤི་བ་ཡོད། རྒྱ་
མཚན་གང་གིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་སྤོད་པར་སྐྱབ་མི་རུས།

དེས་ན་ན་ཚོད་གཞིན་པ་དང་། རྒྱ་སྟོབས་ཆེ་བ། གཟུགས་སོ་བདེ་
ཐང་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པས། འཆི་རྒྱུན་དེས་མེད་ཏུ་
བསམ་ནས་ཚོ་མི་རྟག་པ་བསྐོམ་དགོས།

འཆི་བར་དེས་པ་དང་། རྣམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་
འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས། རྒྱ་དངོས་
སོ་རྒྱུ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་ན། འཛེམ་གླིང་གི་མི་སྡུག་ཤོས་དེ་ཡིན་ཡང་།
ཤི་བའི་ཚོ་ལོངས་སྡོད་དེ་དག་བེད་སྡུད་དེ། འཆི་བའི་ཏུས་འགྲུང་བ་དང་།
འཆི་བ་བསྐྱུ་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ། རང་ལ་དབང་བའི་རྣོ་རྣམས་
ཐ་ན་ཁབ་དང་། སྤྱད་པ་ཚུན་ཆད་དང་། དེར་མ་ཟད་མའི་མངལ་ཏུ་ཉིང་
མཚམས་སྐྱར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཏུས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་བསྐྱར་ས་པའི་
ལུས་དེ་ཡང་བཞག་ནས། མར་གྱི་དགྲིལ་ནས་སུ་བརྟོན་པ་བཞིན། རང་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་འགྲོ་དགོས།

རྒྱ་དངོས་སོ་དང་། གཞེན་དང་། མཛེམ་བཤེས། འཁོར་གཡོག་སོགས་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཤི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བྲིད་རྒྱ་མེད། གཞེན་དང་
མཛེམ་བཤེས་དེ་དག་གིས་མཐའ་སྐྱོར་བཞིན་ཏུ། ཤི་བའི་སྡུག་བསྐྱེད་དེ་
རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཚུང་དགོས། རྟོང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སོ་སྐྱ་
སྤྱང་བརྒྱ་ཕྱག་རྟོང་ཕྱག་ཡོད་པ་ཚོ་ཡང་། དེའི་ཏུས་སུ་སྐྱབས་མི་ཐུབ། ཤི་
བའི་སྡུག་བསྐྱེད་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་སྐབས། མཁས་པ་དང་། དཔལ་སློ་ཞོག་
ཡོད་པ། གཏམ་བཤད་མཁས་པ། སྤྱང་གྲུང་འཛེམས་སོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་། ཁ་མཁས་པ་བཤད་ས་དང་། སློ་ཞོག་ངོམས་ས། དབང་ཡོད་བཤད་
ས་མེད། རྟོབས་དང་། མངའ་ཐང་། འབྲོར་བ་ཆེ་བ་སྐྱོན་གྱི་ཏུས་སུ་རྟོང་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སོ་དང་། དེང་སང་འཛེམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་དཔོན་སོ་ཆེན་སོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཆི་

བ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་གཞན་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད།

དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་སུ་སྐབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་དུས་ན་ཚོས་མ་གཏོགས་མགོན་གཞན་མེད། སྐབས་གཞན་མེད་དཔུང་གཞན་མེད། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཚོས་ནི་མགོན་དང་། སྐབས་དང་། བརྟེན་དང་། སྤྱིང་དང་དཔུང་གཉེན་ཆེན་པོ་འགྲུར་རོ། །

ད་ལྟ་རང་རེ་གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་དང་། ལོ་སྐབས་དང་། ལོང་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་དུས་ཚོད་ཚུད་ཐོས་སུ་མ་སོང་བ་སྤྱིང་དུས་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་སྐབས་དགོས། ཚོས་སྐབས་ཅེས་པ་དེ་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་རྒྱང་པར་བེར་གྱི་མེད། དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་རྒྱུད་བཟང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། གསུངས་པ་བཞིན་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་ཚོས་སུ་འགྲུར་བས། ཚོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྟེན་གཙོ་བོ་དེ་སེམས་རྒྱུད་དུལ་བ་བྱེད་དགོས།

ཚོས་སྐབས་དགོས་པ་ཡིན་མོད་ཚོས་བྱས་ཀྱང་ཤི་བ་དང་། མ་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་འདའ་ས་མེད་སྟུང་ན། དེ་ཡིན་ཡང་འཆི་ལུགས་མི་འདྲ་ལྟེ། ཚོས་པ་རབ་འགའ་ཞིག་འཆི་མི་དགོས་པར་ཚོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཇའ་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བྱུང་པ་དང་། གལ་ཏེ་འཆི་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། ལུ་པ་བྱིས་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་གདེངས་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་ནས་འཆི་བ་ཡིན། ཚོས་པ་འབྲིང་འཆི་བ་ལ་མི་འཚོར། འཆི་བའི་སྐབས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ། འཚོར་སྤང་དང་། འཇིགས་སྤང་གཏན་ནས་བྱེད་མ་དགོས་པར་འཆི་བ་ཡིན། ཚོས་པ་མཐའ་མ་ཡིན་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་པ། རང་གིས་གང་སྐབས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་པས། ད་འཆི་བ་ཡིན་ན་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་སྟུང་པའི་ཐོག་ནས་འཆི་བ་ཡིན། འཆི་བ་གཅིག་ཀྱང་འཆི་

ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཚོས་མ་བྱས་པ་རྣམས་དང་པོ་འཆི་བ་སྐོ་བྱར་དུ་
ཡོང་བའི་སྐབས་ཚོས་བྱེད་ཐུབ་མ་སོང་སྐྱམ་པ་དང་། དེའི་ཐོག་རང་གིས་
སྤྲིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད། འགྲོད་པ་དུག་པོ་སྐྱེ། བར་དུ་འཆི་རྒྱུན་
འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་སོགས་མཐར་གཙོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་དུག་པོས་མཐར་
མཐའ་མ་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེར་ཤིན་དུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱུག་པའི་སྐོ་ནས་
འཆི་དགོས་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བར་སྐྱིད་པོ་མེད་པ། མྱིའི་དུས་དང་།
ནང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་
དང་། ཐོབ་གོ་ས། མངའ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཚང་མ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ།
སྤྲུག་པོ་སྐྱང་པོར་འགོ་བ། སྐྱང་པོ་སྤྲུག་པོར་འགོ་བ། མཐོན་པོ་ཉམ་ཐག་དུ་
འགོ་བ། ཉམ་ཐག་མཐོན་པོར་འགོ་བ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཡིད་བརྟན་མེད་
པ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། "སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྤྱིན་དང་འདྲ།" །
གསུངས་པ་བཞིན་སྐོ་བྱར་དུ་འགྱུར་བས་ཡིད་བརྟན་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས།

སྤང་བྲང་རྩལ་བཞིན་རུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་
 འབྲུལ་བ་ལ། ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་སྤང་
 འདོད་དང་། ལྷང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སློབ་གཤའ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷོ་ཚོས་སུ་སོང་། དེའི་རྗེས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་། འཚོ་བ་མི་རྟག་པ་
 ཏུན་པའི་སློབ་ཚན་ཚོས་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྷང་ལྷང་བྱུང་སྟེ། ཚོས་བྱེད་
 དགོས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་པ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་། གནད་འགག་
 མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་ལམ་རུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ཅིའི་
 སྲིད་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་བས་གོས་གནས་མལ་སོགས་དགོས་ཤིང་།
 ཡོངས་སློབ་དེ་དག་ལ་ཚོག་མ་ཤེས་པ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་རུ་སྤྲོད་ཤིག་པ་
 བསགས་པ་དང་། ཡོག་པའི་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་བསོད་སྟོམས་
 ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ནས་ཡང་རན་སོང་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་སྟོ་གོས་
 གཏམ་གསུམ་ལ་སྟོང་བཏང་ནས། དཀའ་སྤྱད་སྟེང་རུས་ཏུག་པོ་བྱས་པར་
 བརྟེན་ནས་ངལ་ཞིང་རུབ་པའི་མཐར་ལྷུང་བ། བཟང་ན་མཐོ་རིས་ཅམ་
 ལས་ཐར་པའི་ལམ་རྟེགས་སུ་མ་སོང་བ། དལ་འབྱོར་རྒྱུད་བོས་སུ་སོང་བ་
 ཡང་མང་པོ་ཡོད།

དེས་ན་དང་པོ་ཚོས་ལམ་རྒྱ་འགོ་བའི་ཆེད། དཀར་ནག་གི་ལས་
རྒྱ་འབྲས་རི་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་སྲུང་ཚི་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན། དེ་ལ་རྒྱ་ལས་དགོ་སྒྲིག་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་མིན་བདེ་སྲུག་སོ་
སོར་ཚོའང་ཚུལ་རྟོགས་ན། ལྷན་དོར་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་ཏེ། ཐར་པ་ལམ་
སྒྲིགས་སྲུ་གྲུར་པ་ཡོང་། དང་པོ་ལས་ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ན།
དེར་མི་དགོ་བའི་ལས་དང་། དགོ་བའི་ལས། ལྷན་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ། མི་དགོ་བའི་ལས།

མི་དགོ་བའི་ལས་ནི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། "འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྣང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །"ཞེས་
གསུངས་པས། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་
ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་ཡིན། མི་དགོ་བ་རྣམས་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
གཙོ་བོ་རྩ་བ་མ་རིག་པ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོངས་པ། དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་མ་ཐེད་པ།
སྒྲོན་གྱིས་མ་ཤོས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་
རྟོགས་པར་དེའི་ཚབ་ལ་ངོ་སྟོན་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་རིག་
པའི་རྩ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྐྱེས་ནས་ང་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ལ་སྣོན་ཏེ། མི་ཡོང་དང་བྱུང་བཞིན་བཞིན། གཞན་ཟེར་བ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་
ལྟར་རང་དང་གཞན་ཟེར་བའི་གཙོ་བོ་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ལ་སྣང་བ་
དང་། རང་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་བྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྣང་གཏི་མུག་གསུམ་

སྐྱེས། དེ་ལས་ང་རྒྱལ། མེར་སྐྱ། དྲག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་
སྐྱེས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷན་དག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་ལས་གང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་རྩ་བ་
དུག་ཡིན་ན། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་
ཐམས་ཅད་དུག་ཡིན་པ་བཞིན། རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན།
ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྷན་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པ་མཛོད་
ལས། "ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གསུམ་བསྐྱེད།" །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན། ལྷན་
པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། "དུས་ཀྱི་ཉེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་ཚོ། །ལོངས་སྤྱོད་
མཛོད་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་གང་དང་གང་འགྲོ་
ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཞེས་ང་ཚོ་འཆི་བའི་ཉེན་
མཛོད་བཤེས་དང་། གཉེན་དང་གྲོགས་པོ། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད། ལྷན་པོར་
དབང་ཐང་སོགས་གང་ཡོད་ཀྱང་འཕྱིར་དབང་མེད། འོ་ན་གང་འཕྱིར་རྒྱ་ཡོད་
སྐྱམ་ན། སོ་སོ་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་བཟང་དན་གང་བསགས་པ་
དེ། རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱོན་ཀྱང་གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཞིན། བྱེད་པ་པོ་
རང་ཉིད་གང་དུ་སོང་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན།

ལས་ཀྱི་ས་པ་ཞེས། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་
གནས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ་གཉིས། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
སྐྱེ་གནས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་རྒྱུག་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དམུལ་བ།
ཡི་དུགས། དུད་འགྲོ་ལྷ་བུ་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ། བདེ་འགྲོའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ནི།
དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོ་མཚོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ།

ལས་ཀྱི་བཤོ་སྐལ་སྤྱོད་པ་ནི། རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
སོ་སོར་ཕྱོད་བ། དཔེར་ན། བདེ་བ་ཕྱོད་བ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བཤོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་

པ་དང་། རླུག་བསྐྱེད་མཉམ་བུ་ལྷོ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན།

ལས་བདག་གིས་བྲེད་པ་ནི། རང་རང་སོ་སོས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
ནམ་མཁུག་བྲེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་བུ་ལྷོ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་མཉམ་
བ། དཔེར་ན། རང་གི་བཟའ་མི་ལུ་སྐྱེད་གི་དོན་ཏུ་མི་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་།
བྲེད་པ་པོ་མ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་བུ་ལྷོ་གཏོགས། གཞན་བཟའ་མི་
ལུ་སྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་མི་མཉམ་བུ་ཡིན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང། བྱས་པ་
ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། གཞན་གྱིས་རང་གི་དོན་ཏུ་དགེ་སྤྲོད་བྱས་
ཀྱང་། དེའི་ནམ་མཁུག་རང་གིས་མི་མཉམ་བུ་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་
པ་ཡིན། བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི། ལས་དེ་ཏུས་རི་ཅོམ་སོང་ཡང་། ཡལ་བ་
དང་། མེད་པར་མི་འགྱུར་བ། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་སོང་ཡང་ཚུད་མི་ཟ་བ། ཏུས་
ལ་བབ་ན་འབྲས་ལུ་མཉམ་བུ་དེ་ཡིན།

དེ་ཡང་ལས་ཤུགས་ཆེ་ཚུད་གིས་མཐོང་ཚོས་མཉམ་བུ་འགྱུར། རླུག་ནས་
མཉམ་བུ་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མཉམ་བུ་འགྱུར་ལས། མཐོང་ཚོས་མཉམ་བུ་འགྱུར་
ནི། ཡལ་གཉན་པོར་བརྟེན་པའི་ལས་དགེ་སྤྲོད་གང་ཡིན་ཡང་སྒོ་བས་ཆེ་བ།
དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ལས་ཡག་ཉེས་བསགས་པ་ལྟ་བུ།
ནམ་མཁུག་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཐོང་ཚོས་སུ་མཉམ་བུ་འགྱུར་བ་ནི། མཐོང་ཚོས་
མཉམ་བུ་འགྱུར་ཡིན། ཡང་ལས་དེ་ལས་ཤུགས་ཚུད་བ། ཆེ་འདི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བ་སྐྱེ་མར་མཉམ་བུ་འགྱུར་བ་ནི། རླུག་ནས་མཉམ་བུ་འགྱུར་ཡིན། ལན་གྲངས་
གཞན་ལ་མཉམ་བུ་འགྱུར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་ཤུགས་ཚུད་བ་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་
རྟེན་ཏེ། རྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་བུ་ལ་བྱའོ། །

ཡང་འཕེན་བྲེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྒྱུགས་བྲེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ལས།
འཕེན་བྲེད་ནི། རྐྱེ་བ་སྒོམ་མ་མི་དང་། མཐོ་རིས་སུ་རྐྱེས་ཏེ། དེར་སྤྲོད་པ་

མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ཏེ། དུལ་བར་འཕངས་པས་ན། དེ་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་ཡིན། ཡང་རྣམས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་དུལ་
བ་དང་། ཡི་དྲུགས་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འཕངས་ཀྱང་། རྣམས་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ན། དུལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཚེ་དུལ་དུ་རྒྱུར་
བསེལ་མོ་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྟོབ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་
ངན་སོང་ནས་མཚོ་རིས་སུ་འཕངས་ཀྱང་། རྣམས་བྱེད་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན།
མཚོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཚོ་སྤང་བ་དང་། བད་མང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
དུལ་བ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རིགས་མང་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། འཕེན་བྱེད་
དང་རྣམས་བྱེད་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན། ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་
ཏེ། རྒྱལ་བསལ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་
པ་དང་། འཕེན་བྱེད་དང་རྣམས་བྱེད་གཉིས་ཀ་དགེ་བ་ཡིན་ན་མཚོ་རིས་
སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེར་ཡང་ཚོ་རིང་བ་དང་། བད་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་
བ་སོགས་རེ་བའི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་དགེ་སྤྲིན་སྤང་བྱེད་གི་གནད་ཤེས་ཏེ། སྤྲིན་པ་སྤངས། དགེ་
བ་རྒྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲིག་གས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འགྲིག་པ་ནི། དགེ་བའི་
ལས་ལ་ཡང་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཅམ་སྟོབ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྟོབ་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
ངན་འགྲོའི་རྒྱལ་བསལ་ལ་འཇིགས་ནས་དགེ་བ་བརྒྱབ་པ་མཚོ་རིས་ཀྱི་
རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ངེས་འབྱུང་
གི་རྒྱོ་སྐྱེས་ནས། དེའི་སྤང་དུ་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན། དེའི་སྤང་
མར་ཤེས། འོན་ཏེ་ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བསལ་ལས་ཤོལ་
བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པའི་སེམས་བརྐྱེད་ནས། དེའི་རྣོ་ནས་དགེ་
བ་བརྒྱབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུང་བ་ཡིན།

ཚུང་བ་ཤིག་དང་སྒོ་མ་ཚུན་ཆད་ནས། ཆེ་བ་ལྷ་དང་མིའི་བར་དུ་བསད་
པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་སྒོར་མི་འདྲ་བ་དཔེར་ན། དམག་འབྲུག་བྱེད་པ་
དང་། འབྲུག་པ་ཤོར་བ་སོགས་དག་པོ་ཞེ་སྐད་གི་སྒོ་ནས་བསད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་ཤ་དང་། པགས་པ། རུས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སྒོག་བཅད་པ། ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དགེ་སྤྲིན་གི་རྣམ་གཞག་
མ་ཤེས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་ལྷར་དམར་མཚོད་བྱེད་པ་དགེ་བར་འདྲ་ཤེས་
པ་ལྷ་དུ་གཉི་ལྷག་གི་སྒོ་ནས་སྒོག་བཅད་པ། དེའི་ནང་མ་བསད་པ་དང་།
མ་བསད་པ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་གསུམ་པོ་མཚོམས་མེད་པ། བར་དོ་
མེད་པར་གི་འཕོས་མ་ཐག་ཐད་ཀར་དཔྱལ་བ་མཁར་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

འགའ་ཞིག་གིས་ངས་དངོས་སུ་བསད་རྒྱ་མ་བྱུང་བས། སྒོག་བཅད་
པའི་སྤྲིན་པ་མེད་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་
པ། དཔེར་ན། བར་འགྲོ་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་རྒྱང་ལག་གིས་བརྗེས་ནས་འདྲ་
རྒྱ་ཅམ་གི་བ། དེ་བཞིན་ཤ་ཟ་བ་ཚོ་སྒོས་ཅི་དགོས། མི་བཞེས་མཁན་ཚོར་
ཡང་ཚེ་ལ་དང་། འབྲས་སོགས་འདེབས་པའི་སྐབས་འདྲ་སྤྲིན་བརྒྱ་སྤྲུག་
མང་པོ་བསད་པའི་སྤྲིན་པ་ཡོང་བཞིན་པར་བརྟེན། སྤྲིན་སྒོག་གཙོད་པ་
ལ་འཇོམས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཟས་མ་བཟས་པར་སྒོད་མི་སྤྲུབ་ཀྱང་། དེའི་
ཆེད་གི་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་ན་བསྐོ་བ་སྒོན་ལས་ཚུན་ཆད་བྱ་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྲིན་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ངས་བྱས་པ་དེ་འགྲིག་ཡོད་
སྐྱམ་ན་སྤྲིན་པ་དེ་རུས་ཤྲུགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། སྤྲིན་པ་བྱེད་དགོས་བྱུང་
ཡང་། བྱས་པའི་རྗེས་དེ་འགྲིག་མ་སོང་སྐྱམ་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོད་པ་བྱས་ན།
སྤྲིན་པའི་རུས་ཤྲུགས་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

གཉེན་པ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ནི། རུན་མ་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ནི་རང་
གིས་བདག་དུ་བརྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱང་བ་ཁབ་དང་།

སྒྲོན་པ་ཚུད་ཆད་ནས་ཆེ་བ་གསེར་དངུལ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལས།
མཐུ་དང་སྒོ་བས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ལོ་ལོངས་སྒྲོན་འཕྲོག་པ་དང་། དམག་དང་
རྒྱ་གུས་པ་ལྟ་བུ་དབང་གི་སྐོག་ནས་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། འཇབ་བུས་
མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་ནས་མིས་མ་ཤེས་པར་རྒྱན་མ་རྒྱ་བ། ཡང་གཡོ་
ཐབས་ཀྱིས་མིར་མགོ་སྒྲོར་བ། ཚོང་པ་ལྟ་བུ་མ་སྒྲུད་པར་སྒྲུད་པ་དང་། མ་
གནས་པ་ལ་གནས་སོང་ཞེས་རྒྱན་བཤད་དེ་མགོ་སྒྲོར་བ། གཞན་དངུལ་
གཡམ་ནས་སྤྲིས་མ་སྒྲུད་པ་ནི། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གྲངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མཐུ་སྒོ་བས་དང་དབང་གིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
འཇབ་བུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་བཅས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་གང་བརྒྱས་ན་ཡང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ཡིན། དེའི་ནང་
དགེ་འདུན་སྦྱི་ལ་དབང་བའི་སྦྱི་རྣམས། རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་
ན། མཚོ་མས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཉེ་བའི་མཚོ་མས་མེད་ཡིན། རང་གིས་
བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་སྦྱི་རྣམས་བྱིས་པ་གཞན་
ལ་སྒྲེར་བ་ཡིན་ཡང་། ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡུལ་སྤོངས་
དང་འགལ་བའི་བྲལ་མ་འཇལ་བ་དང་། རྒྱན་པོ་འབྲེད་དེ་མིའི་དངོས་
པོ་རང་ལ་སྐོབ་ཐབས་བྱེད་པ། དེ་ཚོ་ཡང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡིན། མ་བྱིན་ལེན་པ་དེ་སྤང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ལ་འབྱུང་
ཉེ་བ་ཡིན་པས། མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ་ལོག་གཡིམ་མམ་འདོད་ལོག་སྒྲོན་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དགེ་ཚུལ་སྒོང་སོགས་ཡིན་ན། མི་ཚངས་སྒྲོན་ཙམ་བ་ནས་སྤང་དགོས། ལོག་
གཡིམ་དེ་དམིགས་བསལ་བྱིས་པའི་སྤོངས་ཡིན། དེའི་ནང་ཉེས་པ་ཆེ་ཤོས་
གཞན་སྤོངས་དང་ལྡན་པའི་སྒོམ་པ་སྒོང་བའི་བྱིན་བྱེད་པ་དང་། དེར་ཡང་

མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། མི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་
བཟུང་བའི་བྱུང་མེད་དམ་སྐྱེས་པ། དེ་བཞིན་བདུན་བརྒྱད་ཚུད་ཆད་གྱི་
གཞེན། མ་སྐྱེན་པའི་གཞོན་ལུ་མ་རྣམས་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་མ་
ཡིན་པ། དཔེར་ན། རང་གི་བྱིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། ཉིན་མོ་དང་། ལྷུང་གནས་
གྱི་སྐྱོམ་པ་སྲུང་བའི་སྐབས། (ལྷུང་གནས་གྱི་སྐྱོམ་པ་ཉིན་ཞག་སྲུགས་གཅིག་
སྟེ། ཚུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིའི་རིང་ལེན་དགོས།) བ་བ་དང་། ལྷུས་མ་བུ་སྲུག་
སྐྱེ་བའི་སྐབས་དང་། ལྷ་རན་གྱིས་མནན་པའི་སྐབས། ལྷ་མཚན་བབ་པའི་
སྐབས་སོགས་ནི་ཏུས་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་
དང་། དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་ཡོད་ས་དང་། རང་གི་ས་མའི་དུང་ལ་སོགས་
པ་གནས་མ་ཡིན་པ། ལམ་མ་ཡིན་པ་ཁ་དང་། བཤང་ལམ་སོགས་སུ་བཤོད་
པ་ནི། ལུས་གྱི་མི་དགེ་བ་ཡིན།

དག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྩུབ་ནི། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱིས་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་པ་སྐྱོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་
ཉེས་པ་མེད། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བར་བསམ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་མ་ཡིན་པ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་བའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་། དེ་
ཡང་ས་ལོ་ལ་པོའི་གོ་ངེས་བཞིན་ཏུ་བཤད་ན་རྩུབ་ཡིན། དེར་ཡང་རྩུབ་པལ་
པ་དང་། རྩུབ་ཆེན་པོ། མི་ཚོས་སློ་མའི་རྩུབ་གསུམ་ལས། རྩུབ་པལ་པ་ནི།
སྤྱིར་རྩུབ་བཤད་པ་ཀྱུན་དང་། དེའི་ནང་གཞན་དག་ལ་མགོ་བརྒྱུར་བའི་
རྩུབ་བཤད་པ་ནི་རྩུབ་པལ་པ་ཡིན།

རྩུབ་ཆེན་པོ་ནི། རྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་ཕན་ཡོན་
མེད་པ། རྟིག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་མེད་པ།
དན་སོང་མེད་པར་སྐྱ་བ་སོགས་ནི་རྩུབ་ཆེན་པོ་ཡིན།

མི་ཚོས་སློ་མའི་རྩུབ་ནི། མི་ཡི་ཚོས་ལས་འདས་པ་སྟེ། ལྷ་མཚོང་

བའི་མངོན་ཤེས་དང་། རྩ་འཇུག་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་དང་།
ཤྱབ་པ་མ་སོབ་པར་ཤྱབ་ཐོབ་ཏུ་སྐྱབ་བ་སོགས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་
མིར་མགོ་སྐྱོར་བའི་ཆེད་བསམ་བཞིན་རྩལ་སྐྱབ་བ་ནི་མི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྩལ་
ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་མ་ནི། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བདེན་རྩལ་རི་
རྩལ་ཡང་གང་ཟག་དང་། ཚོགས་པ་མཐུན་པ་མི་མཐུན་པར་འབྱེད་པའི་
ཆོག་སྐྱབ་བ་ནི་སྐྱེ་མ་ཡིན། དེའི་ནང་དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱེའི་བར་དང་། སྐྱེ་མ་
དང་སྐྱོབ་པའི་བར་དཀྱགས་ནས་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ། དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་
རྣམ་རྩལ་སྐྱོན་གྲོགས་བར་སྐྱེ་མ་བྱེད་པ་ནི། ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་རྩལ་ནི། གཞན་གྱིས་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱིང་ལ་ལྷག་
ཏུ་བསྐྱེད་པ། མིག་ཡིག་པོ་མེད་པ་ཚོར་ཞུ་ར་ཟེར་བ་དང་། སྐྱོང་པོ་མེད་
པ་ཚོར་སྐྱགས་པ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། དངོས་སུ་མཚང་ལ་སོག་པའི་ཆོག་རྩལ་
པོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཟེར།

བཞི་པ་ངག་འཆལ་ནི། བསྐྱེད་བཅས་ངན་པ་འདོད་པའི་བསྐྱེད་བཅས་
ལྟ་བུ་དང་། དམག་དང་། སྐྱོང་འཚོང་མའི་སྐྱོར་སོགས་འབྲེལ་མེད་གྱི་སྐྱོང་ཆ་
རང་གཞན་ཆགས་སྤང་འཕེལ་ཞིང་། བན་སོགས་མེད་པའི་གཏམ་སྐྱབ་བ་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན། ལྷག་པར་སྐྱོང་ཆ་མང་པོ་བཤད་པ་ནི། ཁ་ཉོན་དང་། ཉམས་
ལེན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཚུད་ཟོས་སུ་གཉོང་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཡིད་གྱི་སྐྱོན་ནས་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས། **དང་པོ་བརྒྱབ་སེམས་ནི།**
གཞན་གྱི་རྩལ་ལོངས་སྤོང་ལེགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་བྱུང་ན་སྐྱེ་མ་པ་
དང་། དེའི་ཆེད་ཐབས་ཤེས་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་གནོད་སེམས་ནི། ཁོང་ཁོ་དང་ཞེ་སྤང་གི་སྐྱོན་ནས་གཞན་

ལ་གནོད་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་དང་། གཞན་དཔལ་འབྱོར་དང་། གནས་
སྤངས་ལེགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲལ་དོག་གི་སྒོ་ནས་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་དང་།
འཆི་བར་འགྱུར་བ་སྐྱམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིད་དགའ་བ་དང་། དག་
ལ་སྤྲལ་པོ་བྱུང་བ་དགའ་བ་བསྐྱོན་པ་སོགས་ནི་གནོད་སེམས་ཡིན།

གསུམ་པ་ལོག་ལྟ་ནི། ལས་དགེ་སྤྲིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
རྣམ་སྐྱེན་བདེ་སྤྲལ་མེད་པ་དང་། རྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ། བདེན་
པ་བཞི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། ལྷ་མའི་ལྷུང་སོགས་མི་བདེན་པ་རྣམས་ཡིན་
སྐྱམ་པ་ནི་ལོག་ལྟ་ཡིན། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཆད་
དེ། སྒོམ་པ་ཀུན་གཏོང་ནས་ནང་པའི་གཤམ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན། དགོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། དད་པ་མེད་ན་རང་འབྱོར་སྲིའི་ནང་ནས་
གཅིག་མ་ཚང་བས། དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་ཀྱང་མ་ཚང་བ་ཡིན། ལོག་ལྟས་རྒྱུད་
བསྐྱེད་ནས་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཐར་པའི་ལས་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྲིན་
པ་བྱས་ན་བཤགས་ཐབས་མེད་པས་མི་དགེ་བ་བརྟེན་ནང་ནས་ཉེས་པ་ཆེ་
ཤོས་ནི་ལོག་ལྟ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། རག་གི་མི་
དགེ་བ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་བཅས་མི་དགེ་བ་བརྟེན་ཉི། རང་གི་
མི་འདོད་པའི་ཚེ་སྤང་བ་དང་། བད་མང་བ། ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ། བསམ་
པའི་རེ་བ་མ་འགྲུབ་པ། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་མེད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་བདེ་བ་ཆེ་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་ནི། གཞན་སྣ་ཁྲོས་པ་དང་། ལྷ་
ཁྲོས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་སོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། གང་དང་གང་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རྟག་ཏུ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུར་ཏུ་ནས་སྤོང་བྱུང་བ་
ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་སྤངས་ན་ཕན་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། ཏུས་ནས་ཡང་
མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་བརྟེན་པོ་བྱེད་དགོས།

མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ།

དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རོ་པོ་བསམ་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚོར་བར་འབྱུང་སྟུང་ན། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཚུགས་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་རྣམ་པོར་གསུམ་སྟེ། དམུལ་བ། ཡི་དྲགས། རུད་འགོ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཀུན་སྲོང་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན། ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་གི་དག་བསད་པ་ལྟ་བུ་དམུལ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། ཤ་དང་། བགས་པ། རུས་པ་པོགས་ལ་ཆགས་པའི་སྐོ་ནས་བསད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མི་ཡིན་ན་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤོང་གི་ཆེད་ཏུ་བསད་པ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ། དགེ་རྟོག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པའམ། ཤེས་ན་ཡང་ཨ་མཚོར་དང་། ཆེད་པོའི་རྣམ་པས་བསད་པ། ཡང་ན་དམར་མཚོད་འདུལ་བའི་ཆེད་ཏུ་བསད་པ་ཡིན་ན། གཏི་ལྷག་གི་སྐོ་ནས་བསད་པས་ཏུད་འགོར་སྐྱེ་བ་ཡིན། མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། "ཀུན་གྱི་དང་པོ་རྣམ་འགྲོའོ།" །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པོར་གསུམ་སུ་སྐྱེ་ཡི་ཡོད། དེ་ཡང་ཀུན་སྲོང་ཞེ་སྤང་གི་སྐོ་ནས་བསད་ན་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་ཡང་། ཞིབ་ལྟ་སྤོང་འཇུག་ལས། "ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་མེད།" གསུངས་པ་བཞིན་རྟོག་པའི་ནང་ནས་ཆེ་པོས་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཚོར་བ་རྒྱ་མཚུགས་དང་། བྱེད་

པ་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ལས། མུང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་རན་
སོང་ལྷངས་ཟིན་ནས། སྐར་ཡང་མཚོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱེ་བ་སྒོན་
མ་སྐོག་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་འདི་ལ་ཚོ་ལྷང་བ་དང་། བད་མང་བ།
རྒྱེ་བ་སྒོན་མ་མ་བྱིན་པ་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་འདིར་མོངས་སྦྱོད་
དབུལ་བ། རྒྱེ་བ་སྒོན་མ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་འདིར་རང་
གི་མཚོ་འགྲོགས་དང་དབྱེ་བར་ལྷུང་བ་སོགས་རང་གིས་གང་བྱས་པའི་སྐྱེ་
པའི་ལས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་རྣམ་སྒྲིབ་མུང་བ་དེ་ལ་མུང་བ་རྒྱ་མཐུན་ཟེར།

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། རྒྱེ་བ་སྒོན་མ་མི་དགེ་བར་སོམས་པས་ད་ལྟ་
རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་འདོད་པ། དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་སེམས་
ཅན་གསོད་པ་དང་། རྒྱན་མ་རྒྱ་བ། ལོག་གཡེམ་བྱེད་པ། རྒྱག་རྒྱན་བཤད་
པར་དགའ་བ་དེ་དག་རྒྱེ་བ་སྒོན་མར་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེའི་
འབྲས་བུ་རྒྱེ་བ་ནས་རྒྱེ་བར་རྟུག་བསྐྱེད་མུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་
བུ་གང་ཏུ་རྒྱེས་པའི་གནས་ལ་སྒྲིབ་པ། དཔེར་ན། མི་དགེ་བས་སྐོག་བཅད་
པ་རྣམས་ཚོ་འདིར་ས་མི་སྦྱིད་པར་སྒྱེ་བ། མ་བྱིན་པ་གྲངས་ན་སད་དང་
སེ་ར་བབ་པ་དང་། ལུ་གེ་དང་ཐན་པ་ཡོང་སར་སྒྱེ་བ། འདོད་ལོག་སྦྱུད་
པའི་རྣམ་སྒྲིབ་ས་སྦྱོགས་དྲི་མི་ཞེས་པ་དང་། འདམ་རྩལ་ཅན་སོགས་སུ་སྒྱེ་
བ། གཞན་ཡང་ས་ཡོམ་གྱི་གཞོད་པ་དང་། མེ་དང་རྒྱང་དང་རྒྱའི་གཞོད་
པས་ལོ་ཉེས་འབྱུང་སར་སྒྱེ་བ་སོགས་མི་དགེ་བ་བརྟེན་གང་བྱས་པ་དེ་དང་
ཆ་མཚུངས་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་གང་ཏུ་གནས་པའི་ལུལ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱི་མ་རན་སོང་
ལ་རྒྱེ་བ་དང་། གལ་ཏེ་རན་སོང་ནས་མཚོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་། མི་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ད་སྐོབ་ཆད་སྐྱེ་པའི་ལས་གཏན་

ནས་མི་བྱེད་བསམ་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་རེ་ཚོར་ལས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཚེ་རིང་བ་དང་། གཟུགས་
བདེ་བ། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་གྱི་ཡོད། སྐྱིད་
སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་གལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུར་།
སྒྲོན་ལམ་རྒྱང་པས་འགྲུབ་སྟབས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། གཙོ་བོ་རང་གིས་དགེ་
ལྡན་གྲང་དོར་བྱས་ཏེ། དགེ་བ་རྒྱབ། ལྡན་པ་སྤངས་ན་དེ་ལ་བཞེན་ནས་
འབྲས་བུ་ཚེ་རིང་བ། ཉན་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྤོང་ཆེ་བ། བསམ་པའི་རེ་
བ་འགྲུབ་པ། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་སྐྱོད་ཡོང་དེས་པ་ཡིན། མོ་སྐྱོད་གང་ཡང་མ་
བྱས་པར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་གཅིག་ཤུས་ཆ་ཚོར་བ་རྒྱབ་སྟབས་མིན་བཤད་
དཀའ་བ་ཡིན། སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཕན་གྱི་ཡོད། གཙོ་བོ་སོ་སོས་ལས་བསམགས།
དེའི་ཚོགས་ལ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཉན་འགྲུབ་གྱི་ཡོད། མདོར་
ན། རང་ལ་གཅེས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཡག་པོ་འདོད་ན། རང་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤང་ནས། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་
ནན་ཉན་ལྡིང་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱབ་དགོས། ལ་སྒྲོན་ལམ་པ་བཞེན་དལ་འབྱོར་
གྱི་མི་ཤུས་དེ་ཐོབ་དཀའ་ཞིང་རྩ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ཤུས་
ཐོབ་ནས་རྒྱུག་པ་བསམགས་ན། གསེར་གྱི་སྒྲོད་རིན་ཐང་གལ་བའི་ནང་མི་
གཙོར་བ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་མི་འུ་སྐྱེས་ནས་རྒྱུག་པ་བསམགས་པ་
དེ་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞེན་རྒྱུག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་
འབྱུང་ཡང་། ལྡན་པ་རྒྱང་བ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་མི་སྒྲོན་བསམ་པའི་སྐྱོས་ན་
དེ་ཡང་མ་འགྲིགས་པ་ཡིན། ལྡན་པ་རྒྱང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། དག་སྒོ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོན་འགྲོའི་ཡིག་ལས། སྒྲོན་
མ་རང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་། གཅིག་སྐྱེ་གཟུགས་སྐྱེར་སྐྱེར་

ཡོད་པ་དེར། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ལོ་ཞིག་གིས་ལང་ལོ་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱི་བ་
 མང་པོར་སྐྱོད་པ་སྐྱར་སྐྱར་ལ་སྦྱིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་ཉུ་གཉེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གང་ཏུ་ཡོད་ཏུ་
 ཞིག་གིས་ཀྱང་ཚོད་བཟུང་མི་ཐུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྟགས་ན་བཟུང་
 སེར་པོ་བཞེས་ནས་ཐེབས་པའི་ངེས་པ་མེད། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྤྲིག་གང་བྱས་ཀྱང་གིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན། འཛམ་
 སྐྱིད་གི་མི་ཚང་མའི་མིག་བརྟོན་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཅིག་
 ལ་མ་དང་པའི་སྐོ་ནས་མིག་ལོག་བལྟས་པ་དེ་སྤྲིག་པ་ཆེ་བར་གསུངས་
 ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་སྦྱིས་པ་
 ཡིན་ན། དེ་དང་གངས་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པར་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས།
 དེས་ན་ཡུལ་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། སྐྱོད་
 ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་གྱི་ཉུ་ཉུང་ཡིན། དཔེར་ན། སྐྱར་ཆ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་སྐྱོད་ཅིག་མང་པོ་ཡོད།

དོན་དག་སྦྱིང་པོ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཡིན་ཡང་
 འཛམ་དགོས། སོ་སོའི་སྦྱི་བོ་ཉེན་མོངས་པ་བྱགས་ཆེ་བས། སྤྲིག་པ་གཉེན་ནས་མི་
 བྱེད་པ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། སྤྲིག་པའི་ལས་བྱུང་ཡང་། སྐོ་བདེ་པོ་བྱས་ཏེ་མ་བསྐྱོད་
 པར། དེ་མ་ཐག་ངོ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོའི་སྐོ་ནས་བཤགས་པ་
 བྱེད་དགོས། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་སྐྱབས་སྟོབས་བཞི་ཚང་དགོས། རྟེན་གྱི་སྟོབས་
 དང་། རྣམ་པར་སྲུབ་འབྲིན་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས། ཉམས་
 པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྐོ་ནས་བཤགས་ན། སྤྲིག་པ་དག་
 འགྲོ་ཡི་ཡོད། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་། མདོ་ལས། སྦྱིས་བྱ་དམ་
 པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པས་མི་གོས་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་འཆགས་པའོ། །
 ཞེས་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ཡང་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན།

བཤགས་ན་དག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། འཇམ་མགོན་ཨ་བླུས་འབས་གྱིས་
 རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འགྲི་ཤིང་གི་དོན་འགྲེལ་ལས། སྒོ་བཙམ་ལྡན་འདས་
 གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཙུང་དགའ་བོ། རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་ཆགས་ནས་སྤང་ཅིག་ཅམ་
 ཡང་བྲལ་མ་ཐུབ་པར། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་སྐོ་ནས་ལྟ་ཡུལ་
 བརྟན་པས། མངོན་མཚོའི་རྩལ་བྱིམས་སྤྱང་བ་དང་། དཔུལ་བ་བརྟན་ནས།
 དེས་འབྱུང་གི་རྩལ་བྱིམས་སྤྱང་དགོས་པ་གསུངས་པ་ཡིན། དེར་གཙུང་དགའ་
 བོ་ཡང་དག་བཙམ་པའི་གོ་འཕང་ཚོབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་གཏུང་བ་
 སོར་སྤོང་ཅན་གྱི་ལེན་ལས། སོར་མོའི་སྤོང་བས་བྲམ་བེ་རྒྱན་པོ་ཞིག་སློབ་དཔོན་རུ་
 བརྟེན་པས། དེས་བསྐྱུས་ཏེ་མི་སྟོང་ལྷག་གཅིག་བསད་ནས་བསམགས་པའི་སེར་
 མོས་སྤོང་བ་བྱས་ན། ཚོས་སྤྱ་འབྱུང་པོ། །ཞེས་རབ་བྱས་པ་བདེན་པར་བརྟུང་
 བས་མི་སྟོང་རུ་གཅིག་གིས་མ་ཚོང་བ། དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད་པ་
 ཡིན། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་ནས། ཉེས་པ་བཤགས་སྒོམ་བྱས་
 ཏེ། རབ་རུ་བྱུང་བ་སྤྱིས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཚོབ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རག་
 རྩོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་འཕྲོ་བྱིང་ཡིག་ལས། རྒྱལ་བོ་མ་སྤྱིས་དགས་རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་བོ་
 གཟུགས་ཅན་སྤོང་བོ་བཏོངས་ནས་མཚམས་མེད་གྱིས་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་།
 སྤྱིས་སྟོན་པ་དང་མཇལ་ནས་དད་པ་ཚོབ་སྟེ་བཤགས་སྒོམ་རྩལ་བཞིན་རུ་བྱས་
 པས་ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཚོང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། བདེ་བྱེད་བེར་བ་
 དེས་ལོག་གཡེམ་བྱས་པ་རང་གི་མས་བཀག་པའི་ཚོ་དེར་མི་དགའ་བ་བྱུང་ནས་
 མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིས་རབ་རུ་བྱུང་ནས་
 བཤགས་པ་བྱས་པ་བརྟེན་ནས་དཔུལ་བ་ལ་ཡུང་ཅམ་ལས་གནས་མི་དགོས་
 པར། སྤྱིས་ལྟ་ཡུལ་རུས་སྤྱིས་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་རུང་རུ་རྒྱན་ལྷགས་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཚོབ་པའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད། བཤགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེས་པར་ལྷ་བ་
 རྒྱན་དང་བྲལ་བ་བཞིན། ཉེས་པའི་དྲི་མ་དག་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

དགེ་བའི་ལས།

དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བུ་ལས་ལ། ལས་བསམ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་
བསམ་པ་གཉིས་ལས། དགེ་བའི་ལས་ནི། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་
སྲིད་བ་ལས། "མ་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་ལུག་མེད། །དེས་སྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་
བའོ།" །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྟོགས་ལ་འདོད་ཆགས་མེད་པ། གཞན་
སྟོགས་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན། དགེ་བའང་བརྒྱ་
ཡོད། དེ་ཡང་སྟོག་གཙོད་སྲངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་སྐྱོབ་པ་དང་།
མ་བྱིན་ལེན་པ་སྲངས་ནས་སྐྱེན་པ་གཏོང་བ། ལོག་གཡེམ་སྲངས་ནས་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྲུང་བ། རྒྱན་སྲངས་ནས་བདེན་པ་སྐྱེ་བ། ས་མ་སྲངས་ཏེ་འཁོན་
པ་འདུམ་པ། ཚིག་རྒྱུབ་སྲངས་ནས་སྐྱབ་པ་སྐྱེ་བ། ངག་འཆལ་སྲངས་ནས་
ཁ་འདོན་བྱེད་པ། བརྒྱབ་སེམས་སྲངས་ནས་གཏོང་སེམས་འཆང་བ། གནོད་
སེམས་སྲངས་ནས་སུན་སེམས་སྐྱོམ་པ། ལོག་ལྟ་སྲངས་ནས་ཡང་དག་པའི་
ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པ།

དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་མེད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་གི་ཡིད་
ལ་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སྤྲོ་མ་
དང་དཀོན་མཚོག་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་རྩུ་དམ་བཅའ་བྱས་ན། དེ་བས་
ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཡོད། ལྷག་པར་བྱིམ་པ་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཆེན་
རྣམ་བཞི་དང་། ཉ་སྟོང་ཚོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཟང་བྱུང་པར་

ཅན་ཚོར། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྣུམ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་སྤྲོས་ས་
 སྤྱད་བ་ཡིན་ན། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད། མི་དགེ་བ་བརྩུ་ཆ་ཚོར་དང་།
 སྤྱད་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆ་ཚོར་བ་མིན་པ་གང་རྒྱུ་གཅིག་སྤྱད་
 བ་ལ་ཡང་བན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་
 རྒྱུ་རྒྱ་གྲོང་བྲིས་ཀྱི་བཤན་པ་ཚོས་ཉིན་མོ་སློག་གཙོད་བྱེད་དགོས་ཀྱང་།
 མཚན་མོ་སློག་མི་གཙོད་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་བ་
 སྤྱི་མར་ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་བར་སྤྲོས་ནས། ཉིན་མོ་སློག་གཙོད་བྱས་པའི་
 རྣམ་སྤྲོད་ལྷགས་སྤྲོག་གི་ཁང་པའི་ནང་སྤྲོག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ཚུངས་ཡང་།
 མཚན་མོ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་རྒྱ་འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་ནས་བདེ་སྤྱིད་
 ཚུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

དགེ་བའི་འབྲས་བུ།

མི་དགེ་བར་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན། དགེ་བ་བཅུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུར་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་།
དེ་ཡང་དགེ་བ་བཅུ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་ལྷ། འགྲིང་བྱས་ན་ལྷ་མ་ཡིན། རྒྱུད་ཏུ་
བྱས་པ་མིར་སྐྱེ་བ་ཡིན། འོ་ན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་སྐབས་མི་ལྷས་
ལེགས་ཤོས་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་ཚོས་རྒྱབ་པའི་
རྟེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མི་ལྷས་དེ་ཡག་ཤོས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི་ཚེ་རབས་སྒོན་མའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། མི་ལས་ལྷ་
གཟུགས་མངོས་པ་དང་། གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཚེ་རིང་བ། རོངས་
སྒྲོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན། མཐོ་རིས་སུ་མི་ལྷ་བྱས་
སྐྱེས་པ་ཅེས་ཏུ་མ་ཟད། རྟོག་གཅོད་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་རིང་བ་
དང་། གཟུགས་བདེ་བ། དེ་བཞིན་མ་གྱིན་ལེན་པ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལོངས་སྒྲོན་ཆེ་བ། དག་དང་རྒྱན་མ་མེད་པ། འདོད་ལོག་སྤངས་པས་རང་
གི་བྱིམ་ཐབ་དང་མཐུན་པ། རྒྱན་སྤངས་པས་གཞན་གྱིས་བརྟོན་པ་དང་
བྱམས་པོ་བྱེད་པ། སྤམ་སྤངས་པས་གཞན་གྱིས་གུས་བཀུར་བྱེད་པ་དང་།
གཞན་དང་མཐུན་པ། ཚོག་རྒྱབ་སྤངས་པས་ཉག་ཏུ་གཏམ་སྐྱོན་ཐོས་པ།
ངག་འཆལ་སྤངས་པས་རང་གིས་གང་སྐྱས་པར་རྗེ་བཀུར་བྱེད་པ། བན་བ་
ལེམས་སྤངས་པས་རང་གི་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་ཏུ་འགྲུབ་པ།
གནོད་ལེམས་སྤངས་པས་འཚོ་བ་མེད་པ། གཞན་གྱིས་བྱམས་པོ། ལོག་ལྷ་

སྲངས་པས་ལྟ་བ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། རྩི་བ་ནས་རྩི་བའི་བར་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྒྱོད་བ་ཡོང་བ་ཡིན།

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། དགེ་བའི་སུ་ཡོན་དང་། རྩིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་། རྩིག་གཙོད་པ་དང་། རྩིན་མ་རྒྱ་བ་དང་། རྩིག་གཡེམ་བྱེད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགའ་བ། རང་གཤིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩིག་པ་མི་གསོག་པ་དང་། དགེ་བ་རང་གིས་འཕེལ་ནས་སྲུ་མཐུད་བདེ་རྒྱུད་ཡོང་བ་ཡིན།

བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གང་ཏུ་རྩི་བའི་གནས་སྲུ་སྐྱེན་པ། དེ་ཡང་ཕོང་ཏུ་འཕེན་བྱེད་དང་རྩིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞེས། འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་བྱས་ནས་མིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་། རྩིགས་བྱེད་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན། ལྷང་པ་རྩི་བོར་རྩི་བ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྩིགས་བྱེད་ཀྱང་དགེ་བ་ཡིན་ན། རྩིག་གཙོད་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཆ་གཟི་མདངས་ཅན་ཏུ་རྩི་བ། མ་བྱིན་ལེན་པ་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སང་དང་སེར་བ་མེད་ཅིང་། ལོ་རྟོག་དང་། ཚེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་འཛོམས་པ། འདོད་ལོག་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་པ་གཙོད་མ་སོགས་ལ་རྩི་བ། རྩིན་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིགས་སྐྱག་མེད་པའི་ས་སྐྱོགས་སྲུ་རྩི་བ། སྲུ་མ་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྐྱོགས་མཐོ་དམན་ཅན་མིན་པ་ཁོད་ཡངས་པར་རྩི་བ། ཚིག་རྒྱུད་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་སེམས་བག་ཕེབས་པར་རྩི་བ། ར་རྒྱལ་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྟོག་ཡག་པོ་རྩི་བ་དང་། ཏུས་ཀྱི་འཇུར་རྩིག་ཚ་གང་མཉམ་པ། བཟང་སེམས་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྟོག་ལེགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡང་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་སྲུ་རྩི་བ། གཞོད་སེམས་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིགས་སྐྱག་དང་། འཚོ་བ། རྩིན་ཇག་མེད་པའི་གནས་སྲུ་རྩི་བ། ལོ་རྟོག་

ཀྱང་ཞིམ་པ། ལོག་ལྟ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུ་ལུག་སྲུང་ཚོགས་པ་
འབྱུང་བའི་གནས་ལྷན་གྱི་བ་སོགས་སྤིག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དགེ་བའི་
པལ་ཡོན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་བརྩུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོ་རིས་ལ་སྐྱེ་
བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱིད་པོ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་
ལས་ངེས་པར་རྟུ་ཐར་བ་བྱེད་བསམ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་
ནས་དགེ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱབ་པ་དང་། བདེ་བར་
འཕོད་པ་དེའི་ཆེད་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་
དགོས་བསམ་པ་དང་། ལོ་ཀྱང་སྤོང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། དངོས་གཞི་
སྤོང་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་ཤེས་རབ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པ། རྒྱས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་བསམ་པ།
རྗེས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྲིན་
རྒྱ་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་སྤྱོད་བ་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། དངོས་གཞི་སྤོང་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་ཤེས་རབ། རྗེས་
བརྗོད་བས་ཟིན་ནས་དགེ་བ་བརྩུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་ཡིན། འབྲལ་དང་ཡུན་རྒྱ་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་
དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་པས། དགེ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཡིན་ན་
ཡང་བྱད་གསོད་མི་བྱེད་པར་ངེས་པར་རྟུ་རྒྱུབ་དགོས། ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུབ་
དགོས་སྐྱམ་པ་བྱེད་དགོས། རང་རེ་བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་
སྐྱིད་གྱི་རྒྱ་བརྒྱབ་དགོས། རྒྱ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱིད་
ཡོང་མི་བྱུབ་པས། ངེས་པར་རྟུ་རྒྱུ་ལུ་འབད་བཙོན་ཆེན་པོས་དགེ་བ་
རྒྱུབ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒོམ་འཕྲོའི་བྲིད་འབྲུལ་བཞིན་པའི་ཐོག་མ་ཀྱང་སྤོང་དང་ཀྱང་ཀྱང་།

སྨོན་གྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་པར་ཞུ། སྨོན་འགོ་ལ་
སྨོན་མོང་དང་། སྨོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྨོན་འགོ་གཉིས་ལས། སྨོན་མོང་གི་
སྨོན་འགོར་གངས་གསོག་པའི་ཚད་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང། འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། དལ་འཁོར་རྟེན་དཀའ་བ། འཚི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་
རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོ་སྨོན་སྨོན་
བྱས། དེ་ནས་དབྱེད་སྒྲིལ་བྱས། དེ་རྗེས་བསྐྱེད་ཉེ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅམ་
མ་ཡིན་པར། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ནུ་ནུ་བྱས་ཏེ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རྗེས་སྨོན་འགོ་སྨོན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཚོས་ཚོས་
ལྷོ་འགོ་སྨོན་པ་ཡིན།

ཁ་སང་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུའི་སྐྱོར་
སོང་ཟིན་ནས། མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུད་དུ་ཞིག་གིས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་པ་
དང་། དགེ་བའི་ལས་རྒྱུད་དུ་ཞིག་བྱས་ན་དགེ་བ་དེ་ཅམ་ཆེན་པོ་ཡོད་དམ་
བསམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་བ་སྤོངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཅུས་པ་
ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་སྨོན་པོལ་དུ་རྒྱ་གར་ན་རྒྱལ་པོ་ར་ལས་རྩ་ལྷོ་བ་
ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱལ་ས་དེང་སང་ཡང་ཨ་ཡོ་རྒྱེ་ཡ་ཞེས་སྐྱོན་གྲགས་
ཆེན་པོ་ཡོད། ཉིན་རྒྱ་དང་ཁ་ཆེའི་བར་ཚོད་པ་བྱུང་ནས་ཚུགས་པར་ནང་
མང་པོ་སྐྱོན་པ་དེ་ཡིན།

འངས་མགོན་ཨ་ལྷོ་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔལ་བསམ་འཁྲི་
ཤིང་གི་དོན་འགྲུལ་ལས། དེའི་རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོར་འབྲས་བུ་གྱི་སྲས་ར་ལས་རྩ་ལྷོ་
བ་དེ། རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོར་འབྲས་བུ་ལ་བཅུན་མོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་
ལ་སྲས་མ་བྱུང་བར། སྲས་དེ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་
ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོན་མཚམས་ལ་སྦྱི་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱེས་པ་དང་། དེ་བརྗོད་པ་

ནས་དེ་ལས་སྐྱུ་མཚོས་ཤིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཞིག་འཇུགས་པ་ན། བཅུན་
 མོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འོ་མ་རང་བབས་སུ་ཤུང་སྟེ། ར་ལས་འོ་མ་ལུ་བར་
 སྤྱིས་ཟེར་བས་མིང་ཡང་ར་ལས་ལུ་ཞེས་ཆགས་པ་ཡིན། མིང་གཞན་ཏུ་སྤྱི་
 བོ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་བོ་སྤྱིས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་སྤྱིས་
 སོང་སྤྱི་བ་སྤོན་མ་མི་ཚང་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་ཏུར་ཏུར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱུ་མ་
 སྐར་མོ་གང་མ་གཏོགས་ཡོངས་སྤོད་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར། དེ་བྱིར་
 བས་འགོ་བའི་ཚོ་ལས་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསོད་སྤོམས་མེབས་པ་དང་མངལ་
 བ་ན། དད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིས་ནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱུ་མ་སྐར་མོ་གང་དེ་
 སངས་རྒྱས་ལ་མཚོང་པའི་ཆེད་ཏུ་གཏོར་བས། སྐྱུ་མ་བཞི་ལྟར་བཟེད་གྱི་
 བར་ཏུ་རྒྱང་། གཉིས་ཐུགས་ཁར་སོག་པ་ཡིན། སྐྱུ་མ་སྤོག་བཞི་ལྟར་བཟེད་
 ཏུ་རྒྱང་བའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ར་ལས་ལུར་ཏུར་
 ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སྐབ་ཐམས་ཅད་དབང་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། སྤྱིང་བཞི་ལ་
 དབང་བསྐྱུར་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ཏུར་ཞིང་། ཡོ་བརྒྱད་
 བྱིར་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཡིན།

སྐྱུ་མ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་སོག་པའི་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུར། དང་
 པོ་སྤྱིང་བཞི་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། འདོད་སྣ་
 རིགས་ཏུག་གི་ནང་ཚོན་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྣ་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ཡང་
 ཡོ་བརྒྱད་བྱི་ལ་བྱས་པ་ཡིན། གཉིས་པའི་འབྲས་བུར་སྐྱུ་མ་ལུ་ཚུ་ཚུ་གསུམ་གྱི་
 ལྟའི་གནས་སུ་སྤོན་ཏེ། དེའི་བདག་པོ་སྣའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་མཉམ་
 ཏུ་བྱི་གཅིག་གི་སྐང་ལ་བསྐྱེད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་སྐྱུ་མ་ལུ་པོ་བརྒྱ་བྱི་རིང་ལ་
 དེས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེས་
 བ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་མེ་ཏོག་གཅིག་གམ། ཡོ་མ་གཅིག་ཡང་ན་
 བས་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་སྐར་མོ་གང་ཅམ་གཏོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་བརྒྱ་

བྱིན་དང་། འཁོར་ལོས་བརྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་སོབ་པ་གསུང་ཡོད།

ཚོས་རྗེ་ས་པཏ་ཀྱིས་སྲུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། ཡང་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་སྲིབ་ཏུ་བརྟུན་ཡོད་ཅིང་། འཇུ་རྒྱང་རྒྱང་བརྟུན་དེ་རྒྱང་གིས་དེད་ནས། ལྷོས་དབང་གིས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྲུ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ། དེ་ལ་གཡས་སྐོར་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་སྐྱི་མ་རིགས་རབ་ཀྱི་དུ་མོ་བརྟུན་ལ་སྐྱེས་པ་བ། མི་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་རབ་དུ་བརྗེས་ཏེ་མཛོང་རྒྱུ་བྱས་པས་ཡིད་རྫོབ་ཞིང་། ལྷ་གཏུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཚོན་པ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱི་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་གི་གྱིའི་སྲས་མོ་བརྟུན་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་དང་མངལ་ནས། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གིས་དེ་དག་མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་པར་ལྷུང་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཚོས་རྗེ་ས་པཏ་ཀྱིས་སྲུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། ཡང་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཞེས་པ་དེ། བག་པར་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱིས་དེད་ནས་ཤོས་པའི་ཚོ་ལྷོས་དབང་གིས་མཚོན་ཏེ་ལ་བསྐོར་བ་ལན་གསུམ་ཐེབས་པས། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེས་སུ་དག་བཅོམ་པ་སོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་དག་བ་རྒྱང་དུ་ཡིན་ན་ཡང་། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་སོན་མི་ཞིག་གིས་"སྲིག་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་བ། ར་མི་དགོས་ཟེ་མ་བྱིད་རང་ཡང་ཁག་པོ་རེད་འདུག དགོ་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་བ། ཟུ་མ་བྱིད་ཅོམ་མིན་པར་ང་ཡང་སྤང་དག་མི་འདུག་ཅེས་ཞུ་སྲོང་བའི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡིན།"

དགོ་བ་དང་སྲིག་པ་ཆེ་རྒྱང་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་བ། སོན་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་གཙོ་བོ་ཀུན་སྲོང་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཉག་དུ་དགོ་བ་བྱིད་པ་སྐོབས་ཆེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་རྒྱང་ལ་བྱིད་པ་སྐོབས་

ཚུང་བ། རྗེས་པ་ཡང་དེ་མཚུངས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་དང། ཡང་བསམ་པའི་སྐོ་
ནས་དགོ་བ་དང་། རྗེས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་། སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོས་བྱས་པ་
དང་། རྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་བྱས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སོ་སོས་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་
སྟོབས་ཚུང་བ་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་བསམ་པ་སྲིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ། དཔེར་ན། དམར་
མཚོད་བྱས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་སྐོ་ནས་རྗེས་པ་བྱས་
ན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་བྱིས་པ་ཚུང་ཚུང་གིས་ཅིང་མོ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་
པར་སེམས་ཅན་བསད་ན་སྟོབས་ཚུང་བ། དགོ་བ་དང་རྗེས་པ་གང་བྱས་
ཀྱང་འཕྲོད་པ་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་ན་སྟོབས་ཆེ་བུ་འགོ་བ་
དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱས་པ་དེ་བྱུང་མ་སོང་བསམ་པའི་འཕྲོད་པ་བྱས་
ན་སྟོབས་ཚུང་དུ་འགོ་བ་ཡིན། རྗེས་པ་བྱས་ཏེ་སྐོ་བ་དེ་ནས་མ་སྐོད་པར་
འཕྲོད་པ་ཆེན་པོས་ངས་ལས་ངན་དང་ཉེས་པ་བྱས་སོང་བསམ་ནས། མི་
ལ་སྐོག་པ་སོགས་བྱས་ན་ཚུང་དུ་འགོ་བ་དང་། དགོ་བ་བྱེད་སྐབས་མི་ལ་
མི་ངོམ་པར་གསང་ནས་བྱེད་དགོས།

ལུལ་གྱི་སྐོ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སྤྲེལ་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ།
ལའན་པོ། སྐོ་བ་དཔོན། ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱུར་འདེབས་དང་། སྐྱད་པ་
སོགས་རྗེས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་སྤྲེལ་དང་། དགོ་གན།
པ་མ་སྐྱུན་མཆིད་སོགས་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་དགོ་རྗེས་གང་བྱས་ཀྱང་
སྟོབས་ཆེ་བ། དེ་བཞིན་སྤྱིར་རྗེའི་ཞིང་ནད་པ་དང་། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་
པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅན་དང་། ལྷག་པར་རང་ལ་སྐོ་གཏད་བྱེད་ལའན་ཚོར་སན་
སོགས་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བ། དེ་ལས་
གཞན་བར་མའི་འགོ་བར་དགོ་རྗེས་གང་བྱས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྟོབས་ཚུང་བ་ཡིན།

སྒྲིབ་ལས་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲོར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་གསུམ་ལས།
དངོས་གཞི་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། སྒྲོར་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དྲག་
པོ་དང་། དེར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་མེད་ན། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་
སྒྲོབས་ཚུང་བ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནམ་སྤྲིན་ཚོར་བར་མ་དེས་པ་ཡིན།
དངོས་གཞི་མ་བྱས་ན་ཡང་སྒྲོར་བ་བྱེད་འདོད་ཀུན་སྒྲོང་དང་། དངོས་
གཞི་གཞན་གྱིས་བྱས་ཀྱང་དེར་རྒྱབ་སྒྲོར་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་
ལ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་ནམ་སྤྲིན་ཚོར་བར་དེས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་མི་མང་སློ་མཐུན་ནས་སྒྲོས་བྱས་ཏེ། མཉམ་ཏུ་བྱས་པའི་
ལས་དེ་བྱུགས་ཆེ་བ་དང་། རང་དགར་སོ་སོས་བྱས་པ་བྱུགས་ཚུང་བ།
དཔེར་ན། དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ཐམ་པས་མཉམ་ཏུ་མདོ་ཚར་བརྒྱ་བཏོན་
ན། དགེ་འདུན་པ་རེ་རེས་མདོ་ཚར་བརྒྱ་རེ་བཏོན་པའི་བསོད་ནམས་
སློབ་པ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་སུས་བཏོན་ན་མདོ་ཚར་གཅིག་བཏོན་
པའི་བསོད་ནམས་ཅམ་ལས་མི་སློབ། མི་བརྒྱ་ཡིས་མཉམ་ཏུ་སེམས་ཅན་
གཅིག་བསད་ན། མི་རེ་རེར་སེམས་ཅན་རེ་རེ་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོང་
བ་དང་། མི་གཅིག་གིས་བསད་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་བསད་པའི་སྤྲིག་
པ་མ་གཏོགས་མེད། དམག་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོན་པ་མཛོད་ལས། "དམག་ལ་སོགས་
པ་དོན་གཅིག་སྒྲིབ། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་སོ་བཞིན་ལྷན།" །ཞེས་པ་ལྟར།
དམག་སར་མི་རི་ཅམ་གྱི་བ་དམག་མི་རེ་རེས་མི་དེ་ཅམ་བསད་པའི་ཉེས་
པ་ཡོད། སོ་སོ་གཅིག་སུས་དེ་ཅམ་མ་བསད་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་དང་། རྗེས་སུ་
ཡི་རངས་པ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཡང་གནས་ཀྱི་སློ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་
གྱི་རྒྱང་དང་། རང་གི་སྐྱ་མ་དང་དགེ་འདུན་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་དགེ་བ་

བྱས་པ་ཡིན་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ཡང་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡོད།

རུས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རུས་ཆེན་དང་། ཡར་ངོ་མར་ངོ་འུ་ཉ་
སྒོང་ཚོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་རུས་ཆེན་སོགས་ལ་དགེ་སྤྲིག་
གང་བྱས་ཀྱང་སྒོ་བས་ཆེ་བ་ཡོད།

རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ས་རབ་རུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་སྒོང་གི་སྐྱོན་པ་ཡོད་
མཁན་ཚོས་དགེ་སྤྲིག་གང་བྱས་ཀྱང་སྒོ་བས་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཁས་མ་
ལྷངས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒོ་བས་རྒྱུང་བ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ལས་དགེ་སྤྲིག་
གི་པན་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ས་ལྷང་དོར་ལ་གཟབ་
ནན་བྱེད་དགོས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ཡིད་
ཀྱི་མི་དགེ་བ་མ་གནང་བ་ལྷུད། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། རག་གི་
མི་དགེ་བ་བཞི་རང་དོན་རུ་མ་ཡིན་པ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་
གནང་བའི་སྐྱབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཀུན་བཟང་ལྷ་མའི་ཞལ་ལྷང་ལས།
སྒོན་བདག་ཅག་གི་སྒོན་པ་ལྷུ་བྱུང་བ་དེད་དཔོན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་
བ་བཞེས་པའི་ཚོ་ཚོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་མཉམ་རུ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱོན་ཞིང་། དེ་ཚོ་
མི་ནག་མདུང་ལྷང་ཞེས་པས་ཚོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་གསོད་འཆར་ཡོད་པ་མཁྱེན་
ནས། ཚོང་པ་དེ་དག་སྤྱིར་མི་སྤོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཤ་རྣམས་ཡིན་
པས། དེ་ཀུན་མི་གཅིག་གིས་བསད་ན་གསོད་མཁན་བསྐྱལ་བ་དཔལ་རུ་
མེད་པའི་བར་དམུལ་བར་གནས་དགོས་པ་དགོངས་ཏེ། དེད་དཔོན་སྒྲིང་
རྗེ་ཆེན་པོས་ཚོང་པ་དེ་དག་གི་སྤོག་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་དམུལ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ལས་བརྒྱབ་པའི་སྤྱིར་མི་ནག་མདུང་ལྷང་ཅན་བསད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བསད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་སྒོང་ཁྱད་པར་རུ་
འཕགས་པ་དང་། ཚོང་པ་ལྷ་བརྒྱའི་སྤོག་བརྒྱབས་པ། གསོད་མཁན་བསྐྱལ་

བ་མང་པོའི་བར་གྱི་དཔྱལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་པས། དེའི་འབྲས་
བུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱགས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཀུན་བཟང་གླ་མའི་ཞལ་ལྷུང་ལས། དེ་བཞིན་བཅ་ཟེ་བྱིའུ་རྣམ་མ་ལ་
དགའ་བ་ཞེས་པས་ལོ་མང་པོ་ནགས་ཚལ་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཚངས་པར་སྦྱོད་
པ་ལ་རྒྱུན་རིང་པོ་གནས་ཤིང། སྤོང་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པའི་ཚེ་བཅ་
ཟེའི་བུ་ཕོ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆགས་ནས་མཉམ་ཏུ་མ་བཟུང་ན་འཆི་བ་ཡིན་ཟེར་
ནས། འཆི་བར་བརྟམས་པའི་ཚེ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་དེ་དང་མཉམ་ཏུ་
བྱིས་ཐབ་མཛོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་མི་ཚངས་སྦྱོད་པ་རྟིག་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་
སྟོང་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་མེད་པར་སྤྱིང་རྗེའི་སྐོ་ནས་སྦྱོད་པ་ཚོགས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་རྒྱགས་པའི་རྒྱར་སོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་རང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆགས་
སྤང་ཚོངས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགེ་བར་མི་འགྱུར་བས་
གནང་བ་མེད་ཅིང་། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཀུན་སྟོང་བྱུང་པར་འཕགས་
པ་ཡོད་ན་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་པོ་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

དེ་བཞིན་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་མི་སེར་སྐྱ་ཅན་
གྱི་གནས་ལས་ལོངས་སྦྱོད་བརྐྱས་ནས། དེའི་ཆེད་དཀོན་མཚོག་ལ་མཚོད་
པ་འབྲུལ་བ་དང་། ངན་སྟོང་ལ་སྐྱིན་པ་གཏོང་བ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་
ཅིང་། རྒྱན་བཤད་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
སྟོག་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ། དཔེར་ན། རྩོད་བྱེད་མཁན་གྱིས་གསང་བའི་སེམས་
ཅན་གྱི་གནས་དྲིས་པའི་ཚེ་རྒྱན་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་རྟིག་པའི་གྲོགས་གྱིས་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་སྤྲ་མའི་སྐོ་
ནས་རྟིག་གྲོགས་དང་སྤྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། དགེ་ཚན་གྱིས་དགེ་སྤྱད་ལྟ་
བུ་འཇམ་པོས་འདུལ་བར་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་རྒྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་ལོག་པའི་ལམ་ལས་དྲང་ནས་ལེགས་ལམ་ལ་དགྱི་ཐུབ་པར་གནང་བ་
དང་། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཐང་ཀར་བརྗོད་པ་ཚོག་རྒྱབ་ཡིན་ཡང་སློབ་མས་སློབ་
མར་གདམས་རག་འཕྲོག་པའི་སྐབས་གདམས་རག་གི་མཚོག་དེ་མཚང་
ཐོག་ལ་ཕོག་པ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་གང་ཡོད་ཀྱང་འདི་འདྲུག་ཅེས་ཐང་ཀར་
བརྗོད་པ་ཡང་ཡོད།

ཡང་རག་འབྲུལ་ཉེ་སྐད་ཆ་ལ་དགའ་བ་དག་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་
གོ་སྐབས་ཡོད་ན་ཐབས་མཁས་པའི་སློབ་ནས་ལམ་ལ་དགྱི་བའི་དགོས་པ་
ཡོད་པས། རག་འབྲུལ་ཡང་དགོས་པ་བྱུང་ན་གནང་བ་ཡིན། གང་ལྟར་
ཡང་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ལུས་རག་གི་མི་དགེ་བ་བརྒྱན་ཡང་རང་
འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་གཏན་ནས་མེད་པ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཁོ་
ནའི་ཆེད་དུ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད། རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་དང་། ཆགས་
སྤང་དང་འབྲེལ་བ་གནང་བ་གཏན་ནས་མེད། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བརྒྱབ་
སེམས་དང་། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་དེ་དག་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐབས་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ལས།

ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ལས་ནི། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་གང་ཡང་མིན་པ། ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱལ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་
མ་བསྐྱངས་པ། དཔེར་ན། བན་ཚུན་འགྲོ་བ་དང་། སྡོད་པ། ཉལ་བ། གཞན་
རི་མོ་གྲིས་པ་སོགས་ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ལས་ཡིན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་
ལྷག་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་། ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ལས་དེས་ལྷག་བསྐྱེད་མི་སྲིད་
པའི་ཆ་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་ལེགས་ཀྱང་། བདེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཆ་ནས་བྱས་
པ་དོན་མེད་ཡིན། དེས་ན་གསེར་འབྱུང་གི་ཚིས་ལྷགས་གསེར་རྒྱ་བརྒྱར་བ་
བཞིན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སུ་བརྒྱུར་དགོས།

དགེ་མི་དགེ་གཙོ་བོ་ཀུན་སྲོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། མར་གྱུར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་བྲལ་མེད་པ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་སོབ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་གིས་ཚིས་ཟིན་ན། ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ལས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བར་བརྒྱུར་ཐུབ། དེ་ཡང་སྲོད་ལྷལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
མདོ་བཞིན། བྱིས་རྒྱ་གནས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་བའི་
གོང་སོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཉལ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་དོ་རྗེའི་གནས་སོབ་པར་གྱུར་
ཅིག །ཉལ་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་སོབ་པར་གྱུར་ཅིག །མི་ལམ་གྱུང་
ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཉོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅས་སྲོན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་རིགས་མཐུན་སྒྱུར་ན། འགོ་ཆགས་ཉལ་འདུག་གི་སྲོད་ལམ་གང་
བྱས་པ་དེ་དགེ་བ་ལ་འབྱུང་གི་ཡོད། གཉིད་སང་པའི་ཆོ་མ་རིག་པའི་གཉིད་
སང་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷན་བའི་ཆོ་གཞུགས་སྐྱ་སོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གོས་ཤོན་
པའི་ཆོ་དོ་ཆོ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་ཤོན་པར་གྱུར་ཅིག །བྱས་བྱེད་པའི་

ཚོ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མ་དང་བུལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཟས་ཟ་བའི་ཚོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བྱིམ་ནས་འགྲོ་བའི་ཚོ་འཁོར་བའི་སྲོང་ནས་ཐར་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་རིགས་སྐྱུར་ནས་ལས་གང་དང་གང་བྱས་ན་ཡང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒོན་ལམ་དང་། འདུན་པ་མེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཚིས་ཟིན་པའི་ཐོག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་ཀྱང་དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། མདོར་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་སྤང་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པ། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་དགེ་བར་བསྐྱུར་བ་བཅས་བྱས་ན། མི་ཚོ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོང་ངེས།

ཡང་དགེ་བ་བྱེད་མཁན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚེན་པོ་ཡོང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱུགས་ཚེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཚོར་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྩོག་སྒྲིགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མོང་རུ་ལྷུས་པ་བཞིན་ལས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ལས། ངན་སོང་ནས་མཐོ་རིས་ལ་འཕང་ན་དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་རིས་སྤྲེལ་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། དམུལ་བ་ནས་མིར་སྐྱེས་ན་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དགེ་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཚོ་སྤང་བ་དང་། བད་མང་བ། ཡོངས་སྒྲོད་དབུལ་བ། བསམ་པའི་རེ་བ་མ་འགྲུབ་པ་སོགས་མི་ཚོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དེའི་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཡིན། མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་བཟང་པོ་བསགས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལས་ལ་འཕེན་བྱེད་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཐ་དད་རུ་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་ལ་རྫོགས་བྱེད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ད་ལྟ་ལྷུས་པ་བཞིན་དང་། མིར་སྐྱེས་པ་མ་ཟད་ཚོ་རིང་བ་དང་། བད་མེད་པ། ཡོངས་

སྒྲིབ་ཆེ་བ། བསམ་པའི་རེ་བ་འགྲུབ་པ། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བ་སོགས་ནི།
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན། ཡང་མི་ནས་ངན་སོང་
ཏུ་སྒྲིབ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་མི་དགེ་བ་དང་། དཔུལ་བར་ཡང་
སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་མཚམས་མེད་པ་ཚུང་དགོས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་
ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན།

དཔུལ་བ་ལྟ་བུ་དངོས་གཞིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དབུ་མེད་པ་ཚུང་
དགོས་ནའང་། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕང་བ་ལ་བདེ་བ་རྒྱུ་ཟད་ཚོབ་
པའི་དཔུལ་བ་ཉི་ཚོ་བ་ནི། དཔེར་ན། མོང་ཏུ་བཤམ་པའི་དཔེ་ལྷན་པ་
ལྟར། ཉིན་མོར་ལྷགས་སྤྱི་གི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་ལྷན་ཐམས་ཅད་
འཚོགས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་པོ་ཚུང་ན་ཡང་། མཚན་མོར་བསྐྱེན་གནས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་ལྷགས་སྤྱི་གི་ཁང་པ་གཞལ་ཡས་
ཁང་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། དེའི་ནང་ཏུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་མོ་མང་སོས་བསྐྱེན་བཀྱུར་
དང་བཅས་འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་བ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་
ཡིན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་
པོ་རང་འགའ་བས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་ལུལ་ཡིན།

མོང་ཏུ་ལྷན་པ་བཞིན་ལས་ལ་མཚོང་ཚོས་ཚུང་འགྱུར་དང་། རྒྱུས་
ནས་ཚུང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་ཞེས་ལས་སྒྲིབ་ཆེ་རྒྱུང་
གི་སྒྲིབ་ནས་བཞག་པ་དང་། རྒྱུས་ཏུ་དམ་པ་ཉམས་ལེན་མཚོན་པོར་གྱུར་པ་
དག་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་ཏུས་ནམ་ཡང་ཡལ་འགྲོ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཚུང་དགོས། ཉིན་རྒྱ་སོགས་ཚོས་ལྷགས་གཞན་པ་ཚོས་ཀྱང་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ཡང་སྒྲིབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་
ལུ་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལས་འབྲས་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་
བ་འདི་འདྲ་གཞན་དག་གིས་གསུངས་པ་མེད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

དེ་ལྟར་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རང་རེ་ཚོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡར་ཚོག་ནས་སྒྲོད་དགོས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ལྷ་ཁང་ཏུ་འགྲོ་བ། འདོན་པ་སྐྱོར་བ་དེ་ཅམ་གྱི་དོན་མིན། ཉིན་རེ་
ཉིན་རེའི་མི་ཚོའི་ནང་སྒོ་གསུམ་མམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་
བྱས་པ་དེ་མི་དགེ་བའི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བ། གང་སྐབ་ཅི་སྐབ་དགེ་བའི་
ལས་སུ་བསྐྱར་སྐབ་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཚོས་ཀྱང་
ཚུང་དགོས་པ་ཡིན་ན། རང་རེ་མི་པལ་པ་ཚོས་ལས་དགེ་རྒྱུ་གང་བྱས་
ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་སྤེལ་ཚུང་དགོས་པ་དེ་བས་ཀྱང་སྒོས་ཅི་དགོས། དཔེར་ན།
ཀུན་བཟང་ལྷ་མའི་ཞལ་ཡུང་ལས། སྒོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་མཚོག་བྱུང་བུ་
རིའི་བྱ་དང་། རོ་རྒྱལ་བུ་གཉིས་དཔུལ་བར་བྱོན་པའི་ཚོ་ལུ་སྤྲེགས་ཀྱི་སྟོན་
པ་འོད་སྲུངས་རྒྱགས་བྱེད་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་ལྟར་ཏུ་ཆེན་
པོ་ཚུང་བཞིན་པ་རེད།

རྒྱགས་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ཚོས་ལུགས་དེ་ལོར་བ་དང་། ཚོས་རོ་མ་
དེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་རང་
གི་རུས་པར་མཚོད་ཉེན་བྱས་ཏེ། བྱིད་ཚོས་སྤྲུག་མཚོད་བྱེད་པའི་སྐབས་
དཔུལ་བར་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེ་བ་ཚུང་དགོས་པས་དེ་ལྟའི་མཚོད་པ་མ་བྱེད་
ཅས་རང་གི་སྒོའི་མ་ཚོར་ལན་ཏུ་བསྐྱར་བར། ལྷ་རིའི་བྱ་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་ཐད་ཀར་མ་གསུངས་པ་ཡིན། རོ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ཐད་ཀར་གསུང་མཁན་
ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོང་གིས་བྱིད་རང་ཚོའི་སྟོན་པ་རྒྱགས་བྱེད་དཔུལ་བར་
སྐྱེས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཚུང་བཞིན་པ་དང་། བྱིད་ཚོས་སྤྲུག་མཚོད་
བྱས་པ་དེས་ཁོང་ལ་ཉ་ཅང་གཞོད་ཀྱི་འདུག་ཅས་ཐད་ཀར་གསུངས་པ་
ལ་བཞེན་ནས་ལུ་སྤྲེགས་པ་རྣམས་ཁྲོས་ནས་རོ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་ཐག་

པས་བསྐྱམས་པ་དང་། ལྷག་པས་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་བར་བརྟུང་བའི་ནམ་མའ་
ཡོད། སྤྱིར་མོ་སྐྱལ་གྱི་བྱ་རྒྱ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཚོག་ཅེས་རྒྱ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཡང་། སྒོ་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲུལ་བརྟུན་པའི་སྐབས་མ་
བྱུང་བར་རྟུག་བསྐྱལ་ཚྱུང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན། འཕགས་པ་ཚོར་ཡང་སོ་
སོས་བསགས་པའི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་བ་དང་། བྱས་པ་ཚུད་མི་
ཟ་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཚོས་དེ་ལས་ཀྱང་ལས་འབྲས་གྱི་
ནམ་གཞག་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་རང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་མ་པའི་བསྐྱབ་བྱ། དགེ་
སློང་ཡིན་ན་ཕམ་པ་དང་། ལྷུང་བྱེད། ཉེས་བྱས་སོགས་ལས། ཕམ་པ་དང་།
རྟུག་མ་ནམས་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་སློམ་ཅི་དགོས། ཉེས་བྱས་སྤོས་ཀྱང་ནམ་
སྤོན་མི་པོ་ཚྱུང་དགོས། དཔེར་ན། ཀུན་བཟང་ལྷ་མའི་ཞལ་ལྷང་ལས། སྒོ་སངས་
རྒྱས་འོད་སྤྲངས་གྱི་སྐྱེ་བུས་ལྷ་དགེ་སློང་དབུ་སྐྱེ་ལྷུང་ལྷུ་ཞིག་བྱུང་བ། སྒོ་མ་
ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཤིང་ཞེ་ལའི་སོ་མ་ཞིག་དབུ་སྐྱེད་ལྷུ་སོག་(སོ་མ་ཆེ་བས་
ཞེ་ལ་ནི་གེ་ལའི་ཤིང་མིན་ནམ་སྤོན་) ལྷེ་ཤོས་ནས་སོ་མ་ལྷུ་སྐྱེ་བུ་བུ་བུ་
པ་ཡིན། སྤྱིར་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱར་ཤིང་གི་སོ་མ་བཅད་མི་ཚོག་པ་ལས།
དགེ་སློང་དེའི་སེམས་ལ་བཅོམ་སྟུན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྷ་བུའི་བྲིམས་བཅད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་སྟེ་ནས་ཤོས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་རྒྱལ་ཆེན་
སོ་མསོ་བུ་དང་ལྷན་པ་མསོ་རེ་རེ་ཤིང་ཞེ་ལའི་སྤོང་སོ་ཆེན་སོ་རེ་
རེ་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་སྤྱིད་ཀྱིས་མསོར་ན་ཆ་དང་། རྟུག་བསྐྱལ་ཆེན་སོ་ཚྱུང་
བ་ཞིག་ལྷེས་པའི་སོ་རྒྱས་ཡོད།

དེས་ན་རང་རེས་དགེ་བ་དང་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་ཀྱང་མིའི་མཚོང་
སྤྱང་ལ་མངོས་སོ་བྱུང་བ་ཅུ་གིས་ཕན་གྱི་མེད། ཚོས་བྱས་པ་དེས་རང་གི་
རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་སོར་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱས་

ན་པན་ཐོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མིན་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་དང་། མཐོང་
སྤང་ལ་འདྲ་ཆགས་པ་ཅོམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དང་བྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སློབ་ནས་ཚོས་ཚོས་སུ་འགྲོ་བ་
ཞིག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས། སྤིག་པ་སྤངས་པ་
དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱང་པ་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་
འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་ངན་སོང་དུ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བ་
ཡིན། ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ན། གཞན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་དང་། བྲང་རྒྱབ་ལེམས་ཀྱིས་རྩིས་མ་ཟིན་ཡང་། ངན་འགྲོར་གཏན་ནས་
མི་སྐྱང་བ་ཞིག་ཡོང་བུལ།

ལྷ་པ། བྱམས་སྣོད་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས།

སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ཚོབ་པའི་ཆེད་བྱམས་སྣོད་
 རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྣོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་སློབ་འགྲོའི་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་འཁོར་བ་
 མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལས། འཁོར་བ་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཞི་བ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་
 ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་། ཉན་རང་གིས་སྤང་པོ་སྤྱད་མེད་ཅེས་སྤང་པོ་
 ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཚོབ་ན། བྱང་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྲོ་བས། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་གཏན་
 དུ་ཐར་པའི་ཞི་བ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཚོབ་པའི་ཐབས་བྱས་
 བ་ལེགས་པར་བསམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཁལ་ལེན་
 མཁན་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་འདི་གཅིག་སུ་མིན་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དུས་འདི་
 ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཁོར་
 བའི་གནས་སུ་འབྱམས། སྐྱེ་ཤི་བར་མ་ཆད་པར་གནས་འདི་ལ་མ་སྐྱེས་ཞེས་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་འདིས་ཕ་མ་མ་བྱས་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མེད། སེམས་
 ཅན་དུ་གཏོགས་ཚད་ཕ་མ་བྱས་པ་ཤ་སྤྱད་ཡིན།

ཚོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་དང་། ལེན་མཁན་གང་ཡིན་ཡང་། ལུ་

སྒྲིགས་རྒྱུ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། ཚང་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་
དང་། བདེ་སྦྱིད་འདོད་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དོན་ཏུ་དཀའ་
ལས་རྒྱལ་གི་ཡོད། སྤྲུག་བསྐྱེད་མེལ་བ་དང་། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ལས་
ཀ་ཡག་སྤྲུག་གང་ཡིན་ཡང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱན་མ་རྒྱ་མཁན་
ཚོས་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་ཆེད་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་མཁན་གྱིས་དགེ་
བ་བྱེད་པ་སོགས་ཚང་མས་དམིགས་ལུལ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ཅམ་
ཏུ་མ་ཟད་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚོ་འདིའི་མ་མ་བཞིན་ཏུ་ཕན་པ་ཚད་མེད་པ་
བཏགས། གཞོན་པ་ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན།
དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མ་ཀན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་བཏང་ནས། རང་
ཉིད་གཅིག་སུ་ཞི་བདེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་དོན་གཉེར་བྱས་ན། རང་གིས་སྦྱིང་
ནས་བརྗེ་བའི་བྱའམ་ས་མ་རྒྱས་ཁྲིར་བ་འདོན་པའི་ཐབས་ཡོད་བཞིན་ཏུ་
མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་སྐྱམ་སར་སྐྱོ་བདེ་ནས་སྡོད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་
ནས་དྲིན་མ་ཤེས་པ་དང་། རོ་ཚོ་ཁྲིལ་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཀྱི་ནང་ཏུ་གསུངས་
ཀྱང་། འདིག་རྟེན་རང་གི་དོས་ནས་བསམ་སྐྱོ་བཏང་ན་ཡང་། རང་གི་ཚོ་
འདིའི་མ་མ་དང་སྤྲུག་མཆེད་བཟའ་ལྷ་བུ་སྤྲུག་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཉེན་ཁ་
ཆེ་སར་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་སྦྱིང་ས་དང་། བཅོན་སར་ཐར་བར་
བྱེད་པ་ནི་ཁྲིལ་དང་རོ་ཚོ་མེད་པ་དང་། མི་ཡག་པོ་དང་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པ་
ཞིག་ཡོང་མི་ཐུབ། རང་གིས་བསྐྱབ་བྱུང་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་དག་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་བྱེད་དགོས། འདིག་རྟེན་པའི་དོས་ནས་བསམ་
ན་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་ཤ་སྟག་དང་། རླུག་བསྐྱེད་མཉམ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན།
 དེས་ན་རང་ཉིད་གཅིག་སྲིད་དོན་ཁོ་ནར་བསམ་ན་མི་འགྲིག་པར་ཐམས་
 ཅད་རླུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་བ་ལ་འགོད་དགོས། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མར་ཤེས། དྲིན་ཆེན་པོར་ཤེས། རོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱང་།
 ད་ལྟ་རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱིས་རྒྱུར་གྱིས་གང་སར་དེད་འགོ་བ། འདིར་སྐྱེ་བ་དང་
 འདི་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པ། གཞན་སྐྱོབ་པ་ལ་མཁུན་པ་དང་། བརྗེ་
 བ། རུས་པ་གང་ཡང་མེད། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐང་བོ་ཆེ་ཚངས་པ་དང་།
 བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་མཐུ་སྟོབས་དང་། རྒྱ་འཕུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་དག་ལ་
 ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གི་གནས་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་མེད། དེ་མ་
 ཟད་འཕགས་པ་ཉམ་སོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་ཡང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་མེད། འོ་ན་སྲུ་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་རླུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད། བདེ་བ་ལ་འགོད། ཚོས་སྐྱོབ་རེ་གསུངས་པས་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རླུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད། བདེ་བ་ལ་
 འགོད་ཐུབ་པས་རང་རེས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་
 དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས།

སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་གལ་ཆེ་ཡང་། རང་ནང་བཞིན་གཞན་ལ་བརྗེ་
 བ་མེད། བཅའ་འཛི་ཆ་མེད་པ་དང་། དལ་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཐོབ་དཀའ་བས།
 སྡོམ་ཏུ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ། ཞི་བ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་གོ་
 འཕང་དོན་ཏུ་གཞེར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་ཉམ་རང་གི་
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱང་རང་དོན་གྱི་སྲང་བྱ་སྟོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཆ་ཚང་

བ་རྫོགས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་
 བས་སེམས་ཅན་རྫོབ་པའི་སྤྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་ཐུབ། དེར་མ་ཟད་
 བཟོ་ཉེས་པ་འཚོས་དཀའ་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་
 ཆད་ཆེ་ཤོས་དེ་ཞི་བ་ལྷ་རབ་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན།
 དེས་ན་དེ་ལྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན། དེ་
 ཡང་འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཞེགས་པ་ལས། སྒོན་ལྷ་རིའི་བྱས་མི་ལྟ་བུ་ལ་
 ཚོས་གསུངས་ན་དེ་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ། ཚོས་གསུང་
 ལ་ཉེ་བ་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཕྱོན་པས། ཁོང་གིས་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་
 བགྲེས་པར་བརྟེན་ཏེ་ཚོས་གསུང་བཅུགས་པ་ལ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོས་
 གསུངས་པས་དེ་དག་དམུལ་བར་སྐྱེས་པ་ན། ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་དུང་དུ་ཕྱོན་ནས་ངས་ཚོས་བཤད་ན། དེ་དག་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དམུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་མ་ལེགས་པ་བྱུང་བ་ལྷས་པའི་ཚོ་སྟོན་པས་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཛོད་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ་པ་ན། དེ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ལྷས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཚོས་བཤད་ན་དེ་དག་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཡང་། ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པ་ལ་གཤམ་སྤྱུ་འགྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་དུས་ལྡན་རིང་བ་འགོར་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཁོང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟིག་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་སྤྱིན་ནས་གནས་སྐབས་
 དམུལ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་། རིང་པོར་མི་ཐོག་པར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
 ལ་ལྷགས་ནས་ལྟར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཛོད་པ་
 དེ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་མི་གནས་པའི་ལྱང་འདས་ཟེར་བ་ཡིན།

མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་ཀྱི་དོན་ནི། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། སྲིད་
པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ནི་སྲུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བ་
མྱུང་བ་ལས་འདས་པ་ཉམས་རང་གི་གོ་འཕང་ནི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མ་རྫོགས་པས་གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱབ་པས། སྲིད་པ་
འཁོར་བའི་མཐའ་དང་། ཞི་བ་མྱུང་བ་ལས་འདས་པའི་མཐའ་སྟེ། མཐའ་
གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་ནི་མྱུང་འདས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཡིན། དེ་ཚོ་བ་ན་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་ཏེ་གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།
དེས་ན་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱུང་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན།

འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར། སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཅ་ཆེ་ཡང་
གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པ་དང་། རེ་བ་སྐྱོང་སྐྱབ་པ་
ནི་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་ཡིན་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྐྱབ་པའི་
ཤོགས་སེམས་ཅན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་མི་བྱུབ། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་དཔོས། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་བལ་བ་
དང་འཕྲད་ན་བྱམས་པ་བརྐྱེད་པའི་ཤོགས། སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐལ་གྱིས་
མནར་བ་དང་འཕྲད་ན་སྲིད་རྗེ་སྲིད་པའི་ཤོགས། སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་
མཐོང་བ་ན་སྐྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཤོགས། རང་ལ་གཞོན་པའི་སེམས་ཅན་
བྱུང་བ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པའི་ཤོགས་ཤོགས་ཡིན་པས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལམ་སྟོན་པ་པོ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
བྱང་ཆུབ་བརྐྱབ་པའི་ཤོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ལོ། །

བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ།

སངས་རྒྱལ་གྱི་མོ་འཕང་མོ་བ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྒྱེད་
 དགོས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་སྡིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིང་རྗེ་བྱམས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིང་གོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་
 དགོས། བྱམས་པ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཡིན་སྟུང་ན། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་ལྟར་ཅིག་
 བསམ་པ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། མ་ཡིས་བྲུ་ལ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ། ཨ་
 མ་ཚོར་མས་སོ་སོའི་བྲུ་སྤྲུག་དེ་ལྟས་སོ་བདེ་བ་དང་། སེམས་རྒྱུད་པ། ལྷག་
 བྲུང་ལྟ་ལྟ་མཐུན་ནས་རྒྱུད་པ་ཡོང་བ། རྒྱུད་སོའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་
 ལྟར་རོགས་བྱས་ན་བསམ་པའི་སྒོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ང་ཚོར་སོ་སོའི་གཉེན་
 ཉེ་འབྲེལ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བུ་བདེ་བ་དང་
 ལྡན་པ། ལྷག་ནས་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱང་ན་ཅི་མ་བྱང་
 སྟུང་པའི་སྒོ་སྡེས་ན་དེ་བྱམས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།

སོ་སོའི་རྒྱ་བོ་དང་བོ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་
 བསྐྱོམ་པ་དཀའ་བས། ཐོག་མར་བྱམས་པ་སྡེ་སྡེ་བ་སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་

སོགས་ལ་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ཡང་མི་མང་ཆེ་བས་བརྗེ་བ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ས་དེ་
སོ་སོའི་ཨ་མ་ཡིན། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཨ་མས་དང་པོ་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྲུང་།
དེ་ནས་ཨ་མའི་ལུས་ལས་སྐྱེས། ལུས་ཀྱི་དྲོད་ལ་སོགས་པ་སྐྱུར་ནས་གསོས།
རྒྱ་ལོ་སྐྱིན་པ་སོགས་མི་ཚང་མར་ཨ་མ་དེ་མེད་ན་མི་རྒྱུད་བ་ཡིན། མོ་ལྟར་
དུ་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། མི་ཀུན་གྱིས་ཨ་མ་ཞེས་ཁ་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་འདོན་ཡོང་བ་ཡིན། འདིར་དབུ་བརྗོད་གནང་ས་དེ་ཨ་མ་
ལ་གནང་ཡོད། གཙོ་བོ་སོ་སོའི་བརྗེ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་སྐྱོ་བ་དེ་ལ་བསྐྱོམ་ན་
འགྲིག་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སོ་སོའི་ཨ་མ་དེ་གསོན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གཤམ་
པོ་ཡིན་ཡང་འདྲ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས། རྒྱུ་སྐྱོག་གྲོན་སྤངས། ཁ་དོག་ཁྱུན་ཆ་
ལུགས་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་བརྗེ་ཞིང་དུལ་བའི་སྦྱོད་ལམ་
ཅན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱོམ་ནས། དེ་ང་ཡི་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་བསམ་བསྐྱོམ་
པ་དང་། དྲིན་དུན་དགོས། ཨ་མ་དེ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། དྲིན་དེ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་པ་མའི་སྲུ་སྲག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱུབ་
པ་ཡིན་པས་ལུས་སྐྱིན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐྱོག་སྐྱིན་པ་སྟེ། དུ་སྲུག་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐྱེ་མ་ཐག་ཏུ་གཡུག་བཞག་
པ་ཡིན་ན། བཟའ་བཏུང་ལུབ་ཀྱི་མེད། ཡིན་ཡང་ཤི་མ་བཅུག་པར་ལྟོ་ཆས་
སྐྱིན། ཚོ་དྲགས་ན་གང་མོ་བཟོ་བ་དང་། གང་དྲགས་སྐབས་ཚོ་བོ་བཟོ་བ།
དེ་འདྲ་བུས་ནས་བུམས་བརྗེས་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་པས། སྐྱོག་སྐྱིན་པའི་དྲིན།

དེ་རྗེས་ཉོག་ཅམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཉེ་གོག་རྒྱར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་
གང་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས། ཟ་མི་ཤེས། འཕྲུང་མི་ཤེས། བཟང་མི་ཤེས། མྱད་
ཆ་བཤད་མི་ཤེས་པ་ལ་ཟ་ལུགས་དང་། འགྲོ་ལུགས། རྐྱོད་ལུགས་བསྐྱབ།
ཨ་མ་ཟེར་བ་དང་། ཨ་པ་ཟེར་བ་སོགས་དངོས་པོ་རེ་རེ་ནས་བད་ལྟོན་པ་
སོགས་མྱང་དོར་ལྟོན་པའི་དྲིན།

དེ་བཞིན་མཚན་ལ་ཉལ་རྒྱ་མེད། ཉིན་ལ་ཟ་རྒྱ་མེད། སྲིར་འགྲོ་མི་
རུས་པ་སོགས་ཉིན་མཚན་རུས་རྒྱལ་རྒྱ་རྒྱལ་གི་མཚོ་ཚོན་པ་དང་། རྒྱ་
རྒྱལ་གསོ་བའི་ཆེད་རྒྱ་དཀའ་བ་རྒྱུད་པའི་དྲིན།

དེར་མ་ཟད་གཞུང་ཞིག་གི་ནང་། མི་ཚོའི་ནང་གི་སྐྱ་མ་དང་པོ་
དེ་ཨ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཨ་མས་འདི་བྱས་ན་
ཡག་པོ་ཡོད། འདི་བྱེད་དཔོས་ཞེས་སྐྱབ་དོར་གྱི་གནས་བརྟན་པས་ཡིན།
དེ་འདྲའི་དྲིན་དུན་ནས་དེ་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་དགོས། དྲིན་ལན་རི་རྒྱར་
འཇལ་དགོས་ཤེ་ན། མ་འདི་རྒྱུད་པོ་བྱུང་ན། འབྲལ་རྒྱ་ལྷན་སེམས་བདེ་བ།
བརྒྱུད་ནས་ལྷན་སེམས་བདེ་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེས་དྲིན་
ལན་འཇལ་བྱུང་གི་ཡོད། བདག་གི་མ་དེ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་གང་དུག་བསམ་པ་བརྒྱུ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
དང་ལྷན་པ་ངས་བྱེད། ངས་ངས་པར་རྒྱ་བྱུང་བ་བྱེད་གྱི་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དམ་
བཅའ་བྱས་ན། དེ་སེམས་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ། བྱུང་ན་ཅི་མ་རྒྱར་སྟེ་མ་པ་
འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེ་འདྲ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་སྟོན་ལམ་རྒྱུ་ན་
སྟོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་རང་གི་སྒོ་ལ་གང་འཐད་འཐད་བརྒྱུ་མས་
ཏེ། རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་མ་ཚོན་གྱི་བར་རྒྱ་བྱས་པ་བརྒྱུ་དགོས།

མཐར་དྲིན་ཆེན་གྱི་མ་དེ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་
བྱེད་དཔོས་གྱི་འདུག་སྟེ། ད་ལྟ་རང་གིས་བྱེད་མི་ཐུབ། རང་ལ་བྱེད་པའི་
རུས་པ་མེད། ལྷ་ལ་ཡོད་ན་སྐྱ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་ལ་ཡོད་པས་སྐྱ་མ་
དཀོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དཔེར་ན། མ་ལག་ལ་མའི་རྒྱ་རྒྱས་
བྱེད་པ་ན། སོ་སོར་ལག་པ་མེད་པས་རྒྱུབས་མི་ཐུབ་པས། མི་གཞན་ལ་
སྟེར་ནས་རེ་བས་ར་མདའ་ལ་རྒྱན་པ་བཞིན་ངའི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་དེ་ལྷན་
སེམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྐྱ་མ་བྱེད་མཁེན་ཞེས་

གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བས་བསྐྱོམ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་མ་ལ་བྱམས་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ན།
 དེ་ནས་ཕ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དེ་བཞིན་རུ་འདིས་ཚོ་རབས་མང་པོར་སན་བཏགས་པ་མ་ཟད། རྒྱེ་བ་གཞན་
 དག་ལ་ཡང་དེ་དང་དེ་ལྟར་སན་སོགས་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་
 ཡིན་བསམ་པ་སོགས་མ་ལ་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་གཉེན་འབྲེལ་གྱིས་མཚོན་རང་
 ལ་སྤྱིར་ཉེ་བའི་མཛོད་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་བྱམས་
 པ་ཡག་པོ་སྐྱེས་ན། དེ་ནས་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཡུལ་མི་བྱིས་མཚོས་སོགས་རང་དང་
 འབྲེལ་བ་དང་། རོ་ཤེས་སོགས་པོ་སོགས་མཇུག་རུ་བསམ་ནས་ཚོ་འདི་ལ་
 ཡང་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་བྱས་ནས་སན་སོགས་བྱས་པ་དང་། རྒྱེ་བ་མང་པོར་
 ཡང་ས་མ་དང་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སན་མང་པོ་བཏགས་པ་ཡིན། ད་
 རིས་རིས་པར་རུ་རྒྱུ་ལན་ལ་རྒྱུ་དང་། སན་ལན་ལ་སན་སོགས་པར་བྱ་
 དགོས་འདུག་བསམ་སྟེ། རང་གཞན་ཚང་མ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བའི་སྲིད་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྐོ་ནས་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་རང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་དགོས།

སློབ་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་འདུལ་བཞིན་པ་ལ་སོག་མར་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་
 རིམ་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་སློབ་འགྲོ་ལ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་
 མ་ཡིན་པའི་སློབ་འགྲོ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་སློབ་འགྲོ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས། དལ་འགྱུར་རྟེན་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས།
 བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཉེས་བསྐྱོམ་པ། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་
 ཡོད་པ་ལས། གཞན་དག་གྲུབ་ཟིན་ནས། ད་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྐོར་
 ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་བྱམས་བཅེ་ཞེས་པ་རང་རེ་ཀུན་ལ་ཡོད། རང་རེ་སྤྱི་
 ཡིན་ཡང་ནང་མི་སྤུན་མཆེད། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལ་བྱམས་བཅེ་ཡོད།
 ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་ང་ཚོར་ཡོད་པའི་བྱམས་པ་དེ་ཉེ་ཚོ་བ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་

ཞེ་ན། སོ་སོའི་ཉེ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་མ་གཏོགས། བྱམས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མེད། བྱམས་པ་རོ་མ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་མེད་པ། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱམས་པ་ཆེ་ཏུ་མི་འགོ། དག་འདྲེ་གདོན་བཞེགས་ཡིན་པས་བྱམས་པ་རྒྱང་རིང་དུ་མི་འགོ་བ། ཉེ་རིང་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་ན་བྱམས་པ་རོ་མ་ཡིན།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་གྱུར་མཁན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་རོ་མ་དེ་ལམ་སངས་བསྐྱོམ་མི་ལྷུག་ལྷུག་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས་རིམ་བཞིན་སློབ་སྦྱངས་ཏེ། དང་སོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་རང་གི་མ་གཅོད་ལྟར་པའི་སྤྱན་མཆེད་དང་། ཉེ་འབྲེལ། དུལ་མི་བྱིས་མཚོས་སོགས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེའི་སྐོར་ཁ་སང་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན།

བར་དུ་དག་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། བར་དུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དག་ལ་སྐྱོམ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་མི་དང་། གདོན་བཞེགས་ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཉུན་དུ་བསམ་སྟེ། དེ་དག་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས། དེས་ཀྱང་མ་དང་མ་བྱས་པ་ཡང་ལན་རེ་རེ་གཉིས་རེ་མ་ཡིན་པ་ལན་གངས་དུ་མར་བྱས། བྱས་རེ་བཞིན་ལུས་སྒོག་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་བཏགས། མེ་རྒྱ་རྒྱང་གསུམ་སོགས་གནོད་པ་དབག་དུ་མེད་པ་ལས་བསྐབས་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རང་གིས་དྲིན་ལན་ལ་དྲིན་མ་སྦྱར། ཕན་ལན་དུ་ཕན་མ་སོགས་པ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཚོ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མའི་ལན་ཆགས་སུ་ལོན་གྱིས་དེད་པ་ལ་རྣམ་པ་དག་བོའི་རྣམ་པར་བྱང་། རང་ཉིད་དང་དག་བོ་གཉིས་ཀ་

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱིབས་ཏེ། རྒྱུ་འཆི་འཕོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་
ཚུན་ངོ་མ་ཤེས་པར། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་ས་དང་གཞོན་
པ་རྒྱུལ་མཁན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། ད་དུང་ལུ་མཐུན་ནས་ཞེ་སྤང་བྱས་པ་
ཡིན་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལུང་བ་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀའི་བསམ་པ་མི་
འགྲུབ་པས། ད་ལན་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་མ་མོང་བར་བྱམས་པའི་དབང་
དུ་བཏང་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་བསམ་དགོས།

ནལ་འཕྲོར་གྱི་དབང་ལུག་རྗེ་བཙུན་བེར་མ་པས། རྒྱ་རྒྱུང་ལས། "གཞོན་
བྱེད་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ། །སྒོན་ཚོ་ཡང་ཡང་ཕན་བཏགས་ཀྱང་། །སྒྱོན་
པ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད། མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་མཉམ་མེད་གྱུར། །" ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྤང་བའི་དགུ་དང་། གཞོན་
པའི་བཞེགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དངོས་ལ། ཕན་འདོགས་
མཁན་གྱི་དྲིན་ཅན་ས་མ་ཤ་ལྟག་ཡིན། སྒོན་ཚོ་ཡང་ཡང་ཕན་བཏགས་
ཀྱང་། རྒྱུ་འཆི་འཕོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྒོན་
བཞིན་སེམས་རྣལ་དུ་མ་གནས་ལྟ་བུ། རང་གི་དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་རང་
དབང་མེད་པར་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན། བྱེད་བསམ་པ་དང་། བྱེད་འདོད་
མེད་ཀྱང་། སེམས་རྣལ་དུ་མ་གནས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་གཞོན་པ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གཞན་ཚང་མ་
རྣམས་ལ་གཏང་པ་མ་གཏོགས། ལེགས་པ་ཞིག་ཡོང་མི་ཐུབ། དག་དེ་རྒྱུ་བ་
སྒོན་མ་རང་གི་མ་བྱས་པ་དང་། ས་བྱས་པ། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་བྱས་
ནས། ཕན་པ་ཚང་མེད་པ་བཏགས་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཡང་དོན་དངོས་སུ་
ཕན་འདོགས་གྱི་ཡོད། ཕན་གང་ཞིག་འདོགས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་ཚོའི་རྒྱུད་
ལ་ང་རྒྱལ་དང་རྣོ་མས་སེམས་ཀྱིས་ཁིངས་ནས་དམུ་མོད་གྱི་སྒྱུད་པ་འདྲ་

མིན་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ང་རྒྱལ་གཙོག་པ་དང་། ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་གྲོགས་
བྱེད། དགར་མཚོང་བ་དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་
ལ་ཚཱགས་ཚེན་པོ་རྫོགས། རྒྱིབ་པ་རྒྱུངས་པས། དག་ཡི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཚེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ད་རེས་ཅི་ནས་
ཀྱང་ཕན་ལན་ལ་ཕན་བཏགས། དྲིན་ལན་རུ་དྲིན་འཇལ། བདག་ཅག་ལ་
གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྣང་བའི་དག་དང་། གཞོན་པའི་བཞེགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ལྷན་བཏེ་བ། སེམས་རྒྱིད་པ། འཕྲལ་དང་སྤྲུགས་ནས་ཀྱང་ལྷན་སེམས་
གཉེས་ཀ་བཏེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་བསམ་པ་དང་། ལྷར་
ཅིག་བསམ་པ་དང་། ཡོང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་
བ། སྒོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། ལྷ་མ་དགོན་མཚོག་བྱེད་མཁྱེན་ཞེས་གསོལ་
འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་བསྐྱོམ།

དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སློ་སྐྱུང་མཐར། དག་བཞེས་འཆང་ག་(ལ)བ་ཡེ་ཞེས་རྣེས་
མཚོང་བའི་སློ་སྐྱུང་ཚཱགས་རྒྱང་བརྒྱད་པ་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་ལས། "དག་པོ་འམ་འོན་ཏེ་
མཚོང་ཡང་རྒྱང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །དག་བཞེས་ཡིན་པ་
སྤྲུལ་མཚོང་ན། །དེ་ནི་གང་ན་གནས་ཀྱང་བཏེ།" ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་དག་པོ་དང་། ཕན་འདོགས་མཁན་གྱི་མཚོང་བཞེས་
ཡིན་ཡང་འདྲ། མཚོང་བཞེས་ལ་ཆགས་པ་དང་། དག་ལ་སྣང་བའི་ཆགས་
སྣང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་ཡིན་
པ་ག་རུས་མཚོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཡུལ་གང་རུ་གནས་ཀྱང་བཏེ་རྒྱིད་བྱུང་བ་
ཡིན་གསུངས། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཆགས་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རུ་ཆགས་སྣང་སྐྱེས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་པ་བསགས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡོང་གི་ཡོད། ཆགས་
སྣང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དག་བའི་བཞེས་ཡིན་པ་མཚོང་བ་ཡིན་ན། གང་
ཟག་དེ་ཡུལ་གང་རུ་གནས་ཀྱང་། བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་བཏེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

མཐའ་མ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། མཐའ་མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་
 པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད། མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་པ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ང་ཚོ་སྐྱེ་བ་
 རྩ་སྤྱི་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས། སྐྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྐྱངས་པས། ས་
 རྩོགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་མ་སྐྱེས་ཟེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདིས་པ་མ་མ་
 བྱས་ཟེར་བ་མེད། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པ་མ་བྱས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་ལན་གྲངས་རེ་རེ་མ་ཡིན་པ། ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 བྱས། བྱས་རེ་བཞིན་ཏུ་མཚན་མེད་པ་བཏགས། གནོད་པ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན། སེམས་ཅན་ཀུན་པན་
 འདོགས་མཁན་གྱི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་འཆི་འཕོས་ཏེ། རོ་མ་ཤེས་
 པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚོ་འདི་ལ་ཡང་། དུམ་རིང་པོ་སོང་ན་སྐྱོན་ངོ་ཤེས་པ་
 ཡང་ད་ལྟ་ངོ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་མཚོང་། འགའ་ཞིག་གཉེན་ཏུ་མཚོང་།
 འགའ་ཞིག་བར་མའི་འགོ་བ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་མཚོང་བ་དེ་
 ཚ་ནས་མ་འགྲིག་པ་ཡིན། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་
 ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དྲིན་དུན། དྲིན་གསོ་བའི་ཆེད་དང་པོ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་
 བསམ། དེ་ཡང་འགོ་བ་རིགས་དུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྟེ་ཚོང་སོ་སོ་བྱས་
 ཏེ། དང་པོ་དམུལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདག་གི་མ་ཡིན་ལྟོ། དེ་དག་
 གིས་བདག་ལ་མཚན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཏགས་པས། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་
 དེ་དག་བདེ་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་འདུན་པ་དང་
 འབྲེལ་བ། ལྡོག་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བ། སེམས་

བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྐོམ། དེའི་རྗེས་དབྱུང་བ་ནས་
རིམ་གྱིས་རིགས་རྒྱུག་སྡེ་ཚོན་རེ་རེ་རྒྱ་བྱས་ནས་དབྱུང་བ། ཡི་རྒྱུགས། རྒྱུད་
འཕྲོ། མི། ལྷ་མ་ཡིན། ལྷ་སྟེ། རིགས་རྒྱུག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐོམ་སྟེ། མཁའ་
ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ། ཉེ་རིང་ཆགས་སྣང་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་ཐན་པར་འདོད་པའི་སློ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ག་རྒྱུས་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ན། དེའི་ཉིན་མོ་ལ་བྱམས་པ་འབྱོརས་པའི་ཚད་ཡིན།

རྒྱུ་མཚམས་སུ་སེམས་ཅན་སུ་མཐོང་ཡང་། ཁོང་ཁོ་སྤངས་ནས་
མས་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་འཛིགས་པས་ཉེན་པ།
འཛིགས་སྐྱག་ལས་སྐོག་བསྐྱབས་ཏེ། མི་འཛིགས་པ་སྐོག་གི་སྐྱིན་པ་དང་།
གཞན་ཡང་མཐོན་མེད་པ་དང་། ཉམ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་ཟས་ཤོས་གནས་
མལ་ལ་སོགས་པས་ཐན་བཏགས། ཐ་ན་རྒྱུད་འཕྲོ་ཡིན་ཡང་ན་བར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཚོན་བཟང་བ། གཟུངས་སྐྱག་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ན། བྱམས་
པ་ཤོང་ནས་ཤོང་འཕེལ་རྒྱ་འཕྲོ་བ་ཡིན། གང་ལྟར་སེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་
ཙུ་བ་བྱམས་པ་ཡིན། བྱམས་པ་སྐྱེས་ན། ལྷིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཐོན་པོས་མཚན་པའི་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། "ལྷིང་རྗེའི་རྒྱ་བ་
བྱམས་པ་སྟེ།" ཞེས་ལྷིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ལམ་འདྲ་པོ་དེ་བྱམས་པས་བཟོ་དགོས་
པ་ཡིན། དང་པོ་བྱམས་པ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་བསྐོམ།

སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ།

གཉིས་པ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་དགོས། སྒྲིང་རྗེ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན། སྒྲིང་རྗེ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱམས་པ་སྐོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དཔེར་ན། ཨ་མ་ཚོས་སོ་སོའི་བྱ་ལྷན་དེ་
 གཟུགས་པོ་བདེ་བ་དང་སེམས་པ་སྐྱིད་པ་སྐྱུ་མཐུད་ནས་ཡོང་བ་དང་། བདེ་
 སྐྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལྷན་ན་བསམ་སྟེ་བྱམས་བཅེ་བྱེད་པ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་ཏུས་སེམས་ཅན་
 བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལྷན་ན་བསམ་ནས་བྱམས་པ་
 བསྐྱོམ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་པ་ལྟས་སེམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མནར་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བུལ་ན་ཅི་མ་ཅུང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བུལ་ན་
 གང་དྲག་བསམ་པ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ།
 བྱམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱིད་འདོད་པས་དེ་དག་བདེ་བ་
 དང་ལྡན་པ་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཟླ་དབྱེད་བྱས་ན་སེམས་ཅན་
 བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པར། སྐོན་ཏུ་ལྷུས་པ་བཞིན་དཔྱལ་བ་ཚེ་གང་གི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ལ། ཡི་དྲུགས་བཤེས་སྐོམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ། ཏུད་འགོ་གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཟླ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། བསང་བ་དང་བཀོལ་སྦྱོད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ། མི་
 རྣམས་སྐྱེ་ཁྲི་ན་འཚོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ། གཞན་ཡང་དག་ཅེས་བ་དང་སྤང་བའི་

སྐྱུག་བསྐྱེལ། གཉེན་བྱམས་པ་དང་བུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། རེ་བའི་འབྲས་བུ་
མ་འགྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ།
དེ་བཞིན་སྣ་མ་ཡིན་ཚམས་ཁོང་ཁྲོས་སྣ་དང་འཐབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ལྟ་
ལ་འདོད་སྣ་ཚམས་ལ་ཉེ་བའི་འཆི་སྣ་ལྟ་ལ་ཐོགས་པའི་འཆི་འཕོ་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ། དེ་བཞིན་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་སྣ་ཚམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
མདོན་འགྲུབ་བ་མེད་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་པ་རྫོགས་པ་
ན་སྐྱར་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན།

མདོར་ན། བྱམས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ལྡན་པ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་སློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་
ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རོན་
དངོས་ལ་སེམས་ཅན་བདེ་བ་མི་ལྡན་པ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན།
དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་ས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། "བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་
ལུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །"ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བདེ་སྤྱིད་འདོད་ཀྱང་། རྫོངས་པས་སྤྱིབ་
ནས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བཅོམ་པའམ་མེད་པར་བཅོས་ཉི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱམས་པའི་སློ་འགྲོངས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ།
སྤྱིར་རྗེ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན།

སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་ཅེན། ཚས་ཡང་དག་པར་སྤྱང་
པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཚོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་
པར་མི་བཅུད་དོ། །ཚོས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་
རྗེ་ཆེན་པོ་ལོ། ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་གྱིད་
ལྟ་བུའི་ཡོད་པ་ལས། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཏུ་མཚིས་པ་དེར་དབྱུང་

གི་ཚོགས་ཀྱང་མཚོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་
དུ་མཚེས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚེས་སོ། །ཞེས་འཁོར་
ལོ་རིག་པོ་ཆེ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་དམག་དཔུང་མཉམ་དུ་འགོ་བ་བཞིན་
སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཚེས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ངམ་ངམ་ཤུགས་གྱིས་ཡོང་བ་ཡིན་ཅོ། །

དེ་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
སླིང་རྗེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་དགེ་བའི་ཚོས་སླེ་བ་
ལ་སླིང་རྗེ་ས་པོན་འདྲ་བ་དང་། བར་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སླིང་རྗེ་རྒྱུ་རྒྱ་ལྷན་
དྲོད་གཤེར་དང་འདྲ་བ་དང་། མཐའ་མ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྲིན་
པ་བཞིན་སླིང་རྗེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བདོར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སླིང་རྗེ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད།
རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་
པའི་བརྟན་བཅོས་ཚོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་སླིང་རྗེ་ལ་མཚོད་བཟོད།
གང་ལྟར་བཟེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལྷན་ཚོགས་འདི། །ས་པོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྒྱ་འདྲ་
ལྷན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ལྷུང་བ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཐོག་
མར་སླིང་རྗེ་བརྟོད་པར་བསྐྱེ། །གནང་བ་ཡིན། བམ་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་
རྒྱུབ་སེམས་དཔའ། ཡི་དམ་ལ་མཚོད་བཟོད་གནང་ཡང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
བ་གྲགས་པས་དེ་དག་ལ་མཚོད་བཟོད་མ་གནང་བར་སླིང་རྗེ་ལ་གནང་བ་
ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དེ་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་བ་ཡིན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་
གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་གལ་ཆེ་བ་སླིང་རྗེ་བསྐྱོམས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་

ས་དེ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བྱུག་པར་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་བྲགས་པས་སྒྲིང་
རྗེ་ལ་མཚོན་བརྗོད་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྒོ་སྐོམ་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན། དབྱགས་
ལྷི་ནང་ཏུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སྐྱོག་གི་དབང་པོ་སྒོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་
པར་འགྲུབ་པའི་སྒོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། དབྱགས་མེད་ན་སྐྱོག་
འགག་པ་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་དབྱགས་དང་འདྲ་བ་
དེ་སྒྲིང་རྗེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་
ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བཤེས་དཔལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན། སྒོ་བ་དཔོན་ཟླ་བ་བྲགས་པའི་དབྱ་
མ་འཇུག་པ་ལས། "སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ། །བྲགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་ལོ། །"ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིང་རྗེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ། ཚོས་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་བཅས་གསུམ་ཡོད།
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ནི། དུལ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མཉམ་བཤེས། དཔེར་ན། ལྷན་གྱི་ན་ཚེ་དང་། སེམས་ཀྱི་དངངས་སྐྱེད་ལ་སོགས་
པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་སྐྱོག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་
བྲལ་བ་གཅིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཡིན། གང་ཟག་སྐོམ་མཉམ་སྟུ་འདྲ་ཞིག་
བྱུང་ན་ཡང། མོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན་ཡང་འགྲིག །དུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
ནས་རྣམ་པ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན།

ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་པའི་ཚོས་དེ་བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་
དེ་མིན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་དེ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བཤེས་པའི་

རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་འཇིག་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱག་བསྐལ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱག་བསྐལ་དང་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
མ་རིག་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མ་རིག་པ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྡིང་
རྩེ་དེར་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྡིང་རྩེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྡིང་རྩེ་དང་
པོ་དེ་གྱི་རྩོལ་ལྷ་སྟེགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་དེ་དང་། སྡིང་རྩེ་གཉིས་པ་
བདག་འཇིག་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་དེ་ཉེན་མོས་ལ་ཡང་ཡོད།

གསུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྡིང་རྩེ་ནི། རྒྱང་གྱི་དེ་ལོར་འདས་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ། རྫོས་བུལ་གྱི་ལྷ་བས་ཟེན་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོས་བུལ་
ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་མ་རྟོགས་པར་གཉིས་འཇིག་དང་། བདེན་འཇིག།
འབྲུལ་སྤང་གི་དབང་ཏུ་རྒྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་བུའི་བདེན་
འཇིག་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་དེ་ཡིན། སྡིང་རྩེ་གསུམ་པ་དེ་ཐེག་
ཚེན་ཐུན་མོར་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྡིང་རྩེའི་སྡིང་པོ་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

སྡིང་རྩེ་གསུམ་པོ་དེ་མཉམ་ཏུ་སྐྱོམ་ན་འགྲིག་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་
དང་པོ་བསྐྱོམ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཏུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
གོང་ཏུ་བྱམས་པ་ལ་སྟོ་རྒྱུངས་པ་བཞིན། དང་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་ལ་སྐྱོམ།
བར་ཏུ་སྐྱེ་བ་དཀའ་བའི་དགུ་ལ་སྐྱོམ། མཐའ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སྐྱོམ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གཉེན་ལ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་མ་ལ་
སྐྱོམ་པ། དེ་ལ་དྲིན་དྲན་པ། དེ་ཚོ་ཁ་སང་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ།
དེ་ཡང་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། རྫོན་ལམ་
དང་འབྲེལ་བ། གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་སྐྱོམ་དགོས་གྱི་ཡོད།

ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྡིང་རྩེ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་རྩ་བ་གང་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་འཇིག་

མ་རྒྱལ་པར་ཐུག་ཡོད། བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་ཉེན་མོངས་
པ་སྐྱེས། ཉེན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་པ་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་བ་ཡིན། ཚུ་བ་ཐུག་ས་དེ་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་
པས་བདག་འཛིན་མ་རྒྱལ་པ་དང་བུལ་ན་ཅི་མ་འུང་བསམ་པ་བསྐྱོམ་དགོས།

དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྗེ་སྐྱོམ་པའི་ཚོ་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱོས་བུལ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ། ཐན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོས་
བྱས་ནས་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས། རང་རྒྱ་ཐུབ་ནས་གྲུབ་པ་གཏུག་ནས་མེད་
པ། དེ་འདྲའི་ལྷ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དེ་ལྷ་བྱ་གནས་ལུགས་
མ་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་དགོས་བྱུང་བ་དང་།
གནས་ལུགས་རྒྱལ་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་མཉམ་བ། གནས་ལུགས་མ་
རྒྱལ་པ་གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་འབྲུམས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པ་
དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྐོ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱིག་
པ་སྐྱོབས་ཆེན་བྱེད་མཁན་དང་། རང་གི་འཁྲིས་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བྱེད་སྐོག་
ཚགས་སོགས་ལ་སྤྱི་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ།

གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྐྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་
 པའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྐྱེད་པོས། དེ་བསྐྱེད་པོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷིག་པ་སྤངས། དགེ་བ་སྤྲུབ། གཞན་ལ་སན་
 པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པས་ལ་
 པའི་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅེས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཚོབ་པམ་ཞེ་ན། ཚོབ་མི་
 ལུབ། བྱང་ཚུབ་ཚོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་བསྐྱེད་པོས་
 པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ཚོག་མར་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་
 རྗེ་མེད་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་ཡོང་དོན་མེད།

དང་པོ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་རང་གིས་སྤོ་འཁྱོངས་དེས་པ་ཞིག་
 བསྐྱེད་ན། དེའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་འིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སེམས་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་གསང་སྤགས་
 ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལྟ་སྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ། རྣམས་རིམ། སྤགས་པ་རྒྱ་
 བ་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར།
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། དོན་དངོས་ལྟ་སྤགས་སྐྱོམ་གཏན་

ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལྷགས་སྒོ་བ་ལ་དེས་པར་ཏུ་ལྷགས་སྒོ་བའི་
རྟེན་དང་། གནས་པའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན།

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་མང་
པོ་ཡོད། དཔེའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚོ་མས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ།
དེ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། ལྟོ་ལྟོ་བས་
ཀྱིས་དབྱེ་ན་རབ་འབྱིང་མཐའ་གསུམ།

དང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་འཕྲི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཐོག་མར་རང་ཉིད་
རྒྱལ་ས་ལ་བྲི་འདོན་གྱིས་མངའ་གསོལ་ནས། རང་དབང་གི་རྣམ་པས་
ཆབ་འབངས་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ། རྣལ་འབྱོར་མའི་སེམས་བསྐྱེད་
བཞིན་ཡིན། "བདག་གིས་རྒྱལ་ས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པའི་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ།" ཞེས་དང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་ཉི་དེའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གཞན་དག་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལྟེ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་
ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་འཕྲི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་མཉམ་པ་ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་འཕྲི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མཉམ་པ་ཟེར་
ན་གྱི་གཏོང་མཁན་ཡིན། ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་འཕྲི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
མཚོ་འདེད་པ་རྟེན་བཞིན་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་མཉམ་པ་ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་འཕྲི་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཡིན།

ཇི་པོ་ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་འཕྲི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཇི་པོས་དང་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྐོ་ལ་བཏང་ནས་རང་ཉིད་རྗེས་ལ་སྐོ་བྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐོ་ལ་
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཀོད་ནས། རང་ཉིད་རྗེས་ལ་སྐོ་བ་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་ལ་

སོགས་པས་རྗེ་པོ་ལྷ་ལུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་པ་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ན་ཡང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛང་
མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གཞན་དོན་མཛད་པ་ཡིན།

སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྗེ་ལས་བྱུང་བ། ཚོ་གའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྐོ་མ་པའི་སྐོ་བས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཚོ་
གའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བུ་མེད་གསུངས།

ཚོ་ག་ལ་དབྱེ་མ་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་
ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྒྱུད་པ་གཉིས་
ལྷན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་ལམ་འགྲམ་ཀྱི་སྐབས་གནང་བ་དེ་འདྲ་ལྷགས་
ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐོ་མ་པ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན། དེ་འདྲའི་ཚོ་ག་གང་རུང་གི་སྐོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མཁན་
དེས་ཚོ་ག་ཅུ་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་
དོན་ལེགས་པར་ངོ་འཛོད། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་
བོ་ཡིན་ན་ཡང་དགེ་བ་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དེས་
རྗེས་ཟིན་པ་ཡིན་ན། དགེ་བ་སྲ་མོ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་།
དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ལོང་ནས་ལོང་
རུ་འཕེལ་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། གསེར་འགྱུར་ཀྱི་རྗེས་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གསེར་རུ་
བསྐྱུར་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་

ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྡིག་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རླུག་བསྐྱེལ་དེ་
ལས་སྦྱོབས་སྦྱབ་པ་དམག་དཔོན་དཔལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། ལྷོགས་
དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་ན་གང་ལའང་འཇིགས་མི་དགོས་པ་དང་། གཞན་
ཡང་རྣམ་མཐའི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མེ་དེས་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེགས་པས་ཡིན་ནོ། །

ཀྱུན་རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས།

སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྒྱིར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན། ཀྱུན་རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་
དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས། སྒྲོན་པའི་
སེམས་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་རང་རེ་ལྷུང་པ་གཅིག་ལ་འགོ་དགོས་བསམ་
པ། ཐོག་མར་འགོ་འདོད་གྱི་སེམས་དེ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཡིན།

འཇུག་པའི་སེམས་ནི། འགོ་བའི་ཆེད་དུ་འགོ་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་
ལམ་དངོས་སུ་བཏོད་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་མ་སླེབས་བར་དུ། སླེབས་པའི་
འབད་བརྩོན་གང་བྱས་པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན། དེ་བཞིན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་བསམ་པ་དེ་སྒྲོན་པའི་
སེམས། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཕར་
སྒྲིལ་བྱུག་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན།

དེ་ཡང་སྒྲོན་ཞུས་པ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་རྒྱུན་རིང་པོ་
བསྐྱོམ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེད་པ་

དང་བུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་སློབ་སྦྱངས་
ནས། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པ་ཞིག་དགོས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བ་དང་། སྒྲོབས་པའི་
རྣམས་པ་ད་ལྟ་ང་ཚོར་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་མཐུ་པོ་ཆེ་
ཚོར་ཡང་མེད། དེར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ལ་
ཡང་མེད། འོ་ན་སྤྲུལ་ཡོད་སྐྱམ་ན། ཚལ་གཉིས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤང་བ་བྱ་སྤྱོད་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ཏུ་སྤངས་པ། རྣམས་བྱའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ། དེ་ལྟར་མཁུན་བཅེ་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་མཐར་སྐྱབ་པ་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་སྒྲོབས་པའི་
རྣམས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་སྒྲོབས་པའི་མཁུན་པ་དང་བཅེ་བ་ཡང་ཡོད་
པས། བདག་གིས་ཅི་ལ་སྤྲུག་གྱུང་དཀའ་བ་བྱུང་ཏུ་བསད་དེ་ཅི་ནས་གྱུང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས། ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་སེམས་དེ་
སྒྲོལ་པའི་སེམས་ཡིན། དབུ་མའི་ལྷགས་དང་། སེམས་ཅན་ལྷགས་གང་ཡིན་
ཡང་། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལུས་ཏེ། སྤྲུལ་གོང་འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་
རྟེན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།

སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད།

སྒྲོན་པའི་སེམས་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གོ་འཕང་
 མོ་བ་ན་བསམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་མོ་བ་པར་བྱ་བསམ་པ་ཡུལ་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་མདུན་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་ཡིན། དམ་བཅའ་བྱས་ཏེ་སྒྲོན་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་མོ་བ་པ་ཡིན། སྒྲོན་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་
 བན་ཡོན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་
 པའི་ནད་ཅམ་སེལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ལ་ཡང་། བན་
 ཡོན་ཚད་མེད་པ་ཡོད། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། ལྷན་ནད་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་
 དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་པའི་ནད་སེལ་བའི་བསམ་
 པ་འཁོར་ན། བན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་ནད་གཅིག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་པ་གཅིག་མ་
 ཡིན་པ། ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན། དེ་ཡང་ལྷན་ནད་ལྟ་བུ་སྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་མ་ཡིན་པ། ལྷས་ཀྱི་ན་ཚ། སེམས་ཀྱི་དངངས་
 ལྷག ། ཡིད་ཀྱི་མི་བདེ་བའི་རིགས་གང་དང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་
 བས་བདེ་བར་འགོད་པར་འདོད་པས། དེའི་བན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
 པ་དང་། བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་ཡོང་ངེས་པ་ཡིན།

འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཚོལ་ན་སྐྱམ་
པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིག་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཚོལ་
པར་ཤོག་ཅེས་སྒོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོལ་མི་ཐུབ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
གོ་འཕང་ཚོལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོགས་བསགས། སྐྱིབ་པ་སྦྱངས། ཤིན་ཏུ་
ནམ་ཀྱང་དགའ་བ་སྦྱང་དགོས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཚོལ་པར་བྱེད་
པ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་གྱི་ཡིན་བསམ་པ་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན། དེ་ལྟ་
བུའི་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མདུན་དམ་བཅའ་ཚུལ་
བཞིན་ཏུ་བརྒྱབ་བ་ཡིན་ན། དེ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་འཇུག་པའི་
སྒོམ་པ་ཡིན།

འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ཡན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་ཡོད། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན། སྦྱོང་འཇུག་ལས། "འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་
སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང། །འཇིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེད་རི་
སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།" །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་གང་དང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་
ཅད་གཞན་བདེ་བ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པའི་ངོས་ནས་བསམ་ན་ཡང་། དཔེར་ན། ལྷང་
པའི་འགོ་བྲིད་མི་དམངས་གྱི་བདེ་སྐྱུག་ལ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་ལེན་མཁན་ཞིག་
ཡོད་ན། དེ་ལ་མི་ཚང་མས་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཏུས་ཡུན་རིང་པོའི་

རྗེས་སུ་ཡང་དེའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་
བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་མ་རྒྱ་ཏ་མ་གཞི་འདྲ་པོ་རང་
གི་ཚོབ་དང་གོ་ས་ཆ་ཚང་སྟོན་བཏང་ནས། མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་
དོན་གནང་བར་བརྟེན། རྒྱ་གར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་ལའང་
བརྟེན་མཐོང་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། དེ་མིན་ལུང་པའི་འགོ་བྲིད་ཀྱང་རང་
གཅིག་སུ་རྗེས་པོ་དང་། ཉམས་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྤངས་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྲས་ཀྱང་
དགའ་པོ་མི་བྱེད།

དེ་བཞིན་རང་དང་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་གྲངས་མེད་པ་དང་།
རང་ནི་མི་གཅིག་ཡིན། གཅིག་དང་མང་པོ་གཉིས་ལས་མང་པོ་དེ་གལ་ཆེ་
བ་ཡིན། གཞན་གྱི་བདེ་སྲུག་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན། དེ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་བདེ་སྲིད་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་
ལྷས་སློང་འཇུག་ལས། "འཇིག་རྟེན་སྲུག་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱུན་རང་བདེ་
འདོད་ལས་བྱུང་། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་བདེ་བའི་ཆེད་
བསམ་སྟོབས་བཏང་ན་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལངས་ཏེ། མི་སྲིད་པ་དང་། མི་འདོད་
པ། སྲུག་བསྐྱེད་འབང་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོང་མི་སྲུབ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ངལ་
བྱེད་དུ་བསད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྒྱབ་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤར་བྱོན་
པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་སོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་ནས་
འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་སྟོབས་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་
ཟད་པ་མེད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་
རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་སློང་འཇུག་ལས། "མང་དུ་བཤད་ཉུ་ཅི་ཞིག་དགོས། །
བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །སྲུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཚད་པ། །འདི་
གཉིས་ནི་བྱེད་པར་ལྟོས།" །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མང་པོ་

བཤད་མི་དགོས་པར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་དུ་ལྷའི་
བར་རང་དོན་འབའ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་དང་། ར་སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱང་ན། རའི་
དོན་དག་འགྲུབ་ན་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། ཉིན་མཚན་རྩོམ་
མེད་ཐེལ་འཚུབ་བྱས་ཏེ་རང་དོན་ཁོ་ན་བརྒྱབས་ཀྱང་། ལྷག་བསྐྱེད་འབའ་
ཞིག་ལས་བདེ་སྐྱིད་སྐྱབ་སྐྱབ་མེད། ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་
རང་དོན་ཡོངས་སུ་ཡལ་བར་དོར་ནས། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདེ་སྐྱིད་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཆེད་སྐྱེ་གསུང་སྐྱབས་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱེད་བ་མང་པོའི་བར་ཚོགས་བསགས། སྐྱབ་པ་སྐྱབས་གནང་བའི་
འབྲས་བུར་ཅི་ཞིག་བྱང་བ་རེད་ཅེ་ན། རང་དོན་རྒྱ་སྐྱབས་རྩོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མཐར་སྐྱབ་པ་མངའ་བ་དང་། གཞན་དོན་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མ་
ཚད་པ་བྱང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་བརྟམས་ན་ཤེས་སྐྱབ་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་ནས། ད་ལྷའི་བར་རྒྱ་རང་དོན་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ། མི་འདོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་གྱིས་རྣམ་ཉག་
རྒྱ་མཐར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཚན་པའི་འབྲས་
བུར། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱབ་རྒྱ་འགྲུབ་སྐྱབ་པ་
ཞིག་བྱང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་མ་འབའ་ཞིག་གིས་རང་དོན་སྐྱབ་མཁས་
ཤོས་དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་པ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་ཏེ། འོན་
དངོས་སུ་བདག་གཞན་བརྗེ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་གི་བདེ་སྲིད་
ཕར་སློལ་བཏང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་རང་སོགས་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་ཡིན།
ཡིན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱོ་བོས་ལམ་སེང་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་ཐུབ་པས། མན་ངག་ལ་
རིམ་གྱིས་སློ་སྐྱོར་ཚུལ་གསུངས་པས། དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྐྱོམ་
པ་དང་། དེའི་རྗེས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྐྱོམ་དགོས། ད་ལྟ་རྒྱ་རྒྱུ་བདག་
གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་ཡོང་གི་མེད། གཞན་ལ་བརྗེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། ཡང་དང་པོ་དེ་རྒྱུན་བྱེད་ཀྱིས་དོགས། ར་ཉམས་ཀྱིས་དོགས།
ར་རྒྱུར་གིས་དོགས། དེ་འདྲ་ཁོ་ན་བསམ་སྟེ། ར་གལ་ཆེ་བ་ཚི་བཞིན་ཡོད།
དེ་སློ་སྐྱུངས་ཏེ་རང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་། གཞན་ཡང་རང་དང་མཉམ་
པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ་དགོས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐོ་འཕང་སྐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱོམ་དགོས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ། རི་སྐྱད་དུ། རོར་ཆེན་ཀྱན་དགའ་བཟང་
པོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ལོག་གསུམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་གསུམ་གཏོར་མ་ལས། "རང་
གི་ལུས་ལ་དཔེར་སྐྱངས་ནས། །གཞན་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག །"གསུངས་
པ་བཞིན་རང་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ཐ་ན་སེམས་ཅན་རྒྱུད་གས་
ཞིག་དང་། སློ་མ་རྒྱན་ཆད་ནས་ཆེ་བ་སྟེ་མིའི་བར་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་
པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཁབ་ཅོམ་བཅུགས་པའི་
སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱག་

བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ད་ལྟའི་བར་རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་
 བས། རང་གི་བདེ་བ་ཚོབ་པ་དང་། རང་སྟུག་བསྐྱེད་མེད་བ་འབའ་ཞིག་
 བསམ་པས། ད་ལྟ་བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པས། བདག་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བདེ་
 བ་ལ་ཡང་དོ་སྲུང་བྱེད་པ་དང་། བདག་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པས། སེམས་ཅན་
 གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་དགོས། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་
 སོ་ཞི་བ་ལྷན་སྦྱོར་འཇུག་ལས། "ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་སྲུང་བར་བྱ། །"
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བདག་ལ་དོ་སྲུང་གང་འདྲ་བྱེད་པ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་འདོད་སྲུང་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་
 བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་གཅེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་སློ་རིམ་
 གྱིས་སྐྱུངས་ནས་བདག་དང་གཞན་གཉིས་སློ་བྱེད་པར་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་
 བ། མོམ་པ་གཉིས་པ་དེར་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་པ་གསུངས་པ་ཡིན།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་པ།

བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་ཐུབ་བམ་
 ལྟམ་ན། དེས་སྐྱབ་མི་ཐུབ། ཅིའི་སྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་སྦྱོར་འཇུག་
 ལས། "བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག། །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །"ཅས་
 གསུངས་པ་ཡིན། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་
 སྟོབ་མི་ཐུབ་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ལས་ཐར་མི་ཐུབ། དེས་བརྟེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་བསམ་ན་
 བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་དགོས། དེའི་ཚུལ་ཡང་།
 རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་སྦྱོར་འཇུག་ལས། "གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་
 འོ། །ལྷུང་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་ཏུ་བརྗེ་བྱ་བ།
 གསང་བའི་དམ་པ་སྐྱུད་པར་བྱ། །"ཞེས་བདག་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ལྷུང་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན། དེས་བདག་
 གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན། ཅིའི་
 སྱིར་ཞེ་ན། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དེ་བརྟེན་པའི་སྦྱིང་པོ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།

དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་ན་གོམས་སྦྲེལ་བས། དང་
 པོ་རང་ལ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བའི་མི་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ཡང་རང་གི་
 རྩ་བའི་མ་དེ་གསོན་པོ་དང་། གཞིན་པོ་གང་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་ལྷགས་དང་།
 རྣམ་འགྲུར་ལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོམ། དེའི་དྲིན་དང་། རང་ལ་

བཅེ་བ་དང་བྱམས་པོ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་དྲན། དེ་ལ་དྲིན་ལན་ལ་དྲིན་དང་།
ཕན་ལན་ལ་ཕན་འདོགས་དཔོན་པའི་ཚུལ། ཁ་སང་བྱམས་པ་དང་སྡིང་རྗེ་
བསྐྱེམ་པའི་སྐབས་བཞིན་བསམ།

མ་དེ་རླུག་བསྐྱལ་ལས་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་ཐུབ་
པ་ངས་བྱ་ཡི་ཡིན། མ་དེ་ལ་གང་གིས་གཞོན་དམ་སྟམ་ན། རླུག་བསྐྱལ་གྱིས་
དངོས་སུ་གཞོན། རླུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བརྒྱད་ནས་
གཞོན་པ་ཡིན་པས། མ་ཡི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། སེམས་ཀྱི་
དངངས་སྐྱག་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། ལས་ངན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ལེན་བསམ་པ་དང་།
རླུག་བསྐྱལ་དང་རླུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྲིན་
པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་མ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། རྒྱད་
ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རླུག་བསྐྱལ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གི་
ཡིས་སྐྱ་བཟར་བ་བཞིན་ནག་ཉིལ་ལེ་ཚུར་བྱུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡིང་གི་
དཀྱིལ་ལ་ཐིམ་སོང་བསམ་པའི་མོས་པ་བྱས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པའི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་དེ་ཉིད་གཞི་མེད་ཙ་བལ་དུ་སྤྲིན་སོང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱས།
རང་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་བདེ་བ་དང་། སེམས་སྡིད་པ་དེ་དག་གིས་
མའི་ལུས་སེམས་ལ་འབྲལ་དུ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བས་བརྒྱད་
ནས་ཕན་པས། རང་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
སྡིང་ག་ནས་སྤྲིར་སོང་ནས་མ་ཡིས་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱད། གནས་སྐབས་སུ་
ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོས་དགེ་བ་བརྒྱབ་པའི་
མཐུན་སྦྲེན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་བྱེད། དེ་དང་མཉམ་
དུ་དག་ནས་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དགའ་བ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྐྱུངས་ཏེ། སྒོན་བཞིན་ཐོག་མ་སྐྱུན་མཆེད་གཉེན་
ཉེ་འབྲེལ་ལྷུལ་མི་བྱིས་མཚོས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ལ་བདག་གཞན་
བརྗེ་བ་བསྐོས། དེ་ནས་བར་དུ་སྐྱེ་དཀའ་བ་དག་དང་གདོན་སོགས་གཞོད་
བྱེད་རྣམས་ལ་བསྐོས། མཐའ་མ་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐོས།

དེ་ལྟར་སྐོས་པའི་ཚེ་རང་ལ་ན་ཚ་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་དུག་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ན་ཚ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་
འརྒྱུ་ཉེན་ཁམས་འདིའི་ནང་བདག་ནང་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། སེམས་
ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཚུང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྲིབ་རྗེ་བསྐོས། དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སོག་
དུ་རྒྱུ་བྱུངས་ནས་སྐྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
དགེ་བ་དང་བདེ་བ་གང་ཡོད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་བྱེ་བལ་
མགོ་ན་བ་ལྟ་བུར། རའི་མགོ་ན་བ་དེས་སེམས་ཅན་མགོ་ན་མཁུན་ཐམས་
ཅད་ནད་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རའི་སོག་
ལ་ཡོང་བར་ཤོག ། ར་ཡི་བདེ་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲིབ་པར་ཤོག་སྟེ། བཤེགས་པ་སྐོད་སོགས་བྱེད་
སྐབས་བདེ་སྐྱུག་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད།

འཇམ་དཔོན་ཨ་ལྷོས་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
གི་དོན་འབྲེལ་ལས། སྒོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཇའ་པོའི་སུ་མོ་བེར་བ་ཞིག་བྱུང་།
དེ་ཡང་དེའི་མར་སུ་སྐྱེས་པ་མི་འཚོ་བས་སུ་མོའི་མིང་བཏགས་པ་མཇའ་
པོའི་སུ་མོ་ཞེས་གྲགས། མཇའ་པོའི་སུ་མོའི་ས་དེ་རྒྱ་མཚོར་ལོ་སུ་ལེན་
དུ་སོང་སྟེ། ལྷ་གཟིངས་ཞིག་ནས་འདས་པ་ན། དེའི་མ་ཡིས་པ་ཟན་གྱི་འཚོ་
ཐབས་གང་ཡིན་མ་བཤད་པར། ལས་གཞན་བྱས་ཏེ་དེའི་སྐྱེ་གང་བྱུང་བ་

ཐམས་ཅད་མར་སྤྲད་དེ་འཚོ་བ་ན། ཏུས་སྤྲིས་གང་མཚམས་ཤིག་ན་དེས་
རང་གི་ལ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ལོ་རྒྱུ་ལེན་མཁན་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། ཁོ་ཡང་རྒྱ་
མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པར་འགྲོ་བའི་འདོད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེས་རང་གི་ལ་རྒྱ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་ཏུ་འགྲོ་
བར་འདོད་པ་བཤད་པ་ན། མ་ཏུས་ཏེ་མ་འགྲོ་ཞེས་བཀག་པས། དེ་ཁོས་ཏེ་
རང་གི་ལ་རྒྱ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པར་གཞུགས་ཤིང་། མ་ཉམས་པར་རྒྱ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་
ལེན་ཏུ་སོང་། རྒྱ་མཚོར་བཤོད་པའི་ཚེ་ཤུ་ཞིག་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་བྲལ་བ་བྱས་
པ་ན། ཤིང་ལེབ་ཅིག་ལ་འབྲམ་ནས་མཐར་སྐྱིད་སྤྲོད་ཞིག་ཏུ་སྤྲོད་པས། དེར་
སྤྲོད་ཏུ་དང་ཏུ་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པ་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
དེ་དག་གིས་ཁོ་ལ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
ཉམས་ནས་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
ན། སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
ཏུ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
དེ་མཚོར་བ་དང་ཁོའི་སེམས་མི་སྤྲོད་པ་བྱུང་སྟེ། བར་ཏུ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
ན། བར་ཏུ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་འཚོར་བཞིན་པའི་སྤྲོད་བསྐྱེད་ལ་ཚུངས་པ་ཞིག་མཚོར་།
སྤྲོད་བསྐྱེད་དེ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
རང་གི་ལ་རྒྱ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ནས་"གང་བཅོངས་པ་རྣམས་ཤོལ་བར་གྱུར་ཅིག །མ་འཚིང་བ་
རྣམས་བཅོངས་པར་གྱུར་ཅིག །"ཞེས་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་
ལོ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པའི་ལོ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པའི་ལོ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་
ལེན་པའི་ལོ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པའི་ལོ་མཚོར་ལོ་རྒྱུ་ལེན་པའི་ལོ་མཚོར་
དང་སྤྲོད་བསྐྱེད་དཔལ་ལོན་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དེའི་སེམས་ལ་

འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ང་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་པ་སྐྱུག་བསྐལ་ཅན་མང་པོ་
ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ངའི་སྐྱུག་བསྐལ་འདིས་གོ་ཚོད་
ནས། ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་
མ་ཐག་ཚེ་འཕྲོས་ནས་ལྟ་ཡི་ཡུལ་ལ་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། གཞན་པན་གྱི་
བསམ་པ་ཞེས་པ་དེ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཚ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ།

མཐའ་མ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་། བརྗེ་
བ་པོ་རང་ཉིད། བརྗེ་བུ་བདེ་སྐྱུག་གཏོང་ལེན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷུང་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་ལམ་ལྟོས་ནས་ལྷུང་བ་འབའ་
ཞིག་ཡིན། ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་
དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདིགས་སྐྱུག་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་།
གཉིད་ལས་སད་པའི་ཚེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་མེད་པས། མེད་བཞིན་དུ་
འབྲུལ་སྐྱང་གིས་བསྐྱུང་ཅིང་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་དགོས་
པ་ཡིན་ལོ། །

མདོར་ན་རང་ཅག་གི་སྒྲོན་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་
འདྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེར་དག་ཏུ་བརྟམས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྒྲོན་ཐམས་
ཅད་དེའི་སྤྱིང་དུ་གྲངས། བདག་གཅེས་འདྲིན་གྱི་འགོང་པོ་འདུལ་བ་དང་།
ཕན་བདེ་དང་། རྐྱིད་པ་དང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པར་ཤེས་ཏེ། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་
གཏོང་། མདོར་ན་ཚོས་བསྐྱུང་བ་གཞན་དོན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་

ན། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱུ་འགྲུར་བ་ཡིན། མདོར་ན། ཚུལ་གང་དང་གང་བྱས་ན་ཡང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན། ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱང་ན་ཚུལ་ཟབ་མོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཅུལ་གྱིས་གྲུབ་འབྲས་ཚོན་སྲུབ་པ་ཁག་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འགན་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་གྱི་རྒྱུད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། འབད་བཙོན་དང་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱག་དགོས། དེ་ལ་རྒྱལ་སྲས་གྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱི་ལ་བསྐྱབ་དགོས་གསུངས་པ་ནི། ཐ་ན་རང་གི་ལྷན་ལོངས་རྒྱུད་རྒྱུས་གསུམ་རྒྱུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་སྟེ། ད་ལྟ་གསོག་བཞིན་པའི་དགེ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ། སྤར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་པ་མ་སེམས་ཅན་ཚོར་བཏང་ནས། སེམས་ཅན་ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས་དང་། རློམ་འདོད་པ་ལ་རློམ། རོར་འདོད་པ་ལ་རོར། མདོར་ན་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་གང་འདོད་པ་དེ་དག་གི་རེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅི་དང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་ཤོག་སྐྱམ་ནས་བརྗོམ།

རང་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་པར་སྐྱོན་བྱུག

ཁ་འདོན་དང་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང།
བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རང་སྐྱོན་པར་བྱེད་
པ་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་བྱུག་དང། གཞན་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་
པོ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་
བྱུག་ནི། དང་པོ། བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་སྐྱོན་པ། གཞིས་
པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བའམ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་
ཚུལ་བྱིམས། གསུམ་པ། གཞན་གྱི་གཞོན་པ་ལ་སེམས་མི་འབྲུག་པ་བཞོན་པ།
བཞི་པ། རྒྱལ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་སྦྱོང་འཇུག་ལས། "བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྤོང་བའོ།"
ཞེས་དགེ་བ་ལ་སྤོང་བའི་བཙུན་འབྲུག། ལྷ་པ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤོང་བ་
གཅིག་ཏུ་གཏང་བ་བསམ་གཏན། བྱུག་པ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་སྤྲང་ཚུལ་གཞིས་སུ་སྤྱེ་ནས་སྤྲང་
ཚུལ་ལྟར་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ། གནས་ཚུལ་ལམ་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་
བྱུག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས།

དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོའམ་གལ་ཆེ་བོས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྐྱོན་པ་དེ་ཡིན། ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་གཞན་ལ་པ་རོལ་ཏུ་
སྐྱོན་པའི་མིང་ཐོབ་ཀྱི་མེད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དེ་མིག་ལྟ་བུ་དང།
པ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་གཞན་ལ་པོ་དེ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། མིག་ཡོད་
མཁན་གཅིག་གིས་ལོང་བ་མང་པོ་བྱིད་ལུབ་པ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞན་

ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་ཕ་རོལ་རྩ་སྐྱོན་པའི་མིང་ཚོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་
རྩ་འགྲུར་བར་བྱེད། མདོ་རྣམས་པ་ལས། "ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་
སྐྱོན་ལྷ་དེས་(ནི་)། ། དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་རེག་པར་ག་ལ་འགྲུར་
(རྣམ་མ་ཡིན་)། །"ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

གཞན་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་དཔོན་པོ་བཞི།

དང་པོ་སྐྱོན་པ་ཞེས་སྡོག་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། སར་སྐྱོན་རྩལ་གི་ནང་ཚན་
གྱི་སྐྱོན་པ་དེ་སོ་སོའི་ཚོགས་རྣམས་པ་དང་། འདྲིའི་གཞན་ཚོས་ལ་འཇུག་
པའི་ཆེད་རྩ་སྐྱོན་པ་གཏོང་བ་དང་། ལྷན་པར་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཚོགས་སྐྱོན་པོ་སྐྱེས་
ནས་ཕ་རོལ་པོ་ཡིད་འགྲུག་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་སྡོད་དང་འཚམས་པའི་
སྡོ་ནས་ཚོས་སྡོན་པ་དང་། ཚོས་སྡོན་པ་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་རྩ་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྡོ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དོན་སྡོད་པ། གཞན་ཉམས་
ལེན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་རྩ་རང་གིས་ཀྱང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་།
འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དོན་མཐུན་པ་ཡིན། དོན་སྡོད་པ་དེ་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་སྡོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྩ་བཅུག་པ་དང་། དོན་མཐུན་
པ་དེ་གཞན་དག་ལ་དཔེ་སྡོན་པའི་ཆེད་རང་གིས་ཀྱང་འབད་བཙོན་ཆེན་
པོའི་སྡོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་དཔོན་པོ་བཞི་དེ་དག་ཉམས་
ལེན་བྱེད་དགོས། དེས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་སྐོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །

དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས།

དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། ཐོག་མར་ཀུན་སྐོར་དང་། ཀུན་སྐྱོད་
 ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་སྐོན་འགྲོའི་ཚོས་རིམ་གསལ་པ་
 ལ་ཐོག་མར་ཐུན་མོང་གི་སྐོན་འགྲོ་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས། དལ་འབྱོར་
 རྟེན་དཀའ་བ། འཚི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། བྱམས་སྡིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་བཅས་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བྱམས་སྡིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན། དེ་ལ་བྱམས་པ་སྐོམ་པ། སྡིང་རྗེ་སྐོམ་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྐོམ་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐོམ་པ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས་དང་།
 འཇུག་པའི་སེམས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྐོམ་པ་དང་། བདག་གཞན་
 བརྗེ་བ་སྐོམ་པ་གཉིས། རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྐྱི་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱེད་པ། རང་
 སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་ཏུ་གཞན་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་བརྒྱ་བའི་
 དཔོན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཚ་ཚར་གྲུབ་
 བས། དེ་རིང་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་སྐོམ་པའི་སྐབས་ཡིན།
 དེ་ལ་སྐོམ་པའི་ཐབས་དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་ཚུལ་སྐོར་བར་བྱ།

དེ་ཡང་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་སྟེ་ན། ཚོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན། སྤྱིར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་
ལས། སྤང་ཚུལ་ད་ལྟ་རང་རེས་མཚོང་བ་གཟུགས་སྐྱེ་དྲི་རོ་ལ་མོགས་པ་དེ་
དག་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་ཏུ་བདེན་པ་མིན།
གནས་ཚུལ་དེ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། མཁྲིས་ནད་
ཅན་གྱི་མིས་ལྷ་བ་སེར་པོ་མཚོང་གི་ཡོད། དེ་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱི་མཚོང་བའི་
སྤང་ཚུལ་རེད་མ་གཏོགས། གནས་ཚུལ་ལ་ལྷ་བ་དཀར་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་
ད་ལྟ་མཚོང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་མོགས་དེ་དག་སྤང་ཚུལ་རེད་མ་གཏོགས་
གནས་ཚུལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན།

མི་དགུས་མ་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེ་ག་རེ་ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱང་བྱེད་
གྱི་མེད། ག་རེ་མཚོང་བ་དེ་དེ་བཞིན་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རང་
ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་མིན་རྟོག་དཔྱད་
བྱེད་གྱི་མེད། གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་ཚོས་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས། སྤྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་པ་ཚོས་
བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། བྱི་བྲག་གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་རིག་
གི་སྐྱེས་བུ་མོགས་གྲུབ་མཐའ་ལོ་ལོས་བརྟག་ཅིང་དབྱང་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་
མཐར་འཇོག་པ་དང་། གནས་ཚུལ་བདེན་པར་འཛིན་ཞིང་། སྤྱི་རོལ་པའི་
གཞུང་ལུགས་ནང་ལ་ཡང་བཟུང་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་བྱི་བྲག་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་སྤེལ་པ་གཉིས་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
དངོས་གང་ཡིན་ལ་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱང་ནས། རི་ལྷ་ར་གཏན་ལ་
ཕབ་གྱང་རྟག་ཆད་གང་རུང་གི་མཐར་ལྷུང་བ་མ་གཏོགས། རྟག་ཆད་གྱི་

མཐའ་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་མེད། དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གཅིག་མ་གཏོགས་གནས་ལུགས་མང་པོ་ཡོང་མི་སྲིད།
གནས་ལུགས་གཅིག་སུ་དེ་གཏན་ལ་འབབས་སྐབས་སྲི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་
སྒྲི་བ་གཞན་ཚང་མས་སྟོགས་ཅམ་མ་གཏོགས་པ། དོན་ངོ་མ་དེ་གཏན་ལ་
དབབ་ཐུབ་མེད།

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཤའ་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཙམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་གསུངས་ཏེ། དེའི་
དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ལྟ་ངན་འདས་
པའི་འོག་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་དག་སྟོང་སྲུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ནས། ཉོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་འགྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ མདོ་ལང་ཀར་གསེགས་
པ་དང་འཇམ་དཔལ་ཙུང་ལས། ལྷུང་བསྟན་པ་བཞིན་མཁོན་པོ་སྲུ་སྲུབ་བྱོན་
ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་
མའི་ལམ་ཏུ་བཀྲལ་བར་མཛད། སྲུ་སྲུབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་སྟོན་གསུངས་པ་ཡིན།

བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་གསོག་པ་པོ། རྣམ་སྲིན་ཚུང་བ་པོ།
འཁོར་བར་འབྱམས་པ་པོ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བདག་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས།
ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་
གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྟོས་པ་
དང་བལ་བ། ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀྱི་གཉིས་མིན་སོགས་མཐའ་གང་ཏུ་
ཡང་མ་གྲུབ་པ། འཕགས་པ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་ཀྱིས་རང་གི་མ་ལ་གསུངས་པ་ལས། "སྒྲི་
བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་སྲིན།" ཞེས་པ་ལྟར། ཚོས་ཏུ་སྒྲི་མི་སྲུབ་

པ། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་རུ་མེད་པ། ངག་གིས་བརྗོད་རུ་མེད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་
སྒོར་པ་ཉིད་རུ་འགྲེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། བདེ་སྐྱེག་ཀྱུན་
གྱི་ཚུ་བ་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་
ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ། སེམས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་མ་རྟོགས་ན། ཚོས་གཞན་གྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱང་རྟོགས་མི་སྲུབ་པ་
ཡིན། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
ཟབ་མོ་སྒོར་པ་ཉིད་སྒོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་
རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་རྟེན་ཞི་གནས་དང་། བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་གཉིས། ཞི་
གནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་གནས་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་འཛིན་གྱི་
ཚམས་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་གདངས་སྐྱེག་པར་འཛོག་ཅིང་
གནས་པ་དེ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་ནི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་ཤེས་པ་
སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱི་བ་གཤོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས། ཚོས་
ཚམས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པ་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་། གཏུག་མའི་སེམས་ཀྱི་
རང་ཞལ་སྐར་མ་མཐོང་བ་ལྷག་པར་མཐོང་བར་ལྷག་མཐོང་ཞེས་ཟེར། དེ་
ཡང་མདོ་དགོན་མཚོག་སྐྱབ་ལས། "ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའོ། །
ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན་ཡང་དག་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །" ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དང་པོ། ཞེ་གནས་བསྐྱེད་པ།

དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་པ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ།
དང་པོ་རྟེན་ཞེ་གནས་སྐྱེ་ལ། བརྟེན་པ་སྣུག་མཐོང་སྐྱེས་དགོས། ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་
རིག་པ་དྲུངས་ནས་འབྱེད་དགོས། དེ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོན་དུ་ཀུན་
རྒྱབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་དང་། རྟེན་རྗེ་སྐྱོམ་པ། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཡིན་ནའང་། དེ་དག་གིས་ཉོན་
མོངས་པ་འཕེལ་དུ་མི་འཇུག་པར་མགོ་མཐུན་པ་ལས་རྩ་བ་དྲུངས་ནས་
འབྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱེད་
པར་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལས་བྱང་བའི་གཞི་རྩ་བདག་འཛིན་མ་
རིག་པ་དྲུངས་ནས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་མ་སྤྱད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
མི་ཐུབ། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན། ཐར་པ་ཐོབ་མི་ཐུབ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
གོ་འཕང་དེ་བས་ཀྱང་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་
དྲུངས་ནས་འབྱེད་པར་དེ་དང་འཛིན་སྤྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་དགོས།

བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སམ་
སྣུག་མཐོང་ཡིན། དེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་ཞེ་གནས་མ་བསྐྱེད་ན། བརྟེན་
པ་སྣུག་མཐོང་ཡོང་མི་ཐུབ། ད་ལྟ་རང་རེའི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱིང་བ་
བར་མ་ཆད་པ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིང་ན་སྣུག་མཐོང་ཡོང་མི་ཐུབ། དང་པོ་ཞེ་

གནས་བསྐྱོམ་དགོས། ཞི་གནས་ཀྱང་ལྷན་སེམས་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་དང་། ཞིང་ལས།
ཚོང་ལས་སོགས་བྱ་བ་དང་། སྤྱིའི་འདོད་ཡོན་དང་། བར་སེམས་ཅན་ལ་
ཆགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ། དང་སོ་དབེན་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་
ནས་འདུ་འཇོག་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་སོ་མེད་
ཚུལ་གོང་རྒྱ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་སྐབས་
ལྷ་བཤད་པ་བཞིན་བསྐྱོམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྦྱིང་སོ་མེད། དཔེར་ན།
ལས་ཀ་རི་ཅོམ་བྱས་ཀྱང་ཚར་བའི་རུས་མེད་པ། འདོད་ཡོན་རི་ཅོམ་ཡོངས་
ལྷ་སྦྱང་ཀྱང་ཚོམ་པའི་རུས་མེད་པ། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་མཇོང་འགྲོགས་
སོགས་ལ་རོ་སྤྱང་དང་། མཐུན་སྦྱོར་རི་ཅོམ་བྱས་ཀྱང་ག་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡོང་
མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་གནས་སྤྱིའི་
རུག་སྐྱུལ་སོགས་དང་། དག་བསུགས་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་མེད་པ། བར་གི་
ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པའི་བྲག་སྐྱུག་གམ། རི་གསེང་ངམ།
ནགས་གསེབ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་རང་གི་གནས་ལྷ་སྦྱང་དང་། ཟ་བྱི་འར་
འུར་མེད་པ་ལྷན་སེམས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་ན་ལེགས་སོ་
ཡོང་བ་ཡིན། ཞི་གནས་སྐྱོམ་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྷ་ངོས་ཟིན་པ་དང་། དེ་
སྤང་བའི་གཉེན་སོ་འདུ་ཤེས་བརྒྱུད་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་པ་གནས་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་དགུ་ཡི་སྐྱོ་ནས་ཞི་གནས་འཚོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད།

ཉེས་པ་ལྷ་ལས་དང་སོ། ཞི་གནས་སྐྱོམ་པ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ལེ་ལོ་ཡིན།

གཉེས་པ། སྐྱོམ་པའི་འབད་བཙོན་བྱས་ནའང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་སྐྱོམ་
པའི་གདམས་ངག་དེ་དག་མ་བརྟེན་པ་བྱེད་དགོས། གདམས་ངག་བརྟེན་
པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་གཉེས་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།

གསུམ་པ། ཉིང་ངེ་འཇིན་སྐྱོམ་པའི་སྦྱོན་ཆེ་ཤོས་བྱིང་ཚོད་གཉེས་

ཡིན། བྲིད་པ་ཞེས་པ་གཉིད་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཉོན་པ་དང་། རྗོད་པ་ཟེར་
ན་རིག་པ་དྲངས་ཆེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་རྗོད་དྲགས་པས་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་
མི་གནས་པར་གང་སར་གཡེང་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན། སེམས་བྲིད་རྗོད་ཀྱི་དབང་
དུ་སོང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་གནས་པ་དེ་ཉེས་པ་གསུམ་པ་ཡིན།

བཞི་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སེམས་བྲིད་རྗོད་དུ་སོང་
བ་ཤེས་ན་ཡང་། བྲིད་རྗོད་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མི་འཚོལ་བའམ་གཉེན་པོ་
མི་བརྟེན་པ། འདུ་མི་བྲེད་པ་ཞེས་འབད་བཙོན་དང་སྤོངས་པའི་ཐབས་
ཤེས་མི་བྲེད་པ་དེ་ཉེས་པ་བཞི་པ་ཡིན།

ལྔ་པ། གཉེན་པོ་བརྟེན་དྲགས་པ། གཉེན་པོ་དེ་ཡང་སྤྱིམ་རྣོད་རན་
པོ་གཅིག་བརྟེན་དགོས། ཉ་ཅང་བརྟེན་དྲགས་ན་སེམས་གནས་པའི་ཚབ་
ལ་དེས་རྒྱེན་པས་སེམས་མི་གནས་པ་དང་འཇུག་སྟེ། མི་གནས་པ་འདུ་
བྲེད་པ་དེ་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་སྒྲིབ་ནམ་ཉེས་པ་ལྔ་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་ལྔ་པས་ཟིན་ནས་དེ་སྤོང་བར་བྲེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་འདུ་བྲེད་
བརྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན། གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། དང་པོ། དགག་བྱ་
ཆེ་ཤོས་དེ་ལེ་ལོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཉེན་པོ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
ནམས་ལ་གཉེན་པོ་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི། སྤང་བྱ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་
ལ་འདུན་པ་དང་། ཚེལ་བ། དད་པ། ཤིན་སྤངས་བཞི། དང་པོ། འདུན་པ་
ཀྱི། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྤོང་བ་རྒྱུས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒོམ་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པ། བན་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་འདུན་པ་དེ་ཡིན།

གཉེས་པ། **ཚེལ་བ་ཀྱི།** ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འབད་བཙོན་
བྲེད་པ་དེ་ཡིན།

གསུམ་པ། དད་པ་ནི་འདུན་པའི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་ན་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཡིད་
ཆེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་པའི་མོས་པ་འབྱུང་
བ་ཡིན། འདུན་པ་ཡོང་བ་དད་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། འདུན་པ་ཡོད་ན་
ཚོལ་བ་སྟེ་འབད་བཙོན་གྱིད་པ་འབྱུང་། དད་པ་མེད་ན་སྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རམ་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལ་སྟེ་འབྲི་སྟོ་མི་འབྱུང་།
ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་
འདུན་པ་ཡོང་བ་ཡིན། འདུན་པ་བྱུང་ན་ཚོལ་བ་སྟེ་བ་ཡིན།

བཞི་པ། ཤིན་རྒྱུངས་ནི། ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྷན་ཤིང་བལ་སྟེ་སྟེ་ཡང་བ་དང་། སེམས་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉོག་ཞི་
ནས་དྲུངས་སེང་འཛིན་པའི་རང་ལ་གནས་པ། ལྷན་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་
པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་མཐོང་ན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་
དཀའ་ངལ་བཟོད་སྲོལ་གྱིས་འབད་བཙོན་གྱིད་པ། དཔེར་ན། ཚོང་པ་ཚོས་
ཁོ་བཟང་མཐོང་ནས་དཀའ་ལས་དང་། འབད་བཙོན་གྱིད་པ་སྟེ་ཡིན།
ལྷན་སེམས་ཤིན་རྒྱུངས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཞི་གནས་སྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ཞིང་། དགེ་མཚན་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་དད་པ་བྱུང་ཞིང་།
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུན་པ་བྱུང་། དེ་ལས་འབད་བཙོན་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷན་སེམས་ཤིན་རྒྱུངས་ཀྱི་བདེ་
བ་བྱུང་པར་ཅན་འབྲུག་པ་ཡིན། དེ་སྟེར་གཉེན་པོ་འདུན་པ་དང་། ཚོལ་
བ། དད་པ། ཤིན་རྒྱུངས་བཞིའི་སྐྱོ་ནས་ལེ་ལོ་སྲུངས་ནས་ཉིང་འཛིན་
ལ་གནས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་གཉེས་པ་ལ་གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དྲན་
ཤེས་བཞིན་ཏེ། གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་བརྗེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་གསུམ་པ་བྱིང་ཚོད་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་རྟོག་པ་ནི།
ཉིང་རེ་འཇིག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གཙོ་བོ་བྱིང་ཚོད་ཡིན་པས། སེམས་དེ་
བྱིང་ཚོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྲུ་འགྲོ་མིན་ངོས་མ་ཟིན་ན་གཉེན་པོ་མ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་
པས། སེམས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་མིན་ལྟ་བུའམ་བྱེད་མཁན་
དེར་རྟོག་པ་བྱ་བ་ཡིན།

བཞི་པ། སེམས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་མོར་བ་ངོས་ཟིན་ཡང་། གཉེན་
པོ་འདུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་གཉེན་
པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་ཡིན། སེམས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་
དུ་མོར་བ་ངོས་ཟིན་མ་ཐག་དེ་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་འདུ་ཤེས་བཏང་སྟོམས་ནི། གཉེན་པོ་བསྐྱེན་དུགས་ཏེ་སེམས་
རྒྱུབ་པོར་མོང་བའི་སྐབས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ལ་བསྐྱེན་ནས་སྤང་མཚོ་
དམན་མེད་པ་བཞིན་སེམས་དྲང་པོར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྤང་བྱ་སྐྱོན་
ལྷ་ངོས་ཟིན་པ་བྱས་ཏེ། དེ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེན་ནས་
སྤང་བྱ་དེ་དག་དོར་བ་ན། ཞི་གནས་ལེགས་པོ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡིན།

སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགུ་ནི། ཞི་གནས་དངོས་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པ་ལ་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགུ་གསུངས་པ་ལས།
དང་པོ་ཞི་གནས་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སེམས་འཛོག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་དམིགས་
རྟེན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་ལས་དང་པོ་པ་བསྐྱོམ་བྱེད་པའི་ཚེ་དམིགས་རྟེན་ཡོད་
ན་ལེགས་པ་གསུངས་ཡོད། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། དང་པོ་ཉིད་ན་སེམས་ཀྱི་སྟངས་
དུ་གནས་མི་ཐུབ་སྐབས། དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟངས་དུ་སེམས་འཛོག་པ་དང་།
དམིགས་རྟེན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སེམས་འཇིག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་
མང་དུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སེམས་བཞག་པ་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་

ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མེད་ན་གིང་དང་། སྤང་། རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཡང་བེར་ལ་པའི་བཞེད་པ་ལ་མེ་རྟོག་སྐྱོན་པོ་ལ་སེམས་འཛིན་དགོས་པ་
གསུངས་ཡོད། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། མེ་རྟོག་སྐྱོན་པོ་དེ་མིག་དང་ཡིད་ལ་འཇུག་
སྲ་བ་དང་། སྐྱོན་པོ་དེས་མིག་ལ་མི་གཟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་དམིགས་རྟེན་མེ་རྟོག་སྐྱོན་པོ་འདྲབ་མ་བཞི་པ། དུས་སྐྱོ་བ། མཐའ་
རྒྱ་བ། རང་གི་རྩ་ནས་མཐོ་བདུན་ཅམ་ཞིག་གི་ཐད་ཀར་མི་འགྲུལ་བ་ཞིག་
འཛོག་དགོས།

གཉིས་པ། ལུས་མི་འགྲུལ་བ་ལུས་རྣམ་པར་རྣང་མཛད་ཀྱི་ཚོས་བདུན་
ཞེས་རྒྱུ་ལ་དོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱིང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག་མཐེ་བོད་གཉིས་སྟོ་ལ་
རྒྱུར། ལྷལ་ཚིགས་གཉིས་མདའ་ལྟར་དྲང་པོ་བསྐྱང། དུས་པ་གཉིས་ཚོད་
ཀྱི་གཤོག་པ་ལྟར་བརྒྱུད། ཞོལ་སྐོས་ཞོལ་མཇུད་ནོན་ཅམ། མིག་དམིགས་
རྟེན་ལ་གཏད། ལྷེ་ཚེ་ཡ་རྒྱུར། ལུས་གནད་ཉལ་བ་དང་ལངས་པ་
ལ་སོགས་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་རྣང་མཛད་ཀྱི་ཚོས་བདུན་དང་བཅས་ན།
སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུས་གནད་བཅོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་ཉིང་
དེ་འཛིན་རང་བྱུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན། ལུས་གནད་བཅའ་བ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལུས་མི་འགྲུལ་བ་ཞེས་པ་ལས་དང་པོ་བས་རྣམ་རྣང་
ཚོས་བདུན་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐོན་པོ་
སྦྱེས་ན་གང་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་གི་ཡོད།

གསུམ་པ། རྗེ་མ་མི་འགྲུལ་ཅེས་དམིགས་རྟེན་རང་གི་མདུན་རྣེ་ཚེ་
ནས་མཐོ་བདུན་ཅམ་བརྒྱུད་བའི་སར་བཞག་ལ། མིག་ཉ་ཅང་ལྷང་བ་དང་
ཉ་ཅང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་གཉའ་གིང་གང་ཅམ་ལྟ་བ་མདོ་ལས་གསུངས་
གིང་། མིག་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་རྩ་ཡོད་པས་མིག་འགྲུལ་ན་སེམས་གནས་པ་
ལ་སྦྱོན་བྱེད་པས་མིག་མི་འགྲུལ་བ་དང་། དམིགས་རྟེན་གྱི་ཁ་དོག་དང་།

དབྱིབས་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་མ་བཏང་བར་རང་གི་རྒྱུ་དང་། མིག་དང་།
སེམས་གསུམ་ཀ་དེའི་སྒྲིབ་ཏུ་ལྟོད་མེད་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན།

བཞི་པ། དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞེས་པ་ནི། དམིགས་
རྟེན་མེ་རྟོག་སྒྲོན་པོ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་སྒྲིབ་སེམས་འཛོག་པའི་
ཚེ་དང་པོ་སྐྱིམ། བར་ཏུ་ལྟོད། མཐའ་མ་རང་སོ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དང་
པོ་སྐྱིམ་པ་ནི། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་རྩིལ་གྱིས་སྐྱིམ་ནས་མེ་རྟོག་སྒྲོན་པོར་
ཡིད་དང་། མིག་རྒྱུར་གསུམ་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྐྱིམ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
དམིགས་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་དེའི་སོག་
ལྟོད་དེ་འཛོག་པ་ཡིན། གཉིས་པ་བར་ཏུ་ལྟོད་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་གྱི་སྒྲིབ་
ཏུ་བཞག་ཚར་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བར་
དེ་གའི་སྒྲིབ་ཏུ་ལྟོད་དེ་བཞག་པ་དེ་ཡིན། མཐའ་མ་རང་སོ་བཟུང་བ་ནི།
དམིགས་རྟེན་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་ཡིད་མིག་རྒྱུར་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྐྱིམ་ནས་བཞག་
པའི་སྐབས་སེམས་དང་མེ་རྟོག་གཉིས་འདྲེས་བྱེད་གཤིས་ཀའི་སོག་ལ་
རང་སོ་བཞག་ཟེར། དེ་ཉིད་ཀྱི་སོག་བཟོ་བཅོས་དང་། བཅས་བཅོས་གང་
ཡང་མི་བྱེད་པར་དེའི་རང་ཏུ་ལྟོད་དེ་འཛོག་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བྱུགས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་སེམས་འཕྲོ་བ་ན་ཚུར་བཀྲུག་ནས་སྤར་བཞིན་ཏུ་དམིགས་
རྟེན་གྱི་སོག་འཛོག་དཔོན། སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དཔྱུའི་ནང་
ནས་དེ་ལ་འཛོག་པ་ཟེར།

གཉིས་པ། ལྷན་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། མྱོམ་རྒྱལ་སྐབས་ལས་དང་པོ་བ་
ཚོས་ཡུན་རིང་པོ་སྐྱོམ་ཁག་པོ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་
བྱས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཏུ་འཕྱུར། གཟུགས་པོ་ཡང་མ་དྲུངས་བ་ཆགས་
པ་དང་། མྱོམ་དང་ཞེ་འགས་ཏེ་བསྐྱོམ་ལེགས་པོ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་
དང་པོ་ནས་ལྷན་ཏུ་རིང་པོ་མི་བྱ་བར་ཡུན་ལྷང་ལ་སྐྱེ་མང་བ་ཡང་ཡང་བྱེད་

དགོས། ལུན་ལུང་ཏུ་ལྷན་ཚད་ཅན་ཞིག་ཨེ་ཡོང་ལྟ་དགོས། དེ་ཡང་གོང་ཏུ་
བཤད་པ་བཞིན་དང་པོ་སྤྲིམ། བར་ཏུ་སྟོང། མཐའ་མ་རང་སོ་བརྒྱུད་བའི་
སྟོན་ས་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བ་དེར་རྒྱན་ཏུ་འཛོག་པ་ཟེར།

གསུམ་པ། ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། སྟོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སྐྱེ་ལྟ་ཏུ་ཕྱིན་
གྱིས་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚོ་རོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་
མ་ཐག་ཚུར་བཀུག་ནས་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་ཏུ་ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ་ལ་བྱ་
བས། ལྷན་པ་བརྒྱབ་པ་བཞིན་དམིགས་པའི་སྟེང་ཏུ་ལྷན་ཞེ་འཛོག་པ་ཡིན།

བཞི་པ། ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་གཞན་ཏུ་མི་འཕྲོ་བའི་ཆེད་
དུན་པས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སེམས་དམིགས་པའི་སྟེང་ཏུ་བརྟུས་པར་བྱས་
པ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་བྱ། དམིགས་པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་
དུན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཚུར་བཅོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་དམིགས་རྟེན་ཏུ་
གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

ལྷ་པ། ཏུལ་བ་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ལྷུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
སྟོ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷོག་སྟོགས་བྱིང་གོད་སོགས་གཉེན་པོས་
ཏུལ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

རྟུག་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཤེད་སོགས་ཕྱིན་གྱིས་སེམས་
སྟོང་སྟོང་པོའམ་མི་དགའ་བ་བྱུང་བ་དེ་ཐབས་གཞན་མེད་པ་དམིགས་
རྟེན་ཉིད་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ།

བརྟུན་པ། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏད་གྱི་མི་མཐུན་
སྟོགས་སམ་ལྷོག་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མནར་སེམས་སོགས་མི་དགེ་བའི་རྟོག་
པ་སྐྱེས་ན་ཐབས་གཞན་མ་ཡིན་པ། རང་གི་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་སེམས་

བཀུག་ནས་དེ་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

བརྒྱུད་པ། ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་སྤང་བའི་ཐབས་
འདུ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་སོང་ན། དེ་སྤང་བའི་ཐབས་
འདུ་བྱེད་པ། སྤང་ཡང་སེམས་མི་འཕྲོ་ན་བྱིང་ཚོད་སྤང་བའི་སེམས་སྤོང་
སྤོང་པོ་འདུ་བྱེད་དྲགས་ན། དེ་ཉིད་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྤྲོད་ཏུ་གཞག་ནས་
ཞི་བར་བྱེད་པ། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་ཅིག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་
རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པར་དེ་མ་ཐག་ཐད་གྱིས་བཅད་དེ། རྣམ་རྟོག་རང་
ཤར་ལ་བརྟགས། རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་དེད་དེ་བྱིང་ཚོད་སྤང་བའི་ཐབས་འདུ་
བྱེད་པས། སྤང་ཡང་སེམས་མ་འཕྲོས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་བཞག་པར་བྱ།

དགུ་པ། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པོར་འཛོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཐུད་ནས་
སྐྱོམ་པས་ཤོམས་པའི་དབང་གིས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་བྱ་མི་དགོས་པ། རང་
གིས་རང་གིས་ཉིང་དེ་འཛོལ་གྱི་དབང་ཏུ་སྤྱར་པ་དེར་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པོར་
འཛོག་པ་ཟེར། མཐར་སྐྱུག་གི་ཉིང་དེ་འཛོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་སྤྱར་གི་བདེ་
བ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཡིན། དེ་སྐྱེས་ནས་
བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེས་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཆགས་པ་ཡིན།

དེ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྟ་ངོས་ཟིན་པ་དང་། གཞེན་པོ་འདུ་
ཤེས་བརྒྱུད་བརྟེན་པའི་སྐོ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སྐྱོན་གཙོ་པོ་
བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཡིན། བྱིང་བ་ནི་གཞིད་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ནང་ཏུ་བསྐྱེས་པ།
ཚོད་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་ཆེ་བས་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་སྐྱབ་
པ། གང་སར་འཕྲོ་བསྐྱད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན། བྱིང་བ་
བྱུང་ན་ལྟོ་ཆས་ལྱང་ཅམ་ཟ་བ་དང་། གདན་མཚོན་པོར་བསྐྱད། ཤོས་སྐབ་
མོ་ལྟོན། སྐྱོམ་བརྒྱུད་པའི་སྐོན་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་གསོལ་འདེབས་སྐད་
ཆེན་པོས་འདོན། ལུས་སེམས་ཏུར་གྱིས་སྐྱིམ་ནས། དྲངས་སིང་དེ་བྱས་ཏེ་

སྒོ་བ་ན་གྱིང་བ་སེལ་ཐུབ་པ་ཡིན།

མོད་ན་དེ་ལས་སྒོ་བ་པ་ཁ་ཟས་མང་ཅམ་བརྟེན། གང་ན་དམའ་
པོར་བསྐྱད། མོས་མཐུག་པོ་སྒྲོན། རྒྱབས་འགོ་དང་གསོལ་འདེབས་སོགས་
རྒྱ་མེད་པའི་རང་ལྷུང་ལྷུང་བཏོན་ན་མོད་པ་སེལ་ཐུབ། སྒོ་བ་པའི་ཚེ་ཉམས་
དང་པོ་དེ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཉམས་དང་པོ། རི་གཟར་གྱི་ཐབ་རྒྱ་ལྟར་རྒྱུན་མ་
ཆད་པར་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་རོས་ཟིན་པ་ཡིན། ཏུས་རྒྱུན་ཏུ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤང་
བ་བར་མ་ཆད་པ་བྱུང་ཡང་། སེམས་གཤེདས་པའི་སྐྱེ་བྱིས་རོས་ཟིན་མི་
ཐུབ། མོད་ནས་སྒོ་བ་པའི་ཚེ་གཞི་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་སྤང་བ་བར་མ་ཆད་པ་
རི་གཟར་གྱི་ཐབ་རྒྱ་ནང་བཞིན་ཡོང་བ་རོས་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྒོ་བ་དང་
པོ་རྒྱལ་མཁན་ཚོས་སྒོ་བ་ཡོང་བ་མི་འདུག རྣམ་རྟོག་རྗེ་མང་ལ་འགོ་བར་
འདུག་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་སྒོ་བ་
གྱི་ཉམས་དང་པོ་རྣམ་རྟོག་རོས་ཟིན་གྱི་ཉམས་ཟེར་བ་ཡིན།

ཉམས་གཉིས་པ། རྣམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ནི། གཙོང་རོང་
དོག་མོའི་ཐབ་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྐབས་རེ་ལྷུགས་དྲགས་པ་དང་། སྐབས་རེ་རྗེ་རྒྱང་
ཏུ་འགོ་བ་བཞིན་སྐབས་རེ་རྣམ་རྟོག་ལྷུགས་དྲགས་པ་དང་། དེ་རང་སར་ཞི་
བ་རེས་མོས་བྱིས་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉམས་གཉིས་པ་དེར་རྣམ་རྟོག་
ངལ་གསོ་བའམ། གཙོང་རོང་དོག་མོའི་ཐབ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས་བྱ་བ་ཡིན།

ཉམས་གསུམ་པ། ལུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཞེས་ཟེར། ལུ་
གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་སྐྱེན་བྱུང་ན་ཆེ་ཏུ་འགོ་བ་དང་། སྐྱེན་མེད་པའི་ཚེ་རང་
བཞིན་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་སྐྱེན་བྱུང་བའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་དང་།
སྐྱེན་མེད་པའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགོ་བས་ན་རྣམ་རྟོག་ཐང་ཆད་གྱི་
ཉམས་དང་། ལུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། དལ་གྱིས་འབབ་པའི་རྒྱ་
ལྟ་བུའི་ཉམས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དལ་གྱིས་འབབ་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི།

རྒྱུ་བྱུང་རྒྱས་ཆེ་བྱ་སོང་བ་དང་། དེ་མེད་ན་སྣོད་པོར་འབབ་པ་ལ་བཟེར།

ཉམས་བཞི་པ། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ནི། རྒྱ་
མཚོར་སྐབས་རེ་རྒྱབས་བྱུང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་འགོ་བ་བཞིན་
ནམ་རྟོག་གི་རྒྱབས་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང་། སེམས་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པ་
སེམས་ཀྱི་ངང་རྒྱ་ཞི་འགོ་བ་ཡིན། དེས་ན་ནམ་རྟོག་འདྲ་བྱེད་པའི་ཉམས་
སམ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཞེས་ཀྱང་བཟེར།

ཉམས་ལྔ་པ། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ནི། རྒྱ་མཚོར་
རྒྱབས་མེད་པའི་སྐབས་སྣོད་ཤིག་གེར་གནས་པ་བཞིན་ནམ་རྟོག་ཐམས་
ཅད་ཞི་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་རྒྱ་སྣོད་ཤིག་གེར་གནས་པ་ལ་ནམ་རྟོག་འདྲ་
མི་བྱེད་པའི་ཉམས་སམ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཞེས་བྲ།
དེའི་ཚེ་དམིགས་རྟེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་རང་གི་སྣང་རྒྱ་
མཉམ་པར་བཞག་རུང་བ་དང་། དེར་འདོད་སེམས་ཚེ་གཅིག་རྒྱ་བྲིག་གེར་
གནས་པ་བྲ་བ་ཡིན། དེ་རྒྱུན་མཐུང་ནས་སྣོན་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་རྒྱུངས་
ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་ལུས་ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་བ་དང་། སེམས་ལ་མར་མེ་རྒྱང་
གིས་མ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན།
དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བརྒྱས་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ལྷག་
མཐོང་སྣོན་པའི་རྟེན་གྱི་ཞི་གནས་ལེགས་ཤོས་དེ་ཡིན། ཞི་གནས་དེ་འདྲ་
རྒྱུས་པའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་སྣོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པ།

ལྷག་མཐོང་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བ་ངོས་བཟུང་། མཐའ་བཤམ་
 ལ་སྒོ་བཞག །བརྗོད་བཤམ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་སྤེ་རིམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 གསལ་བ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་
 ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བདག་འཇིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།
 དེ་ཡང་རང་རེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བཤམ་བ་སྒྲོས་བཤམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར། སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་
 གོམས་པའི་ངོ་སྤྲུམ་པའི་འཇིན་སྤངས་སམ་རར་འཇིན་བྱུང་ཞིང་། རར་
 འཇིན་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་གཞན་གྱི་སྒོ་སྤེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ལ་ལྟ་བའི་ཚོ་རང་གི་
 གདོང་པ་ཤེལ་གྱི་ནང་དུ་འཆར་བ་བཞིན་རར་འཇིན་པ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་ལ་སྒྲོས་པའི་གཞན་དུ་འཇིན་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རར་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ལ་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས་པ་དང་། ལས་བསགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ། འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སྤྱང་
 དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བ་སྤངས་དགོས་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་
 འཇིན་མ་རིག་པ་སྤངས་དགོས། བདག་འཇིན་ནི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་ནས་མགོ་མཐུན་ཡང་རྩ་བ་དུངས་ནས་འབྱེན་
 མི་ཐུབ་པ་ཡིན། རྩ་བ་དུངས་ནས་འབྱེན་དགོས་ན་བདག་འཇིན་དང་
 འཇིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་

པར་ཅན་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རེས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་དང་། བདག་གིར་འཇོན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཡིན། འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་མིང་རམ། ལུས་སེམས་གང་ཡིན་དཔྱད་ན། མིང་ནི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། གང་ཡིན་ཡང་གདགས་ཚོག་པ་དང་། ག་རེ་ཡིན་ཡང་བཏགས་ཚོག་པ་སྟེ། མདོར་ན་མིང་ནི་མིང་གིས་སྟོང་པ་སྟེ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། ལུས་ཀྱང་བདག་མིན་ཏེ། བམ་རྒྱན་ངའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ང་དང་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་། ང་དང་ལུས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ངའི་ཁང་པ་ཟེར་བའི་ཚོ་ཁང་པ་དེ་ང་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡིན་ཡང་ཁང་པའི་བདག་པོ་ང་ཡིན་པ་བཞིན་ངའི་ལུས་ཟེར་བའི་ཚོ་ལུས་ཀྱི་བདག་པོ་ང་ཡིན་པ་ལས་ལུས་བདག་མིན།

ཡང་རིགས་པས་ལུས་ཀྱི་ཚེ་ཤས་ཤ་དང་། རུས་པ། ལྷག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུར་ཏུ་མེད། དེ་བཞིན་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན་པས། ལུས་ཀྱང་བདག་མིན། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་བདག་མིན། མོང་ཏུ་ལུས་ལ་དཔྱད་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡང་ངའི་སེམས་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། སེམས་ང་ཡིན་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ཡང་སེམས་དེ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱང་བདག་མིན། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གང་ཏུ་བཅོལ་གྱང་རྟེན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་མེད་དེ། ལྷིའི་དངོས་པོ་དེ་

དག་འཇིག་རྟེན་བཞོན་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། རང་སེམས་
འབྲུལ་བའི་བག་ཚགས་གྱིས་སྤང་བའི་དབང་གིས་སྤང་བ། དཔེར་ན། མི་
ལམ་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་པས་དེ་
ལ་སྒྲོས་པའི་འཛིན་པ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པས་དེ་ལ་སྒྲོས་པའི་གཞན་ཡང་རྟེན་རྗེ་མེད།

དེ་ལྲང་རིགས་མན་རག་གསུམ་གྱིས་སློ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།
སྤྱི་རོལ་དོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སློ་ཅམ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་
ལྲང་མང་ཞིང་། རིགས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་
སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་འདི་དག་ཡོད་ན། ཚང་མས་མཐུན་སྤང་གཅིག་ཏུ་མཐོང་
དགོས་པ་ལས། འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱིད་པ། འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྤྱིད་པ་མཐོང་བ་
དང་། དེ་བཞིན་ཚུ་ཕོར་གང་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་གིས་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་རྒྱག་ཡོད་པ་སྟེ། མིས་ཚུ་དང་། ཡི་རྒྱགས་གྱིས་རྣག་ཁྲག །ལྟས་བརྟུང་
ཚི་སོགས་མཐོང་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དང་དེར་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་དེ་དང་དེར་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མཐོང་རྒྱ་མེད། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་
གཅིག་ལ་ལྟ་མཁན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོས་མ་འདྲ་བ་མཐོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན།
རིགས་པའི་སློ་ནས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བརྒྱབ་སྟུབ།

གང་ལྟར་ཡང་ཕན་ཚུན་སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་དོན་ལ་མ་
གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རིང་ལྷང་ལ་མཚོན་ན། རིང་པོ་དང་ལྷང་རྒྱ་ཞེས་
པ་དོན་རྒྱ་གྲུབ་པ་མེད། གལ་ཏེ་རིང་པོ་དང་ལྷང་རྒྱ་ཞེས་པ་དོན་ལ་ཡོད་ན།
གང་རྒྱ་བརྒྱར་ཡང་རྣག་པར་རིང་ལྷང་དེའི་རང་ལ་གནས་དགོས་པ་ལས་
མི་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལས་རིང་བ་ཞིག་ལ་བརྒྱར་ན་ལྷང་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་
ལྷང་བ་ཞིག་ལ་བརྒྱར་ན་རིང་པོ་འཛོག་པ་ཡིན། རིང་ལྷང་འགལ་བས་དོན་
གཅིག་གཉེས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོང་མི་སྟུབ། དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པ་

མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད།

མན་ངག་གི་སྐོར་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྐོར་
ཆེན་ཞེས་ཆ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་སྐོམ་པའི་ཉམས་སྐྱེས་པ་ན་
ཆུ་འཇུག་བར་བཅས་པའི་ཚོ་སྒོ་ཀྱི་ཆུ་སྒོད་དང་། རྒྱུ་ལྷ་མཚོ་དང་།
གཙང་པོ་སོགས་ལས་ཆུ་མ་རྙེད་པར་རང་གནས་སུ་ལོག་པའི་སྐབས་ཚོས་
གོས་མཚོ་འགལ་དུ་ལུས་པས་སྤྱི་ཉིན་སྐོམ་པའི་ཉམས་ལས་སད་པ་ན། ཚོས་
གོས་ལེན་དུ་འགོ་བར་གྲུ་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན།

ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་རང་
རེས་མདོན་སྤུམ་མཚོང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་
འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མི་ལམ་
མིས་པའི་སྐབས་ལྷུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཚོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་
དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཞེད་སྤང་
ཅན་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་རི་མིད་
མ་སད་པར་གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་མཚོང་སོས་ལྷུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་
སད་པ་བཞིན་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་། གཉིད་སད་པའི་སྐབས་མི་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཚོང་བའི་ལྷུལ་ཅམ་ཡང་མེད།

དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་ཡང་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་མི་ལམ་
དང་འདྲ་བ་ཤར་བ་ཡིན། མི་ལམ་ནི་ལྷན་སྤང་ལ་ད་ལྟ་སྤང་བ་འདི་ལྷན་
རིང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པ་དང་། ད་ལྟར་སྤང་བ་
འདི་བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་བདེན་ཚུན་བྱེད་
པ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་མི་ལམ་མིས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་འདི་གཉིས་ལ་བྱུང་
པར་གཏན་ནས་མེད། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཞུང་འཇིག་གཉིས་སུ་
སྤང་བ་སོམས་པའི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན།

དོན་ཏུ་གཟུང་འཇོག་གཉིས་ཀྱིས་སྡོང་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཤེས་དང་བ་ལྟ་བུ་དེར་བེར་ལྷ་པས་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོའི་ནང་དེ་ལ་རྣམ་རྟུན་ཏུ་འཕ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དབྱིངས་ཞེས་པ་དེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའམ་རྒྱུ་བའི་གཞི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཆར་བྱ་ཞིང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བེད།

དེ་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་དོན་ལ་མེད་བཞིན་ཏུ་གཟུང་འཇོག་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་ཞིང་། སྣང་བ་གསལ་བྱ་ཞེས་པ་ཤི་བའམ་དུན་མེད་རྒྱལ་བ་ལྟར་མིན་པ། ད་ལྟའི་སེམས་གསལ་ལེ། ཡིག་གེར། རྒྱ་རི་ཡོད་པ་དེའི་རང་མདངས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་གསལ་བ་དོས་བརྒྱང་བ་ཡིན། གསལ་བ་དོས་བརྒྱང་བའི་རྗེས་ལ་གཟུང་འཇོག་གཉིས་བྲལ་གྱི་སེམས་གསལ་རིག་ཅེས་དེའི་རང་ལ་རྣམ་རྟུན་གྱི་ནང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅད་དེ་རྣམ་རྟུན་ཐད་བཅད་ཅེས་སེམས་གསལ་ཆ་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་གསལ་བ་དོས་བརྒྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྡོན་འགྲོ་ཀུན་སྡོང་ཀུན་སྡོད་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་སྡོན་འགྲོའི་ཁྲིད་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྡོན་འགྲོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དལ་འགྲོར་རྙེད་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། བྱམས་སྤོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྡོམ་པ་ཡན་ཆད་སོང་བེན་ནས། གཉིས་པ། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྡོམ་པ་ལའང་རྟེན་ཞི་གནས་སྡོམ་པ་སོང་བེན་ནས། བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་སྡོམ་པ་ལ་གསལ་བ་དོས་བརྒྱང་། མཐའ་བྲལ་ལ་སྡོ་བཞག །བརྗོད་བྲལ་ལ་དེས་ཤེས་རྒྱེས་པ་གསུམ་ལས་གསལ་བ་དོས་བརྒྱང་བ་ཡན་ཆད་ཁ་སང་གྲུབ་བེན།

གཉིས་པ་མཐའ་བྲལ་ལ་སློབ་བཞག་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་འོད་གྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་རྣམས་འཕྲོར་དབང་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལེན་པ་དེ་བཞེན་པ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དགག་བྱ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞག་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བཞེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། ལྷ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན། རང་གིས་ཚོར་བས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རང་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པ་གཉིས་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རལ་གྱི་འོས་རང་གིས་རང་གཙོད་པ་མི་རིགས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་འདས་པའི་སེམས་ནི་ཞིག་ནས་མེད་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བའི་སྲིད། མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་པས་མེད་པ་དངོས་པོ་དང་འགལ། ད་ལྟའི་སེམས་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་སྲི་ནང་གང་ལ་བཅོལ་ཀྱང་མི་རྟོག་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བཞེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་མེད།

རྣམ་སྐྱེད་མཛོན་བྱང་ལས། "སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། སློབ་ཚད་ཀྱང་མ་གཟིགས། ད་ལྟ་ཡང་མི་གཟིགས། མ་འོངས་པར་ཡང་གཟིགས་པར་མི་འཇུག་པོ་"ཞེས་གསུངས། སེམས་དེ་གང་ལས་སྐྱེས་བཟླ་ག་ན་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པས་ན་སྐྱེ་མེད་ཏུ་སྟོང་སང་དེ། བར་ཏུ་གནས་གང་ལ་བཅོལ་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྲི་ནང་བར་གསུམ་སོགས་གང་ཏུ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་གནས་མེད་ཏུ་དྲངས་སང་དེ། མཐའ་མ་གང་ཏུ་ཡང་མི་འགག་པས་ན་འགག་མེད་ཏུ་བདེ་ཆམ་མེ་བ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ། ཡོད་མེད། ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ཏུ་རྟེན་ནེ་བ། ཡང་སྟོང་རྒྱང་བུམ་པ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་འཕ། ཁང་པ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་

མ་ཡིན་པ། མྱོང་རིག་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ། གསལ་བའི་རྒྱས་ཉིད་ན་སྟོང་
པ། སྟོང་པའི་རྒྱས་ཉིད་ན་གསལ་བ། གསལ་བས་སྟོང་པ་མ་བཏང་། སྟོང་
པས་གསལ་བ་མ་བཏང་བ། གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དང་མེད་ཚེ་བ་བཞིན་
ལྷན་ཀྱང་དབྱེར་མི་སྤྱེད་པ། མདོར་ན། གསལ་བ་ཞེས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མེད་
མ་མྱོང་བ། སྟོང་པ་ཞེས་རྒྱས་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་མྱོང་བ། རམ་ཡང་ཡོད་མ་
མྱོང་བ་དང་། རམ་ཡང་མེད་མ་མྱོང་བ་གཉིས་ནམ་ཡང་བྲལ་མ་མྱོང་བ།
མདོར་ན་གསལ་སྟོང་འདྲིལ་མེད་ངང་དབྱེབས་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་
བྲལ་བ་ནི་མཐའ་བྲལ་ལ་སློབ་གཞག་པ་ཡིན།

གསལ་བ་བརྗོད་བྲལ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ། སྐྱོམ་མཁན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ། སྐྱོམ་བྱེད་གྱི་ཐབས། བསྐྱོམ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་ཀ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ། རོ་བོ་སློབ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཚོག་གིས་བརྗོད་རྒྱ་མེད་
པ། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས།
མདོར་ན་གསལ་སྟོང་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ། གསལ་སྟོང་རྒྱང་འཇུག་དེ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལྷགས་ཡིན། འོན་ཏེ་འདི་ཞེས་མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་
དང་། ཚོག་གིས་བཤད་པ། སེམས་གྱིས་བསམ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ། ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་འབྲེལ་སྐྱོན་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
རྣམ་ཚོགས་སྐྱེས་སུ་མི་འཇུག་པར་རྣམ་ཚོགས་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་
ནས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྷུང་ཡིན་མིན་བརྟགས་
ཤིང་དབྱུང་པའི་མཐར་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱུ་མ་རྟེན་པ་སྟེ། གང་ཡང་
ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་དང་། གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་
མི་སྐྱོན་པར་རྣལ་འབྱོར་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུད་འཇུག་གི་ངང་ལ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ། ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངར་སྐྱེད།
ཤེས་རབ་ངར་དྲགས་ན་ལྟོད་ཀྱིས་སྐྱོད་ནས་སྐྱིམ་ལྟོད་རན་པར་ཉམས་སུ་
ལེན་དགོས།

སྐྱོན་མོང་གི་སྐྱོན་འགྲོ་དེ་དག་གཡ་ཆེ་བས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སྐྱོབ་
སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་སྐྱོན་ནས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད། སྐྱོན་པའི་སྐྱོག་
ནས་ཐམས་ལ་འགྱུར་བ་མ་སྐྱོན་གྱི་བར་ཏུ་བསྐྱེད་ན། དངོས་གཞི་སྐྱོན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འགྲོ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཚོས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
ཚོས་ལམ་ཏུ་ལོངས་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས།

དེ་དག་གིས་སྐྱོན་མོང་གི་སྐྱོན་འགྲོའི་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལྷབ་ཟིན།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དང་པོ། རྒྱུག་པ་འགྲོ།

གཉེས་པ་རྒྱུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོན་འགྲོ་ནི། རྒྱུག་མོང་དང་རྒྱུག་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུག་མོང་གི་སྣོན་འགྲོ་དབང་ལྷ་
མི་དགོས་པར་མི་སྲུང་གྲུང་ལྷས་ཚོགས། རྒྱུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོན་འགྲོ་ནི་
སྲུང་གི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བས་སྲུང་གི་མེད་ཀྱི་དབང་ཚེན་གང་
ཏུང་ལྷས་ཟིན་པ་གཅིག་གིས་མ་གཏོགས་ཚོས་བསམ་ཚོགས་གི་མེད། རྒྱུག་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྣོན་འགྲོ་སྣོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྲུང་གི་
ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་སྣོན་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས། སོ་སོ་
ཐར་པའི་སྣོན་པ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྣོན་པ། རིག་འཛིན་སྲུང་གི་
སྣོན་པ་སྟེ། སྣོན་པ་གསུམ་དང་མ་ལྷན་ན་བརྒྱུད་རིམ་དང་། རྣོགས་རིམ་
སོགས་གང་བསྟོན་ན་ཡང་ལམ་ཏུ་ཡོང་བ་དང་། རྣོགས་པ་སྟེ། བ་ཞིག་ཡོང་
མི་རྒྱུ། རེས་པར་ཏུ་སྣོན་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཉེས་
ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས། ལས་དང་སོ་པ་རྣམས་ཉེས་ལྷུང་གིས་
གཏན་ནས་མ་གོས་པ་ཡོང་མི་རྒྱུ་གྲུང་། སྣོན་འགྲོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉེས་ལྷུང་སྤྲོ་མོས་གོས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དམ་ཚོགས་ཉམས་པ་གསོ་བའི་དགོས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད།

རྒྱལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོལ་འགྲོ་ལ། ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་པར་
 ཏུ་བྱ་ཞིང་། མོ་ཐར་གྱི་སྒྲོལ་པ་ཡར་ལྡན་བྱེད་པའི་སྲིར་སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད།
 ལམ་དམན་པ་ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱ་ཞིང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོལ་པ་
 ཡར་ལྡན་བྱེད་པའི་སྲིར་སེམས་བསྐྱེད། ལམ་གྱི་འགལ་སྐྱེན་སྤིག་སྤྱིབ་སྐྱུང་
 བ་དང་། རྣམས་གྱི་སྒྲོལ་པ་ཡར་ལྡན་བྱེད་པའི་སྲིར་རྩོུ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱོལ་བཟུང། ལམ་གྱི་མཐུན་སྐྱེན་ཚོགས་སྐྱུར་ཏུ་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་
 ཏུ་མཛུལ། ལམ་གྱི་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱུར་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེད་
 ཏུ་མྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་དང་བཅས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་
སྐྱབས་འགྲོ་སྲིར་བཤད་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་མཚན་ཉིད་ནི། དུལ་མཚོག་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། དུལ་མཚོག་ལ་བརྟེན་པ་ཁས་འཆེ་བ་ཡིན། རང་གིས་སྐྱབ་
 མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གཞན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དགོས། དཔེར་ན། མི་
 ཉེས་ཅན་དུལ་མཚོག་བྲིམས་དཔོན་ལྟ་བུར་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་ཉེས་པ་ལས་
 ཐར་བའམ། བྱ་ཡངས་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱེད་པ་བཞིན་རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་ཏུས་ནས་འཁོར་བར་འབྱུང་ནས་སྐྱབ་བསྐྱེད་གྱིས་མཐར་བ་ལས་ཐར་
 པའི་ཆེད་དུལ་མཚོག་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།
སྐྱབས་འགྲོའི་སྐྱ་བཤད་ནི། སྤར་ཁྱི་གཙུ་མི་ཞེས་སྐྱོབ་པས་ན་སྐྱབས། དེ་ལ་
 བརྟེན་པའམ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་ལས་སྐྱོལ་བ་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཞེས་པ་ཡིན།
སྐྱབས་འགྲོར་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་པར་ཡང་སྐྱོ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་།
 དུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས། དུལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་པ་ན་
 ཚོ་སོགས་འཇིགས་པ་བྱུང་བའི་ཚོ་རི་དང་ནགས་ཚལ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ།
 དུལ་སྟེ་གཞི་བདག་སོགས་སུ་བྱུང་ལ། ཚོ་འདིའི་ནད་ན་ཚོ་ཞི་བ་དང་།
 བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བ་སོགས་དགོས་པ་སྐྱབ་ཚོགས་གྱི་ཆེད་ཏུ་སྐྱབས་སུ་

འཕྲོ་བ་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འཕྲོ་ཡིན། ། འཕྲོ་འཛིག་རྟེན་པ་ཞེས་
པ་ཡུལ་མ་ཚོར་བ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་ཡང་། འཕྲོ་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་མིན་པར། ཚེ་
འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། སྐྱེ་བ་སྤེལ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོན་པ་
སོགས་འཛིགས་སྐྱབས་དང་། ལེགས་སྒོན་གྱིས་སྒོས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་སྒོ་
འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འཕྲོ་ཡིན། སྐྱབས་འཕྲོ་འཕེལ་མ་ཚོར་ཡང་། བསམ་
པ་ཚོར་བས་འཕོར་བ་ལས་གོལ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་གཉིས། ཐུན་མོང་བར་ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འཕྲོ་གཉིས།
ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འཕྲོར་ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་སྐྱབས་འཕྲོ་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་གྱི་སྐྱབས་འཕྲོ། ཉན་ཐོས་གྱིས་དག་འདུན་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་
འཕྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཕོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་དག་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་
དག་འདུན་ཡིན་པས་དག་འདུན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཚོས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ། ཐེག་
ཆེན་གྱིས་འཕོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་
ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡིན།

སྐྱབས་འཕྲོ་ཚང་མར་རྒྱ་དང་། ཡུལ། ཏུས། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཞེས་རྒྱར་
དགོས། ཡུལ་གོང་ཏུ་བཤད་བྱིན། རྒྱ་ལྗི། རྒྱུར་སྐྱབས་འཕྲོ་འཛིགས་པ་
དང་། དད་པ། རྒྱུར་རྗེ་གསུམ་ཡིན། འོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་འཛིགས་པ་གཙོ་
བོ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དད་པ་གཙོ་བོ་བྱེད། ཐེག་ཆེན་ལ་རྒྱ་གསུམ་ག་
ཡོད་ཀྱང་རྒྱུར་རྗེ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚོས་གང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བྱེད་

པས་ན། ལྷིང་རྗེ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡི་བྱེད་པར་ཡིན། དུལ་ནི། འཇིག་
རྟེན་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུལ་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་
ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་དོས་འཇིག་བྱེད་སྤངས་མི་
འདྲ་བ་ཡིན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུ་གསུམ་ཞལ་གྱིས་མི་
བཞེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་པ་དེ་དང་པོ་མོ་མོ་སྐྱེ་བོ་ནས་
སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གསུང་རབ་མ་གཏོགས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མི་བཞེད། དགེ་འདུན་ཡང་རྒྱན་ལྷགས། ལྷིང་འོང། ལྷིང་
མི་འོང། འབྲས་གནས་སོགས་རྒྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ས་བཅུའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སོགས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུ་གསུམ་དང་། ཚོས་ཀྱང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཁོ་ན་བཞེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ལས་
དང་སོ། ཚོས་སྐྱེ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྷན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་
མ་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དང་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་
པར་མེད་པ། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཅན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྐྱུ་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཐབས་དང་འཕྲད་ན་འཚང་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད།
ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་བར་གནམ་སའི་བྱེད་པར་
ཡོད། སེམས་ཅན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་སྤང་རྟོགས་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་
ཆད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ལ་
བྱེད་པར་མེད། དེ་ལྟ་ན་འང་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་
པ་དེ་ང་ཚོས་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ཅིའི་ལྷིང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་པའམ་

བཅིངས་པས་ཡིན།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ལྷགས་ཏེ། ཚོགས་བསགས།
སྐྱིབ་པ་སྦྱངས། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏུན་ཏུ་སྦངས་པ་
ལ་བཞེན་ནས་རང་བཞིན་དེ་མཚོན་ཏུ་ཡོད། དེ་ལ་སྐོ་བྱར་རྒྱུ་བྱེད་པ་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྐོ་བྱར་གྱི་རྒྱུ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྦངས་ནས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཚོས་སྐྱུ་ཡིན། ཚོས་
སྐྱུ་དེ་གཞན་ནས་གསར་ཏུ་སྐྱོབ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་
རང་ཆས་སུ་ཡོད། སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་མངོན་
ཏུ་མ་གྱུར་པ། སྐྱིབ་གཉིས་བསལ་བ་ན་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཚོས་
སྐྱུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་ལ་སྐྱིབ་
པ་སྦངས་བའི་ཆ་ནས་མ་གཏོགས་དེ་མིན་འཕོ་འགྱུར་འགྲོ་བྱུ་མེད་ཅིང་།
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་དེར་ཚོས་སྐྱུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་པའི་སྐྱུ་ནི། སྐྱུ་གསུང་ལྷགས་གནས་
འགྱུར་བའམ་གསར་ཏུ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། སྐྱོབ་ལམ་གྱི་རྒྱས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་འབྲས་བུར་ཐ་མལ་པའི་ལྷས་དེ་གནས་གྱུར་
ནས་འཛམ་བུ་རྒྱ་བོའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སྲུ་
ཅུ་ཚུ་གཉིས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྐྱས་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་མཚན་
དཔེའི་དབྱིལ་འཕོར་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་ཡང་ཐ་མལ་པའི་རག་གནས་
གྱུར་ནས་གསུངས་དབྱངས་ལན་ལག་རྒྱུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ། ལྷགས་ཀྱང་ཐ་
མལ་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ནས་རི་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས། མེ་
ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སོགས་གསར་ཏུ་སྐྱོབ་པ། རི་སྐྱིད་སྦང་བྱ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་སྐྱངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱ་མངོན་ཏུ་ལྱུར་བའི་ཚོ་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་གསར་ཏུ་སྐོབ་པ་ཡིན།

མོངས་སྐྱར་ངེས་པ་ལྡན་ཏེ། གནས་ངེས་པ་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་
ལྟ་བུ་མིན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས། དེའི་ནང་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་
ཁམས་སུ་རུས་ཏུ་བཞུགས་པ། སྐྱ་ངེས་པ་སྐྱའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་
པ། རུས་ཏུ་སྐྱ་མཚོན་བཟང་གི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ། ཚོས་ངེས་པ་
ཚོས་མི་འདྲ་བ་མི་གསུང་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཚོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ།
རུས་ངེས་པ་སྐྱ་བལྟམས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་སོགས་མེད་པ་
རུས་ཏུ་བཞུགས་པ། འཁོར་ངེས་པ་ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པ། ས་བཅུའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟོག་གིས་བསྐྱར་བ་སྟེ། མོངས་སྐྱོད་རྣམས་པའི་
སྐྱའི་བྱང་པར་ངེས་པ་ལྡན་ཏུ་བ་ཡིན།

གསུམ་པ། སྐྱལ་སྐྱ་ནི། འོག་མིན་ཏུ་བཞུགས་པའི་མོངས་སྐྱ་ངེས་
སྐྱལ་པའི་སྐྱ། གནས་དང་། རུས། འཁོར། སྐྱའི་རྣམ་པ་སོགས་མ་ངེས་པ་
གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་ཏུ་ཤོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་སྟོན་
ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཆེད་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་
སུ་འབྱུངས་ཏེ། སྐྱར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཟུན་པའི་སྐྱལ་སྐྱར་བཞེད་ཅིང་།
མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོན་
དཔེས་བརྒྱན་པ་མངལ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱལ་པ་མཚོག་གི་སྐྱ་ཞེས་བྱ། དེ་སྐྱར་
ཐེག་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་བཞེད་ཅིང་།
ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། དག་འདུན་ཡང་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྟེ། སྐྱར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟོག་ཡིན།

དམིགས་བསལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་ནང་

གསེས་པ་རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་པའི་སྐྱེལ་པ་དང་། གསང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་གཉེས།
 གསང་སྐྱབས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་
 རེ་རེ་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞུ་མི་དགོས་པར། དང་པོ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
 ཡུལ། རང་ཉིད་བདེ་བའི་སྐྱོན་ལ་བྱུང་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱབས་ཚོས་བརྟུན་
 དང་། ཉལ་བ་དང་ལངས་པ་ལ་སོགས་མ་ཡིན་པ་རབ་བྱུང་ན་རྣེ་རྣེ་སྐྱེལ་
 ཀྱང་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་ཀྱང་ཏུ་བཟང་། དབྱུགས་
 ལྟོད་ཏུ་འཚང་བ་དང་། དབྱུགས་བསགས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་
 ངལ་གསོ། དབྱུགས་རང་འབབ་ཏུ་མ་བྱུང་གི་བར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 ཀྱུན་ལྟོད་པར་འཛོག་པ་དང་། སེམས་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 རྟོག་གི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བ། ཀྱུན་སྤོང་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་
 ཟུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་སོབ་འདོད་སོགས་སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སོབ་པའི་ཆེད་བྱེད་པ་སྟེ། སོག་མར་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་ལྷེགས་པར་བཅོས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ། ད་ལྟ་བའི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བ་ལྟར་ཡལ་
 ཏུ་འཇུག་དེའི་ངང་ལ་གནས་པའི་བེད་ཀྱི་ས་གཞི་འཛུལ་སུ་ཚུ་པོ་གསེར་
 གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་གྱིས་པ། མཐུན་ན་ཞེས་བྱེད་པ། བརྟེགས་ན་འཕར་
 བྱེད་པ། རེག་ན་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེད་པ། ལག་མཐེལ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་པ། འབར་འབྱུར་མ་ཡིན་པ་ངོས་ཤིན་ཏུ་འཇུག་པ། དེའི་སྤྱང་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་རང་སྤྱང་ལས་ཀྱུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྐྱོ་བཞི་རྟ་བབ་
 བཞི། སྐྱོ་སོག་གི་རྟ་བབ་དེ་དག་གསུགས་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་དང་། ཚད་དང་། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 རྒྱུགས་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ། དེའི་དབྱུགས་སུ་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་། ཡལ་
 ག་ལོ་མ། མེ་རྟོག་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། རང་གི་སྐྱེན་མཚན་གྱི་ཐད་ཅན་
 ལ་པད་འདབ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོགས་བཞིར་གྱུས་པ། དེའི་དབྱུགས་སུ་

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་ལྷན་པའི་འོད་འཕྲོ་བའི་ཁྲི། ལྷོགས་རེ་རེ་ནས་
སེམས་གཉིས་གཉིས་ཏེ། སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་
ཆའི་ཁྲིའི་སྤྲོད་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པད་མ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། མེ་ཏོག་ཁ་སྐྱེ་བ།
དེ་བཟང་ཞེས་ལུན་ལུས་ཚོགས་པ།

དེའི་སྤྲོད་ཏུ་མཚོན་དོན་སྦྱར་ན་རང་གི་དགོས་པའི་དོན་སྦྱབ་པ་
མཚོན་པའི་སྤྲིར་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་དང་། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞེས་
དབང་ལྷན་བརྒྱད་མཚོན་པའི་སྤྲིར་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པ།
འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་མཚོན་བྱེད་ལ་སྣ་ཚོགས་པད་མ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཚོན་པའི་ཆེད་དཔུས་གྱི་ཟེུ་འབྲུའི་སྤྲོད་
ཏུ་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལྷོས་མི་གཏོང་བར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དགོ་བའི་ཚོས་གྱི་
ལྷ་ལྷ་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བཟར་ཟླ་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་ཏུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དམར་སེར་འོད་འཕྲོ་བ།

དེའི་སྤྲོད་ཏུ་ལྷ་སྐྱོམ་པའི་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྒྱབས་ལུལ་ཁྲོམ་
ཚོགས་སུ་སྐྱོམ་པ་དང་། ཐོག་བཅེགས་སུ་སྐྱོམ་པ། ཀུན་འདུས་ལོར་བྱ་ལུགས་
སུ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་གསུམ་ལས། འཁོར་གྱི་སྐྱོབ་མ་དང་། འོངས་སྦྱོད། མཛད་
པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོས་ན་ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་རྒྱས་པ་བྱེད་
དགོས། ཡང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ན་
ཐོག་བཅེགས་སུ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་ཅ་བའི་བྲ་མ་ནས་བརྒྱད་པའི་བྲ་མ་སངས་
རྒྱས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་བར་རིམ་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་བཅེགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པ་
དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཀུན་
གཅིག་ཏུ་བརྟུན་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱབས་རང་ལ་ལྷུང་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེད་
ཏུ་ཀུན་འདུས་ལོར་བྱ་ལུགས་སུ་སྐྱོམ་པ་དང་བཅས་རྒྱབས་ལུལ་སྐྱོམ་སྤངས་

མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད།

བསྐྱོན་གྱི་ལྷ་ཡང་རང་རང་གི་ཁ་འདོན་གང་འདོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།
ད་ལྟ་ལམ་འབྲས་གྱི་ལྷགས་ལ་གྱེ་རྗེ་རྗེ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྣལ་
འབྱོར་མ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཚོགས་ཞིང་དེ་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ཚོས་སྐྱོན་
དགོས། གྱེ་རྗེ་རྗེའི་སྐྱོན་འགྲོ་བྱེད་མཁུ་ཡིན་ན་བདུད་བཞི་བཟེགས་པའི་
གདན་གྱི་སྒྲིང་ལ་གྱེ་རྗེ་རྗེ་ཞལ་བརྒྱུད་སྟུག་བཅུ་དྲུག་པ། བད་མ་འདབ་མ་
བརྒྱུད་གྱི་སོག་འཁོར་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་སྐྱོན་པ་དང་། དེ་མིན་སྟུན་རས་གཟིགས་
དང་། འོད་དཔག་མེད་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་གི་སྐོ་ནས་སྐྱོན་འགྲོ་བསགས་
སྒྲིངས་བྱས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ལྷ་བསྐྱོན་པ་གཅིག་པ་ཡིན།

འཁོར་གྱི་ལྷ་གསལ་འདེབས་པ་སོགས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ལས། གཙོ་བོ་
དེ་གཅིག་པ་ཡིན། (འདིའི་སྐབས་གྱེ་རྗེར་ལྟར་ན།) ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
སྒྲིང་རུ་བདུད་བཞི་བཟེགས་པ། དེའི་སྒྲིང་རོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་བྲ་མ་དེར་
བརྒྱུད་པའི་བྲ་མ་ཀུན་འདུས་པ། རྣམ་པ་གྱེ་རྗེ་རྗེ་ཞལ་བརྒྱུད་སྟུག་བཅུ་དྲུག་
པ། དུམ་རྗེ་རྗེ་བདག་མེད་པ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ། སྦྱོགས་བཞི་མཚོམས་
བརྒྱུད་ལ་འདབ་མ་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲིང་རུ་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལེ་ལེ། དེ་དག་གི་
སྒྲིང་རུ་ཚོངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་ཉེན་པའི་ལྷ་བརྒྱུད། དེའི་སྒྲིང་རུ་ལྷ་མོ་
བརྒྱུད་བསྐྱོནས་པ་ནི་གྱེ་རྗེར་གྱི་ལྷགས་ཡིན།

རྣལ་འབྱོར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཀུན་འདུས་ལོར་བུ་ལྷགས་སུ་ཚང་མ་
གཅིག་རུ་བསྟུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ཚོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་བསྐྱོན་
མི་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་རང་གིས་གསལ་བཏབ་པ་དེ་མཁུན་བཟེ་ཅུས་
གསུམ་ཡོན་ཉན་དཔག་རུ་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འདེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཡོད་སྟུང་པའི་མོས་པ་བྱས།

གྱེ་རྗེ་རྗེར་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལས་རྒྱབ་གྱི་ལྷ་མོ་དང་། གཙོ་

བོའི་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དོ་པོ་སྐྱ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱགས་བརྒྱད་ལ་
བཞུགས་པའི་འཕྲོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཉི་
བྲག་རི་བཙེགས་པ་ལྟ་བུ། རེ་རེ་ནས་དཔེ་རས་དང་། སླེགས་ཤིང་། སླེགས་
ཐག་གདོང་དང་སོགས་ཁྲ་ཐིང་དེ་བཙེགས་ནས་ཡོད་པ། སློག་མཁན་མེད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཨ་ཡི་གུ་ཡིའི་རང་སྐྱ་དེ་རི་རི་སློག་བཞིན་པ། གཙོ་
བོ་གྱེ་རྗོ་རྗོ་ཡུམ་གཉིས་དང་། སྐྱ་མ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཚོག་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཉི་བྲག་རི་བཙེགས་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་དཀོན་མཚོག་
འཕོར་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་དཔེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་སྟེ། རྒྱབས་ཡུལ་དཀོན་
མཚོག་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། རྒྱབས་སུ་འཕྲོ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སུས་རྒྱབས་སུ་
འཕྲོ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚོགས་ཞིང་སློམ་པའི་མདུན་དུ་རང་ཉིད། རང་གི་
གཡས་སུ་སྐྱེ་བ་འདིའི་ས་དང་། གཡོན་དུ་མ། མདུན་དུ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་
དག་དང་། གཞོན་པར་བྱེད་པའི་བཤེགས། དག་ཞེས་པ་སོ་སོར་མི་དགའ་
བ་བྱེད་མཁན་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཐོང་དུ་ཡོད་པ། བཤེགས་ཟེར་བ་དངོས་
སུ་མཐོང་དུ་མེད་ཀྱང་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བའི་གདོན་ལ་སོགས་པ། མཐའ་སྐྱོར་
དུ་འཕྲོ་བ་རིགས་དུག་བར་དོ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད།
དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དུགས། དུད་འཕྲོ་ཚང་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་དུད་འཕྲོ་
དང་། དམྱལ་བའི་གཞུགས་སུ་མི་བསྐྱོམ་པར་ཚང་མ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་
བཟང་སོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་མིའི་རྣམ་པ་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཚོགས་པ་
བཞིན་དུ་ཁྲ་ཐིང་དེ་ཡོད་པར་བསམ། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱག་འཚལ་བ་
དང་། དག་གིས་རྒྱབས་འཕྲོ་འདོན་བཞིན་དུ་སྐྱག་འཚལ་བའམ་སྐྱག་མ་
འཚལ་བར་རྒྱབས་འཕྲོ་རྒྱང་པ་བཏོན་ཡང་འགྲིག་གང་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཐལ་
མོ་རྒྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་གིས་རྒྱབས་འཕྲོ་བརྗོད་པ་སོགས། ཡིད་

ཀྱིས་སྒྲིང་སྤྱད་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་སྐྱབས་དང་རེ་ས་གཞན་མེད་པས་
སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་བྱིད་ཤེས། བྱིད་མཁུན་སྐྱམ་པའི་འདུན་
པ་དྲག་པོ་གཏད་དེ། མོས་ལུས་ཚེ་གཅིག་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྐྱོམ།

གསུམ་པ། ལྷ་གང་གི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། ལྷ་བས་འགོའི་ལྷ་
ཀི་མོང་དུ་ལྷས་པ་ནང་བཞིན་སྒྲིབ་འཇིགས་པ་དང་། དད་པ། སྒྲིང་རྗེ་
གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི།
འཇིགས་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སུ་ཡང་མེད། སྒྲིང་པ་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྤྱད་བསྐྱལ་འབའ་
ཞིག་ཚུང་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་ལྷ་སྐྱབ། སྤྱད་བསྐྱལ་དངོས་ལ་མོངས་
སྐྱད། སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་
ན་མི་ཉེས་ཅན་ཆད་པས་འཇིགས་ཏེ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་
འགོ་དགོས། འཇིགས་པ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་
དང་། གཉིས་པ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཇིགས་པ་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་རང་དོན་རྒྱང་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཞི་བ་ལྟས་སྒྲིང་འཇུག་ལས།
"འཇིག་རྟེན་སྤྱད་བསྐྱལ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱང་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །"
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་མཐུད་སྤྱད་
བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཇིགས་པ་དང་།

དད་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྤྱད་བསྐྱལ་
གྱི་འཇིགས་སྐྱག་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་མ་
བཅོལ་ཐབས་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སྒྲོབ་
མི་ཐུབ། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་དངུལ་ཚུ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ལག་ལེན་མོ་བདུན་མ་
ལས། "རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ལྟ་

ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་ལུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་
སྐྱོབ་མི་བྱུང། འོ་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལུས་པ་སུ་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ། མཁྱིལ་བཙེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་སྐྱག་པ་
དེ་སངས་རྒྱལ་ལ་མངའ་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བ་དེ་དག་མཐོང་བ་ཅི་མ་དང་། དུན་པ་ཅི་མ་གྱིས་ཡིད་ལ་དང་བ་
འདྲེན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དང་བའི་དད་པ་དང་། མཁྱིལ་བཙེ་ལུས་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་
པ་འདོད་པའི་དད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ་དེ་དག་སྐོ་
བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་གནས་ཉམས་ཚུང་གི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ།
མདོར་ན་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འཕྲོ་བ་དེ་སྐྱབས་འཕྲོ་འཁྲིལ་གཉིས་པ་ཡིན།

སྤྱིང་རྗེས་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་
སྐྱག་བསྐལ་དང་། སྐྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡོངས་སྤོད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པས་ན་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་མཐར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཤས་མི་བཟོད་
པའི་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་ལྷ་
མ་དཀོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་དེ་སྤྱིང་རྗེས་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་
བ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འཕྲོ་འཁྲིལ་འཇིགས་པ་དང་། དད་པ་ཡོད་
ཀྱང་གཙོ་བོ་སྤྱིང་རྗེས་ཡིན།

བཞི་པ། དུས་ནམ་གྱི་བར་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་ནི། དུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ་རི་རྒྱུད་མཁའ་ཁྲབ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟུང་
འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཇོན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡིན།

མཐར་ཐུག་གི་སྐོར་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མ་སྐོར་གྱི་བར་དུ་གྲ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

ལྷ་པ། ཚུལ་རི་ལྟར་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཚ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབས་འགྲོའི་ཚོག་ལ་"བདག་དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་"ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། "བདག་"ཅེས་པས་རང་ཉིད་དང་། "ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་"ཅེས་པའི་སྐབས་རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བསམ། "དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་ཁྲིད་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པོར་མཚིས་གྱི་བར་དུ་ཚོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་"ཞེས་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དང་དུ་གཤེགས་པ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཉན་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་སྟེ། སྐྱ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། གསུང་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་མི་བརྒྱུད་པ། ཡོན་ཉན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟན། འཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད་ལྱབ་པ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། "ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞིའི་འབྱུང་གནས་"ཞེས་པ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྣང་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་མདོ་སྟེ་སྟོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། གཏི་ཐུག་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་མདོན་པའི་སྟེ་སྟོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པས་ན་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞིའི་འབྱུང་

གནས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

སྨྱིར་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྒྲོལ་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་ཡངས་ཐེབས་པ་ཞེས་མེད། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གིས་གང་ཐོས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཚེ་ཚད་གི་གངས་མིན་གསུངས།

"འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་"ཟེར་སྐབས་རིག་པ་འཇིན་པའི་དགེ་འདུན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་སྨྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་། "རྗེ་བཙུན་ཅེ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དབལ་ལྡན་གྱི་མ་དམ་པ་"ཞེས་པའི་སྐབས་ཅེ་བ་ཞེས་པ་ཅེ་བའི་གྲ་མ་དང་། བརྒྱད་པ་ཟེར་བ་ཅེ་བའི་གྲ་མ་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་བར་ཀྱི་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་གྲ་མ་ཐམས་ཅད།

སྨྱིར་གྲ་མ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཡུ་ཏུ་ཟེར། ཡུ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཁུར་གྱིས་སྡེ་བས་ན་ཡུ་ཏུ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ཅེ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲ་མ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཚེའོ་བརྗོད་སྐབས། གཙོ་བོ་གྲེ་དོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀ་ལ་གཏད་ནས་བདག་གི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་འདུན་པ་པོ་འཕྲིད་པའི་ལམ་མཚད་ཏུ་གསོལ་སྐྱམ་གསོལ་བ་བཏབ།

"རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཚེའོ་"ཞེས་བརྗོད་སྐབས་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་ཡོངས་སུ་རྗོགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྨྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ། རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྡེད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་སྟོན་གྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པའི་བཙུན་ལྡན་འདས་ཏེ། བདུད་བཞི་བཙུན་པ་དང་། ཡོན་ཏུན་ཏུག་དང་ལྡན་པ། སྤྱིད་ཞི་གཞིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་གྲེ་དོ་རྗེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་སྟོན་པ་པོ་མཚད་ཏུ་གསོལ་སྐྱམ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ།

"དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ་"ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱུ་གི་གསུང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཙོ་བོའི་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་མདུན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚོས་པོ་ཉི་གཤམ་རི་བཅའགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་གཏང་ནས་བདག་གི་ལམ་དངོས་མཛད་ཏུ་གསོལ་སྟེན་པ་དང་། "འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ་"ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོ། མོ་མོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་རིང་ཏུ་འཕགས་པས་ན་འཕགས་པ། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདུན་པས་ན་དགེ་འདུན་ཉི། གཙོ་བོ་འཁོར་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པ་གཏང་ནས་བདག་གི་ལམ་སྐྱབས་པའི་ཤོགས་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབས་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ་སྟེན་པ།

གང་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་བསགས་པའི་སྐབས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཁ་ནས་སྦྱོར་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་སེམས་གཞན་ཏུ་མ་གཤེད་པ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྦྱི་དང་། ལུང་པར་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྟེན་གྱི་འཇིགས་སྐྱག་དང་། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྟེན་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྦྱིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། ཚིག་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་ཚིག་དོན་ལ་དམིགས་པ་གཏང་ནས་འདོན་དགོས། སྐྱབས་འགོའི་ཚིག་གཅིག་ཏུ་ཞེ་ཅོས་མ་རི་འདོན་པ་བཞིན་བཏོན་ན་སན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད། ཞི་བ་ལྷན་སྦྱོར་འཇུག་ལས། "བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ལྷབ་ཀྱི་ལྟ། །ཡུལ་རིང་ཏུས་སུ་སྐྱབས་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཤེད་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།" ཞེས་དོན་དག་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་མིན་ཡང་། དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན།

གང་ལྟར་གྲངས་ཀ་མོན་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལས་གཙོ་བོ་སྐྱས་ཀ་

ལེགས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷན་ཀ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་རྟགས་དང་། མཚན་
ལ། མི་ལམ་སོགས་ཀྱང་བཟང་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་
བྱུང་ཉེ། ལྷན་ལས་དད་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེ། ཡིད་ཆེས་ཆེ་བྱ་འགྲོ་བ་ཡིན།
དེ་འདྲའི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་པན་སོགས་བྱུང་མེད།
མདོར་ན་རང་གིས་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟེ་པའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་སྐོ་ནས་
ལྷིང་གངས་ཀ་མང་བ་བྱུང་ན་ལེགས།

རྒྱལ་པ། གང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ། གོང་དུ་ལྷན་པ་བཞིན་
རང་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་བཟལ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་
གཅིག་ཏུ་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སོལ་པའི་ཆེད་དུ་
མིན་པ། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བཟལ་
ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
སོལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སོལ་ན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་རང་བཞིན་
གྱིས་སོལ་པ་ཡིན།

བདུན་པ། རྒྱབས་ལྡུལ་བསྐྱུས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་བཞག་པ་
ནི། རྒྱབས་འགོ་མཚམས་བཞག་པའི་ཚོ། ཐལ་མོ་ལ་མཉམ་པའི་ཐལ་མོ་
དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐལ་མོ་སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སོར་མོ་པན་
ཚུན་བསྐྱེད་ནས་རྩོམ་ཞེས་ཐལ་མོ་རྒྱུར། རྩོམ་ཞེས་ཐལ་མོ་རྒྱུར་བར་དགོས་པ་
ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱང་ཀྱན་རོ་རྒྱང་གཉིས་དང་། གཟུང་འཇིག་གི་
ཚ་གཉིས་ནས་མ་གཏོགས་མི་འགོ་བས། ཚ་བའི་རྒྱང་ལྡ་དང་། ཡན་ལག་
གི་རྒྱང་ལྡ་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། ལྷན་པའི་སྐོ་བས་ཀྱིས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན།

རྒྱང་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་སོར་མོ་བསྐྱེད་

ནས་རྗེ་རྒྱལ་མོ་སྟོང་གར་རྒྱུར་དགོས། དེ་ཡང་ཐལ་མོ་ཁར་རྒྱུར་ན་ལྟ་
 རན་གྱི་ཐལ་མོ་ཞེས་མི་ལེགས་པ་ཡིན། རྗེ་རྒྱལ་མོ་སྟོང་གར་རྒྱུར་ནས་
 "ལྷ་མ་དང་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བདག་སྲུག་འཚལ་
 ཞིང་རྒྱལ་ས་སུ་མཚོའོ།" །ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ས་ཡུལ་གྱི་ལྷགས་
 ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་སུ་འཕྲོས་ཏེ་རང་དང་མཐའ་རྒྱོད་ཏུ་ཡོད་
 པའི་རིགས་ཏུག་བར་དོ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པ་
 ཅམ་གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུངས། བསོད་
 བྱས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་ནས་སེམས་རྟོག་
 མེད་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་དང་། ལྷས་བཟ་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐྱུ། གང་ལ་གང་འདོད་
 གྱི་རྣམ་པར་རྒྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་སོ་སོར་བྱ་ལྷུ་རང་རང་
 གི་ཚོང་ལ་འཕྱུར་བ་བཞིན་ཏུ་གྱིས་འཕྱུར་སོང་བསམ་དམིགས་པ་བྱེད།

རྒྱལ་ས་ཡུལ་བསྐྱས་པའི་ཚོ་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་རོ་བོ་འཁོར་
 ལྟ་མོ་བརྒྱུད་འོད་ཟེར་དཀར་སོའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྷུ་ནས་རང་གི་སྐྱི་ལོར་ཐེམ་
 པས་ལྷས་གྱི་སྐྱིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། ཚོས་པོ་ཏེ་བྲག་རི་
 བརྗེགས་པ་ལྟ་སུ་འོད་དམར་སོའི་རྣམ་པར་ལྷུ་ནས་རང་གི་མགྱིན་པར་
 ཐེམ་པས་རག་གི་སྐྱིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། གཙོ་བོ་ཤེ་རྗེ་
 ལྷ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་གི་རོ་བོ་དཔུ་གཙུག་ནས་མར་དང་།
 གདན་སེང་གྱི་ནས་ཡར་འོད་ཏུ་ལྷུ་ནས་སྐྱིགས་ཀར་འོད་སྒོན་སོ་བདེ་བ་
 ཚེན་སོའི་རང་བཞིན་ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་དང་ལྷན་པར་ལྷུ་ནས་རང་གི་སྟོང་
 གར་ཐེམ་པས་ཡིད་གྱི་སྐྱིག་སྐྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག་
 པར་བསམ། རང་གི་ལྷས་རག་ཡིད་གསུམ་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་
 གསུང་སྐྱིགས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་སོང་
 བསམ་པའི་རང་རང་བབས་སུ་བཞག །

ནག་ཐོམ་མེ་བ་མ་ཡིན་པ། སེམས་དེ་དོག་དོག་རིལ་བྱ་ལྟར་རྟེན་
 ཏུ་མེད་ཀྱང་། སེམས་གསལ་ལེ་རླིག་གེ་ཡོད་པ་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚོན་
 ཉིད་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་རང་བཞིན། གསལ་བ་དེའི་རོ་བོར་ལྟ་
 བའི་ཚོ་ལྷན་གྱི་སྲི་ནང་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཁེ་ཚུང་སོགས་གང་ཏུ་
 ཡང་རྟེན་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་དགོན་མཚོག་དེ་ལྟ་
 ཏུ་འེགས་ལ་བ་དང་སྟོང་བ་གཉིས་པོ་དབྱེར་མ་མཚིས་པ། མེ་དང་མེའི་ཚོ་
 བ་ནང་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མ་མཚིས་པ་ཟུང་འཇུག་བཅོས་མིན་སེམས་ཀྱི་རོ་
 བོ་དེ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ཤགས་ལ་སྟོང་གཉིས་འདྲིའོ་ཞེས་པོ་སོར་ཚོལ་
 གིས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་སྟོ་ཡི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་བརྗོད་བྲལ་ནི་
 ལྷ་མ། བརྗོད་བྲལ་དེའི་རོ་བོ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡི་གདོད་མ་ནས་
 ལོས་མ་སྟོང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡི་ཤེས་ནི་ཡི་དམ། གནས་ལུགས་དེ་རྒྱན་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བཞི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
 ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚོས་སྟོང་ཡིན། སེམས་རིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་ལྷ་མ། ཡི་དམ། སངས་རྒྱས་ཚོས། དགེ་འདུན་ཏེ། རྒྱབས་
 གནས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཡིན། དེ་དག་རོ་ཤེས་ཐག་བཅད་དེ། དེའི་ངང་
 ལ་འརྱོན་པ་མ་ལྷགས་པར་སྟོང་དེ་བཞག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་འགྲོ་
 ཡིན་གསུངས།

བརྒྱད་པ། རྒྱུད་གཞི་སྟོང་བྱེད་རོ་སྟོང་པ་ནི། གསང་སྐགས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཚང་མར་རྒྱུད་གཞི་རྒྱུད་བྱེད་རོ་འགྲོད་པ་དེས་པར་ཏུ་གལ་ཆེ་
 བ་ཡིན། ཚོས་བརྒྱད་གཞན་གྱིས་རྒྱུད་གཞི་རྒྱུད་བྱ། རྒྱུད་བྱ། རྒྱུད་འབྲས་
 བཅས་བཞི་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་རྒྱུད་གཞི་དང་། རྒྱུད་བྱ་གཉིས་
 ཐ་དད་ཏུ་མི་སྲེ་བར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱབས་འགྲོའི་རྒྱབས་ལ་ཡང་རྒྱུད་གཞི་དེ་སྦྱིར་མ་དག་པའི་སྐང་

བ་ཚང་ལ། བྱད་པར་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་མ་འོས་པ་འདིག་རྟེན་པའི་དཔོན་
པོ་དང་། ལྷ། ལྷ། བུདྲ། བཅོན། ཚངས་པ། བརྒྱ་བྱིན། དབང་སྐྱུག་སོགས་
འདིག་རྟེན་པའི་རྣ་སྐྱབས་སུ་འགོ་མི་འོས་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ།
སྐྱབས་སུ་འགོ་འོས་པ་སྐྱ་མ་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་
བ་དང་། མ་དད་པ། མ་ལྷུས་པ། སེར་རྣ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱང་གཞི་ཡིན། སྐྱོང་བྱེད་ཡུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་དཀོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཡིན། སྐྱང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་
ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྐྱབས་འགོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཡིན།

དེའི་རྒྱ་མཚོ་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡུལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་ལའབ། སྐྱབས་
སུ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ལའབ་སྐྱབ་པ་པོའི་རང་སེམས་
རྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་རྣམ་འདྲུལ་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐོ་མ་པ་ཡིན་
པས། སྐྱབས་འགོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། སེམས་
གྱི་གསལ་རིག་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མ་ཤུབ་པ་སྐོར་པ་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས།
གསལ་སྐོར་བྱུང་འདྲུག་དེའི་རང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་ཏུ་གདངས་འགག་
མེད་ཏུ་འཆར་བ་སྟེ། གདངས་ཞེས་པ་སྐྱང་བ་ལ་ཟེར་བས། སྐྱབས་ཡུལ་
གསལ་བཏབ་པའི་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་པོ་རང་ཉིད་དང་། རིགས་ཏུག་གི་སེམས་ཅན་
གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་གོང་ཏུ་ཞུས་པ་བཞིན་སངས་
རྒྱས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ། ཚོས་ལ་ལམ་དངོས། དགོ་འདུན་ལ་ལམ་སྐྱབ་
པའི་ལྷ་སོགས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། གསལ་སྐོར་བྱུང་འདྲུག་གི་རང་ཏུ་
ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྣ་བས་ཟིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་འམ་
ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདྲུག་གི་སྐྱབས་འགོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐྱབས་འགོ་མ་
བྱས་པའི་སྐོན་ནམ་བར་ཆད་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་མི་འོས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བ་དང་། རྒྱལ་མ་སྤུ་འགྲོ་འོས་པར་མ་སོང་བའི་སྐྱུང་གཞི་དེ་ཉིད་སྐྱུང་
བྱེད་དང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་རྒྱལ་མ་འགྲོ་འཁོར་
འདས་དབྱེར་མེད་བྱ་བ། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ནང་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་ཏུ་སྤྲོད་བ་
དང་། བར་ཆད་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་འདི་འདྲར་
གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ཉམས་སྤྲོད་ལེན་ཚུལ་གྱི་དོན་ཚན་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་
དག་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཚུ་བའི་ས་བཅད་རྒྱལ་མ་འགྲོའི་ཁྲུངས་དང་། རྒྱལ་མ་འགྲོའི་མཚན་
ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ནང་ནས། **བདུན་པ་རྒྱལ་མ་འགྲོའི་**
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། རྒྱལ་མ་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱར་སྦྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སོ་སོའི་བསྐྱབ་
བྱ་གཉེས། **སྦྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྒྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ཡོད།** རྒྱེས་བྱ་དམ་
པ་དང་འགྲོགས་པ། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ། ཚོས་བཞིན་ཏུ་བརྒྱབ་པའོ། །
རྒྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལམ་སྟོན་སྐྱེས་པ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་
ཚོས་ཉན་པ། ཚོས་བཞིན་སྦྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤངས། ཚོས་བཞིན་རྒྱབ་པའི་
གྲོགས་ལ་ཡོད་རྟོན་པ། རང་གི་ཉེ་འབྲེལ་འཁོར་གཡོག་སྦྱིན་བདག་སོགས་
ལ་ཚོས་བཤད་དེ་སློལ་ཚོས་ལ་བརྒྱུར་བ་དང་། ཚོས་བཞིན་ཏུ་བརྒྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་རྒྱལ་མ་འགྲོ་སྦྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན།

དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་ཞེས་ཚོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཉན་དགོས་ཤེ་ན།
ཚོས་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། ཚོས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ཁྲུངས་དང་
ཁྲུང་ཡོད་པ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། ཚོས་ག་
འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས། སྐྱུང་པ་པོས་
བསྐྱེས། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོམས། བརྟེན་ཏུ་བཤད། ལོ་རྩེ་བ་རྣམས་
གྱིས་བརྒྱུར། མཁས་པ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་ཚོས་ཤིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།

ཟབ་ཟབ་དེ་འདྲ་ལྷན་སྒྲིགས་པ་ལ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཟབ་པོ་ཡོད་ཚད་ལ་
མགོ་འཁོར་རྒྱ་མེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེ་བརྒྱད་པ་ཚད་ལྡན་ཁྲུངས་ལྷུང་ཡོད་
པ་ཞིག་དཔོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཚོས་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཚོས་རྗེ་ས་པཌ་གྱིས་ལྷུང་པ་
གསོངས་གསལ་ལས། ལྷོད་པ་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ། ལྷོམ་པ་མདོ་མེ་དང་
མཐུན་པ། བཤད་པ་མདོན་པ་དང་མཐུན་པ། གསང་སྐྱབས་རྒྱུད་མེ་དང་
མཐུན་པ་བྱེད་དཔོས་གསུངས་ཡོད། ལྷོད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་དཔོས་ཟེར་ན།
འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་དགོ་བསྟེན། དགོ་རྒྱུད། དགོ་སྤོང་ལ་
སོགས་པའི་རང་རང་གི་ལྷོམ་པ་རྗེ་ལྷུང་ཁས་སྲུངས་པ་བཞིན་སྤྱད་པ་དེ་
ལྷོད་པ་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ། ལྷོམ་པ་མདོ་མེ་དང་མཐུན་པ་གི། མདོ་
མེ་ལས་ཉིང་དེ་འཛོན་ལྷོམ་སྤྱངས་མི་འདྲ་མང་པོ་གསུངས་པ་དེ་དག་དང་
མཐུན་པ་གཅིག་བསྐྱོམ་དཔོས། བཤད་པ་མདོན་པ་དང་མཐུན་པ། དེ་བཞིན་
ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཁྲུངས་ལྡན་རྒྱུད་མེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་དང་མཐུན་པ་
ཞིག་དཔོས་གསུངས།

འབྲལ་ཏུ་སྤོང་པའི་སྐབས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དཀོན་མཚོག་སྐོམ་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་བྱེད། འགྲོ་བའི་ཚོ་ལ་ཕྱག་པ་གཡས་པ་ལ་
ལྷོམ་སྟེ་བསྐྱོར་བ་བྱ་བའི་གནས་དང་། ལྷུང་པར་གང་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷོགས་
ལ་དཀོན་མཚོག་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། དེ་ཡང་ལྷོགས་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་
རེ་ཡོད། དབུས་ལ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད། ཤར་ཏུ་མི་འཇུགས་པ། ལྷོར་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། ལུབ་ལ་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས། ལྷུང་ཏུ་དོན་ཡོད་ལྱབ་
པ། དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བར་ཆད་ཞི། བསམ་པ་འགྲུབ། མཐར་
ཐུག་སངས་རྒྱས་རྣམས་དངོས་སུ་མངལ་བའི་གོ་སྐབས་སོབ་པ་ཡིན། ཟས་
ཟ་བའི་ཚོ་དཀོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་འདུལ། ཉལ་བ་དང་སྤང་བའི་ཚོ་ཡང་

དགོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ལྷག་པར་དུ་སྐགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་
མཁན་ཡིན་ན་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རང་རང་
གི་གཞུང་ནས་གསུང་བ་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱེད།

གཞན་ཡང་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པ་བྱུང་ན་དགོན་མཚོག་གི་བཀའ་
དྲིན་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ར་ཚོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་བྱུང་ན་ཡང་མྱོ་མྱོ་མ་
དང་དགོན་མཚོག་ལ་གཏད། དེ་ལ་ཕན་པའི་སྐགས་འདོན་པ། དམིགས་པ་
བྱེད་པ། རིམ་གྲོ་བསྐྱབ་པ། སྤྲོན་ཟུང་བ་སོགས་ཀྱང་དགོན་མཚོག་གི་འཕྲིན་
ལས་སུ་བསམ། དེ་དག་ལ་སྐྱར་འདེབས་མི་ཡོང་བར་འབད་བ་བྱེད། སྐྱོག་
དང་བྱ་དགའི་སྦྱིར་ཡང་དགོན་མཚོག་མི་སྣོང་། བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་སོབ་པ་དང་། ཆད་པ་ཆེན་པོ་འཆི་བ་སྐྱོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་དགོན་མཚོག་
དུས་ནམ་ཡང་མི་སྣོང་། བྱ་བ་དང་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་། དགོན་མཚོག་ལ་
མྱོ་མི་གཏོད་པར་མི་བྱེད། དེ་དག་སྐྱབས་འགོ་སྦྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན།

དགོན་མཚོག་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་
སུ་སོང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་སྐྱུག་དང་། བྱབ་འཇུག་སོགས་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་། བཅོན་དང་། དུལ་ལྷ་གཞི་བདག་སོགས་ལ་སྦྱིང་
རྗེའི་བསམ་པས་གཏོར་མ་མཚོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྐྱབས་གནས་སུ་བརྒྱང་
ནས་སྐྱབས་འགོ་དང་། བྱུག་དང་མཚོད་པ་བྱས་ན། སྐྱབས་འགོའི་སྣོན་པ་
ཉམས་འགོ་བ་ཡིན། སྦྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མཚོད་པ་བྱས་ན་སྦྱོན་མེད་
ཀྱང་། སྐྱབས་སུ་བརྒྱང་ནས་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་འཇིག་ཟེར་བ་
མཐོ་སྐྱར་ནས་སྦྱིད་སྐྱུག་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་བྱིད་རང་མཁྱེན་ཟེར་
བ་ཡིན། དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཡིན། སངས་
རྒྱས་ལ་སྦྱིང་ནས་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་དང་།
རི་མོ་ཡང་རྒྱ་ཡག་ཉེས་དང་། རྣམ་པ་ཡག་ཉེས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཐ་

ན་གཟུགས་ཀྱི་རུམ་བུ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་གྲུས་ཞབས་བྱེད། དེ་
དག་རྐང་པས་བརྗེ་བ་དང་། འོག་ལ་འཛོག་པ། བཏོམས་ནས་འགྲོ་བ་དང་།
མི་གཙང་བའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་སོགས་བྱས་ན་མི་རུང་། དེ་དག་སྐྱི་བོར་
བཏེགས་ནས་གཙང་སར་ཡར་བཞག་སྟེ་གྲུས་ཞབས་བྱེད་དགོས།

ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤངས་གསུངས་
པ་ཡིན། ཤེས་བཞིན་རུ་སེམས་ཅན་ཐ་ན་ཤིག་དང་སྟོ་མ་རྩུན་ཆད་ལ་ཡང་
གནོད་འཚེ་མི་བྱེད་པ་དང་ཚོ་སྟོག་སྟོབ་པ། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལམ་རུ་མི་བྱེད་
པ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་ན་ཤོག་སྟེགས་ཚོས་ཀྱི་ཚོག་ཡོད་
པ་རྩུན་ཆད་ལ་གྲུས་ཞབས་བྱེད་པ། དེ་དག་ས་རྗེན་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་།
རྐང་པས་རྗེ་བའི་འོག་འཛོག་པ། མི་གཙང་བ་ཆབ་ཁང་གི་ནང་རུ་འཛོག་
པ་སོགས་བྱེད་མི་རུང་། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གསུང་གི་རྟེན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་
དངོས་དང་འདྲ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་ཤིན་རུ་
རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གྲུས་ཞབས་བྱེད་པ་ལས་མ་གྲུས་པ་བྱས་
ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་དང་། དཔེ་ཆར་རྒྱ་དངོས་
པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཏའ་མར་འཛོག་པ་དང་། དརུལ་གྱི་དོན་རུ་འཚོང་བ།
ཚོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་སོགས་ཚོས་དཀོན་མཚོག་
གི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སྟོགས་སུ་སྟེགས་བྱེད་དང་མི་
འགྲོགས་གསུངས་པ་ཡིན། ལུ་སྟེགས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་པ་ནང་པ་
མ་ཡིན་པའི་མི་ཚང་མའི་མཉམ་རུ་གཏན་ནས་འགྲོ་མི་རུང་བའི་དོན་མིན།
ཚོས་ཉམས་ལེན་མཉམ་རུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་རུ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་མི་རུང་
བ་ཡིན། ནང་པ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་
བྱེད་མཁན། ལྷག་པར་རང་གི་སྤྲོ་མ་དང་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱར་

བ་འདེབས་པ། དམ་ཚོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཡག་པོ་མི་སྲུང་བ་དང་མཉམ་དུ་
འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་ཡང་སྒོགས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་འགྲོགས་པ་དང་
མཚུངས། ལྷག་པར་དགེ་འདུན་རབ་བྱུང་པོ་མོ་གང་འདྲ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་
ལ་བཙུག་བཀྲུང་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ཡང་གུས་ཞབས་
བྱེད་དགོས་གསུངས་ཡོད།

དགེ་འདུན་གྱི་ན་བཟའི་ཚོས་གཞི་ཅན་ལྷན་པ་དམར་སེར་ཚུན་
ལ་ཡང་གུས་ཞབས་བྱེད་པ། རྩོམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཚོས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་གུས་
ཞབས་བྱེད། མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་པར་རྩོམ་རྒྱུ་དེ་ཅ་དངོས་ལྟ་བུར་
ཆ་འདོག་པ་མ་གཏོགས་གུས་ཞབས་མི་བྱེད་ནའང་། རྩོམ་ལ་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བརྒྱད་དང་། དྲིལ་བུར་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་རྩོམ་རྒྱུ་
ལྟ་ཙུ་ཚེན་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་མ་བཟུང་བར་ལྟ་སྐྱའི་འདུ་
ཤེས་བྱས་ཏེ་མཐོ་སར་འདོག་པ་དང་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས། དེ་དག་ནི་
སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ད་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན།

ཙུ་བའི་ས་བཅད་བརྒྱད་པ་སྐབས་འགྲོ་བྱས་པའི་སྐབས་ཡོན་ནི། སྐབས་
འགྲོ་བྱས་པའི་སྐབས་ཡོན་མང་པོ་གསུངས་པ་ལས། སྐབས་ཡོན་ཆེ་ཤོས་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འགྲོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཞི་རྟེན་བཅའ་བ་ཡིན། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་པོན་བཏབ། མི་དགེ་བའི་ཚོགས་
རིམ་གྱིས་ཆད། དགེ་བ་ཤོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱི་མཛོན་པ་མཛོད་ལས། "སྒྲོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །སྐབས་སུ་
མ་སོང་བ་ལ་མེད། །"གསུངས་པ་ཡིན། སྐབས་འགྲོ་མ་ལུས་པར་སྒྲོམ་པ་
མི་ཐོབ། སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དེ་སྐབས་འགྲོ་ཡིན། དེས་ན་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོམ་འགྲོ་སྐབས་འགྲོ་ཡིན།

རྒྱབས་འགྲོ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡིན།

གནས་རྒྱབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པས་མི་
ཚུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ན་ཚད་དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞི་བ། མདོར་ན་
མི་མཐུན་པའི་སྨྱོན་མཐས་ཅད་འཛོམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

མིང་འཕོ་བའི་ཡོན་ཏན། སྤྱིར་ནང་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་གཅིག་
ལུས་ནང་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད། གང་ཟག་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཐར་
པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། བར་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན། མིང་འཕོ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའི་དོན་
ཡང་འཕོ་བ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་
སུ་འགྲོ་མཐུན་དེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཚོད་གནས་
སུ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིར་བསྟུང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བསྐྱེད་
པ་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱང་ཞིང་སྦྱོབ་པར་མཛད་པ། ཚོ་འདྲི་
ལ་སྤྱིད་པ། ཚོ་སྤྱི་མར་ཡང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་མི་བུལ་བ། འདི་སྤྱིའི་
ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་དེ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། མཐར་ཐུག་
གི་ཕན་ཡོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། མཐར་ཐུག་དུ་སངས་
རྒྱས། ཚོས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྐྱོར་བ་
དང་། དགེ་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན་འཁོར་དགེ་སྤོང་དང་། དགེ་འདུན་
དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད།

གཞན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན། བདག་རང་ཉིད་དཀོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་བས་ཀྱིས། རང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཚོ་ཡང་
རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། དཀོན་མཚོག་ལ་རྒྱབས་
སུ་འགྲོ་བ། བསམ་པ་དེ་འདྲ་མེད་པ་དང་། རྒྱབས་འགྲོའི་གནད་འགག་
མ་ཤེས་ཀྱང་། ཚོག་ཙམ་བརྗོད་པར་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས།

ཚོས་རྗེས་པ་ཆ་གྱིས་སྐབ་པ་དཀོངས་གསལ་ལས། སྒོ་བ་ཀྱི་འཇུགས་ཀྱི་ན་
 བོ་ཞིག་ལ་སྐྱེན་བདག་ཅིག་གིས་རས་ཡུག་ཅིག་སྐྱེན་པ་ནས་ཚོས་གསུང་བར་
 བསྐྱེད་བས། ཞོས་ཚོས་བཤད་ཀྱི་མ་རྟེན་པར། "མ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེད་
 ཡོ། །"ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པར་དེས་ཀྱི་མ་ཤེས་པ་ལས། འབྲས་བུ་སྐྱེག་
 བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྟོགས་ཏེ། སྐྱེན་བདག་མོས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན། དེར་
 ཀྱུན་མ་ཞིག་གིས་སྐྱེན་བདག་མོས་སྐྱེད་པའི་རས་ཡུག་དེ་རྒྱ་བའི་སྤྱིར་ཀྱི་
 འཇུགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་འཇུག་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ནང་ནས་
 སྒོ་མཐོན། ཀྱུན་མས་སྤྱི་ནས་ཀྱི་འཇུགས་ལ་རས་ཡུག་སྤྱོད་ཅེས་བཤད་པར།
 ཀྱི་འཇུགས་ཀྱིས་ནང་ལ་མ་ཡོང་དཀར་ཁུང་ནས་རས་ཡུག་ཡོངས་ཤིག་བྱས་
 པས། ཀྱུན་མས་དཀར་ཁུང་ནས་ཡེན་པར་བཅུམས་པའི་ཚོ་ཀྱི་འཇུགས་ཀྱིས་
 ང་ལ་སྐྱེན་བདག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་པས་བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་
 ལག་པ་གཉིས་ཀས་ཡོངས་ཤིག་ཅེས་བཤད་པས། ཞོས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཡེན་པར་བཅུམས་པ་ན་ཀྱི་འཇུགས་ཀྱིས་ནང་ནས་ཐག་པས་བསྐྱེད་པས་
 སྐྱེད་པས་འགྲོ་རྗེས་བསྐྱོས་བྱེད་ཏུ་འཇུག་བཞིན་སྐྱེད་པས་འགྲོ་རེར་དབྱུག་པ་རེ་
 བསྐྱེད་པས་བཏང་བས། ཀྱུན་མ་འཕྲོག་བཞིན་ཚུ་འགྲམ་ཏུ་ཡོང་བའི་ཚོ་མི་
 ཞིག་གིས་བྱིད་ལ་ཅི་བྱུང་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཀྱུན་མས་ད་ཀྱུན་མ་ཞིག་ཡིན།
 འོན་ཏེ་ང་ལས་ཚབས་ཚེ་བའི་ཀྱུན་མ་ཞིག་ཡང་འཇུག་དེས་སྐྱེད་པས་འགྲོ་སྤྱོད་
 བཞིན་དབྱུག་པས་བཏང་ནས་བཏང་བས་འདི་ལྟར་བྱུར་སོང་། སངས་རྒྱས་
 ལ་མཐོན་ཤེས་མངའ་བས་སྐྱེད་པས་འགྲོ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྐྱེད་པས་
 འགྲོ་དེ་ལས་མང་ན་ཁོ་པོ་ཤི་ཉེན་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་སངས་རྒྱས་
 ལ་དད་བཞིན་ཏུ་ཟམ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེད་པས་འགྲོ་སྤྱོད་བཞིན་བསྐྱེད་པས། ཟམ་
 པའི་སྤྱིང་ཏུ་མི་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་རྒྱས་པར་གནས་པ་བྱུང་། སྒོ་བ་ཟམ་པའི་སྤྱིང་
 ཏུ་སྤྱོད་པས་འགྲོ་སྐྱེད་པ་ལ། ད་ལྟ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་སྐྱེད་པས་བཏང་གས་པ་
 བ་ཟམ་པའི་འོག་ཏུ་མི་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་ནས། བྱིད་ཀྱིས་གང་ཤེས་ཟེར་བ་ན།

སྐྱབས་འགོ་མིན་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པར། དེར་མི་མ་ཡིན་ཚོས་
ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་བཏོན་པས་རྗེས་སུ་ཆོ་འཕྲོལ་ནས་ལྷར་སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་
མ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་བོད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན།

མདོར་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྒྱུན་བཟང་སོས་ལེགས་པའི་སྲོགས་
སུ་འགོ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ཡིན། སྐྱབས་འགོ་ཚོག་ཙམ་བཏོན་པ་ལ་ཕན་
ཡོན་ཆེན་སོ་ཡོད་ཅིང་། **མདོ་ལས།** "སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་འདི་ལ་
གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའ་བར་སྤང་འདི་ཡང་སྡོད་ཏུ་རྒྱུང་། །"ཞེས་
སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་གཟུགས་སུ་གྱུབ་པ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་
པའི་ནམ་མཁའ་ཡང་སྡོད་ཏུ་རྒྱུང་བྱུགས་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེད་མེད་པ་
གསུངས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དེང་སྟེགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་
ལྷགས་ཆེ་བའི་སྟོབས་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཚབས་ཆེ་བ་མང་ཏུ་བསགས་
པས་སྤྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མང་བ་དང་། བྱད་པར་ཚོས་སྐྱབ་མཁན་ཚོར་བར་
ཆད་ཆེ་བ་ཡིན། ཚོས་ཟབ་སར་བདུད་ཟབ་ཅེས་པ་ལྟར། བར་ཆད་ཞི་བའི་
རིམ་གྱི་ལེགས་ཤོས་སྐྱབས་འགོ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོག་ཙམ་མིན་པར་
སྤྱིར་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་སོ་ཡོད།

གཉིས་པ། སེམས་བསྐྱེད།

གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡར་ལྷན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་
 དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བྱམས་སྡིང་རྗེ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས། སན་ཡོན་དང་། རྒྱ་མཚོན། དགོས་པ། སྒྲོམ་
 ལྟངས་སྐོར་ཆ་ཚང་ལྷུས་ཚར་བ་ཡིན། ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་མི་འདུག །ཡིན་
 ཡང་སྐབས་འདིར་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྡིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། འོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ལ་ཡང་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་། འདུག་པའི་སེམས་གཉིས། དང་
 བོ་སྒྲོན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ། ཉམ་མཁར་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་
 མཐའ་མེད། མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
 བ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་བ་
 དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་བསམ་གྲོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་
 སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་ཏུ་མ་སོང་ན་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྟེ། དེ་འདྲའི་
 བྱམས་སྡིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་རྟུག་
 བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་ཏུ་བདག་གིས་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐོབ་པར་བྱ། དེས་པར་

དུ་སྐོབ་པར་བྱ་བསམ་པ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།

རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྐོབ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་
བྱའོ་སྐྱམ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་སྐྱེད་ཏུ་བདག་གིས་དཔལ་གྱི་རྩོད་རྗེས་མཚོན་
རང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་སོ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་གི་ཡིན་སྐྱམ་
པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། སྐྱིད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱངས་མང་སོ་བསགས་
ཀྱང་ལེགས། ཉུང་མཐར་ཚར་གསུམ་གསོག་དགོས་པ་ཡིན།

སེམས་བསྐྱེད་སའི་ཡུལ་སེམས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་པ་སོ་རྣམས་འགྲོར་
པ་རང་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་འཇུག་སོགས་འཁོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་
རང་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་ལོགས་སུ་མ་བྱུང་བ། དེ་ཡང་རྒྱས་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཡིན།

རྒྱུད་གཞི་ཚེ་རབས་སོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལ་བསམ་
པ་རན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་། རང་དོན་དུ་
ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་མི་འོས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་
དང་། བསྐྱེད་འོས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་
འཕང་སྐོབ་པར་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྒྲོན་དང་ལོར་འབྲུལ་གང་བྱུང་
བ་དང་། སེར་སྐྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་རྒྱུད་གཞི་འཁོར་
བ། ད་ལྟ་སྒྲོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་
རྒྱུད་བྱེད་ལྱང་འདས། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་ལུང་འཇུག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཡིན།

གསུམ་པ། རྗོར་སེམས་སྒོམ་བཟུངས།

འགལ་བྱེན་སྤིག་སྤྱིའི་སྒྲོམ་བ་རྗོར་སེམས་དཔལ་སྒོམ་བཟུངས། འདིའི་ཁྲུངས་
 མ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གསུངས་ཡོད། (དང་པོ། ཉེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི།) རྗོར་སེམས་
 དཔལ་དང་། རྗོར་སེམས་ཉེ་ཏུ་ག་གཉིས་ལས། རྗོར་སེམས་དང་རྗོར་སེམས་ལྟོང་མ་གཉིས་
 ག་ཉེ་ཏུ་ག་ཡིན་ཞེས། རྗོར་སེམས་པའི་གནས་ཀྱང་རང་ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པའི་
 རྗོར་སེམས་གསུངས་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་རང་
 ཡི་དམ་གང་ཏུ་གི་རྗོར་སེམས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། རང་གི་རྗོར་སེམས་པའི་མཚོ་གང་
 གི་མཚོམས་ལ་བརྒྱུད་སྒྲོམ་བཟུངས། དེའི་སྤྱིར་ཏུ་འཁོར་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་
 པ་མཚོན་བྱེད་བརྒྱུད་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ། དེའི་སྤྱིར་ཏུ་འཁོར་བའི་སྤྱིར་ཏུ་སེམས་
 བརྒྱུད་པའི་མཚོན་བྱེད་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར།

དེའི་སྤྱིར་ཏུ་རྗོར་སེམས་པའི་ཚུ་བའི་སྤྱིར་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྗོར་སེམས་པ་བཅོམ་
 ལུན་འདས་རྗོར་སེམས་དཔལ་ཉེ་ཏུ་ག་སྤྱིར་ཏུ་མཚོན་བྱེད་མཚོན་ཚང་ཅམ། རྗོར་སེམས་
 གཉིས་སྤངས་པའི་མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་ཏུ་མཚོན་བྱེད་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་བ། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་རྗོར་སེམས་པ་མཚོན་བྱེད་ཞལ་གཅིག །བདེན་པ་
 གཉིས་སྤངས་སུ་རྗོར་སེམས་པའི་མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་ཏུ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འཇུག་
 མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་ཏུ་གཉིས་པ་རྗོར་སེམས་པའི་མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་ཏུ་མཚོན་བྱེད་ལྟ་བུའི་མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་ཏུ་གཉིས་པ་

འཇུག་པ། བར་སྡོམ་རྒྱལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱིས་པའི་རྒྱན་རྒྱལ། ཀྱིས་པའི་རྒྱན་
དང་པོ་སྡོམ་བོར་ཀྱིས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིས་པ་བརྒྱད་པ། སྡོམ་བོར་འཁོར་ལོའི་
རྩིས་འདབ་མཚོན་བྱེད་ཀྱིས་སྤོང་སྤོང་ལུ་རྩིས་གཉིས། གཉིས་པ་སྡོམ་གཉིས་
ལ་ཀྱིས་པའི་ཨ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྩིས་མོར་གསེར་གྱི་པ་ཏ་ཡོད་
པ། མགུལ་ལ་ཀྱིས་སྤོང་རྒྱུད་པ། མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩིས་འདབ་བརྒྱ་
རྒྱལ་མཚོན་པ་ཀྱིས་པའི་བྱ་མིག་བརྒྱ་རྒྱལ་གི་མགུལ་རྒྱལ། སྡོམ་གི་དབྱུང་
པ་གཉིས། མགྱིན་མ་གཉིས། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུའི་མཚོན་ལུ་རྩིས་སྤོང་ཀྱིས་
པའི་གཞུང་གསུམ་རེ། དེའི་བར་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་བྱ་སྡོམ་ཡོད་པའི་གཞུ་རྒྱལ་
བརྒྱན་པ། དེ་བར་ཁེབས་ཡིན།

རྩིས་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩིས་འདབ་རྒྱལ་རྩིས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱིས་པའི་
བྱ་མིག་རྒྱལ་རྩིས་པའི་གཞུང་རྒྱལ་སྡོམ་བོར་སྡོམ་བོར་འཁོར་ལོ་རྩིས་
འཇུག་པ། རིང་བ་ལོང་བུའི་བར་སྡོམ་པ། འཇུག་པ་རྒྱལ་གི་བར་སྡོམ་
པ། ལྷན་པ་སྡོམ་མོའི་བར་སྡོམ་པ། འདོན་ཆའི་ནང་རྒྱལ་ལྷན་པའི་ཀྱིས་
སྤོང་རྩིས་ལྷན་པ་ལི་མཚོན་པ་ལྷན་པའི་དོ་མལ་ཅན་ཡང་ཡོད་པ་
འདྲ། སྡོམ་བོར་དབྱུ་རྒྱལ། འདི་རྩིས་ལི་བ་ཡིན་པས་ཐོད་རིམ་མམ་མི་མགོ་རྩིས་
ཚང་མེད། མིའི་ཐོད་པ་ལེབ་ལེབ་ཀྱི་ཐོག་ལ་མཚོན་གྱིས་མི་མགོ་སྐམ་པོ་
བྱིས་པ། ཁ་མིག་གསལ་བར་བྱིས་པ།

དེ་ལྟར་པའི་རྩིས་པ་བཞུར་གྱི་ཐག་པ་གསེར་གྱི་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྩིས་
ཚུགས་ཀྱི་སྡོམ་ལོད་པས་བསྐྱེད་པ། ཐོད་པ་དེ་དག་གི་རྩིས་མོར་གསེར་
གྱི་པ་ཏ། དེའི་ནང་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷན་པའི་སྡོམ་མཚོན་ལྷན་པ། ཞབས་རྩིས་
སྡོམ་མོ་ལྷན་པའི་བཞུགས་པ། སྡོམ་བོར་འདྲའི་རྩིས་ལྷན་པའི་དཔལ་རྒྱུད་
རྒྱལ་རིགས་བདག་གི་དབྱུ་བརྒྱན་པ། དེའི་བར་རྒྱ་ལྷན་པའི་སྡོམ་ལྷན་པའི་སྡོམ་
མཚོན་དགའ་པོ་སྡོམ་གཡམས་རྒྱལ་བུ་དང་། གཡོན་ཐོད་པ་འཇུག་པ་ཡང་གྱི་

མགུལ་ནས་འཁྱུད་ཅིང་། ཕྱིན་པ་གཉིས་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་སྐེད་ནས་དགིས་ཉེ་རྒྱབ་
ལ་ཞབས་མཐེལ་གཉིས་སྐྱར་བ། དཔྱད་ཀྱི་ལ་ཀྱང་ཅན། རྟོང་གའི་རྩས་རྒྱན་
མ་གཏོགས་གཞན་ཡབ་དང་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་གཅིག་ལ། མི་མགོ་རྣམས་པའི་དོ་
ཤལ་གྱི་ཚབ་ཏུ་ཡུམ་ལ་མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྟ་བུའི་དོ་ཤལ། དེ་ལྟར་སྐྱ་མ་
རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ལྷན་སྐྱེ་བོར་སྐྱོམ་པ་དེ་ཐང་ག་བཞིན་ལེབ་ལེབ་
དང་། ས་སྐྱ་ལྟར་རྩོག་རྩོག་བེམ་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། རྟོང་བཅས་
ཀྱི་ཆ་ནས་སྐྱུན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་གསལ་བ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
ལ་མོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ཤིང་གསལ་བ། རྟོང་ཆ་ནས་འཇའ་ཚོན་ནམ་མེ་
ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རྟུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། མཐོང་ཏུ་ཡོད་
ཀྱང་རྩོག་རྩོག་མིན་ལ། རྟུང་རྟུང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས།

ཡབ་བཞིན་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་གཙུག་ལ་ཡང་རིགས་བདག་རྩོ་རྩོ་སེམས་
དཔའ་རྒྱུད་རྩས་མཚན་ལ། ཤ་ཁྲག་གདོས་བཅས་མིན་པ་རྟུང་རྟུང་དབྱེར་
མེད། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱང་བུ་ལྟ་བུ། ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་བ། དེའི་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རོ་བོ་
རྩྭ་དཀར་པོ་སྐྱས་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་ལངས་ཐབས་སྲུ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ནས་སྟོགས་བཅུ་རུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྟོང་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྟུང་ཚི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བྱུང་ནས་རྩྭ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ།

དེ་ལྟར་སྐྱ་མ་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་དེ་ཙུ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་དང་། སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་སྟམ་པའི་མོས་གུས་བརྟན་པོ་བྱེད། རྟོན་པ་བཤགས་
པའི་ཚོ་རེས་པར་ཏུ་རྟོན་བས་བཞི་ཚང་དགོས། རྟོན་བས་བཞི་ཚང་བའི་མོག་
བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་རྟོན་པ་གང་ཡིན་ཡང་མི་དག་པ་གཏན་ནས་

མེད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་སྒྲོབས་བཞི་ཚང་ཡང་སྡིག་པ་སྲབ་
རྒྱ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། སྡིག་པ་གཏུན་ནས་དག་མི་ཐུབ།

གཉིས་པ། རྣམ་པར་སྲུབ་འབྱེད་པའི་སྒྲོབས་ནི། སྡིག་པར་སྡིག་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་ནས་འགྲོད་པ་བྱས་ན་སྡིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱང་རྒྱ་འགྲོ་
བ་ཡིན། སྡིག་པ་བྱས་པ་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བྱས་འདུག་སྟེ་མ་པ་རྒྱག་ཁོག་
རྒྱ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྲུབ་འབྱེད་པའི་
སྒྲོབས་ཡིན། "བཙམ་ལྡན་འདས་རྣེ་རྗེ་སེམས་དཔལ། ཚོ་འཁོར་བ་སོག་མ་
མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྐྱིབ་ཉེས་རྒྱང་དྲི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཞིང་དག་པར་མཚན་རྒྱ་གསོལ།" ཞེས་པ་དེ་རྣམ་པར་སྲུབ་འབྱེད་
པའི་སྒྲོབས་བརྗོད་པ་ཡིན།

"བཙམ་ལྡན་འདས་རྣེ་རྗེ་སེམས་དཔལ།" ཞེས་མཚན་ནས་པོས་ཉེ།
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོ་འདི་དང་འཁོར་བ་སོག་མ་མེད་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་བཞི། རྒྱང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་བཞི་ནི་
མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གུས་པ། བག་མེད་པ། རྣོམ་ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྡིག་སྐྱིབ་
ཉེས་རྒྱང་དྲི་མ་བཅས་ལྟ་དག་པར་གསོལ་བ་ལས། སྡིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་སྐྱིབ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྟངས་གཏི་ལྷག་
རྣམས་ཡིན། སྐྱིབ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ། ཉེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་སྐོམ་པ་ཡོད་མེད་ཚང་
མར་སྡིག་པར་གྱུར་བ། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་། མཚན་མེད་ལྟ་བུ་སྲུས་
བྱས་ཀྱང་སྡིག་པ་འབྱུང་བ། རྒྱང་བ་ནི་སོར་བྱང་སྐྱགས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་པ་
ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ།

དྲི་མ་ནི། དྲི་མ་རྒྱག་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ། ཟས་ཀྱི་དྲི་མ། མི་
སྡིག་ཆེན་གྱིས་བྱས་པ་དང་བཟླ་མི་ཤེས་པའི་ས་ནས་ཟོས་པ་ཟས་ཀྱི་དྲི་མ།

གཉིས་པ། གདོན་གྱི་དྲི་མ། བཀ་ཕྱོགས་ཀྱི་གདོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེ་ཚོའི་དྲི་
མ། གསུམ་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ། ཕྱོགས་ཀྱང་སྤིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་།
དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་མཉམ་དུ་འཕྱོགས་འདྲིས་བྱས་པ། བཞི་པ། གནས་
ཀྱི་དྲི་མ། ས་མི་གཙང་བ་དང་། སྤིག་པ་མང་པོ་བྱ་ཡུལ་དང་། བཀ་མི་ཤིས་
པའི་སར་གནས་པ། གནས་ཀྱི་དྲི་མ། རྒྱལ་པ། རོ་ཡི་དྲི་མ། མི་སྤིག་ཆེན་དང་
དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེ་དག་གི་རོའི་དྲི་མ་དང་བཅས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
དག་པར་མངོན་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་སྲུབ་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ཡིན།

གསུམ་པ། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ནི། སྤིག་པ་བྱས་པའི་
གཉེན་པོར་སྐྱབས་བཟུང་བ་དང་། ལྟ་བུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
སྤྱི་ཚད་དེ་ལྟ་བུའི་སྤིག་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་སྟུང་པ། སྐྱབས་བཟུང་བའི་ཚེ་
རྗེ་ལས་བདུད་ཚི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཚིའི་རྣམ་པ་རྗེ་ལ་ཐིམ་པས།
རྗེ་ལས་བདུད་ཚི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་ཆིལ་ཆིལ་བབས་ཏེ། དང་པོ་ཡབ་
ཉེ་དུ་ཀའི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་གང། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་ནས་པར་
ཏུ་བབས་ནས་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་ཡང་ཐམས་ཅད་གང། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྦྱོར་
མཚམས་ནས་བདུད་ཚི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའི་རྒྱུན་
ཟིམ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས་ནས། པར་མའི་སྦོང་པོ་དང་རང་གི་སྦྱི་
གཙུག་བར་གྱི་སྦོང་ཆ་བརྒྱུད་སྦོང་བུ་ནས་མར་འཁྲིལ་ཉེ་བདུད་ཚི་པལ་
ཆེ་བ་རང་གི་ཚངས་པའི་བུ་ག་བརྒྱུད་དེ་ཡུས་ཀྱི་ནང་ནས་མར་འགོ། ཡང་
བདུད་ཚི་འགའ་ཞིག་གདན་པར་སྦྱེད་ནས་རྒྱ་འཕྱར་འབབ་པ་བཞིན་
སྦྱར་འབབ། མདོར་ན། སྦྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་སྤིག་སྤིག་ཉེས་ལྷུང་དྲི་མའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་དག་སོང་བསམ་པའི་མོས་པ་བྱེད།

སྐྱུར་མོང་བའི་དམིགས་པ་གསུམ། སྐྱུར་མོང་བའི་དམིགས་པ་གསུམ་

ཡོད་མོད་གོ་རིམ་ལ་དེས་པ་མེད། དང་པོ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི། བཏུད་
ཚིའི་རྒྱན་དེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཉེས་ལྷུང་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་སྒོམ་གསུམ་ཉམས་ཆགས་ཐམས་
ཅད་དབྱར་གྱི་རྩ་ལོག་ཆེན་པོས་སྤྲིགས་མ་དེད་པ་བཞིན་ཏུད་ཁུ་དང་སོལ་
ཁུའི་རྣམ་པར་ནག་ཐིང་ཐིང་རང་གི་བཤང་གཅིའི་ལམ་དང་། ཀྱང་མཐིལ་
གཉིས་ནས་སྤྲིར་ཐོན་པ་དང་མཉམ་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཏུ་བ་ཡལ་བ་ལྟར་
མི་དམིགས་པར་གྱུར་སོང་བསམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནད་སྤྱོད་བའི་དམིགས་པ་ནི། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་
ནད་དམ། ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཚུ་བཞི་ཐམས་ཅད་གྲུང་རྣག་ཁྲག་དང་རྒྱ་
སེར་དང་རྒྱ་ག་གི་རྒྱངས་པ་སོ་དམར་རེ་སྤྲིར་ཐོན་སོང་བསམ། ནད་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་ན་ཆོ་བའི་ནད་དང་། གྲང་བའི་ནད། རྒྱང་གི་ནད་གསུམ་གྱི་
ནད་ཏུ་འདུས། ཆོ་བའི་ནད་ཡིན་ན་བཏུད་ཚི་དཀར་པོ་བསིལ་བའི་རེག་
བྱ་དང་ལྡན་པ། རྒྱ་བའི་འོད་དཀར་པོ་ལྟ་བུས་ཆོ་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་པར་བྱས་སོང་སྟམ་ཏུ་བསྐྱོམ། གྲང་བའི་ནད་ཡིན་ན་བཏུད་ཚི་
དམར་སེར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུས་གྲང་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་སྤྲིར་དེད་
སོང་བསམ་པ་བྱེད། རྒྱང་གི་ནད་ཡིན་ན་འབྲི་མར་བཞུས་བའི་མར་ཁུ་ལྟ་
བུའི་བཏུད་ཚི་སེར་པོ་སྒོ་བས་དང་ལྡན་པས་རྒྱང་གི་ནད་ཐམས་ཅད་ཐོན་
སོང་བསམ་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་གདོན་སྤྱད་བ་ནི། བཏུད་ཚི་ཁོ་རྩ་ཁོལ་བ་ལྟ་བུའི་ནད་
ཏུ་ཁོ་པོ་སྤྲིག་ན་རྩོ་རྩོ་དང་། ཉ་མགྲིན་དང་། བཏུད་ཚི་འབྲིལ་བ་དང་།
རྩོ་རྩོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོས་འབྱུང་མང་ཏུ་སྤྲིས་ནས། སོ་གདོན་མོ་གདོན་
དང་། རྒྱ་གདོན་སོགས་གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱུ་བྱུ་བཞེགས་རིགས་
སྤོང་སྤྲིག་བརྒྱད་ཅུ་ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྲིག་པ། ཉ་ལྷོ་སོགས་

སྒོ་ལོ་འཕྲོ་ལྷིང་ཡིག་ཚལ་གཉིས་ཀྱི་མཚོ་འཛིན་དཔལ་ཡོན།

དག་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་
འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་པ་ཡང་གཞུགས་སུ་ལྷུང་བ་པ་མེད། དེ་ལྟ་
ནའང་གསང་སྟེགས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དག་གསལ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བདུན་ཚི་དང་། སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་ནག་
པོ་དང་། བད་གདོན་རྣམས་རྣམ་འབྲུག་དང་སྒོ་ལོ་འཕྲོ་ལྷིང་ཡིག་ཚལ་
པར་བསྐོ་མས་ཏེ་དམིགས་པ་བྱས་ན་དག་པ་ཡིན།

སྒོ་ལོ་འཕྲོ་ལྷིང་ཡིག་ཚལ་གཉིས་ཀྱི་མཚོ་འཛིན་དཔལ་ཡོན་པའི་
དམིགས་པ་བཞི་ནི། ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྩེ་རྒྱུད་དབུ་གསུམ་ལས། རྩེ་བ་
ནས་སྐྱེ་གཙུག་གི་བར་དུ་རྩེ་རྩེ་དབུ་གསུམ་རྩེ། དབུ་ལ་དབུ་མ། གཡས་
སུ་རྩེ་མ། གཡོན་དུ་རྩེ་མ། དེ་གསུམ་ཡང་རེག་ལ་མ་སྐྱར་བ། འཁོར་ལོ་
མེད་སར་ལོ་ལོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཡོད་སར་རྩེ་གསུམ་པོ་སྐབས་རྩྱེད་གཅིག་
དུ་སྐྱར་བ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་ནང་ཁོལ་དང་སྒྲིགས་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་
རྩྱེད་པ་སྐྱང་བུ་ལྟ་བུ། རྩེ་རྩེ་དབུ་གསུམ་པོ་སྒོ་ལོ་འཕྲོ་ལྷིང་དང་། རྩེ་བའི་
འཁོར་ལོ་རྩེ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་བཞི། རྩྱེད་གར་རྩེ་འདབ་བརྒྱད། མགྱིན་
པར་རྩེ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི། རྩྱེ་བོར་རྩེ་འདབ་སོ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་མཚམས་ནས་བདུན་ཚིའི་རྒྱུན་དཔག་དུ་མེད་པ་བབས་
ནས་རང་གི་སྐྱེ་བོའི་རྩེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གང་། ཚའི་སྐྱེ་ནས་སྐྱེ་ལུང་ནས་
སྐྱེན་མཚམས་ཡན་ཆད་གང་ནས་བུམ་པའི་དབང་ཚོབ། ལུས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་
སྒོ་ལོ་འཕྲོ་ལྷིང་པ་དང་། མ་ལྷིན་པ་སྐྱངས་པ། མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་སོགས་
དང་། ལུས་ཀྱི་རྩེ་འཕྲིལ་འཁོར་གྱི་རྩི་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱངས། ལམ་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་སྐོ་མ་པ་ལ་དབང་། སྐྱེ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བུམ་ལུས་པར་བཞག།

ཡང་བདུན་ཚི་མར་བབས་ནས་མགྱིན་པ་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་རྩེ་སྐྱགས་

ཐམས་ཅད་གང་། ཚ་འདབ་ཀྱི་སྟེ་ནས་སྱིར་སོན། བཀྱིན་པ་ཡན་ཆད་གང་།
གསང་བའི་དབང་སོན། རག་གི་སྤྱིབ་པ་རྒྱན། ས་མ། ཚོག་རྒྱུད། རག་འཆལ་
སོགས་རྩ་ཡི་གེའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རྒྱུདས། ལམ་ཅན་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་
པ་ལ་དབང་། གཏུང་དོ་རྩེ་ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཏུ་བྱས།

ཡང་སྤྱིར་ག་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གང་། ཚ་
འདབ་ནས་སྱིར་སོན། སྤྱིར་ག་ཡན་ཆད་གང་། ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་
སོན། རོ་ཉེའི་ལམ་སྟོམ་པ་ལ་དབང་། རུགས་དོ་རྩེ་ཚོས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་
བ་ཅན་ཏུ་བྱས།

ལྟེ་བ་ནས་བཏུད་ཚི་མར་བབས། ལྟེ་བ་རྒྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་
རྒྱགས་ཐམས་ཅད་གང་། ཚ་འདབ་ཀྱི་སྟེ་ནས་མར་སོང་ནས་རྒྱང་མཐིལ་
ཡན་ཆད་གང་། དབང་བའི་པ་སོན། ལྷས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མི་དགོ་བ་
དང་། གཉེན་སོ་ཡི་ཤེས་རྒྱུད་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རྒྱུདས། སྤྱོད་གཏུང་རུགས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སོན། རོ་སོ་ཉེད་སྤྱོད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་སོ་འཕང་སོབ་པའི་སྐལ་བ་
ཅན་ཏུ་བྱས།

དམིགས་པ་དང་མཉམ་ཏུ་སྟེགས་བགྲང་དགོས་པ་ཡིན། དེར་སང་
མང་སོས་ཡིག་བརྒྱ་པར་རྩེར་བསྐྱེས་པ་འདོན། ཡིག་བརྒྱར་དོ་རྩེ་སེམས་
དཔའི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། ཉེ་ཏུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྟེ་དགོས།
མ་གཞི་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་། ཅུང་མ་འདྲ་བ་ནི། མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཁོར་བྱེད་
པའི་ཚོ་ཉེ་ཏུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་འདོན། སྟེགས་ཀྱི་དོན་མད་ཀར་བརྒྱར་བ་ཁག་
སྟོན་བརྒྱར་བའི་མདོན་རྟོགས་ཚོའི་ནང་ཏུ་ཡོད། མོ་སྤྱི་བརྒྱ་ཉེ་ཏུ་ཀ་ཟེར་
བ་རྒྱུད་ནང་དངོས་བསྟན་ལ་མེད། ཡིན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཏུ་རང་གི་ལྷག་
པའི་ལྷར་དཔལ་ཞེས་པ་སྤྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔལ་དེ་དེས་པར་འཇུག་
དགོས། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། "དོ་རྩེ་སྟོན་དཔོན་གང་གིས། ལྷག་

པའི་ལྷ་མོ་གང་ལ་ཡང་། །དཔལ་ལྷོ་རི་རིས་པར་སྒྲོར་བ་བྱ། །"ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་མགོན་ཚོས་འཕགས་པས་བརྟུག་གནང་བ་ཡིན།
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་བརྟུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོད་འཁྲིལ་རྒྱས་པ་
སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་བྱུང་བས། དེ་ནས་བརྟུང་སྟེ་ཚོ་སྤྱི་བརྗོད་ཉེ་ཏུ་
ཀ་ཞེས་པ་གསུངས་པ་ཡིན།

སྐྱེས་ཀྱི་གྲངས་ལོ། སྦྱིར་བཏང་གྲངས་ཀ་རི་ཅམ་མང་བ་བྱུང་ན་
ལེགས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་སྒོན་འགྲོ་གསོག་པའི་སྐབས་ཉུང་མཐར་སྐྱེས་
འབྱུང་སྐྱེས་གཅིག་བཞེད་པོས། ཡིན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཉེ་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཉུང་
མཐར་འདྲེན། ལྷན་མོང་བའི་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། ལྷན་མོང་མ་མིན་
པའི་དམིགས་པ་བཞི་ལས། དམིགས་པ་རེ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་གསུམ་རེ་བྱས་ཏེ།
བརྟུན་གསུམ་ཉེ་ཤུ་ཙམ་གཅིག་བཞེད་ན། ལྷན་བར་གྱི་ཉེས་ལྡུང་བྱས་པ་
ཐམས་ཅད་མི་འཕེལ་ཞིང་། ལྷོ་བས་ཆེ་ཏུ་མི་འགོ་བ། ལྷན་སྦྲིན་མི་འཕེལ་
བའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད།

བཞེས་པའི་རྗེས་རྗེ་རྗེའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མགོན་པོ་ཨ་རྟེ་རྟེ་ན་ལས།
"བདག་གི་མི་ཤེས་ཚོངས་པ་སྟེ།" ཞེས་སོགས་བཤགས་པ་བྱེད། བཤགས་
པའི་སྐབས་གལ་ཆེ་ཤོས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ། ལྷན་པར་
ལྷན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་རང་གི་སྟོན་གྱི་སྦྱིག་སྦྱིབ་ཉེས་ལྡུང་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁོག་ཏུ་ཏུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འཕྲོད་སེམས་དྲག་པོ་བྱེད། སྐྱེས་བཞེད་བ་དང་
ལྷ་སྟོན་པ་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས། ད་སྦྱིན་ཆད་སྦྱིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ལས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སེམས། དེས་སྦྱིག་སྦྱིབ་རྗེ་ལྷན་
ཆེ་ཡང་དག་སྟེན་པ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས། དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བར་
ཤོག་ཅེས་ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་བཤགས་པ་ལུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་
ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སླ་མ་རྩོམ་ཞེས་མེད་པའ་ཐུགས་དབྱེས། དབྱེས་
དབྱེས་ཞེས་མེད་པས་གསོ་གནང་བ་ཡིན། སླ་མ་རྩོམ་ཞེས་མེད་པའ་ཐུགས་
དབྱེས་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དག་གོ་ཞེས་དབྱེས་
དབྱེས་སྐྱེལ། སྐྱོན་ཆད་དེ་ལྟར་ཏུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་གདམས་ནས་ལེགས་སོ་
སྐྱོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འོད་དཀར་སྟེང་གིས་ལྷགས་ནས་རང་གི་སྐྱེ་བོར་ཐེམ།
རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་དང་། རྩོམ་ཞེས་མེད་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེས་
མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་སོང་སྟེ་མ་པའི་རང་མཉམ་པར་འཛོག་འདྲིའི་ཚོག་
མེད་པས་གསལ་སྟོང་རྒྱུད་འཁྲུག་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་དེ་དོན་གྱི་རྩོམ་ཞེས་མེད་པའ་ཡིན་པར་རོ་གེས་པ་བྱས་ཏེ། དེའི་རང་
འཛོན་པ་མ་ལྷགས་པ་སྟོང་དེ་འཛོག་པ་ནི་བཤགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ནས་མཚོག་དོན་དམ་པའི་བཤགས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ཐར་པ་ཆེན་པོ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། "གལ་ཏེ་འཕྱོད་
ཚངས་བྱེད་འདོད་ན། །དང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་སྟོས། །ཡང་དག་
ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །དེ་ནི་འཕྱོད་ཚངས་མཚོག་ཡིན་ཅོ། །"ཞེས་འཕྱོད་
ཚངས་ཀྱི་མཚོག་གས། བཤགས་པའི་མཚོག་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།

རྒྱུད་གཞི་སྟོང་བྱེད་དེ་སྟོང་པ་ནི། སྐྱིར་མ་དག་པའི་སྤྲང་བ་ཐམས་
ཅད་དང་། ལྷག་པར་སྤྲང་སྟོང་དང་། གསང་སྤྲང་གྱི་དམ་ཚིག་དང་
འགལ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཞི། སྟོང་བྱེད་རྩོམ་ཞེས་མེད་པའི་རོ་བོ། སྟོང་
གཞི་དེ་སྟོང་བྱེད་དེའི་རོ་བོར་སྤྲང་བ་བརྒྱད་ནས་སྟོང་པ་འཁོར་འདས་
དབྱེར་མེད། གཞན་ཡང་སྤྱི་བ་བཤགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བཤགས་
པའི་ཉེས་དམིགས་སྤར་ནས་ལྷག་པ་བཞིན་བསམ་སྟེ། སྤྲ་འཕྱོད་སྐྱེ་བསྟོན་ས་
གྱིས་གོང་བཞིན་བཤགས་སྟོང་བྱེད།

སྐྱབས་ལུལ་གཙོ་བོ་ཀྱི་རྗེ་རྣམས་དགུ་བྱས་ནས་བརྟོན་ན་ལེགས།
ནལ་འགྱུར་མ་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ཚོས་ལ་ཁྲོམ་
ཚཱགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་འདུས་ནོར་བུ་ལུགས་སུ་སྐྱབས་ལུལ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་ན་ལེགས།

ཡང་སྐྱབས་རས་གཟིགས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་སྐྱབས་
རས་གཟིགས་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱོལ་དཀར་ལ་ཡི་དམ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་
སྐྱོལ་དཀར་གྱི་བྲིད་ཡིག་ནང་གསལ་ལྟར། སྦྱིར་བཏང་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐྱ་
དོན་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཐན་ཡོན་དེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཡིན། ཚཱགས་ཤིང་
གསལ་འདེབས་སྤངས་ཅུང་རེ་མི་འདྲ་ན་ཡང་རང་རང་གི་མོས་པ་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེར་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལས་དེས་པར་དུ་འདིའི་(བྲིད་དཔའི་)
ནང་བཤད་པ་ནང་བཞིན་བྱེད་མི་དགོས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་པར་མེད།
ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཞེས་ཚཱགས་ཁ་བསྐྱུར་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་དག་གཅིག་པ་ཡིན།

རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་བཟུངས་དེ་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་། ནལ་འགྱུར་མ་
གཉིས་ཀ་མ་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གཏན་ནས་མེད། ཐ་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་ཡིན་ན་ཅུང་ཟད་མ་འདྲ་བ་ཡོད། སྦྱིའི་ཆ་
ལུགས་ཏོག་ཅམ་མ་འདྲ་བ་དང་། སྐྱགས་ཀྱང་ཉེ་ཏུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་མིན་པ།
རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཡིག་བརྒྱ་འདོན། དེར་སངས་མགོ་ཉེ་ཏུ་ཀ་ལ་མཚུག་རྗེ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་ཡིག་བརྒྱ་འདོན་མཁན་འདུག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ཉེ་
ཏུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་བ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
དེ་ཚོ་ཡང་དབྱེ་བ་ཐན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ་བྱས་ནས་འདོན་དགོས་པ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། སྦྱིར་བཏང་བླ་མེད་སྦྱི་ལ་བྱུང་པའི་སྐྱོན་འགྲོ་གསོག་མཁན་
རྗེ་རྗེ་འཆང་ཁྲོམ་ཚཱགས་སུ་སྐྱོམ་པ་སྐྱོན་འགྲོའི་དཔེ་ཆ་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་
གཙོ་བོ་ཆ་བའི་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ། དེའི་

མདུན་དུ་ཡི་དམ། གཡས་སངས་རྒྱས། རྒྱལ་དམ་ཚོས། གཡོན་བྱང་སེམས།
མཐའ་སྐྱོར་ཀུན་དུ་ཚོས་སྤྱང་ནོར་ལྷ་བཅས་རྒྱལ་འགྲོའི་ཚོགས་ཞིང་གི་
ནང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ནས་བསྐོམ་པ་བྲམ་མེད་སྦྱི་ལ་བྱབ་པས་
ཞིན་དུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། མཚུལ།

བཞི་པ། མཚུལ་རྒྱུན་ཚོགས་བསགས་པ་མཚུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཚོགས་
 བསག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན། ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་མང་པོའི་ནང་
 བས་བྱུང་པར་འབགས་པ་མཚུལ་ཡིན་པའི་ཚུལ། མཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྱུལ་བའི་
 ཚུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཚན་གསུམ་ལས། **དང་པོ་ཚོགས་བསག་དགོས་པའི་**
རྒྱ་མཚོན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སེམས་གྱི་
 གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བསོད་
 བསམ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་མ་བསགས་ན་རྟོགས་མི་ཐུབ། མདོ་རྣུང་
 པ་ལས། "ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་དེ་ནི་མ་རྗེས་པར། །དེ་སྲིད་སྟོང་
 ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །"ཞེས་བསོད་བསམ་གྱི་ཚོགས་དང་།
 ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་པན་ཚུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པ་བསོད་བསམ་གྱི་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པ་གསུངས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཤར་གྱི་རི་ཆེར་ལྷད་མོ་ལྟ་བུར་འདོད་ན་ལུབ་གྱི་རི་ཆེར་
 འཛོགས་ནས་ལྟ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན། བསོད་བསམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་ཅེས་
 པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱ་སྐྱེས་ན། བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་སྐྱོམ་པ་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་མཚོན་པ་འབྱུལ་བ། ལྷག་འཚལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་དགོས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་
པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་སྤྲོ་བ་ཡོད། ཡང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉུང་བས་ཚིས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
བསགས་པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ལྟར་དུ་གསོག་ཐུབ་པ་
ཡིན། མཚོན་པོ་སྤྲུབ་ཀྱིས། "བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་ལྷུང་བའི། །དམ་པ་
སྤྲུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །"ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྲུ་གསུམ་ལས། ཡོངས་
སྤྲུ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུ་གཉིས་གཟུགས་སྤྲུར་བརྟུས་ནས་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུ་གཉིས་
ཡོད། དེ་གཉིས་གང་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྤྲུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚོས་སྤྲུ་ལྷུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་མ་རྒྱུ་གསུ་གཉིས་མི་
ཐོབ་པས་ཚོགས་བསགས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཐབས་ལུ། སངས་རྒྱས་ཐབས་མཁས་ལ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཐབས་ཐུག་
འཚོལ་བ་དང་། རྫོང་བ་རྒྱག་པ། མཚོད་པ་འདུལ་བ་སོགས་མང་པོ་གསུངས་
པ་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་ལྷུར་པ་མཛུལ་འདུལ་བ་
ཡིན། གཞན་ཟང་ཟིང་གི་མཚོད་པ་མཚོད་མེ་དང་། གཏོར་མ། སྤོས་སོགས་
ལུལ་ན། དེ་དག་དང་པོ་རྩུར་སྐྱབ་སྐྱབས་སྤིག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་
དཀའ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚོང་པས་མགོ་རྫོང་གཏོར་བ་དང་། རླུན་ཤོད་
པ་སོགས་མ་བྱས་ན་ཁེ་བཟང་མེད། དེས་ན་མཚོད་པའི་རྒྱ་དེ་དག་དང་པོ་
སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྤིག་པའི་དྲི་མས་གོས་པ་དང་། དངོས་གཞི་འདུལ་བའི་ཆེ་སར་
སྤེའི་དྲི་མས་གོས་པ། ལུལ་བ་ཚར་བའི་རྗེས་བརྒྱ་འདུལ། རྫོང་འདུལ་བྱས་པ་
ཡིན་ཞེས་མི་ལ་རོམ་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྫོམ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མས་
གོས་པས། ཟང་ཟིང་གི་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི།

རྗེས་གསུམ་གར་དྲི་མས་གཏུན་ནས་མ་གོས་པ་དཀའ་བ་ཡིན། གལ་སྲིད་
སྒོམ་འགྲོའི་སྐབས་དྲི་མས་མ་གོས་ཀྱང་དངོས་གཞིར་གོས་པ་དང་། དངོས་
གཞིར་མ་གོས་ཀྱང་རྗེས་ལ་གོས་པ་སོགས་མདོར་ན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
དུ་དྲི་མས་གཏུན་ནས་མ་གོས་པ་དཀའ་བ་ཡིན། དྲི་མས་མ་གོས་པའི་དངོས་
པོ་རེ་རེ་སྤུལ་ན་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད།

མརྟལ་དེ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་
སྤྱིང་ཕན་སྦྲོད་བཅུད་ལྟ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སྤུན་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
སྤུལ་བ་དང་། དེ་ཡང་བརྒྱ་སྐབས་བྱི་སྐབས་འབྲུམ་སྐབས་དུང་སྤྱར་མང་པོ་སྤུལ་
ནས་སྤུལ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།
དེས་ན་ཚོགས་བསམ་གས་པའི་ཐབས་མརྟལ་ལས་ལྷག་པ་ཙམ་བ་ནས་མེད།

མརྟལ་ཚོམ་སྲུ་སོ་བདུན་མ་དེ་འགྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཛད་
པ་ཡིན།? དེའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བོད་ལ་འགྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལྟ་
སུའི་འགྲོ་དོན་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན།

མརྟལ་དེ་ཡང་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་བརྒྱན་ནས་རབ་གསེར་དང་
དདུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས། འབྲིང་འཁར་པ། ཡི། ཟངས་ལ་སོགས་
པ། ཐ་ན་ཡང་དོ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར་དོས་འཇམ་
པ་གསེར་དདུལ་དང་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཅན་ཡིན་ན་ཆེ་ཆུང་ག་རེ་ཡིན་
ནའང་འགྲིག དེ་མིན་ན་མརྟལ་གྱི་ཚད་སྲུ་གང་ལས་མི་ཆུང་བ། དངོས་
གཙང་བ། བཞོད་པའི་ཚོམ་སྲུ་ཡང་རབ་བྱུང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལྷ་ཉིག།
ལྷ་མེན། གཡུ། ལྷ་རུ་སོགས་དང་། འབྲིང་སྤྲོན་གྱི་འབྲས་སུ་ཨ་རུ་དང་། བ་
རྩ། ལྷ་རུ་སོགས་དང་། མཐའ་མ་ཡང་འབྲས་དང་། སྲོ་ལ་སོགས་པ་གཙང་
མ་རྩལ་དང་མི་གཙང་བས་མ་བསྐྱད་པ། ཤིན་དུ་རྫོས་མེད་ཡིན་ན་དོ་དཀར་
པོ་འབྲུ་མེད་པ་གཙང་རྒྱང་དེ་འདྲ་སྤུལ་ཡང་འགྲིག སྒོམ་རྒྱ་གར་ལ་དུར་

ཁྲོད་ཏུ་བཞུགས་མཁན་བྱ་བ་ཏང་ནལ་འབྱོར་བ་ཞིག་གིས་རྗོད་ཀར་པོ་རྒྱང་
པས་མརྐལ་སྤལ་ནས་གྲུབ་པ་ཚོབ་ནས་ལྷན་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སློང་ཏུ་
བྱོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད།

དང་པོ། མརྐལ་ལ་བརྒྱབ་པའི་མརྐལ་དང་། མཚོད་པའི་མརྐལ་
གཉིས་ལས། བརྒྱབ་པའི་མརྐལ་ཞེས་མརྐལ་འབྲལ་སའི་ཚོགས་ཞིང་གི་རྟེན་
ཡིན། རྟེན་གྲུབ་ཞེས་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ཏུ་མརྐལ་གྱི་སྟེང་ཚོམ་སུ་ལྷ་བཤོད། དེའི་
མཐར་ཚུ་གཉིས་སྒོན་ཏུ་འགོ་བའི་ཉེར་སློང་གཡས་སྐོར་ཏུ་སྒྲིག་(སྒྲིག་སྤངས་
སྒོན་འགོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་ཡོད།) རང་གི་མཆོད་ཏུ་མཚོད་པའི་མརྐལ། ཚོམ་
སུ་འགོད་པའི་རྒྱ་དང་། སྲི་བཟང་གི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གྲ་བསྒྲིགས། རྟེན་བདེ་
བར་བསམ་གཏན་གྱི་སློང་ལམ་དང་ལྷན་པ། ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་པ་རྒྱུ་ལྷན་པོ་གས་
སློང་པོར་བཞད། མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རང་གིས་རྒྱབས་འགོ་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་བྱས། དེ་ནས་བརྒྱབ་པའི་མརྐལ་བརྒྱབ་ལ་གཞལ་ཡས་
ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི། རྒྱན་དང་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་པར་
གསལ་བའི་དཔུས་སུ་མེད་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིག་པོ་ཆེའི་
ཁྲིའི་སྟེང་ཏུ་ཤོང་ཏུ་རྒྱབས་འགོའི་རྣམས་སྟོམ་པ་བཞིན་གྱེ་རྗོད་ཞེ་ཡི་དམ་ཏུ་
བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་གྱེ་རྗོད་བསྟོམ་ཡང་འགྲིག

གཞན་ཡང་སྒོན་འགོ་སྒྱི་ལྟར་བྱས་ན་རྗོད་ཞེ་འཆང་བསྟོམ་པ་དང་།
དེའི་མཐའ་སྐོར་ཏུ་མཆོད་ནས་བརྒྱལས་ཏེ་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་
ལྷ་ཏིག་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟར་བཞུགས་པ། མཆོད་ཀྱི་ཚོམ་སུ་ཡི་དམ་མམ་
ཡང་ན་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འགོར་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། གཡས་ཀྱི་ཚོམ་
སུ་རྣམ་སྤངས་གངས་ཅན་མཚོ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་དང་། རྟེན་པ་
ལྷུ་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་སྤལ་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་མང་པོ་
དང་། རྒྱབ་ཀྱི་ཚོམ་སུ་རོ་བོ་སྐྱ་མ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་།

བཞུགས་པའི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། ཚོས་དཀོན་མཚོག་གསུང་
 རབ་གྱི་སྤྱི་ཉི་བྲག་རི་བཅེགས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རས། སྤྱིགས་ཤིང་། སྤྱིགས་ཐག
 གདོང་དར་བཅས་པ། ཨ་ལི་ཀུ་ལིའི་རང་སྐྱོ་དི་རི་རི་སྐྱོག་བཞིན་པ། རྗེ་རྗེ་
 འཆང་གི་གཡས། རང་གི་གཡོན་གྱི་ཚོམ་བུ་དཔེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་གི་རོ་
 བོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། སྐྱུན་རས་གཟིགས་སོགས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔལ་གྱིས་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་
 ལུགས་ཅན་མང་པོ་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་མཁའ་འགོ་ཚོས་
 སྐྱོང་སྐྱང་མ་ལོར་ལྟ་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཐིབས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་
 ལུམ་དུ་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་དག་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པ་སྤྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོས་ཏེ། སྐྱབས་ལུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་
 དྲངས་ནས་སོ་སོའི་སྐྱོ་ལ་ཐིམ་སྟེ། སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་
 བོར་ལྷུང་སོང་སྟམ། དེ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་
 པ་འབྲུལ་བ། མཚོད་པ་འབྲུལ་བར་ཡང་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། དེ་ལོ་
 བ་ཉིད་གྱི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་མོང་གི་སྤྱིའི་
 མཚོད་པ་སྤྱགས་དང་སྤྱག་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་མཚོད་ཡོན།
 ཞལ་བས། མེ་ཉོག་བདུག་སྐྱོས། མར་མེ། སྤི་ཆབ། རོལ་མོ་སོགས་འབྲུལ།

དེ་ནས་མཚོད་པ་གཙོ་བོ་མཇུག་འབྲུལ་བ་ཡིན། མཇུག་གི་ས་གཞི་
 ལག་པ་གཡོན་གྱིས་འཛིན། གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཚུབ་མོའི་བར་འབྲུ་
 ཅུང་བད་བབྱང་སྟེ། ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བཞིན་པའི་རང་ལག་པའི་མཁྱིག་མས་
 མཇུག་གྱི་དགོས། མ་དག་པ་ཅུང་བད་ཡོད་ཀྱང་མི་འགྲིག་པས་ཐོག་མར་
 གཙང་མ་སྤྱི་དགོས་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་
 པ་དག་པར་བསམ་ནས་མཇུག་གཙང་མ་སྤྱི་དགོས། སྐྱོན་བཀའ་གདམས་
 པའི་སྐྱོ་མ་ཚོས་མཇུག་མང་པོ་སྤུལ་ཏེ། སྤྱག་གི་མཚུན་རོལ་ནས་ལྷུང་གིས་

སྤྱི་ལ། ལྷན་པོ་ལ་ནས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་ལ་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡོད།

མཚུངས་ཚོམ་བྱ་སོ་བཅུ་མ་ངག་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ལྷན་གྱི་ཚོམ་
བྱ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་གསུམ་མཉམ་ཏུ་བྱུང་བར་
བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ལྟེ་རྒྱལ་
པོ་རི་རབ་སྤྱི་བཞི་ལ་སོགས་སྤྱི་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་རང་གི་
ལྷན་པོ་ངས་སྤྱོད་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་དེ་དག་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བཅུ་བརྒྱུད་སོགས་
བཞོད་པ་མཐུན་སྤྱི་མཚུགས་པ། རོ་སོ་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
བསམ་དགོས། དེ་ལ་མཚུངས་དབྱེས་སུ་ཁ་ཆེ་གསལ་བཏབ་པའི་དྲི་བཟང་གི་
རྒྱ་ཅུང་ཟད་རྒྱལ་བྱང་སྤྱི་བ་གཞིས་སྤྱི་བ་དང་ལྷན་ཏུ་བྱིད་དེ། དབང་ལྷན་
ནི་བྱང་ཤར་ཡིན། དབྱེས་ནས་བྱང་ཤར་ཏུ་བྱིད། ཤར་སྤོ་ལུང་སོགས་སྤྱི་གས་
ནི་རྣམ་འགྲུབ་པའི་ཁ་ནི་གང་གཏང་ཤར་ཞེས་པ་ལྟར་རྟེན། ས་གཞི་ཐམས་
ཅད་རྒྱལ་བྱུང་པར་བྱུགས།

"ཨོ་བཟོ་རྒྱ་མི་ལྷོ་རྒྱུ་"ཞེས་བརྗོད་སྐབས། འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དུག་འབྲུམ། དེའི་སྤྱི་བ་ལྷན་གསེར་གྱི་སྤྱི་བ་
ཅན་མཚོ་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྤྱི་བ་བརྒྱུད་པ། དེ་ནས་"ཨོ་བཟོ་རི་ཁ་
ལྷོ་རྒྱུ་"ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ས་གཞིའི་སྤྱི་བ་རྒྱལ་པོར་ལྷན་པོ་རི་རབ་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བར་བསམ། དེ་ནས་"རྒྱུ་"ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལག་པ་ཡར་མ་བཏེགས་
པར་མཐེབ་སྤྱི་བ་ལྷན་གྱི་བར་འབྲུ་བཟུང་བ་ནས་དབྱེས་སུ་གནས་སྤྱི་བ་གྱི་ཚོམ་བྱ་
འགོད། དེ་ནི་གཞི་འཛིན་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན། "རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་"ཅེས་བརྗོད་
པའི་ཆེ་གོང་ཏུ་དབྱེས་གྱི་ཚོམ་བྱ་རྒྱུད་བ་བཞོད་པ་དེའི་སྤོང་སྤྱི་བ་ཚོམ་བྱ་
ཆེ་བ་ཞིག་འགོད། ཚོམ་བྱ་འགོད་པའི་ཆེ་ལག་པའི་མཐུག་ནས་འགོད་མི་
ཏུང་བར་ལག་པའི་མཐོ་ནས་སོར་མོ་ལྷན་མཉམ་ཏུ་འགོད། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་

རབ་བའ་རིམ་བཞི་དང་ལྷན་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་མཚོའི་ནང་ཏུ་ལུབ་
པ། དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་མཚོའི་གོང་ཏུ་ཡར་འཕགས་པ། ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བེ་
ལྷོ་ལྷོ། ལུབ་སྐྱེ་རྒྱ་ག། བྱང་གསེར། དེའི་མཐར་གསེར་གྱི་རི་རིམ་པ་བརྟུན་
དང་། བར་བར་ཏུ་མཚོ་སྟེ། རོལ་པའི་མཚོ་བརྟུན། རོག་མ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
དམའ་བ། རི་རབ་གྱི་སྟེང་ཏུ་ལྷོང་ཁྲིའི་ལྷ་ན་རྟུག་པ། དེའི་དཔལ་ལྷན་ལྷན་
པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ལྷལ་ལྷ་ཆ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས། རོག་ནས་བར་
རིམ་བཞིན་ཏུ་གསེར་གྱི་རི་བརྟུན་གྱི་སྟེང་ཏུ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི། རིམ་
པས་འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྷན། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ།
འདོད་ལྷ་རིགས་རྟུག་པོ་རི་རབ་གྱི་སྟེང་གི་བར་སྤང་ཏུ་ཡོད། དེའི་སྟེང་ཏུ་
གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྷ་གནས་རིས་བརྟུན་བརྟུན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཆ་
བའི་སྡེ་ཚོན་བཞི་དང་། དེའི་ནང་གསེས་བརྟུན་བརྟུན་ཡོད།

དེ་ནས་"ཤར་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་"ཞེས་ཤར་ཏུ་ཚོམ་བྱ་ཞིག་འགོད།
ཤར་ལུས་འཕགས་གྱི་མདོག་དཀར་པོ་དང་། དབྱིབས་ལྷ་གས་ཡིན། མྱེད་རྒྱུང་
བ་ལ་དཔག་ཚད་ལྷན་བརྒྱུ་ལྷ་བརྟུན་དང་། རོས་གཞན་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་
སྟོང་སྤག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ལུབ་བ་ལང་སྟོན་མདོག་དམར་པོ། དབྱིབས་
ལྷལ་པོ། དཔག་ཚད་སྟོང་སྤག་བརྒྱད། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་མདོག་མེར་པོ་དབྱིབས་
ལྷ་བཞི། ལྷོགས་རེར་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤག་གཉིས་གཉིས། ཤར་ལུས་འཕགས་
ནས་གོ་རིམ་བཞིན་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ར་ཡབ་དང་ར་ཡབ་གཞན།
གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་ལྷོགས་འགོ། ལྷ་མི་སྟན་དང་ལྷ་མི་སྟན་གྱི་ལྷ་སྟེ། གཡས་
གཡོན་ཏུ་སྤྱིང་གཡོག་སྤྱིང་སྟན་རེ་རེ་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུང་བ་ལས་དབྱིབས་དང་
ཁ་དོག་སྤྱིང་མ་དང་གཅིག་སྤྱིང་དེ་དག་ནི་སྤྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཏེ། སའི་
ཡོན་ཏན་དགེ་བ་བརྟུན་དཔལ་དང་ལྷན་པ། "ཁང་ས་ཞིང་ས་ས་ཡི་དགོ།
ཁང་ཤིང་ལུང་ཤིང་ཤིང་གི་དགོ། ཞིང་རྒྱ་བརྟུང་རྒྱ་རྒྱ་ཡི་དགོ། ཁང་རྫོ་

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ། །"ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་
ཡང་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚོས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ། བྱུང་གཞི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ། བྱུང་ཚོས་མཐོ་རིས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟུན་ཞེས་
རིགས་དཔལ་དང་ལྟན་པ། གཞན་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྟེ། མཐུན་པར་
གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། རྣམས་སུ་དམ་པ་ལ་ནི་བསྟེན་པ། བདག་
ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་པ། སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པ། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་
བསོད་ནམས་བསགས་པ།

"རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་"ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཤར་གྱི་སྤྱིར་གི་ནང་དུ་ཚོ་མ་
སུ་ཞིག་འགོད། ཤར་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ལས་ཀྱི་
པའི་རི་བོ་གྲངས་མེད་པ། དེ་ཡང་བརྒྱ་རྩ་ག་དང་། བཱེུའུ་དང་། ལི་རྩུ་རྩུ་
ལ། མཐུད། རྩོ་རྩོ་པམ་ལམ། ལུ་ཏིག་སུ་ཏུ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ལས་
བཅོས་པའི་རི་བོ་གྲངས་མེད་པ། "དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་"ཞེས་བརྗོད་ཚེ་སྟོན་
སྤྱིར་གི་ནང་ཚོ་མ་སུ་ཞིག་འགོད། ཚོ་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་ཚ་བ་གསེར། སྟོན་སུ་དེའུ་ལ། ཡལ་ག་བཱེུའུ་ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་
མེ་ཏོག་གི་སུ་ཏིག་དམར་པོ། འབྲས་སུ་རྩོ་རྩོ་སྤྱིར་པོ་རྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བརྟུན་
ལས་ཀྱི་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། "འདོད་འཇོ་ཡི་བ་"ཞེས་བརྗོད་ཚེ་
ལུབ་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདོད་འཇོ་བ། ལུ་དང་མིག་པ་ཐམས་ཅད་ལི་རྩུ་
རྩུ་ལས་བྱས་པ། ཁ་དོག་དམར་མེར་གྱུར་གྱི་རི་བོ་སྟོན་སུ་ཏུ་ལུ་ལུ་
རི་ནས་འཇུ་མོར་ཅི་འདོད་འབྱུང་བ། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྟན་གྱི་ཚུ་ཡིས་གང་བ་
འདོད་འཇོ་བ། "མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཏོག་"ཅས་པའི་ཚེ་བྱང་སྤྱིར་གི་ནང་དུ་མ་
ཚོས་པའི་ལོ་ཏོག་འབྲས་སུ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། རི་ཅམ་བཟུང་གྱུང་སྟེ། བ།
ཁ་དོག་དང་རོ་བརྟུན་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་གང་བ། "འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་
"ཞེས་སོགས་གྱི་ཚེ་ཤར་ནས་རིམ་བཞིན་ཚོ་མ་སུ་འགོད། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བརྟུན་

ཉ། ལྷོ་འཕྲོ་ལོ་བརྒྱུ་བའི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་ཡིན། ཤར་སྒྲིང་གི་བར་
ལྷོ་ལྷོ་གསེར་གྱི་འཕྲོ་ལོ་ཚིབས་ལྷོ་དང་ལྷོ་པ། བརྒྱལ་དཔག་ཚད་ལྷོ་
བརྒྱལ་ཡོད་པ། བཟ་མཁར་འཕར་བས་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྤག་འགྲོ་སྤྱབ་པ་
སྒྲིང་བཞི་དབང་ལྷོ་སྤྱབ་པ། གནམ་གྱི་ལས་མཚོགས་པ། ལྷོ་སྒྲིང་གི་བཟ་
མཁར་ལོར་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཚར་བཞིན་ལྷོ་འབབ་པ།
འོད་ཀྱི་དཔག་ཚད་ཉི་མ་དང་ལྷོ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ། འོད་ཀྱིས་ཚ་བའི་ལྷོ་
སྤྱི་བཞིལ་བ་དང་གང་བའི་ལྷོ་རྩོ་བར་བྱེད་པ། བད་གང་བྱུང་ཡང་ཐམས་
ཅད་སེལ་བར་ལུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་སྤྱི།

ལུ་སྒྲིང་གི་བར་ལྷོ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གཟུགས་མཚོས་ཤིང་ལྷོ་ན་
སྤྱི་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚད་ལྷོ་པ། སྤག་དོག་དང་མིག་སེར་ལ་
སོགས་མེད་པ་བཅུན་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གངས་མེད་པས་གང་བ། ས་འོག་གི་གཏིར་
མཚོང་བ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཚོས་བཞིན་ལྷོ་བརྒྱབ་པ། མཚོམས་
བཞིར་ཤར་ལྷོ་ལོ་བར་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱི་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་
གནས་ཀྱང་གངས་རི་འགྲོ་ཤེས་པ་ལྷོ་སྤྱི། ལ་དོག་དཀར་པོ་པ་རོལ་པོའི་དག་
ལྷོ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། ལྷོ་ལུ་གྱི་བཟ་མཁར་རྟ་མཚོག་རིན་
པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས། ལྷོ་བཞི་ཉིན་མ་གཅིག་ལ་འཕྲོ་ལུས་པ། རང་གི་བསམ་
པ་ལྷོ་འགྲོ་སྤྱབ་པ། རྟ་ཅང་ཤེས་བརྒྱལ་ལྷོ་ལོ་ལོ་གང་བ། ལུ་བྱུང་གི་
བཟ་མཁར་ས་རོལ་གྱི་དག་ལྷོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་འཚོ་བཅོམ་ལུས་ཤིང་
དཔའ་ལྷོ་བས་དང་ལྷོ་པའི་དཔག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་ཤར་གྱི་བར་
ལྷོ་ལྷོ་གཏིར་ཆེན་པོའི་ལྷོ་པ་གསུམ་རས་ཀྱིས་མཁུལ་དཀྱིས་པ། དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་གིས་ལ་རྒྱན་དང་བཅས་པ། རང་གིས་ཅི་འདོད་ཐམས་ཅད་
ལྷོ་པའི་བར་བཟ་ལེན་ཚོག་པ། མཚོམས་བཞིར་མཚོད་པའི་ལྷོ་ལོ་བརྒྱད།

ཀྱང་རིག་གི་ལུགས་བཞིན་མཚོད་པའི་ལྷོ་ལོ་བརྒྱད་པོ་སྤྱི་བར་ལྷོ་ལོ་བཞི་

རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་བས་དང་གསེར་གྱི་ཡུ་བ། མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྲངས་མེད་པས་གང་བ། འཇུ་ཅུང་ཟད་
སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཀྲམ་སྟེ། དེ་དག་གི་བར་ཐམས་ཅད་བཀྲ་གིས་པའི་
ཉགས་བརྒྱད། འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བཏུན་སོགས་ལྟ་དང་
མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་གང་བ། རྒྱལ་མཚན་གྱི་དཔུས་སུ་
ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་གསུངས། ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱིར་བཞི་དང་།
སྒྲིགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མ་གཏོགས་དཔུས་སུ་མི་དཔོས། གང་
ལྟར་ཡང་ལག་པས་ཡར་བཀྲག་ནས་འཇུལ་དགོས།

སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོན་པ་མཛོད་ལས། "སྤྱིར་བཞི་པ་དང་
ཉེ་ཟླ་དང་། སི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་
ནི། སྟོང་ནི་སྤྱི་སྤྱད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་
མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ལོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །མཉམ་ཏུ་
འཇིག་ཅིང་བྱུང་བ་ཡིན། །"ཞེས་པ་ལྟར་སིའི་རྒྱལ་པོ་སི་རབ་དང་། སྤྱིར་བཞི།
ཉེ་མ་དང་ཟླ་བ། འདོད་ལྟ། ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་
སྤྱི་གཅིག་གི་མཐའ་ལྷགས་སི་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་སྟོང་དང་པོ་
སྟེ། སྟོང་སྤྱི་སྤྱད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྟོང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་
དེ་འདྲ་བ་སྟོང་སྤྱི་གཅིག་གི་མཐའ་ལྷགས་སི་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་
བར་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྟོང་གཉིས་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་སྤྱི་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་བེད། དེ་འདྲ་རེ་རེ་ལ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་རེ་སྤྱིས་
པའི་འོད་ཟེར་རེ་རེའི་རྩ་མོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་སྤྱད་གསུམ་གྱི་ཕྱོད་དང་
མཉམ་པ་རེ་རེ། དེ་དག་གི་སྟོང་ཏུ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་
རྟེན་རེ་རེ། ཡང་དེ་དག་རེ་རེ་ལས་འོད་ཟེར་བརྒྱ་རེ་སྤྱིས་པའི་འོད་ཟེར་རེ་

རེ་ནས་པར་སྒོར་གསུམ་དང་བཅས་པ་རེ་རེ། དེའི་མཚོན་པའི་མཐའ་དང་
ལུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྒོམ་སྐྱུལ་ནས་ལུལ་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱགས་ཡིན་པ་རེད།

ས་ཆེན་གྱིས་དབང་བཞི་རོ་སྒྲོན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལམ། "ཞིང་དང་བསམ་པ་
དངོས་པོ་གསུམ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །"ཅེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། མཚུལ་འབྲུལ་སའི་ཞིང་གི་མཚོག་རང་རང་
གི་དབང་དང་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་ཚུ་བའི་སྐྱ་མ་དང་། དེ་བཞིན་བརྒྱད་
པའི་སྐྱ་མ། ཡི་དམ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ། དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོ།
ཚོས་ལྷུང་ལོར་ལྟའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་གོང་ཏུ་བརྒྱབ་པའི་མཚུལ་སྟོང་ཏུ་
བཀོད་པ་དེ་དག་དེ་མཚུལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ཞིང་གི་མཚོག་ཡིན།

བསམ་པའི་མཚོག་རང་དོན་མ་ཡིན་པ། གཞན་མཐའ་དང་ལུ་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་མཚུལ་ལུལ་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་
པོས་བཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱིབ་གཉིས་བྱང་། ཚོགས་གཉིས་
རྒྱགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བཤོད་ནས་མཐའ་
ཐུག་རྒྱལ་བ་རྣམས་འཆང་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ་སྐྱམ་པ་ནི། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷག་པ་ཡིན་པས་
བསམ་པའི་མཚོག་།

དངོས་པོ་མཚོག་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྒྲོན་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་
པའི་དགེ་ཚུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་རི་རབ་སྤིང་བཞི་སྤིང་སྤན་
སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གངས་དང་ལུ་མེད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤང་བ་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་འབྲུལ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ལུལ་བའི་
གོ་ཚོད་པ་མ་གཏོགས་སྤང་བ་སེམས་མིན་ན་དེ་ལྟར་འབྲུལ་ཏུ་མེད། ཚོས་

ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མཐིང་དང་རྩལ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྤང་བ་སེམས་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤུལ་ན་ཆེ་ཚུང་དང་། ཡང་དོག་
སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན། རྩལ་སྤྲོད་གཅིག་གི་སྟེང་
ན་རྩལ་སྟེང་གི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱུང་
ན་བཞུགས་པ། །ཞེས་རྩལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་གྲངས་
དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ། དེ་ཡང་ལྷ་དོག་པོ་བཅོམ་བ་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར། ལྷ་ཡངས་པོར་གྲས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐོར་ནས་
བཞུགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་
འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་བཀྲ་བར་འབྱུང།

དབྱུང་སའི་ཞིང་དང་། དབྱུང་རྒྱའི་དངོས་པོ་མཉམ་ལ། འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་
བསམ་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེས། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོ་དང་། གཞུགས་ལས་
ལོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ། རང་སེམས་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གཅིག་གི་རོལ་
པའམ་རྣམ་འབྲུལ་དུ་རྒྱས་བཅུ་བུ་སྟེ་སྤུལ་ན་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་དུས་
སྤུང་དུར་ཡང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་སྤུལ། མཉམ་སོ་བཅུན་མ་གྲངས་
མང་པོ་བསགས་སྤུབ་ན་ལེགས། ཡིན་ཡང་གྲངས་བསགས་པར་ལྷན་རིང་
པོ་འགོར་བས་མགོ་དང་བར་ལ་སྤུལ་ན་ལེགས། ཚོམ་བུ་བཅུན་པ་བསག་ན་
རབ་དང་། དེ་མ་བྱུང་ན་ཚོས་རྗེས་པའི་གྱི་གསུང། ཀུན་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་
ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་མ་དེ་ཚོག་ཉུང་ལ་དོན་མང་པོ་ཚང་བ་དེ་སྤུལ་ན་གིན་
དུ་ལེགས། དེ་སྟེར་མ་བྱུང་ན་རྩོ་པོ་རྗེའི་གསུང་། ས་གཞི་སྟོན་བྱུག་མ་ཤོ་ཤོ་
ཀ་གཅིག་སུ་དེ་འབྱུང་སྤྲོད་སོང་བར་བསག་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་གྲངས་
ཀ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར། དམིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། མཉམ་
སྤུལ་ནས་ཉུགས་དང་མཚོན་མ། ཐ་ན་མི་ལམ་བཟང་པོ་ཡན་ཆད་ཡོང་བ་
དང་། རང་གི་སེམས་ལ་སྤང་དང་མི་འདྲ་བར་དད་པ་དང་དག་སྤང་ཆེ་དུ་

འགྲོ་བ། དེས་འབྲུང་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་
མ་བྱང་བར་མརྟལ་འབྲུལ།

འབྱོར་བ་ཡོད་ན་མརྟལ་ཚོམ་བྱ་ཚར་རེར་ཡང་འབྲུ་བརྗེ། གལ་ཏེ་
དེ་ལྟར་མ་བྱང་ན་ཉིན་མ་རེ་རེ་བཞིན་མཚོད་འབྲུ་གསར་དུ་བརྗེ། ལུལ་ཟིན་
པའི་འབྲུ་བྱ་དང་བྱེུ་དང་རྒྱང་པོ་སོགས་ལ་སྟེར་བ་མ་གཏོགས། རང་གིས་
བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡིན། མརྟལ་བསགས་པའི་མཚུག་ཏུ་ཚོམ་བྱ་
སོ་བདུན་མ་ཚར་རེ་འབྲུལ། ཁ་ཅིག་མརྟལ་འབྲུལ་དུས་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཅའ་
བའི་སྒོལ་འདུག རང་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་བཅའ་བའི་སྒོལ་མེད། མརྟལ་ཡར་ལ་
བཟུག་ནས་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་ལྟར་རེ་རབ་སྲིད་བཞི་སྲིད་སྐབ་ཉི་ཟླ་འདོད་
འཛོའི་བ་དང་དཔག་བསམ་གྱིང་ལ་སོགས་མདོར་ན་ལྟ་དང་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་
ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། ཚར་རེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ། བརྒྱ་
སྟོང་བྱེ་བ་དུང་སྐྱུར་མང་པོ། མཐའ་དང་སྐྱ་མེད་པ་སྟོམ་སྐྱུལ་ནས་འབྲུལ།

འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་རྒྱོགས་ཏེ་རྒྱང་ཅིག་གཅིག་གིས་རྒྱོགས་སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་པ་སོགས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། གསུངས་པ་ཡིན། མརྟལ་གྱི་
དམིགས་པ་གསལ་བའི་སོག་སྐྱུལ་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མངལ་ནས་སྐྱུལ་
བ་དང་བྱང་མེད། ད་ལྟ་རང་རེའི་བསམ་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ན་
གང་འབྲུལ་དགོས་ཀྱང་སེར་སྐྱ་མེད་པ་འབྲུལ་འདོད་པ་དང་། སྐྱོམ་པའི་ཚོ་
དེ་ལྟར་མི་འབྲུང་། དོན་དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་བསམ་ནས་སྐྱུལ་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཐེབས་ནས་སྐྱུལ་བ་གཉིས་ལ་བྱང་པར་མེད།
ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱིབ་ནས་སངས་རྒྱས་
མངལ་མི་སྐྱབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ང་ཚོས་གང་བྱས་པ་དང་། གང་བསམ་
པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱུ་དུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་

བ་ལྷན་སྒྲོན་འཇུག་ལས། ཀུན་ཏུ་སོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། ཞེས་གསུངས་
པས་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚོ་དམན། ས་ཐག་རིང་ལྷང་། ཏུས་
ཚོད་སྲ་སྲི་ཚང་མ་ཁྲ་ལམ་མེར་གཟིགས་པ་ཡིན།

སྒོམ་དབུལ་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤྲང་མཇུག་ནས་དད་པ་ཆེན་
པོ་སྐྱེས་ཏེ། དབུལ་རྒྱུའི་ཡོ་བྱད་མེད་པར་རྩོ་རྩུ་ཁ་ཤས་རྩོར་བྱར་བསམ་
ནས་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་བ་པོ་ཕྱོག་པའི་སྐབས་
སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་ནས་བར་མཚོད་ཐམས་ཅད་རིན་
པོ་ཆེས་གང་བའི་རོ་མཚོར་ཏུ་མ་བྱུང་ཞིང་། མཚོན་ཡང་ཁྲིའུ་ལྷ་ཡི་རིན་
ཆེན་ཏུ་བཏགས། ཆེར་སོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
སོབ་པར་གསུངས་ཡོད། མཇུག་ཚར་བའི་རྗེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།
བསགས་པའི་ཏུས་ཀྱང་སྲིང་སྐོར་རེ་བསགས་ནས་རྒྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་
མ་འཕྲིང་སྐོར་རེ་བཏོན་ནས་སློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཇུག་རྒྱུང་འབྲེལ་
བྱས་ཏེ་བསགས་ན་འགྲིག

མདོར་ན་རྗེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་མཐའ་སྐོར་གྱི་སློ་མ་བརྒྱད་པ་
ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འོད་ཏུ་ལྷུ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ། གཙོ་བོ་ཡང་རང་གི་
སྐྱི་གཙུག་ནས་ལྷགས་ཏེ། ལྷིང་གར་པར་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་སློ་མ་
ཏུས་ཏུག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བལྟགས་པའི་ཚོས་པ་བྱེད། དེར་སོས་པ་རྒྱ་
མཚོ་མ་འདོན་བཞིན་རང་གིས་སོས་བསམ་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་སྤྲང་
བ། ཤེས་རབ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཚོད་པའི་
རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱུལ་ནས་སྤིང་གར་བལྟགས་པའི་སློ་མར་སྤུལ། རྗེས་སློ་
མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པར་བསམ་ནས་མཉམ་
པར་བཞག །

རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་མ་ཐེབས་བར་ཏུ་སློ་མར་གསོལ་བ་

འདེབས། སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ནི། ཞལ་འདོན་རྒྱུར་བ་དང་། མཚུལ་
སྤུལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ནས་རྒྱུར་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་
བོ་སེམས་ཀྱི་ནང་སྣང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ་བ་དང་།
མིག་ནས་མཚི་མ་འཁྲུགས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་མ་
བྱུང་གི་བར་དུ་མཚུལ་འབྱུང་བ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱེད་དགོས།
སེམས་ལ་འགྱུར་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བྱེད།

སྒོ་འཕྲོ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་རྒྱུར་བའི་ཆེད་
སྤྱད་འཚོལ་བ་ཡིན། སྤྱད་དེ་སྤྱབས་འཕྲོ་དང་སྤྱད་ནས་སྤྱབས་འཕྲོ་འབྲུམ་
བསགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱད་ཀྱང་འབྲུམ་མཉམ་དུ་འཕྲོ་བ་བྱེད། སྤྱབས་འཕྲོ་
རེ་དང་སྤྱད་རེ་མཉམ་དུ་སྤྲིག་ནས་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་། དམིགས་བསལ་སྤྲིག་སྤྲིབ་
རྒྱུར་བའི་ཆེད་སྤྱད་ཟུར་དུ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ལྟ་སོ་ལུང་སྤོ་ནས་ལུང་བ་བཤགས་
པ་དང་མཉམ་དུ་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་། ཡང་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྲིགས་ནས་
བསགས་ཀྱང་འགྲིག་། སྤྱད་ལ་གཙོ་བོ་ལུས་ཀྱི་སྤྱད་དང་། དག་གི་སྤྱད་ཡིད་ཀྱི་སྤྱད་།
གསུམ་ལས་ལུས་ཀྱི་སྤྱད་ནི་ད་ལྟ་ང་ཚོས་སྤྱད་འཚོལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་
ཡན་ལག་ལུང་སྤྱད་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་གཉིས་ཡོད། དག་གི་
སྤྱད་ནི། གསོལ་འདེབས་སོགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྤྱད་རང་ལ་སྤྲིད་
སྤྱད་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་སྤྲོ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་མ་གཏོགས་རེ་སའི་
སྤྱབས་གཞན་མེད་བསམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐལ་མོ་སྤྱད་བའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཐལ་མོ་བཞེན་མ་ཡིན་པ། མཐེ་བོང་གཉིས་རུང་ནང་ལ་ལུགས་པ་སྤྱད་
རྒྱུར་བ་སྤྱད། དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་དང་། མགྲིན་པ། སྣང་ག་གསུམ་ལ་ལུས་དག་
ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པའི་ཆེད་དུ་གཏུགས།

རབ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་སྤྲི་བརྒྱུད་སྤྱད་བྱེད། དེ་མ་བྱུང་ན་
ཡན་ལག་ལུང་སྤྱད་སྤྲི་བརྒྱུམ་སྤྱད་བསགས་། རྐང་ཆ་ཤོད་བཞེན་སྤྱད་འཚོལ་

བ་དང་། སར་ཚུར་གཡེངས་བཞིན་འཚལ་བ། དཔལ་བ་དང་། མགོ། ལུས་
 མོ་སར་མ་རེག་པར་སྐྱར་ཅམ་གྱིས་སྤྱད་འཚལ་བར་ཉེས་པ་ཡོད། ཚུལ་དང་
 ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་འཚལ་བ་ཡིན་ན། གངས་ཀ་མང་པོ་མ་བྱུང་ན་ཡང་
 སན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ? སྒོན་ཀྱང་དགའ་བོས་སྤྱད་འཚལ་
 བའི་སན་ཡོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷུས་པའི་ཚོ། སྤྱད་ལན་གཅིག་འཚལ་
 ཡང་རང་ལུས་གྱིས་ཇི་ཅམ་བྱུང་པའི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སྤྱད་
 གི་བར་རྒྱལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་
 ཐོབ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་ཚད་པའི་སན་ཡོན་ཐོབ་པར་གསུངས། སངས་
 རྒྱས་གཅིག་ལ་སྤྱད་འཚལ་བའི་སན་ཡོན་དེ་ཅམ་ཡོད་ན། ཐམས་
 ཅད་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་རང་གི་སྒོས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
 རང་ལུས་ཞིང་གི་རྒྱལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་སྤྱད་འཚལ་བ་ལ་བསོད་
 བསམ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་ཡི་གཙུག་ཏོར་ལྟར་
 མི་མངོན་པ་སྤྱི། ཐག་ཉེ་རིང་གང་རུ་སོང་ཡང་དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཆེ་མོ་
 གཏན་ནས་མངོན་མི་བྱུང་པ་ཡིན། སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱ་
 སྤྱད་འཚལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བར་གསུངས།

སྐྱེ་བུ། སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར།

གྱིན་སྐྱབས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་ནི། སངས་རྒྱལ་
 པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས། རྒྱ་མཚོ་ནི། ས་ར་
 ཉའི་ཞལ་ནས། "སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཀུན་གྱི་ས་པོ་ན་དེ།" ཞེས་མི་དགེ་བ་
 དང་། དགེ་བ་སེམས་ཀྱིས་བྱེད། ཐར་པ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཐོབ། འཁོར་བ་
 ཡང་སེམས་ཀྱིས་འབྲུམ། ལྷག་བསྐྱེད་ཡང་སེམས་ཀྱིས་སྲོང་། བདེ་བ་ཡང་
 སེམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་ལྷག་ཐམས་
 ཅད་ཅ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་ཡོད། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ལས་
 མ་གཏོགས་ཚོས་རྒྱར་དུ་མེད་པ་ཡིན།

སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་གྱེ་དོར་བརྟག་གཉིས་གྱི་ནང་།
 "གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟ་བུ་ཅིག་སྐྱེས། །གང་གིས་ཡང་ནི་མི་རྟོལ་བ། །
 སྐྱེ་མའི་དུས་ཐབས་བསྐྱེད་པ་དང་། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་
 བྱ། །"ཞེས་ཚོགས་གི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་
 སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་བབ་དུ་མེད་ཅིང་། འོ་ན་དེ་ལྟའི་སེམས་དེ་ཡི་
 ལས་རྟོགས་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་གཉིས་ཡོད་

པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་
ཐོབ་པ་གཉེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། ཚུགས་གསོག་པའི་
ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐོར་རྒྱལ་བའི་ཆེ་ཤོས་
ཡིན། དེ་ཡང་ལུང་དང་། རིགས་པ། ལྷ་མ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་ཡིན། དེ་སྐོར་རྒྱ་མཚོ་བྱས་པ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་སྐབས་
ཞུས་ཚར་ཡང་། ད་ལྟ་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐབས་བསོད་ནམས་བསགས་པ་
གལ་ཆེ་བས། ཇི་སྲིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་དེ་སྲིད་སྟོང་
ཉིད་དམ་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་བསོད་ནམས་བསགས་དགོས།

བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ལྟག་
པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་རྗེ་ས་པའ་ཀྱིས་ལྷ་མ་དམ་པ་ལ་ཐུབ་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལས། "ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚོ་ཡང་། མེ་ཤེལ་
མེད་པར་མེ་མི་འགྱུར། །"ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་དུའི་མ་ལྟར་ཐུགས་བརྩེ་ཡོད་ཀྱང་། རང་
གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཇལ་བ་དང་། གསུང་དངོས་
སུ་ཐོས་པ་མེད་པས། བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་ཐང་གར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་དཀའ་བ་
ཡིན། དཔེར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མེ་ཤེལ་ལ་བརྟུས་ནས་བེད་སྟོད་པ་
བཞིན་ལྷ་མ་བརྒྱུད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐོས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་བས། ལྷ་མ་དེ་གིན་
དུ་ནས་གལ་ཆེ། ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟུས་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་ན་བྱིན་རྒྱལས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པར་གསུངས། དེས་ན་བསོད་ནམས་

བསགས་པའི་ཐབས་གཙོ་པོ་སྐྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན། གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱད་ལས། "སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞུག་སྐྱུང་
གི་བྱེ་མ་སྟེང་མཉམ་པ་ལ་བསྐྱེལ་བ་གཞུག་སྐྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དང་མཉམ་
པའི་བར་དུ་བསྟེན་བཀུར་ལྷན་པ་ལས་རྣེ་རྣེས་པོ་དཔོན་གྱི་བ་སྐྱུའི་བྱ་ག་
གཅིག་ལ་ཉིལ་གྱིས་བྱུག་པ་བསོད་ནམས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །"ཞེས་
གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེལ་ན་དཀོན་མཚོ་གསུམ་ལ་འདུས། དེ་ཀྱུན་སྐྱ་མ་ལ་ཚང་། དེ་ཡང་
བདེ་མཚོག་ལས། "སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་སྐྱ་མ་ཚོས། །དེ་བཞིན་སྐྱ་མ་དགེ་འདུན་
སྟེ། །ཀྱུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྐྱ་མ་ཡིན། །"ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དགེ་འདུན། གསུང་དམ་ཚོས། ཐུགས་སངས་རྒྱས་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་ན་གདན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་
པས། གདན་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མའི་གདན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མའི་གདན། ཁྲོ་པོ་དང་ཁྲོ་མོའི་གདན་
གྱི་ནང་དུ་འདུས། དེ་ཡང་སྐྱ་མའི་སྐྱུང་པོ་སྐྱ་ལས། གཟུགས་གྱི་སྐྱུང་པོ་རྣམ་
པར་སྒྲུང་མཛད། ཚོར་བའི་སྐྱུང་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། འདུ་ཤེས་གྱི་
སྐྱུང་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུང་པོ་ནི་དོན་ཡོད་ལྷོད་པ། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྐྱུང་པོ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ། སྐྱ་མའི་ལྷགས་ཆབ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
ཡི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མ་མ་གྱི། སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱུང་སོགས་ཤོས་དཀར་མོ། སྐྱ་
མའི་དཔུགས་འབྱུང་ཆུབ་སོགས་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དམ་ཚོག་སྐྱོལ་
མ། རྣམ་མཁའ་དང་བྱ་གསོགས་རྣེ་རྣེས་དབྱིངས་གྱི་དབང་སྐྱུག་མ། སྐྱ་མ་
སྐྱ་གཟུགས་རག་པ་སྐྱ་བའི་རང་བཞིན་ས་ཡི་ཁམས། སྐྱ་དང་ཤངས་ལ་
སོགས་པ་དབང་པོའི་སྐྱ་སྐྱུང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོ། རང་གི་དབང་པོ་དུག་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དྲུག་ཏེ་ནས་སྤྲོ་མའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་གཟུགས་
སྤྲོ་རྒྱ་རོ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་དྲུག་སྤྲོ་མའི་དཔལ་དཔལ་
གཡོན་དང་། ལག་པ་གཡམས་གཡོན་དང་། རྒྱུ་པ་གཡམས་གཡོན་སོགས་ཚོགས་
ཆེན་བཅུ་ནི་ཁོ་ལོ་བཅུ་སྟེ། སྤྲོ་མ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྤྲོ་
ཟེར་བ་རྒྱ་མཚོན་དེ་འདྲ་ཡིན།

མཚོན་པ་ཡང་། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་རིམ་ལྔ་ལས། "མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ནས་ནི། སྤྲོ་མར་མཚོན་པ་ཡང་དག་བཅུམས། ཏེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་
མཉེས་པས། ཡེ་ཤེས་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །"ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྲོ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མཚོག་དང་། རུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ། ལ་སང་ལུས་པ་བཞིན་འཇམ་མགོན་ས་རྒྱ་པརྗེ་
ཏ་ཆེན་པོར་ཡང་རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་ཐོག་མར་སྤྲོ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་མ་གནང་བ་རེད། རྒྱ་མཚོན་ནི། ཁྲིད་གྱིས་ང་ལ་ཨ་ཁུའི་འདུ་
ཤེས་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་མི་འདུག་གསུངས་པ་རེད།
ལྷིས་རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ཚོས་རྗེས་ཞབས་ཏོག་ཉིན་མཚོན་
མེད་པ་མཚོན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་ལུས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་
དག་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་སྟེ། སྤྲོ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་(སངས་རྒྱུས་)
དངོས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་བ་ལྷི་ནང་གི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་འདོགས་
དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོད་ནས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་མཁྲིན། ལེགས་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་བྱང་བ་ཡིན། མཁའ་འགོ་ཀུན་སྤོང་གི་རྒྱུད་ལས། "སྤྲོ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྤྲོ།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོར་བུ་དཔོན་འདོད་ཀུན་འབྱུང་བཞིན་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་མཚོག་དང་། རུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན།

དོར་ཆེན་རྣེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མ་རིགས་
ལྔ་པོ་པོར་བརྒྱལ་བ་རྒྱུན་རིང་མཚོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོར་གྱི་གདན་ས་

ལྷག་བཏབ་པ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན།

དངོས་གཞི་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ། ལམ་སོག་
པ་ལས་བྱུང་པར་བྱ་བ་རྒྱབས་འགོ་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་བྱུང་པར་
རྒྱ་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དེས་པར་དགོས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་
ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱུང་། སྤྱིར་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདྲ་
མིན་ཡོད་ནའང་། སྟོང་ཉིད་དེའི་ངང་ལས་རང་རང་གིས་གང་འདོད་
པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གསལ་བཏབ། དེའི་ནང་སེམས་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱིའི་སྟེང་རྒྱ་རང་གི་གང་བསྐྱོམ་བསམ་ནའང་
ཚོག་འདིར་ཀྱེ་རྩོམ་བསྐྱོམ།

ཡང་ནད་གདོན་ཞི་བ་དང་། སྤིག་སྤིག་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུར་སྤྲོ་མ་རྣམས་
པར་སྤང་མཛད་འཁོར་ཞི་བས་བསྐྱོར་བ་བསྐྱོམ། ཚོ་དང་བཅོད་ནམས་
རྒྱས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལོང་ནས་ལོང་རྒྱ་འཕེལ་བར་འདོད་ན། སྤྲོ་མ་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་རྒྱ་སྐྱོམ་ཞིང་དེར་ལོར་ལྟ་གཏེར་བདག་གིས་བསྐྱོར་བར་
གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཚོ་དང་བཅོད་ནམས་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་
རྒྱས་པ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་དབང་རྒྱ་བསྐྱུ་བར་འདོད་ན་སྤྲོ་མ་འོད་དཔག་
མེད་ལ་མཐའ་སྐྱོར་རྒྱ་དབང་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་བདག་དམར་པོ་སྐྱོར་གསུམ་
སོགས་བསྐྱོམ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཁམས་གསུམ་དབང་རྒྱ་བསྐྱུ་བ་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཚོ་བའི་དགྲ་བཤེགས་གཏུག་པ་ཅན་ཚར་གཙོད་
པར་འདོད་ན་སྤྲོ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ། དེའི་མཐར་མགོན་པོ་སྤྲོ་མ་དུལ་
སོགས་ཚོས་སྐྱོང་སྤྱང་མས་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་གཏུག་ཅན་ཚར་
གཙོད་པ་སོགས་དྲག་པོའི་དངོས་ལྷུབ་ཐོབ།

འཕྲིན་ལས་རྣམས་བཞི་ཚུགས་གཅིག་རྒྱ་བྱུང་པར་འདོད་ན་སྤྲོ་མ་
དོན་ཡོད་ལྷུབ་པར་རྗེ་བཙུན་སྐྱོལ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་

བཏུབ་ན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན།
རང་གི་ཡིད་གང་ལ་མོས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་གསལ་བཏུབ་ནས་བསྐྱེད་པ་
མ་གཏོགས་ལྷ་མ་མོ་མོ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་སྐྱེལ་མི་ཏུང་། ལྷ་མ་མོ་མོའི་སྐྱེ་
བའི་རྣམ་པར་བསྐྱེལ་ན། དེར་དག་བྱ་དག་བྱེད་དང་། མཚོན་དོན་སྦྱར་
མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རོ་བོ་རང་གི་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་རང་རང་
གང་ལ་མོས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་འདེབས་དགོས།

ལྷ་མ་གསལ་བཏུབ་པ་དེའི་སྐྱེ་བོར་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་
ཏུ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཨོྲི་དཀར་པོ། མགོན་
པ་བསྐྱེད་མར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གསུང་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྷ་དམར་པོ། སྒྲིང་གར་ཉི་མའི་སྒྲིང་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་རོ་བོ་རྩྭ་སོན་པོ། གནས་གསུམ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཨོྲི་ལྷ་རྩྭ་དེ་དག་རྒྱལ་ཆ་
བཏུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་སྒྲིའི་ལྷ་མའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་དང་མ་ཉམས་པའི་
ཐོག་ནང་ནས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན། དེ་དག་ལས་འོད་
འཕྲོས་པས་ཚོགས་མཚམས་སྒྲིང་འོག་ཚོགས་བཅུའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡི་དམ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས། དཔའ་བོ་མཁའ་འཕྲོ།
ཚོས་སྦྱོང་སྦྱང་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ། ལྷ་མའི་དབུ་གཙུག་ནས་མར་ཐིམ།

ལྷ་མ་དེ་ལྷ་མ་ཀུན་འདུས་དང་། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། སངས་རྒྱལ་
ཀུན་འདུས། དགོ་འདུན་ཀུན་འདུས། བྱང་སེམས་ཀུན་འདུས། ཉན་རང་
ཀུན་འདུས། དམ་ཚོས་ཀུན་འདུས། ཚོས་སྦྱོང་ཀུན་འདུས་ཏེ། རྒྱབས་གནས་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་རོ་བོར་བསམ་ལ་གསོལ་བ་བཏུབ། དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལྷ་མར་འདུས་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་དང་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་སྣུལ་པའི་
བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་མཚོད་པ་ལ་སྤྱི་མཚོད་པ་དང་། ཉན་གི་མཚོད་པ།
གསང་བའི་མཚོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་བཅས་ཡིད།

སྤྱི་མཚོད་པ་ནི། རང་གི་ལྷན་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་
བཅས་པ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྱོད་ལྡན་ཉེ། མཚོད་ཡོན། ཞབས་
བསེལ། མེ་ཏོག །བདུག་སྒྲིལ། མར་མེ་སོགས་མཚོད་པའི་སྣ་མོ་སྐྱུལ་ནས་
འབྲུལ་བ་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷན་
ཀྱིས་སྤྱུག་རྒྱ་བཅའ་བ། དག་གིས་སྤྲུགས་འདོན་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་སྤྲུགས་
དང་སྤྱུག་རྒྱའི་སྣོ་ནས་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱིར་ག་
ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱིར་མཚོད་པའི་སྣ་མོ་དེ་དག་གིས་
མཚོད་ཡོན་སོགས་མཚོད་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ། རྩེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་མང་
པོར་སྐྱུལ་ནས་སླ་མ་ལ་འབྲུལ།

ནང་གི་མཚོད་པ་ནི། མཚོད་པའི་སྣ་མོ་ག་པ་ལི་སོགས་པ་མང་པོ་
བྱང་ནས་དེ་དག་གི་ནང་ཤ་ལྡ་དང་། བདུད་རྩི་ལྡ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་
རང་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བཀང་བ་ལ། སླ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོལ་
ཞིང་དེ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། བདུད་རྩི་ཐམས་ཅད་གསོལ་ནས་སྤྲུགས་
རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་པར་བསམ།

གསང་བའི་མཚོད་པ་ནི། མཚོད་པའི་སྣ་མོ་བརྒྱ་ཅན་དང་། ཏུང་
ཆེན་མ་ལ་སོགས་མངོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་སྒྲིལ་ནས་སླ་མའི་སྐྱུ་
ལ་འབྲུད་པ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་བདེ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྲལ་བར་བསམ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ནི། མཚོད་པ་འབྲུལ་སའི་སླ་མ་དང་།
འབྲུལ་མཁན་རྣམས་འཕྲོར་པ་རང་ཉིད། དཔུལ་རྒྱ་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་གཅིག་ཉིད་ལས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
མ་གཏོགས་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཤུབ་པ་གཏན་ནས་མེད། སེམས་གསལ་
སྡོང་བྱང་འཇུག་ཡ་མ་བུལ་བ་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་
དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ཡིན།

དེ་དག་དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཡིན། སྤྱིར་སྡོམ་འགྲོ་སོ་སོར་ཅུང་ཟད་
མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་རང་གི་སྡོམ་འགྲོ་གང་འདོན་བསམ་ཡང་དེར་
བཟླ། ད་ལྟ་འདྲིའི་ནང་རྒྱས་པར་མི་གསལ། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉམས་ལེན་
བྱེད་མཁན་ཡིན་ན། དེར་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པ་
ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མའི་བྲིད་ཆ་ཚང་ཐོབ་ནས་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་
ཏ་ཅང་ལེགས་པོ་ཡོད།

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན། མཚོད་པ་སྤི་མཚོད་ཀྱི་སྐབས་ཉེར་
སྡོད་ལྟ་ཅམ་མ་ཡིན་པ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། བཀྲ་
ཤིས་རྣམ་བརྒྱད། འདོད་ཡོན་སྣ་ལྟ་འབྲལ་བ་དང་། སྤྱིར་མཚོད་པ་ཏུག་ནི།
སྤྱིའི་མཚོད་པ། བྱང་གི་མཚོད་པ། གསང་བའི་མཚོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་མཚོད་པ། ཀྱ་ས་ལའི་མཚོད་པ། མཇུག་གི་མཚོད་པ་བཅས་ཏུག་ཡོད།
མཚོད་པ་ལྟལ་ཚར་རྗེས་གཙོ་བོ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཆེ་འདི་སྤྱིའི་སྤྱིད་
རྟུག་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་། རེ་ས་རྟེན་ས་རྒྱབས་གནས་དཀོན་མཚོག་
གསུམ་གཅིག་སུ་མ་གཏོགས་མེད་བསམ། སླ་མའི་རྟུགས་དང་རང་གི་སེམས་
གཉེས་པར་འདྲེས་པ་དང་། ཚུར་སྤེམ་པ་བསྐྱོམ། སླ་མའི་རྟུགས་ཀར་ཡིད་
དང་དམིགས་པ་རྒྱང་གསུམ་མཉམ་ཏུ་གཏད་དེ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱི་རྒྱན་
བཅད་ནས་མོས་སྤྲུལ་ཅེ་གཅིག་པའི་སྣོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། མི་མེད་ས་
ཡིན་ན་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་ལྷུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་དང་། མིག་ནས་མཚེ་
མ་འཇུགས་པ། ལྷུས་སེམས་སྲན་མི་རྩྭགས་མ་བྱུང་གི་བར་གསོལ་བ་འདེབས།

སྐྱིད་སྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོག་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། རོར་ཆེན་
དགོན་མཚོག་ལྷན་གྲུབ་གྱི་གསུང་། ལམ་ཟབ་སྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས "སྐྱབས་
གནས་ཀྱི་འདུས་སྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། འདྲི་ཆེན་ཚོས་གྱི་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཉམ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་སྐྱབས་རྗེས་གཟིགས། །འདི་
སྐྱི་བར་དོ་ཀུན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །"ཞེས་པ་དེ་ཚོག་བསྐྱབས་པ། དོན་ཚང་
བ་ལེགས། སྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་པས་མ་
མཐར་འབྲུམ་གཅིག་གསོག་དགོས་པ་ཡིན།

མཐར་སྐྱབས་བའི་ཚོ་སྐྱབས་ལུལ་ཐམས་ཅད་སྲ་མར་འོད་ཏུ་
ལྷོ་སྲ་མ་ཡང་སྐྱི་གཙུག་ནས་མར་དང་། གདན་སེང་བྱི་ནས་ཡར་འོད་ཏུ་
ལྷོ་ནས་འོད་གྱི་གོང་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་དེ་ཉིད་རང་གི་སྐྱི་བོ་ནས་
ཐིམ་པས་སྲ་མའི་སྐྱི་གསུང་སྐྱབས་དང་། རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་རྒྱ་
དང་རྒྱ་འདྲེས་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་མོང་བསམ་པའི་མོས་
པ་བྱས། དེ་ཡང་སྲ་མའི་སྐྱི་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཏུ་འདྲེས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལུགས། ལུས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དག་འབྲུམ་པའི་
དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐོམ་པ་ལ་དབང་། སྲ་མའི་གསུང་
དང་རང་གི་རག་གཉིས་འདྲེས་པས་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ལུགས། རག་གི་
དྲི་མ་དག་འགསང་བའི་དབང་ཐོབ། སྲ་མའི་སྐྱི་གསུང་སྐྱབས་དང་རང་གི་
ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་སྐྱི་གསུང་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་
བྱིན་རྒྱབས་ལུགས། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་དག་འདབང་བཞི་པ་ཐོབ། དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག།

སེམས་ཀྱི་གཤིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། གཤིས་དེ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ།
གཤིས་ཀ་དང་། གཤིས་མིན་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ། གདངས་འགག་
མེད་ཅེས་པ་སྐྱང་བ་མ་འགག་པའམ། སྐྱང་བ་གཏན་མེད་ཏུ་སོང་བ་ནག་

སོམ་མེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། གདངས་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གུས་དྲུང་དེ་བ་གཅིག་གི་ངང་ལ་སེམས་སྣོད་དེ་བཞག །

དཔེར་ན། རྒྱ་མ་དགུག་པ་རང་བབས་སུ་བཞག་ན་རྣོག་མ་ཐམས་ཅད་འོག་ལ་དེམ་པ་དང་། དྲངས་མ་ཁར་འབྲིན་ནས་དྲངས་སྟིགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྲེ་བ་བཞིན། སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲངས་ཡོང་བ་ཡིན། སེམས་ལ་རྣོག་རྣོག་རིལ་རིལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། གསལ་ཆ་ཞེས་སྣང་བ་ནག་སོམ་མེ་མ་ཡིན་པ། སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་དེ་སྲུང་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་སོབ་པ་དང་། གསལ་ཆ་དེ་བཙལ་བའི་སྐབས་ལུས་ཀྱི་རྩི་ནང་བར་གསུམ་གང་ཏུ་ཡང་མི་རྟེན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ། སྟོང་པའི་ཆ་དེ་གསང་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སྟོན་རྣོགས་པའི་སྐྱུ་སོབ། དེ་ལྟར་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སུ་ཚོས་སྐྱུ་སོབ། བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་བདེ་བ་རྒྱང་པ་མ་ཡིན་པ། བདེ་སྟོང་བྱང་ཏུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་སྲུག་འོ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་སོབ་པར་འགྱུར།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པ་དེ། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས། སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུས་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་ལས་ལྷ་ལྷེ་བ་ལ་རྒྱེན་རྒྱ་ལུང་དོད་གཤེར་སོགས་འཛོམས་དགོས་པ་བཞིན་ས་བོན་རང་སེམས་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དང་པོ་ནས་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་རིགས་སང་ནས་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཏེ་ས་དང་ལམ་
བསྐོད་ནས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་རྒྱ་ལྷུང་པ་ཡིན།
རྗེས་ལ་དགོ་བ་བསྐོ་བ། ཚོ་རབས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྐྱོ་མ་དང་འབྲལ་བ་མེད་
པ། སངས་རྒྱས་ཚོ་བ་ན་ཡང་རིགས་བདག་གི་ངོ་བོ་ལ་འབྲལ་བ་མེད་པའི་
བསྐོ་བ་དང་སྐོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཏབ།

རྗེས་སུ་ན་མཚམས་སྐྱོད་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སེམས་མ་གཤེདས་པར་
དངོས་པོ་གང་མཚོང་བ་ཡང་། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ལ་མི་བརྟུག་པར་ངོ་བོ་
ལ་བརྟ། རོ་པོར་བརྟས་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྐོང་བ། ལྷན་བའི་དངོས་པོ་མིག་ལ་
གང་མཚོང་བ་སྐྱོ་མའི་སྐྱ་རྩོ་རྗེ་སྐྱང་སྐོང་དབྱེར་མེད་རྒྱ་མཇལ་བུང། འིན་
གྱིས་བརྒྱབས་བུང་སྐྱམ་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱང་དེའི་
རྣམ་པ་ལ་མི་ལྟ་བར་སྐྱ་གྲགས་སྐོང་དབྱེར་མེད། ལྷ་མའི་གསུང་རྩོ་རྗེ་གྲགས་
སྐོང་དབྱེར་མེད་རྒྱ་མཇལ་བུང་སྐྱམ་པའི་འིན་རྒྱབས་ལྷུས། རང་སེམས་ལ་
རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་གར་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་
དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟས་ནས་རིག་པ་དང་སྐོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མ་མཚིས་པ་
རིག་སྐོང་དབྱེར་མེད། ལྷ་མའི་སྐྱགས་རྩོ་རྗེ་མཇལ་བུང། འིན་གྱིས་སྐོབས་
ཤིག་སྐྱམ་པ་བྱེད།

མདོར་ན་སེམས་གྱི་གཤིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་སོགས་གང་རྒྱ་
ཡང་མ་གྲུབ་པ་གཤིས་སྐྱེ་མེད་སྐོང་ཉིད་རྒྱ་རྗེ་ལེ་བ། གདངས་འགག་མེད་
མོས་ཀྱས་སུ་ལམ་མེ་བ། གདངས་ཏེ་སྐྱང་བ་མ་འགག་སྐྱ་མར་མོས་ཀྱས་ཤིག་
གོ། དེ་འདྲའི་ངང་སུ་ན་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་རྣམ་བཞིའི་
ངང་རྒྱ་འདའ་དགོས། དེ་ཡང་དོན་ཡོད་པ་བཞི་ནི། ལྷས་དོན་ཡོད་པ་སྐྱོ་མ་
ལ་སྐྱག་དང་སྐོར་བ་དང་། ཞབས་སྤྱི་ལྷ་བ་སོགས་བྱེད་པ། རག་དོན་ཡོད་
པ་སྐྱོ་མའི་བསྐོད་པ་དང་མཚན་སྐྱགས། ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཡིད་

འོན་ཡོད་པ་སྐྱེ་མ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཡིན་སྟེ་ལཱ་པའི་མོས་གུས་བྱེད་པ་ཡིན།
 ལྷ་མ་གལ་ཆེ་བ་འདུལ་བ་ནས་སྐྱེས་ལྷ་མེད་བར་ཚང་མས་གསུངས་ཡོད་
 བ་འདྲ་། སར་སྐྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་མ་སངས་རྒྱལ་དང་འདྲ་བ་ལས་
 སངས་རྒྱལ་ཡིན་གསུངས་པ་མེད། གསང་སྐྱེས་རྗོ་རྗོ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་
 ལྷ་མ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཡིན་བསམ་ནས་མོས་གུས་བྱས་ན་དེ་དང་མཐུན་
 པའི་བྱིན་རྒྱལ་འདུག རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོར་བསམ་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་འདུག །སྐྱེ་མ་ཉན་ཐོས་ཡིན་
 བསམ་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་འདུག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་ཡིན་བསམ་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་འདུག་
 པ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་མས་བྱ་བ་གང་མཛད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དགོས་པ་བྱུང་
 པར་ཅན་ཡོད་བསམ་ནས་ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཛོད་བའི་མོས་གུས་བྱེད་
 པ་ནི་ཡིད་དོན་ཡོད་པ་ཡིན། ལོངས་སྐྱོད་དོན་ཡོད་པ་བྱ་བའི་སྤྱིར་དངོས་
 བོ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་ཡང་གང་དགོས་མཁོ་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་མ་ལ་འབྲུལ་
 བར་བྱེད། ལུས་དོན་ཡོད་པ། རག་དོན་ཡོད་པ། ཡིད་དོན་ཡོད་པ། ལོངས་
 སྐྱོད་དོན་ཡོད་པ་བཅས་ནི་དོན་ཡོད་པ་རྣམས་བཞི་ཡིན།

སྤྱིར་སྐྱེ་མར་སྐྱེ་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་མ་ཡོད་པ་ནི། རྩོམ་ཆེན་
 དགོན་མཚོག་རྣམས་བྱེད་ཀྱིས་གསུང་ལམ་ཟབ་སྐྱེ་མའི་རྣམས་འཕྲོར་ལས། "སངས་རྒྱལ་ཀུན་
 འདུས་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་མ་དང་། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ནང་གི་སྐྱེ་མ་དང་། །རང་
 བཞིན་སྐྱོས་བྲལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མ་གསུམ། །དབྱེད་མེད་སྤྱིར་པོའི་སྐྱེ་མ་རྣམས་
 སར་ཤོག །"སྤྱིར་སྐྱེ་མ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་
 རོ་བོ་ད་ལྟ་སྐྱེ་མའི་རྣམས་འཕྲོར་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐྱེ་མ་རྣམས་པའི་རྣ་
 གང་ཏུ་ཏུ་གསལ་བཏབ། དེ་གང་ན་གསུམ་ཚང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་
 གསལ་བཏབ་པ་དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ནང་གི་སྐྱེ་

མ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། རང་གི་སེམས་ཉིད་
འོད་གསལ། གསལ་ལེ། རྣམ་ཤེས་ལེ། ཡིད་ལེ། ལྷན་ལེ། ཡོད་པ་དེ་བཙལ་ན་གང་རུ་ཡང་མ་
རྟེན་པའི་རྟོང་པ། དེ་ལྟ་བུ་རྟོང་པ་དེ་གསལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བ། ཡི་ནས་
མེད་མ་ཚུང་བའི་གསལ་བ་དང་། ཡི་ནས་ཡོད་མ་ཚུང་བའི་རྟོང་པ་གཉིས། ཡི་ནས་
བྲལ་མ་ཚུང་བ་གསལ་རྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དེ་ནང་གི་ལྷན་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་
གསལ་རྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དེ་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་། རག་
གི་ལམ་ལས་འདས་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་སྒྲིས་པའི་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་དེ་རང་བཞིན་སྒྲིས་བྲལ་དོན་གྱི་ལྷན་མའམ་གསང་བའི་ལྷན་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་སྒྱི་
ནང་གསང་གསལ་གྱི་ལྷན་མ་ལ་སྒྲིག་པ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་དེ་
དོན་དམ་པའི་ལྷན་མ་ཡིན། དེའི་སྐོ་ནས་སྒོ་འཕྲོ་བྱིང་གི་རིམ་པ་ལྟམ་པ་ཡིན་ནོ། །

མོང་རུ་ལུས་པ་བཞིན་གཙོ་ཆེ་ཕོས་ཐོག་མར་ཀུན་སྐྱོང་ལེགས་པར་བཙོས།
སྒོ་འཕྲོ་གསོག་པ་དེ་ལམ་དང་ལུགས་སྐོལ་ལྟ་བུ་དང་། གྲངས་ཀ་འཕྲོ་བ་གཙོ་བོ་
མིན། སྒོ་འཕྲོ་བསགས་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་སྐྱེལ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྒྲིས། དལ་
འཕྲོར་རྟེན་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྣམ་པ་དེ་ཚོ་ཡང་ནས་ཡང་རུ་བསམ་སྐོ་བཏང་།
འཆི་བའི་ཚོ་ཚོས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐན་པ། ཚོས་བྱེད་པར་
ལས་རྒྱ་འབྲས་སྲུང་དཔོས་པ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་ལུའི་དོན་རུ་མ་ཡིན་པ། མཁའ་
ཁྲུབ་རིགས་རྣམ་གཤིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་
རྟེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྒོ་འཕྲོ་བསགས་པ་ཡིན་ན།
ཚོགས་རྒྱུར་རུ་རྫོགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་རྒྱུང་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་འབྱུར་
བ་ཡོང་བུ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ཚིག་རྒྱུང་པ་བརྗོད། གྲངས་ཀ་རྒྱུང་པ་སོང་བ་ཙམ་
ལ་སྦྱིར་ཐན་ཡོན་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཐན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་སོ་ཡོང་བ་དང་། ལམ་
ཆེན་སོ་ཚོད་པ་དཀའ་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་རུ་མཐོ་རྒྱབས་འཕྲོ་ནས་བརྒྱུང་གྲངས་ཀ་བསགས་པ་ཡང་ཁ་

སང་ནས་ལྷན་པ་བཞིན། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷན་སྒྲོའི་འདུག་ལས། "སེམས་གཞན་གཤེད་པས་བརྒྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །" ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་མ་གཤེད་པ་གལ་ཆེ། དེར་སང་སྒོ་བ་འགྲོ་འདུམ་བཞི་བསགས་པ་ཡིན་ཞེས། འདུམ་ཚོན་ན་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པའི་སྒྲུང་བ་ཤར་མཁན་འདུག །སྒོ་བ་འགྲོ་འདུམ་ཚོག་ཙམ་བསགས་པར་ཉ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། །ཁ་ནས་ཤེ་ཙམ་ཚོས་ཀྱང་སྒྲོའི་ཤེས། སྒྲིའི་གངས་ཀ་མང་པོ་བྱུང་ཡང་ལེགས་པོ་ཡིན། ཡིན་ཡང་གངས་ཀ་གཙོ་བོ་མ་བྱས་པར་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཚོན་པ་དང་། སྤྱི་བ་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་མ་ཚོན་བར་དུ་གསོག་དགོས་པ་ཡིན། འདུམ་གཅིག་མ་ལོངས་པར་རྟགས་ཚོན་ན་རབ་ཡིན། མ་ཚོན་ན་དེ་འདྲའི་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གསོག་སྒོ་བ་འཇམ་མགོན་དག་དབང་ལེགས་པས་རྒྱབས་འགོ་དང་སྐྱ་སྐྱག་རྒྱགས་ནས་འདུམ་ཐེར་མང་པོ་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་མཚུལ་ཚོམ་བྱ་བའུན་མ་འདུམ་ཐེར་བཅུ་ལྷན་པ་གསུངས་འདུག །དེ་ལྷགས་གཤེད་ནས་མཚུལ་གྱི་གངས་ཀ་བཅིས་པ་མིན། ལྷགས་མ་གཤེད་པ་ཁོ་ནས་མཚུལ་ཚོམ་བྱ་བའུན་མ་འདུམ་སྐྱག་བཅུ་ལྷན་པ་ཡིན། རྒྱབས་འགོ་དང་སྐྱ་སྐྱག་སྒྲིལ་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་མཇུག་དེ་གངས་མ་རེས་ཀྱང་སྐྱ་ཚོ་སྤིལ་པོ་སྒོ་བ་འགྲོ་ལ་བསྐྱལ་གནང་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། སྒོ་བ་འགྲོ་གསོག་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཚོན་པ་དང་། རྟགས་དང་མཚོན་མ་གསལ་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་ནས་ཉ་ནས་སྒྲིའི་པོར་བྱས་ནས་རྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

SAKYA MONLAM FOUNDATION

དབུས་ས་སྐྱ་ལོན་ལམ་ཐེབས་ཅུ་ཁང་གིས་བཟང་སྐྱོན་ཞུས།

The Great Sakya Monlam Foundation

65/66 Mauza Kirsali, Sahastradhara Road

P.O. Kulhan, Dehradun - 248001, Uttarakhand, India

E-mail: sakyamonlam@gmail.com

www.sakyamonlam.org

ISBN: 978-93-91092-10-8

9 789391 092108